

МАРК ДЖОУЗЕФ ВИРУСЪТ Y2K

Превод: Ивайла Божанова

chitanka.info

— Малко бавно схващаш, шефе — отбеляза Док. — Наричахме го Y2K — компютърния проблем 2000.

— И какво можем да направим?

— За руснаците — нищо. Но за нас, останалите... Ами зависи.

— Допада ли ти идеята?

— Звучи привлекателно — отвърна Док и почеса брадата си. — Но, от друга страна, бихме могли да оставим всички тези луди корпорации да загинат, когато компютрите им откажат.

— Дръж се сериозно, Док. От какво имаш нужда? — настоя Копланд. — Само кажи.

— Ами чакай да видим... Един мейнфрейм IBM — най-мощният изчислителен компютър, — с който да си играя, неколкостотин пакета програмни продукти и двама-трима инженери.

— Само това?

— Е, би могъл да ми купиш и банка, но защо да си даваме толкова труд?

*Небесни сфери, укротете вечния си бяг,
времето да спре и никога полунощ да не
настане.*

Кристофър Марлоу,
„Доктор Фауст“, 1588

ЧАСТ ПЪРВА
1991 — 1999

1.

Крупният капиталист Доналд Копланд вярваше истински в мощта на парите. През 80-те и в началото на 90-те години неговата фирма финансираше и организираше компании за развитие на високи технологии, така както селянинът се грижи за добитъка. Търговията представляваше всекидневния му хляб, а глобалната икономика — постоянната му диета.

С рухването на Съветския съюз през август 1991 приключи Студената война и капитализмът остана да господства необезпокояван — истински благодат за родния град на Копланд, Ню Йорк, безспорен център на световната икономика. В Ню Йорк всичко е стока, включително и хората, и всеки, дарен с прозрение и умствена издръжливост да се добере до нея независимо как, е изключително ценен. Копланд извличаше издръжливост от гранитните укрепления на града — бастион срещу несигурния свят отвъд реките; а колкото до прозрението — нямаше представа откъде го получава, но никога не се усъмни в него. Просто отваряше очи и съзираше начини да печели пари.

От време на време отиваше с кола до Бруклин, за да се възхити на Манхатън от другия бряг на Ийст Ривър. Видът на Ню Йорк винаги го вдъхновяваше и неизменно му разкриваше все по-големи възможности как да се сдобие с още пари и власт. Сякаш Ню Йорк се променяше постоянно и никога не изглеждаше един и същ. Да забелязваш тези промени и да бъдеш на крачка пред тях е сигурен знак, че вървиш по пътя към истинското богатство. А в края на XX век промяната се нарича микротехнологии.

Взирайки се в Ню Йорк, Копланд виждаше огромна мрежа от жици и микропроцесори, оплели невидима паяжина сред небостъргачите. В рамките на неговия живот инфраструктурата на града бе изградена изцяло наново, автоматизирана и компютризирана. До 1991 компютри управляваха вече всичко — от движението на влаковете в метрото до червените предупредителни светлини по покривите на небостъргачите. Два милиона души и поне още толкова

компютри обитаваха Манхатън; нишката между машините и хората бе направена от чисто злато. Ню Йорк представляваше океан от пари, а хората желяеха да ги изхарчат за компютри. Копланд бе неповторим изобретател на начини как този финансов поток да по-тече към него. Компанията му „Копланд Инвестментс“ докарваше милиони като снабдител на безброй фирми и корпорации със системи за база данни, с компютри, управляващи музикални апарати, бизнес софтуер, съвременни дисплеи на течни кристали, системи за кодиране, електронни игри, мрежи и превключватели за телекомуникациите и не на последно място логически процесори за автоматичен контрол на системите, подлежащи на програмиране. Самата технология като такава не означаваше нищо за Доналд Копланд. Той жадуваше единствено за тръпката от сделката. Подписването на бумага, с което се прехвърляха милиони, за него не представляваше нещо повече от това да пъхне ръка в електрическата мрежа, за да презареди батериите си.

Един следобед през лятото на 1991 той караше към Манхатън по Бруклинския мост. Докато поглъщаше с очи града, по радиото излъчваха съобщения за пътната обстановка, за задръстванията, за движението на ценните книжа. По едно време водещият на дискусията предаване обяви: „А сега — според доклад на Американската академия на науките — след осем и половина години, на 1 януари 2000 година, всички наши компютри ще престанат да функционират. Да, правилно ме чухте, хора. Компютрите ще откажат да работят заради едно неприятно програмно несъвъ-“шенство, което Академията нарича вируса на хилядолетието.

Копланд отмести поглед от бавния поток на уличното движение и се вторачи в радиото. Дванадесетте високоговорителя в мерцедеса дозасилиха с неестествена яснота впечатлението от изречените думи, а словосъчетанието „вирус на хилядолетието“ увисна в купето на контролирания от компютри автомобил като хванато в капан насекомо.

„Вирусът на хилядолетието — продължаваше водещият — е измамно прост. Повечето компютърни програми съхраняват данните, като отбелязват само последните две цифри на годината, а не всичките четири. С настъпването на 2000 година компютрите с такива програми ще разчетат «00» като отнасящи се за 1900 година и ще последва «Грешка! Грешка! Грешка! Бум!» През 60-те години програмистите

започнаха да изписват годините само с две цифри, за да пестят памет. Това се превърна във всеобща практика. Всички програмисти го правели, а и сега продължават да го правят — просто никой не е вярвал, че създадените от него програми ще действат и в края на века.

Е, хора, сега тези стари програми са навсякъде; самите програмисти разпространяват вируса като горски пожар. Убийствената за компютрите грешка се е промъкнала в живота ни и търпеливо се спотайва в контролните механизми на атомните ни централи, в телефонните системи, в командните кули на въздушния и железопътния ни транспорт, в счетоводните програми и финансовите отчети, в електронните системи за прехвърляне на капитали, в управляващите системи на сателитите. И ако това не ви се струва достатъчно, то вирусът се е загнездил и в милиони компютърни чипове в автомобилите, самолетите, асансьорите, уредите, машините и личните компютри. Щом дойде 2000 година, тези компютри ще се объркат и ще откажат да функционират. Насочили сме се към нулевия час, хора, и към края на цивилизацията, такава, каквата я познаваме.

Хора, искам да попитам: Всички компютри ли ще спрат да функционират? И ако това стане, какво ще последва? Дали самолетите ще паднат от небето? Допускате ли подобна възможност, или смятате, че това са нелепости? — настоя да узнае водещият от радиослушателите си. — Обадете ми се и кажете какво мислите.“ През този ден до предаването на живо звъннаха само неколцина технически запаянковци — според половината вирусът на хилядолетието не бил нищо страшно и лесно можел да се коригира. Освен това 2000 година е далеч, а дългосрочен план в Америка означава да се мисли за следващата седмица. Изглежда, никой от слушателите на тази радиостанция в момента не гледаше на проблема достатъчно сериозно с изключение на Доналд Копланд. Осенилото го прозрение му се яви като огромно уравнение, изписано с огнени букви в небето над Манхатън.

Виждаше бъдещето; съзнаваше точно какво ще се случи, кога ще се случи и най-важното — как да извлече печалба от своята далновидност. Представата как една дребна програмна грешка срива целия свят, поставяйки го на колене, го разтърси, сякаш имаше земетресение. Умът му скачаше от една логична стъпка към

следващата със скоростта на светлината. Накрая целият свят се разгърна пред него като цвете на зазоряване.

На 1 януари 2000 година хаос и бедствия ще залееят Земята; единствено организациите, открили и коригирали своевременно програмите си преди тази дата, щяха да оцелеят. Да знаеш кой ще оцелее, а може би и да решиш кой да оцелее и кой да пропадне, ще се окаже невероятно делово преимущество.

Копланд разполагаше и със средствата, и с волята да превърне в реалност прозрението си. Средствата включваха Майкъл Даунс, доктор на науките и затова известен още като „Док“ — млад компютърен инженер от Калифорния, ръководител на Отдела за проучвания и развитие на „Копланд Инвестментс“.

Копланд бързо потегли към офиса си — стара триетажна къща от червени тухли на Насо стрийт в долната част на Манхатън, съвсем близо до „Уолстрийт“. Превъзбуден от прозрението си, той се отказа от асансьора — тичешком се втурна към кабинета на Док на третия етаж и почука на вратата.

Отвътре се чуха блъскания и дрънчене.

— Док! — провикна се той. — Док, трябва да говоря с теб веднага!

Нови потропвания, още дрънчене и отвътре долетя:

— Влез!

Трескав от вълнение, Копланд нахълта в работилницата на Док — помещението бе задръстено със свързани помежду си компютри чрез безброй кабели, модеми и монитори, така разхвърляни, сякаш са боклук. При влизането на Копланд Док удари с дръжката на отвертка по капака на голям монитор. Екранът светна и инженерът се ухили.

— Щом всичко друго се окаже безполезно — обяви той, — прибягвам до академични методи посредством теорията за силата на удара: фрасни копелето и виж какво ще се получи.

Едър, брадат, недодялан, двадесет и три годишният Док пушеше по два пакета „Камел“ и три цигари първокласна марихуана дневно, преживяваше единствено с пица и кафе, носеше памучни ризи, сини джинси, високи ботуши и ловджийски ушанки. Благодарение на невероятно високия си коефициент на интелигентност Док стана хакер още на осемгодишна възраст — открадна паролата на баща си и влюбено разглеждаше компютризираната му порнографска колекция.

Прочу се като „Док“ много преди да защити доктората си в Станфорд на двадесет и една години; беше абсолютно завършен компютърен гений. През последните две години работеше при Копланд — нещо като негов магьосник-пленник: превръщаше идеите на Копланд в практични, доходоносни продукти.

— Вирусът на хилядолетието — подхвана Копланд. — Току-що чух за него.

— Малко бавно схващаш, шефе — отбеляза Док и подхвърли отвертката настрана. — Наричаме го Y2K — компютърния проблем 2000. Това на професионален жаргон означава 2000 година.

Копланд повтори думите, сякаш бяха мантра.

— Компютърен проблем 2000...

Док изгледа шефа си от глава до пети и видимо се присмя на безупречно подстриганите му коси, безукорното облекло и лъснатите до блясък италиански обувки.

— В очите ти пак се появи онзи поглед, Доналд. Надушваш пари.

— Най-хубавото нещо за надушване — отвърна Копланд. — Какво знаеш за вируса?

— Доста. Всеки програмист, наясно с работата си, знае за него.

— Образовай ме.

— Ще настане истинска катастрофа — започна Док, докато седяше, облягайки се назад с вдигнати върху плота крака. — Хората няма да разберат проблема и затова няма да повярват в съществуването му.

— Същото каза и онзи тип по радиото. Изплаши ме до смърт.

— Е, това поне е добре — провлачено се обади Док и запали цигара. — Като начало да вземем например Русия. Няколко руски атомни реактора вероятно ще се разтопят и ще предизвикат прекъсване на електричеството в огромни области — ще оставят милиони без топлина посред зима и без друго за ядене освен радиация. После нещата наистина ще започнат да стават интересни. — С лукави пламъчета в очите той се усмихна и продължи: — Ще предизвика такива бели, които учестяват сърдечния ритъм на хакера.

— И какво можем да направим?

— За руснаците — нищо. Но за нас, останалите... — Направи пауза. — Ами зависи.

Док търпеливо обясни колко тривиален проблем представлява вирусът на хилядолетието за програмиста: просто трябва да бъде коригиран, след като се локализира сгрешеният компютърен код. Проблемът е на друго място. Понеже вирусът е мултиплициран до безкрай в чувствителни към датите програми, откриването на всички системи с милиони кодови линии и хиляди зависещи от тях апаратури и програмни продукти е колосална задача. Освен това по-старите компютърни програми обикновено са неточно документираны, при това на по-стари компютърни езици като COBOL и FORTRAN, което прави недостатъците още по-трудни за откриване, защото по-вечето по-млади програмисти никога не са изучавали тези езици.

— В състояние ли си да измислиш разрешение? — попита Копланд.

— Естествено, но ще трябва да се специализирам. Програмните продукти са твърде разнообразни.

— Кой използва най-старите?

— Банките — веднага отвърна Док.

— Без майтап, а? — Копланд остана доволен от отговора на Док.
— А самите банки знаят ли го?

— Би трябвало, но едва ли. Искам да кажа, програмистите, които работят за банките, знаят за проблема, и то не от вчера, но кой ти слуша програмист? Шефовете почти никога не включват компютър и определено нищо не разбират от организацията им или от древните им програми, написани на COBOL.

— И колко може да струва едно оправяне на проблема 2000? — любопитства Копланд.

Док се ухили.

— За това е целият този разговор, нали?

— Колко, Док?

— Цяло състояние. Стотици милиарди... Не е изключено и повече. Цифри, трудни за възприемане.

— Допада ли ти идеята? — не се стърпя Копланд.

— Питаш ме дали ми харесва идеята да пиша програми, които да неутрализират влиянието на вируса?

— Точно така.

— Звучи доста привлекателно — отвърна Док и почеса брадата си. — Но, от друга страна, бихме могли да оставим всички тези луди

корпорации да загинат, когато компютрите им откажат. Това също ми допада.

— Дръж се сериозно, Док. Как мислиш — в идеята има ли хляб като бизнес начинание? Някакъв начин да изкараме пари?

— Страхотен начин, Доналд. Все едно да получиш разрешение да печаташ пари.

— От какво имаш нужда? — настоя Копланд. — Само кажи.

— Ами чакай да видим... Един мейнфрейм IBM — най-мощният изчислителен компютър, — с който да си играя, неколкостотин пакета програмни продукти и дваматрима инженери.

— Само това?

— Е, би могъл и да ми купиш банка, Дони, момчето ми, но защо да си даваме толкова труд?

На следващия ден посетиха склад в Куинс и купиха мейнфрейм IBM s/370 на петнадесет години. Док бутна една стена на третия етаж на Насо стрийт, укрепи пода, нае кран, инсталира машината и я кръсти Стария Мислител. Прекара месец да проверява с какъв софтуер е зареден компютърът, а после извика Копланд на демонстрация.

— Ето така ще изглежда светът на 1 януари 2000 година — обяви Док пред своята публика, състояща се от един човек. — Готвя се да ти покажа какво ще се случи, ако нещата бъдат оставени такива, каквито са.

През целия си работен живот Стария Мислител бе извършвал счетоводни услуги за застрахователна компания. Не бе чак толкова стар, но подобно на много фирми застрахователната компания бе осъвременила хардуера си, макар да продължаваше да използва стар, дефектен софтуер. Док извади счетоводна програма за обработване на статистическите таблици за смъртността, нагласи времето на една минута преди полунощ на 31 декември 1999 и зададе на програмата проста задача: какви премии ще бъдат изплатени през следващите двадесет години. В продължение на шестдесет секунди, докато часовникът не показа полунощ, по екрана преминаваха стройно подредени зелени числа. И тогава машината сякаш се задави и изхълца. Стария Мислител прочете „00“ като 1900, а не като 2000 и прие, че числата, които отразяваха близкото бъдеще, принадлежат към далечното минало. Елементарните аритметични действия вече не представляваха прости изчисления. Машината започна да дели и

умножава с отрицателни числа. Само след секунди Стария Мислител се опита да изчисли едно безкрайно връщане назад и цифрите на екрана буквално полудяха. Свободната памет бързо се запълни и счетоводната програма се — а западна. Компютърът не функционираше. — Voila обяви Док и запали цигара.

В 6,30 всяка сутрин Копланд закусваше в една и съща изискана закусвалня в горната част на Уест Сайд с трима стари приятели от детството: ченге, управител на супермаркет и сърдечен хирург. Копланд, превъзбуден, преливаше от ентузиазирани приказки за начинанието си относно компютърния проблем 2000 и само след седмица приятелите му напълно забраниха вируса на хилядолетието като тема за разговор.

— Телефоните ще прекъснат, Интернет ще угасне, военните ще бъдат парализирани, никой няма да си получи чека от социалните помощи, микровълновите ви печки няма да работят, но това е без особено значение, защото няма да има електричество.

— Стига вече — помоли Джонатон Спилман, управителят на супермаркета. — За бога!

— Напълно си се вманиачил, Дони — добави Бил Пакард, лекарят. — Би трябвало да отидеш на психоаналитик.

— Върви по дяволите, Бил. Та това ще ме направи богат.

— Ти и без това си богат — намеси се и Ед Гарсия, ченгето. — Или не помниш, че забогатя, като финансираше компютърни компании, които създадоха проблема? Ако е толкова тревожно, колкото разправяш, трябва да го оправиш безплатно.

— Не аз съм създал вируса на хилядолетието — възрази Копланд. — Аз го открих.

— И той е като чужда златна мина за теб — добави Спилман, — в която се готвиш да влезеш незаконно. Какво ще кажете, момчета: да го обесим ли, или само да го прогоним от града?

И както правят приятели от детството, не престанаха да се заяждат безмилостно с Копланд — просто искаха да му демонстрират желанието си да успее. Понеже и тримата бяха интелигентни, те приеха предсказанията му за унищожението и свършека на света с известен скептицизъм, ала всеки запомни информацията за „грешката“

на хилядолетието и не можеше да се отърве от въпроса как вирусът би повлиял върху личния му живот в края на века.

Копланд предчувстваше, че справянето с проблем 2000 ще се окаже несравнимо по-доходоносно начинание от всичките му досега реализирани идеи. Затова не прибегна до традиционните си финансови партньори, а създаде нова компания и сам финансира — азработването на софтуера. Нарече я „Копланд Сълушънс“ самото ѝ име трябваше да подсказва решимостта му да предложи всякакви разрешения на възникващите проблеми.

Проявяваше търпение. Разбираше как се изгражда софтуер, колко е дълъг пътят на изпитанията, отстраняването на грешките чрез нескончаеми проверки, както и реализирането на случайните хрумвания, които водят до успех. От време на време Док се затваряше в компютърната лаборатория и докато преследваше целта си, полудяваше и изгаряше няколко милиона мозъчни клетки с амфетамини. Копланд не го безпокоеше; занимаваше се с другите си компании, които изкарваха предостатъчно пари, за да финансира проекта си за разрешаване на проблем 2000. Понякога не виждаше Док седмици наред.

Деветдесетте години течаха. Всяка сутрин Копланд закусваше с приятелите си, водеше съпругата си Мари на вечеря в „Четири сезона“, а малкия си син Еди на стадиона „Янки“ — все формални дейности, които нямаха нищо общо с безкрайната му страст да печели пари. Започна да се отчуждава от Мари и почти не забеляза кога и тя се отдалечи. Бавачки отглеждаха Еди. Смени мерцедеса с кадилак, после си купи порше. Животът ускоряваше ход. Копланд прекосяваше с шеметна скорост Ийст Ривър, поглеждаше небостъргачите и само след минути отново се озоваваше в офиса си. Изпълваше го невероятна тръпка, свързана с богатството му. За по-евтини преживявания посещаваше салоните за масажи в Чайна Таун, китайския квартал, а през есенните уикенди се отбиваше при брокер на рибния пазар на „Бродуей“ и 83-та улица и оставяше залози по стотина долара.

Най-сетне, две години след просветлението, което осени Копланд на моста, Док създаде софтуерен пакет. Наричаше се „Копланд 2000“ и целеше да прочисти вируса на хилядолетието от архаичните системи, прилагани от банките. Банките и други финансови институти, които боравеха с чувствителни към датите компютри, продължаваха да

зависят от мейнфрейми, подобни на Стария Мислител, и да ползват стари програми. Това ги правеше изключително уязвими и реално заплашени от вируса на хилядолетието. „Копланд 2000“ се появи на пазара към края на 1993 г. В началото не се купуваше особено. Но постепенно през следващите две години и други фирми извадиха на пазара софтуер срещу проблем 2000. Все повече и повече специалисти биеха тревога и корпорациите вече си даваха сметка, че вирусът на хилядолетието наистина е сериозен проблем. Големите банкери се наредиха на опашка за новия продукт и през 1995 г. „Копланд Сълушънс“ направи големия си удар: привлече за клиент „Чейс Манхатън банк“.

„Чейс“, една от първите сред по-големите банки, схвана дълбочината на проблем 2000 и стигна до правилното заключение. В мрежата на банката имаше над двеста милиона сгрешени линии, разклонени из хиляда и петстотин компютърни системи, предназначени да обслужват хиляди потребители. "Чейс" трябваше или да елиминира вируса на хилядолетието от системите си, или да излезе от бизнеса. Всичко бе толкова просто. Друг избор нямаше. И като резултат гигантът подписа договор с „Копланд Сълушънс“ за 160 милиона долара.

Скоро банки от цял свят последваха примера на „Чейс“ и влязоха в отбора от клиенти на Копланд. Парите буквално течаха към компанията, но независимо от успеха Копланд не беше удовлетворен. За няколко седмици приповдигнатото му настроение се стопи и той изпита равнодушие и отегчение. Мечтаеше за ново, по-дръзко предизвикателство; без да го съзнава напълно, сякаш се стремеше да извърши престъпление.

Въпреки репутацията му на агресивен и безскрупулен бизнесмен старите му приятели го считаха за честен. На практика обаче Копланд имаше склонността да гледа на криминалното действие като на пореден етап от бизнеса. В края на краищата границата между дивия капитализъм и престъпността на чиновниците с бели якички в най-добрия случай бе размита и неясна. Той се нуждаеше единствено от възможност и такава скоро му се удаде.

Договорът с „Чейс“ предоставяше на програмистите от „Копланд Сълушънс“ достъп до най-секретните данни на банката. Всяка сметка, отчет и програма трябваше да бъде проверена за наличието на вируса

на хилядолетието и изчистена. Операцията започна и на Док му бяха нужни само няколко дни, за да забележи някои несъответствия.

Банката бе толкова голяма, че всъщност не знаеше нито точно колко пари притежава, нито къде конкретно се намират в момента. Първата интересна сметка, на която Док се натъкна, датираше от 1985 г. Тогава програмист, работещ за банката, бе успял да осъществи безнаказано операция, което по-късно щеше да се превърне в най-разпространения начин за компютърна измама в банковия бизнес. При всяко прехвърляне на чуждестранна валута по компютърен път парите бяха обръщани в долари със закръгляне на сумите до третия десетичен знак. Благодарение на малка програма, съставена от програмиста, десетохилядните от centa преминаваха в скрита сметка. Не щеш ли, на следващата година камион блъснал програмиста и той умрял, ала програмата му продължаваше да действа не само безотказно, но без да привлича вниманието на когото и да било от шефовете на „Чейс“. През 1995 г, когато Док стигна до тази сметка, тя съдържаше над четири милиона, за чието съществуване банката и не подозираше.

Док спомена за осиротялата сметка пред Копланд като пример на какво са способни хакерите.

— Ако не пипаме сметката — разсъждаваше на глас Копланд, — колко ли пари ще се натрупат до края на 1999 г.?

— Седем-осем милиона, а съм сигурен, че ще открия и други скрити сметки.

— И на колко според теб ще възлиза сумата?

— Няма начин да се предвиди, но вероятно някъде към сто милиона.

— Това са доста безстопанствени пари накуп — отбеляза Копланд.

— Погоденият номер е голям дори за банка — отвърна Док.

— Ако на 1 януари 2000 година светът отиде по дяволите, ще бъде интересно да разполагаш с такива пари, когато всички други ще банкрутират.

— Какво намекваш, Доналд?

— Огромна кражба.

— Ах, ти. Колко си жесток! — не се въздържа Док. — Подхвърлям го просто като идея — ухили се Копланд. — Ти я обмисли.

— Банката има одитори, които проверяват работата ни — предупреди Док. — Те не са идиоти. В „Чейс“ очакват от нас да открием подобни сметки и да им ги съобщим.

— Ти си по-умен от тях, Док.

— И без това вече сме неприлично богати, Дони. „Чейс“ и всички други банки, наши клиенти, ще ни направят само още по-богати.

— И какво от това? От години ми разправяш какво ще направи вирусът на хилядолетието: ще ни доведе до крах, пълен крах. Светът ще се пръсне по шевовете, а нещо такова ще ни осигури хубаво гнезденце, докато останалите няма да имат нищо.

— Според теб сто милиона долара са нещо като гнезденце? Господи!

— Е? — Копланд не прикри нетърпението си. — Ти си със сърце на хакер. Ще го направиш, защото можеш.

— Именно в това е проблемът, Доналд. Трябва да го направя аз. А ти не можеш.

— Това ще бъде най-големият банков обир в историята — обяви Копланд, — а банката дори няма да разбере какво ѝ се е случило. Като се имат предвид другите бедствия в края на века, на кого ще му пука?

— На „Чейс“ например.

— Но те така и никога няма да узнаят, Док.

— Много си алчен, Доналд.

— Така е. Но какво е лошото?

— Сериозно ли говориш? — възкликна Док.

— Да, напълно. Никога не съм бил по-сериозен. Та, по дяволите, банката дори не знае, че разполага с тези пари. Те са там и чакат някой да ги вземе.

— Голям негодник си. — Док едва прикриваше презрението си. — Софтуерните ни продукти се разграбват като топъл хляб. Тази компания струва стотици милиони. А ти искаш...

— Ще е престъпно от наша страна да не го сторим — прекъсна го Копланд, ухилен до уши. — Такъв шанс се явява веднъж в живота.

2.

Първата реакция на Док бе да прецени дали да не напусне веднага, но той обичаше работата си, а и не желаше още сега да преобърне живота си наопаки. За да поуспокои Копланд, се съгласи да играе по гайдата му, без обаче истински да възнамерява да ограби банката. Деформиран от мечти за огромно богатство, Копланд слагаше знак на равенство между възможността да открадне парите и правото да ги вземе. Такъв е манталитетът на двигателите на световната икономика, мислеше Док. Няма каква етика. Граби колкото и каквото можеш и да не ти пука. Защо не? Нали всички го правят? Теоретически престъплението бе възможно, защото никоя осигуряваща безопасността на компютрите система не бе съвършена, а практически то бе едва ли не идеалното престъпление. В „Метро техноцентър“ в Бруклин определените от банката двеста специалисти денонощно извършваха тежката и скучна работа за откриването на вируса на хилядолетието; някои от тях бяха достатъчно добри, за да забележат обир в такъв размер. Кой ще поеме вината? Главният програмист. Ала не от страх Док отказваше да се свързва с плановете на Копланд. По свой скромнен начин Док бе честен — човешки екземпляр, непознат на Доналд Копланд, според когото всеки интелигентен индивид има неговия характерен закоравял егоизъм. Парите привличаха Док не по-малко отколкото всеки друг, но въпреки това той не се отказваше от старомодната представа, че капиталите могат да се използват за цели извън самообогатяването.

Като реши да се преструва, че ще играе по свирката му, той убеди Копланд, че ще бъде по-безопасно да задигне парите по време на кризата в края на века, отколкото да ги източва по малко. За да успокои шефа си, той състави програма с фалшиви данни за митично натрупване на средства, които Копланд да проверява всеки ден, а понякога и по няколко пъти на ден.

Цифрата растеше, а законните приходи на компанията набъбваха още по-бързо. Благодарение на продажбите на софтуерни програмни продукти за обезвреждане на проблем 2000 на търговски банки във

Филипините, Япония, Латвия, Швеция, Германия и Испания „Копланд Сълушънс“ се разрастваше с шеметна скорост. През 1996 Док изкара само от допълнителни възнаграждения шест милиона долара — не кой знае колко по стандартите на „Уолстрийт“, но лично за него достатъчно доказателство, че е свършил нещо стойностно.

Док прие предизвикателството на проблем 2000, защото в разрешаването му виждаше шанс да спаси една малка част от света от експлозия. Беше в състояние да пише компютърни програми дори насън; истински обичаше компютрите, но дълбоко в сърцето си таеше убеждението колко неразумно и подвеждащо е хаотичното използване на компютрите във всички дейности на всекидневието.

Кибернетиката доведе до радикални промени в глобалната демография и раздели човечеството на два лагера: онези, които разбират от техника и всички останали. С всяка следваща крачка напред в усъвършенстването на технологиите двата лагера се отдалечаваха все повече и повече. Проблем 2000 заплашваше да се превърне във вододел, който да превърне разделителната линия в опасно дълбока пропаст. Малките компании и лишените от финансови възможности да обезопасят компютърните си системи щяха да загинат, докато компании, които купуваха „Копланд 2000“ или сходни програми, щяха да изплуват по-могъщи от всякога. Очертаваше се война за заличаване на обикновените хора, на милионите, които всекидневно ходеха на работа и вярваха в системите, осигуряващи живота им — електричество, телефон, метро, вода. Именно те щяха да се озоват в центъра на ударите.

Етичен и състрадателен, Док твърдо вярваше, че дребните индивиди също заслужават да получат своя шанс да се бият. Той си свърши работата по спасяването на големите риби, като създаде програми за предпазването на „Чейс Манхатън“ и другите банки от вируса, но софтуерът на „Копланд 2000“, от който се натрупаха сто и шестдесет милиона долара, нямаше да принесе особена полза на „Чейс“, ако основните услуги се сринат и Ню Йорк рухне. Док смяташе, че най-малкото, което може да направи, е да се опита да спаси града от самия него. Щеше лично да финансира проект зад гърба на Копланд. Дори в случай на неуспех, щеше да бъде забавна противоотрова на налудничавия, в холивудски стил, проект на Копланд да ограби банката.

Поставянето на задачата беше лесно: да се осигури непрекъсваемост на тока, телефоните да работят, водата да тече и метрото в Ню Йорк да не спре, когато компютрите, управляващи тези системи, излязат от строя. Решението: да се изгради алтернативен контролен център за всяка система, който да се свърже с досега действащата, а в полунощ на 31 декември 1999, миг преди настъпването на Новата година, да поеме контрола върху системите и да го прехвърли на компютър, незаразен с вируса на хилядолетието.

Важните контролни системи неизменно са оборудвани с многобройни резервни варианти, призвани да се задействат, ако по някаква причина основните не се справят. Трудността възникваше от обстоятелството, че резервните системи са жертва на същите недостатъци спрямо проблем 2000, както и основните. Независимо от това, именно наличието на тези многобройни резервни системи правеше проекта на Док осъществим. През първите няколко секунди на новата година всички ключови компютри, контролиращи най-важните системи на града, трябваше да бъдат излъгани да се превключат на тайно разработените алтернативни резервни системи, а не да разчитат на собствените си. Дали беше възможно? Начинанието бе голямо и скъпо. За да го осъществи, се налагаше Док да купи хардуера, да открадне софтуера и да намери шепа хора, на които да се довери.

— С мои средства ще изградя нова компютърна лаборатория за един специален проект — обяви той на Копланд. — Аз плащам, така че не се тревожи. Не желая никакви вътрешни ревизии или други подобни и не искам ти да се месиш.

— Но какво все пак ще правиш там?

— След настъпването на новия век светът ще бъде напълно разбит. Не е изключено да разработя програмен продукт, чрез който отново да го сглобя.

Копланд стисна устни, мозъкът му трескаво работеше.

— Телекомуникации, всякакви оперативни системи — такива неща ли?

— Ще си поиграя с някои работи.

— Искам дял от тази дейност — заяви Копланд.

— Ще поговорим за това през януари 2000 година, Допи, не сега.

Макар и неохотно Копланд се съгласи. Пое на дълга обиколка по света, за да посети разни клиенти и да даде тласък на бизнеса. Когато се завърна, надникна само веднъж, не зададе никакви въпроси и уважи желанието на Док да не се меси.

Най-напред Док загради задните двадесетина метра на третия етаж в сградата на Насо стрийт и закупи чисто нов мейнфрейм IBM s/390. На площ от около осемстотин квадратни метра обособи място за мощния компютър, за огромен климатик, половин дузина работни места с десетина терминала и монитори, телефонна превключваща централа, спалня, баня, кухня, зала с телевизори, висококачествена аудиосистема и стари кожени дивани. Когато всичко бе подредено, започна да търси хора.

Не се наложи да търси далеч, за да открие първия нов член на екипа се. Късно една вечер работеше сам на терминал на „Чейс“ в „Метро техноцентър“ — преглеждаше дали в кодиращата система на програмата за електронен трансфер на капитали няма грешки. Прозорец на екрана му съобщаваше колко оторизирани лица използват системата в момента; броят им бе нула. Към три сутринта някой се включи, но вместо да прехвърли пари от една сметка на друга, се опита да отвори протоколните файлове, по които работеше Док. Беше зловещ момент в киберпространството. Док незабавно проследи включването до клон на „Чейс“ в Бостон.

Още същия следобед се качи на самолет до Бостон, представи се пред управителя на клона с официалните си документи за идентификация като главен консултант на банката по проблем 2000 и поиска да го запознаят с програмистите.

Един от хората, с когото управителят го запозна, бе слаб, спокоен на вид двадесет и четири годишен афро-американски програмист на име Бо Даниелс. Облечен в спретнат делови костюм, Бо се надигна от терминала, за да се здрависа с Док, който каза:

— Път: входящ номер 437, прескачане 22, стоп.

Ръката на Бо застина във въздуха. Док бе произнесъл част от командите, които бяха отвели Бо в незаконната му разходка до файловете за трансфер на капитали.

— О, тук вече ме загубихте като слушател — извини се управителят и ги остави сами.

— Може ли? — попита Док, посочвайки към стол.

Поседяха известно време мълчаливо. Бо изучаваше съсредоточено ноктите си и се питаше дали няма начин да пропълзи в компютъра си и така да изчезне.

Док се усмихна блажено на младия мъж и почеса брадата си. Очевидно чакаше. Накрая се обади:

— Ти беше, нали?

Програмистът го дари с лукава усмивка и попита:

— Ще ме предадеш ли на властите?

— Засега не знам — отвърна Док. — Ако аз се готвех да извърша компютърна кражба, и аз щях да се насоча към входящ номер 437 точно като теб.

— Просто исках да проверя дали ще успея да го направя — обясни Бо. — Ако аз мога, значи и друг ще се справи. Това означава, че банката е уязвима.

— Попълни ли доклад, че ще проверяваш сигурността на системата?

— Не.

— Защо?

Бо сви рамене и не отговори.

— Каж ми какво друго можеш да правиш — настоя Док.

— Искаш ли да видиш автохарактеристиката ми?

— Не мисля, че в автохарактеристиката ти е отразено онова, което ме интересува — отговори Док. — Колко добър си всъщност? Пишеш ли на COBOL?

Говориха си на професионален жаргон в продължение на двадесет минути. Док прецени Бо като доста компетентен. Беше изключително интелигентен, но раздразнен творец, скрит зад колосаната риза и тирантите. Убеждавайки се, че Бо знае достатъчно и ще научи с лекота онова, което му липсва, Док му предложи работа.

— Като какъв? Да решавам проблем 2000 ли?

— Нещо подобно. — Док се наведе напред и тихо продължи: — Ето какво точно ти предлагам: четири пъти по-висока заплата от сегашната ти, от време на време добри допълнителни възнаграждения, дълги часове работа, почти никакво спане, никакви претенции относно облеклото ти и всичко, което те стимулира да работиш: секс, наркотици или рокендрол — не ме интересува. Оставям ти билет до Ню Йорк и хиляда долара. Можеш да се появиш или не. Както решиш.

Седмица по-късно Бо цъфна на Насо стрийт облечен като Джими Хендрикс. Док откри, че Бо борави с компютъра, както Джими Хендрикс свири на китара и е склонен да служи на новия си шеф. Като истински виртуоз Бо владееше дванадесет компютърни езика — от COBOL до Java — и анализираше управленската система за база данни по-бързо от свръхкомпютър. А което бе най-ценното — схващаше как сложна серия от системи работят заедно.

— Какво знаеш за генерирането и разпределението на електроенергията? — попита Док.

— Нищо.

— Добра отправна точка. Не се налага да елиминираш нещо научно. Колко време смяташ, че ти е нужно да разбереш как работи една електроцентрала?

— Представа нямам. Две години... поне.

— Какво ще кажеш за шест седмици?

— Невъзможно.

— Няма невъзможни неща за онзи, който желае. Така е казал Дизраели. Седни и погледни това — продължи Док и по-бутна Бо към стола.

Включи терминала и на синия екран се появи следният текст:

„Кон Едисън“

Център за възстановяване на електрозахранването

Симулатор за обучение на операторите

Изберете произволна ситуация

— С този симулатор компанията обучава напредналите оператори как да се справят при спиране на тока и изчезване на електрозахранването — обясни Док. — Първи урок: Връщането на електроенергията след прекъсване се нарича „възстановяване“.

— Откъде си взел всичко това? — попита смаян Бо.

— Има само един начин — отвърна Док. — Откраднах го от командния център на „КонЕд“. Симулаторът не е безопасен както самата система, но съдържа великолепен модел на цялата североизточна електрическа мрежа, който се осъвременява всяка

седмица. След като се запознаеш със симулатора и модела, ще се заловиш с нещо истинско, защото моделът ни посочва къде се намира всичко.

Бо бързо премигна няколко пъти, а в главата му се рояха безброй мисли.

— Искаш да кажеш, че се готвиш да проникнеш незаконно в „КонЕд“ и да откраднеш цялата им оперативна система?

— Горедолу. А и около стотина от по-големите програмни продукти. Само онези, които са ни нужни.

— Нужни за какво?

— Да направим така, че електрозахранването в Манхатън да не спре — отвърна Док широко ухилен, — като контролираме процеса отгук.

— Ти си луд.

— Съвършено вярно — луд съм, но това е известно. Въпросът е дали ти си достатъчно луд, да се превърнеш в „Кон Едисън“, Бо. Разполагаш с две години и половина да изучиш всяка система, всяка нейна употреба, разположението на всеки вграден чип. Трябва да се научиш да правиш нови конфигурации на системата и всички необходими корекции, за да не й повлияе проблем 2000 и — точно така — да осигуриш лампите в Манхатън да останат запалени при настъпването на Новата година. Това е в общи линии идеята. „КонЕд“ не може да го направи, но ти можеш.

— *Mamma mia*. Представа нямам дали ще се справя. — Бо тихо подсвирна. — А предполагам, че ще искаш и база данни.

— Правилно. И база данни, която ще проверим да не е заразена с вируса на хилядолетието. Първо ще се научим как да изолираме „КонЕд“ от мрежата, а после как да изолираме от „КонЕд“ Манхатън и четирите електроцентрали на острова плюс онази в Куинс. Нужни са ни операционните системи на всяка от петте електроцентрали плюс операционната система, която ги обединява.

— И се очаква само ние двамата да постигнем всичко това, така ли?

— Не. Трябват ни и телефони. Затова издирвам някой маниак по телефоните, за да ни осигури свободни линии. Трябва ми още и луд по влаковете, който да се занимае с метрото. Е, вероятно и още

неколцина. Ако се справите до 1 януари 2000 година, ще има бонус от по милион долара за всеки от вас.

На Бо не му бе необходимо много време, за да премисли.

— И ти разполагаш с такива пари? попита той.

— Вече са депозирани. Парите са налице.

— А ти какво ще получиш от всичко това?

— Ще опазя разсъдъка си — отвърна Док, пресегна се през Бо и плъзна пръсти по клавиатурата. Освети „Изберете произволна ситуация“ от менюто на симулатора, а после „Тотален срив в електрозахранването“.

Екранът започна да просветва и да писука шумно и тревожно.

— Просто го направи — добави Док и връчи на Бо шапка на фирмата „Найк“.

През следващия месец Док интервюира още четирима хакери. Оказа се обаче, че не отговарят на стандартите му. Или не разполагаха с достатъчно знания, или бяха така откровено анархистично или криминално настроени, че никога нямаше да успее да ги държи изкъсо. А после откри Каролин Харви.

Представата на Каролин за забавление бе да прониква в компютрите на телефонните компании, да краде оттам телефонните номера на по-изтъкнати граждани и да ги вкарва в Интернет. Док внимателно изучи нейната страница в мрежата, която тя бе кръстила „Телеф-маниак.com“ и проследи електронната ѝ диря до малка къща в Нашвил, Тенеси. Огромен мотор „Харли Дейвидсън“ бе паркиран отпред и Док остави бележка на него.

„Телеф-маниак, в града съм и издирвам таланти“ — написа той и добави номера на хотела си.

Тя звънна.

— Какви точно таланти? — попита тя.

— Виждала ли си машинния код за програмния логически процесор в DESS-5?

— Да. И какво от това?

Док ѝ зададе още няколко технически въпроса. Хареса отговорите ѝ достатъчно, за да попита:

— Какво ще кажеш да се уредиш със собствена телефонна компания?

— Оооо... — възкликна тя. — Ще бъде доста забавно. И какво бих правила с нея?

— Всичко, което поискаш, стига да я поддържаш в постоянен работен режим.

— Ти кой си всъщност? — попита тя.

— Самотния Скитник — отвърна Док. — Капитан Америка, самураят Йоджимбо, мъжът без име. Можеш да ме наричаш Док. Ще се срещнеш ли с мен за по едно питие?

— Избягвам да си имам работа с мъже.

— Гледай на мен като на колега-маниак и нищо повече — предложи ѝ той. — Разполагам с истински пари, законна компания и работа за подходящия човек. Трябва ми компютърен запаляно, който се интересува от управление на телефонни системи.

— Звучи ми като индустриален шпионаж — отбеляза тя.

— Много по-гот е.

Срещнаха се в преобразуван на бар склад. Каролин се оказа момиче с мотор, облечено в кожени дрехи, с късо подстригани коси и шини на зъбите.

— Ти ли си Док?

— Да.

— За какво точно става дума?

— За вируса на хилядолетието.

— Оооо... Отсега започва да ми харесва. Можеш да ме почерпиш едно питие.

— Комуникациите ще бъдат от жизненоважно значение във въпросния ден — подхвана Док, когато се настаниха в ъгъла, за да са по-далеч от музиката. — Ще са ни нужни работещи линии и директни връзки с контролния център на електрокомпанията и електроцентралите, както и с централния команден пункт на метрото. Трябва ни още вътрешна телефонна мрежа в къщата, телекомуникационен център и интерком. Смяташ ли, че ще се справиш с всичко това?

— Богат ли си? — попита тя.

— Не се безпокой за това. Ще се наложи да обходиш буквално всички линии и да провериш всяка връзка.

— Ще ми е нужен камион на телефонна компания.

— Добре.

— Логически проби, а и други неща.

— Ще разполагаш с всичко необходимо.

— Това намирисва да се окаже най-голямото телефонно забавление на всички времена. Уау!

— Да, но няма да говориш за това с приятелите си. Не ти давам право да се хвалиш.

— Не съм сигурна дали това ми допада.

— То е част от сделката. В продължение на две и половина години това ще бъде животът ти и останалата част от света ще престане да съществува.

Док ѝ предложи същото възнаграждение и бонуси като на Бо. Парите представляваха доста по-солидна сума от заплатата ѝ като низш програмист в телефонната компания „Бел-юг“. На следващия ден той я отведе в Ню Йорк и я запозна с Бо.

— Аз съм „КонЕд“ — представи се Бо. — А ти коя си?

— Ами предполагам, че съм „Бел-Атлантик“ — отвърна Каролин.

Рони Фонг се оказа фатално чаровна млада китайка от Сан Франциско с четири пръстена на носа — всеки символизираше успешно компютърно проникване в Министерството на отбраната. МО не успя да докаже, че точно тя го е направила, но ѝ предложиха да стане хакер, който да прониква в компютрите на министерството на отбраната на Китай. Младата жена им се изсмя. Когато Док ѝ се обади, тя, естествено, го взе за подставено лице от Пентагона. Той ѝ предложи да се срещнат в кафене на Северния плаж.

— Единствената причина, поради която дойдох — започна тя още щом стъпи в кафенето, — е, защото иначе вие от МО няма да ме оставите на мира.

— Аз не съм от тях — възрази Док.

— Тогава как ме откри? Откъде въобще знаеш за мен?

Разгневена и нападателна, отказа подаденото ѝ меню, скръсти ръце върху гърдите си и зачака отговор.

— Чувала ли си за вируса на хилядолетието? — попита той.

— Какво по-точно?

— Къде смяташ да посрещнеш настъпването на 2000 година?

— В дома на приятел, който разполага със собствен генератор и слънчеви панели.

— Значи картинката ти е ясна.

Тя сви рамене.

— А какво ще кажеш да посрещнеш Новата година в Ню Йорк?

— Ти луд ли си? Това е последното място, където бих искала да бъда.

— Какво ще кажеш да дойдеш в Ню Йорк и да работиш на компютри, които се грижат за опазването на околната среда към Градската управа? Така помпозно наричат те водоснабдяването. — Тя го погледна, сякаш е изкукуригал. — Ще имаш възможност да добавиш още една халка към колекцията си — довърши той.

— Нещо ме подвеждаш — отвърна тя. — Няма начин да не си от МО.

— Как да ти докажа, че не съм? Ако бях, нямаше да седя тук и да разговарям с теб. Щях да те отведа, окована в белезници. — Връчи й самолетен билет и пари. — Ела в Ню Йорк и сама реши. Ти ще отговаряш за водоснабдяването. А за да ти е още по-интересно, те уверявам, че познанията, които си придобила при ровенето във военните компютри, ще ти бъдат от полза. Ще следиш и компютрите на Централата за космически изследвания в Колорадо Спрингс.

— Наистина ли?

— Освен това ще получиш и пари.

— Колко?

Док надраска числото върху салфетката и Рони започна да брои нулите.

— За толкова струва ли си? — попита той.

Рони пристигна на Насо стрийт скептична. Не се отърси от подозренията си, докато Док не й помогна да влезе в базата данни на една от четиринадесетте водопречиствателни станции на Ню Йорк. Щом попаднаха в компютъра на водоснабдяването, той я запозна с данните, изписани на машинен език. Тук проблемът 2000 се очертаваше като един от най-тежките, защото имаше скрити полета с данни, програмни грешки, сризове на част от програмите.

— Ако това не бъде оправено, Ню Йорк ще потъне под човешки фекалии — обърна й внимание Док. — Няма да е трудно да се вкарва вода в града. Водоснабдяването на Ню Йорк е великолепно и зависи

предимно от гравитацията. Проблемът е как да се разкарат отпадъчните води.

— Какво правят те по въпроса? — попита Рони.

— Те? — присмехулно повтори той. — Няма никакви „те“. „Те“ са един мит. В дадения случай „те“ ще бъдеш ти. И дори да изградиш наново целия този софтуер и да го накараш да заработи, в системата на компютърния контрол на водоснабдяването има хиляди вградени чипове в помпи, клапи, вентили. — Док се ухили и разгъна голяма карта. — Това е подробна схема на всички тръби, тунели и аварийни изходи. Цялата водна канализация на Манхатън. Проследил съм критичните трасета и съм отбелязал помпите. Можеш лично да отидеш да ги видиш всичките.

— Господи, това е гадна работа. — Налага се да си поизцапаш ръцете, за да си заслужиш милиона, Рони.

— А когато не съм долу из канализацията, ще си играя с компютъра на Централата за космически изследвания, така ли?

— Точно така. Трябва да проследим комуникационните и радионавигираните сателити. По тях няма никаква работа. Само ще ги наблюдаваме. Когато настъпи великата нощ, ще ни е нужно да знаем кой работи и кой не.

— Достатъчно очакваш от мен — отбеляза Рони.

— Да. Очаквам невъзможното. С нас ли си?

— Тук сме близо до Чайна Таун, нали?

— Да. През няколко преки.

— Трябва да има някаква уловка.

— Има — увери я Док. — През следващите две години и половина няма да имаш никакъв друг живот.

— Ожаднях от всичко това — въздъхна Рони. — Мога ли да направя чай?

Когато Рони излезе от кухнята, Док го нямаше; в залата бяха Бо и Каролин.

— Каква музика обичаш? — попита Каролин. — Аз обичам всякаква, стига да е шумна.

— Чудничко, няма що — увери я Рони.

Ейдриан Хофман се оказа дундесто момче от Флорида. Изпитваше истинска тръпка, щом успееше да накара контролните системи на железопътния транспорт да спрат влаковете, стържейки с

колела върху релсите. Любимият номер на Ейдриан бе да нахлуе в центъра за сигналните системи на дадена железопътна линия, да нагласи всички светлини на червено и по този начин да блокира едновременно придвижването на десетки влакове.

— Значи не те е грижа за влаковете? — попита Док по електронната поща.

— Напротив. Обожавам влаковете. Собственик съм на най-големия железопътен макет на американските железопътни линии в света — „Амтрак“.

— А понякога не нагласяваш ли сигналните светлини на зелено?

— Не желая да убивам никого — отвърна Ейдриан.

— На колко си години? — осведоми се Док.

— Осемнадесет.

— Какво е отношението ти към метрополитеновите транспортни системи?

— Бива си ги.

— Смяташ ли, че можеш да управляваш движението на метрото в Ню Йорк?

— Там има доста влакове. Следователно и доста сигнални светлини. Значи — да.

— Идеята е да се направи така, че влаковете да продължат да се движат, а не да бъдат спрени.

— Обръщането на условията на сто и осемдесет градуса ми звучи като феър плей — изписа Ейдриан.

— Ще ти изпратя самолетен билет и хиляда долара.

— Не. Смени билета с влаков. Иначе — много гот. Никога не съм бил в Ню Йорк.

Четири дни по-късно седеше с Ейдриан на гара Пенсилвания — по-известна като Пен Стейшън — и си мислеше: проблемно дете, не е изключено да има и психически отклонения, но, Господи, как само владее материята. С дебелите си очила и дългите мръсни коси Ейдриан приличаше на класически зубрач. Говореше малко, но носеше подробна компилация на всички компютърни системи, използвани от шестте най-големи американски железопътни компании.

— Искаш ли да видиш Ню Йорк? — попита Док.

Док не го заведе нито да види Емпайър Стейт билдинг, нито в Сентръл парк. Вместо това прекараха дванадесет часа в метрото.

Ейдриан стоеше най-отпред на първия вагон и наблюдаваше линиите. По този начин те кръстосаха надлъж и нашир града от Фар Рокаей до Ривърдейл — ту под земята, ту на повърхността, по мостове и през тунели. Вагоните с грохот се придвижваха по релсите, а сигналните светлини — ту зелени, ту червени — се очертаваха пред тях като непрекъснат светлинен поток. Слязоха на Централната гара и на спирка в Куинс, където от пероните се виждаха цели композиции влакове. Ейдриан попиваше всичко като сюнгер и само след няколко часа вече той ръководеше обиколката.

— Това ти е новата играчка, Ейдриан. Харесва ли ти?

— Страхотно — отвърна Ейдриан. — Приемам.

За да оформи окончателно екипа си, Док се нуждаеше от специалист по всякакъв вид хардуер — той трябваше да поддържа компютрите и комуникационното оборудване в отлична форма. Бо познаваше някакъв хакер от Сан Хосе: беше откраднал чертежи на авангардни микропроцесори от Интел и се опитал да ги продаде на индонезийски картел. Казваше се Джод Фернандес. Не бе трудно да се открие. Док го чакаше при входа на „Сан Куентин“. Онзи се появи, облечен в костюм с жилетка, който подчертаваше бръснатата му глава и подстриганата козя брадичка.

— Искаш ли работа? — попита го Док, вече извън портала на затвора.

— Искам едно питие. Кой, по дяволите, си ти?

— Тип, който ти предлага работа. Истинска работа, а не такава, която ще те върне там, откъдето излезе.

— Заведи ме първо в Бара на безименните и като начало ми купи едно питие.

По време на тригодишното си пребиваване в „Сан Куентин“ Джод поддържаше компютърната система на затвора и си бе спечелил име в мрежата като гуру в областта на хардуера.

— Колко ти предложиха индонезийците? — попита Док, готов да отпие от бирата.

— Не беше достатъчно.

— Колко е достатъчно?

— Парите не ме интересуват.

— А какво?

— Времето — отвърна Джод. — Искам време. Дадох три години от живота си, които никога няма да видя отново.

— Добре — обади се Док. — Посвети ми две години и после целият живот е твой.

— Получих и други предложения.

— Знам — увери го Док. — Ти си страхотно известен.

— Каква е работата?

След като Док очерта проекта си, Джод се огледа из бара и каза:

— Мога да се настаня в Ню Йорк, но трябва да го уговориш с офицера, който ще ме наблюдава през изпитателния ми период след затвора.

Няколко дни по-късно Джод кръжеше бавно около IBM s/ 390 — вертикална кутия от лъскав метал, висока два метра, широка метър и петдесет и дълбока метър и двадесет.

Мейнфреймът. Вътре в кутията имаше сто и двадесет основни процесорни единици, седем операционни системи и повече памет отколкото на всички слонове в Африка. На пода до компютъра се издигаше впечатляваща, висока поне половин метър купчина листа — представляваше ръководството. Инструкция номер едно: включи устройството в електрическата мрежа. Инструкция номер две: постави бутона на „Включено“. Боже милостиви, помисли си той, грабна първите десетина сантиметра листа и започна да чете.

3.

— Сега вие сте войници и трябва да се придържате към военна дисциплина — обяви Док на сформирания екип. — Сигурно ще ви прозвучи пресилено и мелодраматично, но това е единственият начин да завършим проекта навреме.

— Необходимо ли е да отдаваме чест? — попита Бо саркастично.

— Не.

— Да носим униформа?

— Не.

— Харесвам униформите — обяви Рони. — Хайде да си въведем униформа.

— Униформите ще привлекат вниманието, а това не е позволено. В сила е едноединствено правило — обясни Док. — Нямате право да говорите за онова, което правите тук. Никой извън участниците в проекта не бива да заподозре в ни най-малка степен с какво се занимаваме. Повтарям — никой. — Док наблюдаваше лицата им, докато осмисляха думите му. — Вие имате приятели, семейства, любовници и дори врагове — продължи той, — но нямате право да споделяте какво правите. Все едно изпълнявате строго поверителна задача на ЦРУ Тя е абсолютно секретна и секретна означава точно това — секретна! Не се допускат никакви изключения.

— Тогава какво да казваме на хората? — попита Бо. — Говоря с майка си почти всеки ден. Ако не се обадя, тя ще ме издири и ще цъфне тук.

— На майка си ще кажеш, че си нает от софтуерна компания в Ню Йорк и работиш по проблем 2000. Не казвайте нещо, ако сте в състояние да го спестите. Някой ще има ли проблем в тази насока?

— А какво ще стане, ако нарушим правилото? — попита Ейдриан.

— Въпрос на лична чест е да не го правите — отвърна Док. — Не възнамерявам нито да ви следя, нито да подслушвам телефоните ви.

— Но ако все пак го сторим? — настоя Ейдриан.

— Тогава си заминавате. Довиждане, Adios. Никакви пари няма да видите, никаква тръпка или забава, както и никакъв бонус от милион долара.

— А ти как ще разбереш?

Док изгледа Ейдриан свирепо. Мина му през ума, че е допуснал грешка. Май не биваше да остави хлапето да напусне Пен Стейшън. Трябваше да му купи билет за връщане и да го отпрати обратно във Флорида. Ала в момента то стоеше тук, на Насо стрийт. Замечтаният му поглед и изражение сакаш казваха: „Не желая да следвам никакви правила.“ По дяволите!

— Проблеми ли смяташ да създаваш, Ейдриан? — срязва го Док.

— Просто не обичам правилата. Независимо чии са.

— Можем да спорим за нещо друго — и не се съмнявам, че ще го правим, — но не и за това. Ако не ти допада, Ейдриан, съжалявам. Това е краят. Омитай се още сега.

Док грабна телефонен апарат, набра „Справки“ и каза:

— „Амтрак“, ако обичате.

— Почакай секунда — обади се Джод. — Остави ме да по-говоря с него.

— Моля.

Джод обгърна раменете на Ейдриан и го отведе в ъгъла.

— Какъв ти е проблемът? — тихо попита Джод.

— Не понасям никакви правила.

— Ще спазваме едноединствено. Един хакер трябва да е наясно, че проговори ли, ще го заловят и ще му отнемат играчките. Там, във Флорида, имаш стар скапан персонален компютър. А тук виж с какво разполагаш! А и всичко останало. Нали не искаш да ти се изплъзне?

Напушен, Ейдриан скръсти ръце върху гърдите си.

— Това не е като в училище — продължи Джод. — Ясен си ми що за тип си, Ейдриан. Ти си хлапето, което никой не харесва. Хлапето, на което всички се присмиват, защото си толкова дяволски умен. Използваш интелекта си като оръжие, за да се разправяш с тях, нали? Присмиваш се на чуждите грешки, съучениците ти те мразят, а и ти ги мразиш. Прав ли съм? Виждам го в очите ти. Будалкаш се с влаковете, защото това ти създава усещане за мощ и власт и всеки път, когато го направиш и не те заловят, се чувстваш още по-силен. Но чуй следното, малко лайно такова. Док те откри и това означава, че рано

или късно ще те заловят и тогава ще те пратят в пандиза като мен. Док те отърва да не попаднеш в истинска бяля и си му длъжник. Всички ние сме му длъжници. Всички сме минали по твоя път. Бо, Каролин, Рони и аз — всички сме умници, на всички са се присмивали и са ни се подигравали, всички сме си мислили за възмездие. Именно възмездието ме тикна зад решетките. Док иска от нас да свършим нещо важно. Щом нямаш ум да го преглътнеш, щом не си в състояние да контролираш шибаните си глупости и дребнави мисли за възмездие и как да си го върнеш тъпкано, ами наистина — забрави. Такъв егоист ли си, че не разбираш? Да не би да си просто поредният жалък задник? Тук не разполагаме с време, за да се правим на луди. Или влизай в проекта с нас, или си заминавай за Орландо. Някакво колелце се завъртя в ума на Ейдриан и той схвана, че за пръв път с него се отнасят като към възрастен. Или за последен.

— Никакви приказки, никакви фукания — промълви той. — Схванах.

— Нямам никакво желание да се превръщам в твоя бавачка. С нас ли си, или изчезваш?

— Не искам да се връщам във Флорида.

— Док!

— Да?

— Остава.

Всички произхождаха от места, залегнали дълбоко в американската душа: от редиците на чернокожата средна класа, от Чайна Таун или бидонвилите, от бедните работнически редици, и бяха използвали ума си, за да проникнат в тайните на технологиите. Всеки бе изминал необичаен път, за да навлезе в света на кибернетиката или компютрите. Док ги избра, защото знаеше, че именно такива екземпляри най-често притежават най-изобретателното мислене.

Рони Фонг, дъщеря на имигранти от Хонконг, бе отблъсната от близките си, защото се бе възпротивила срещу строгите порядки на традициите им. А същевременно оставаше вкопчена в културата си. В Ню Йорк пазаруваше и се хранеше единствено в Чайна Таун и обожаваше да говори на родния си език с рибаря. Дълбоко в сърцето си смяташе, че един милион долара ще свършат доста работа за сдобряването със семейството ѝ в Сан Франциско.

Каролин Харви бе прокудена от дома заради подчертано обратните си наклонности. Технологиите представляваха нейното бягство от свят, пълен с предразсъдъци и страх; успя да си изгради идентичност въз основа на предизвикателството. Схващаше пристигането си в Ню Йорк като освобождение. Тук, сред всякакъв вид хора, не се налагаше да се обяснява или защитава. Отваряше ѝ се възможност да съществува и тя загърби Нашвил без никакво съжаление.

Бащата на Бо Даниелс беше счетоводител, а майка му — собственичка на моден бутик. Говореше правилен английски с бостонски акцент, беше посещавал все добри училища и рано разбра, че компютрите не се интересуват дали си бял или черен. В „Чейс“ го назначиха веднага щом завърши бостонския колеж, пуснаха го в стаичка в бостонския клон на банката и го оставиха на мира. Докато наблюдаваше как по-висшето ръководство размества служителите като шахматни фигури, прецени, че не желае да прави кариера в „Чейс“. Подобен вид корпоративна дейност не го блазнеше, освен ако не представлява лично негов продукт, а това нямаше да му се случи нито в „Чейс“, нито в коя да е друга банка. Искаше да се изкачи на върха незабавно и той да ръководи. По-малък неудачник от останалите, той притежаваше предприемчив дух и виждаше в новата си работа възможност по-нататък да се залови със самостоятелен бизнес. Съзнаваше, че в месеците след като бъдат поразени от вируса на хилядолетието, електрическите прибори ще се нуждаят от нов софтуер, за да започнат да функционират отново. Бо и Док се споразумяха софтуерът, който разработваха за „КонЕд“, да бъде окомплектован и продаден след 1 януари 2000 година.

Майката на Джод Фернандес, мексиканка, го отгледа сама в бидонвилите на Сан Хосе. Израснал в нищета, сред банди, той все пак прояви достатъчно здрав разум, за да погледне отвъд заобикалящия го начин на живот към никнещите като гъби в съседство нови индустриални паркове, а Силиконовата долина бе направо на крачка. Искаше работа като програмист и такава имаше в изобилие, но не и за него. Той беше пънкар от бидонвилите, самоук, без медали за отличие и не можеше да изпипва отчетни доклади. Така и никой не забеляза талантите му. Когато кандидатства за работа като програмист в Интел, го пренебрегнаха и той реши да си отмъсти. Нахълта в най-секретите

системи на Интел и открадна схемите на поне дузина нови чипове. После отнесе плячката си в Лос Анджелос, но властите го заловиха. Съди го висш съд и го изпратиха с тригодишна присъда в щатски затвори. Залавянето му при опит да продаде откраднатата стока по никакъв начин не омаловажаваше постижението му, че е проникнал в най-секретните файлове на Интел. Дори в света на хакерите това звучеше невероятно и сигурно никой нямаше да го повярва, ако не бе доказано в съда.

И накрая — Ейдриан Хофман, чийто живот можеше да се превърне в продължение на филма „Родени убийци“. Израсна в седем различни караванови градчета в централната част на Флорида. Майка му продаваше билети за Дисниленд, а баща му умря от препиване малко след дванадесетия рожден ден на момчето. Ала Ейдриан — абсолютен обществен аутсайдер — притежаваше едно изключително качество: разбираше връзката между влаковете и компютрите по-добре от всеки друг на планетата.

След като Джод го скастри, Ейдриан изчезна за три дни. Док бе готов да го замени, когато осъзна, че хлапето се вози с метрото и всъщност изследва градските трасета.

— За бога, Ейдриан — помоли го Док, когато блудният син се завърна, — просто казвай на някого къде отиваш и какво правиш.

За да го задържа на Насо стрийт, Док купи модели на вагоните на метрото и остави Ейдриан да си изгради макет на метрото в компютърната лаборатория. Насочвайки го внимателно, Док го амбицира да направи възстановка на сигналната система на метрото и да използва вагончетатаиграчки, за да провери софтуерните си продукти.

Док купи за тях голям апартамент на няколко преки от Насо стрийт. Нямаха друг избор, освен да се научат да живеят и работят заедно. Постоянната им близост породила безкрай спречквания, две любовни връзки, едно скъсване, но в края на краищата, прибягвайки до нежен натиск, леко насочване и дисциплината, диктувана от неумолим краен срок, Док ги превърна в единен екип с мисия. До края на 1997 мисията вече владееше изцяло психиките им и те постепенно започнаха да се оттеглят от реалния свят. Външните връзки ставаха все по-трудни, защото обвързването да пазят тайна и да мълчат правеше разговорите, освен по незначителни теми, невъзможни.

Джод помагаше с разказите си как се е приспособил към условията в затвора. „Просто мълчите и живеете единствено с мислите си“ — повтаряше той. Полекалека главите им се превърнаха в колективен мозък, а всичките им етнически и личностни противоречия избледняха. Не мина много време и те посветиха всичките си сили на новото начинание. Две години и половина изглеждаха дълъг период, но той се скъсяваше с всеки изминал ден. Нищо не можеше да бъде отложено или оставено недовършено.

Рони бързо се превърна в специалист по водоснабдяването на града и насочването на водите, които, стичайки се от Катскилските планини, преминаваха през стотици километри тунели, аквадукти и резервоари. Ейдриан си играеше с вагончетата модели и правеше всевъзможни разузнавателни разходки през тунелите и депата. Каролин кръстосваше улиците на Манхатън, проследяваше телефонни обаждания от улични автомати, от различни сгради до „Бел-Атлантик“ и се спускаше в тунелите под улиците, инспектираше кабелите метър по метър и проверяваше всеки чип, който срещнеше по пътя си. За година си прокара път през сто преки от Насо стрийт до системите в командния център на „КонЕд“ на 65-а улица и авеню „Уест Енд“, а оттам до четирите електроцентрали на острова и до огромната централа „Равенсуд“ от другата страна на реката, в Куинс. Когато свърши с телефонните линии към централите, тя се залови с линиите от Насо стрийт до офисите на Отдела за защита на околната среда в Бронкс и с телефонната дистрибуторна централа на управлението на метрото в офиса им в Бруклин.

Бо посещаваше книжарниците около Колумбийския университет и си накупи какви ли не учебници по електроинженерство само за неколкостотин долара. Обикновен компютърен хакер просто би проникнал в компютрите на „КонЕд“, за да открадне нужните данни, без да знае или да го е грижа за системите, които контролираха. Това обаче не бе достатъчно за него. Бо трябваше да знае как, защо и къде, а накрая — и кой. Шест месеца след като започна, Бо знаеше за „КонЕд“ повече от директора, господин Питър Уилкокс, чиято електронна поща можеше да чете, макар да не разполагаше с почти никакво време. Знаеше къде отделните подсистеми работят съвместимо и ефективно и къде не, кои подстанции между Манхатън и централите е вероятно да изгърмят като слаби звена по веригата. Беше изчислил как да

преодолее проблема с вируса на хилядолетието по трасето и да съхрани електричеството в Манхатън, но нямаше начин да излъже електрокомпанията да прехвърли командването си в компютъра на Насо стрийт. Нужни му бяха тайни пароли, за да приложи знанията си на практика.

— Е — попита го Док един ден през 1998, — ще успеем ли да спасим Ню Йорк?

— Не и без чужда помощ — отвърна Бо. — Нужен ми е някой отвътре, за да ми набави паролите. Без тях при настъпването на 2000 година съм загубен. Намери ми шпионин.

— Никакъв проблем — увери го Док. — Те са из целия Интернет.

Да се намери вътрешен човек с ключова позиция в командния център на компанията, беше къдекъде по-лесно, отколкото да се открие компетентен хакер. Никой не разбираше по-добре проблемите, свързани с вируса на хилядолетието, от опитните професионалисти, които седяха зад командните табла. Тези мъже и жени комуникираха изключително и предимно по Интернет, като често използваша псевдоними, за да прикрият самоличността си. Инженери от електроцентралите, програмисти от телефонните компании, експерти в транзитните системи и десетки други си разменяха идеи в киберпространството.

Док се включи към потребителската мрежа и за месец откри инженер, който предаваше съобщения под името „Висок волтаж“. Висок волтаж беше старши оператор в контролния команден център на „КонЕд“ и не криеше убеждението си, че електрическото захранване ще сдаде. Док започна да изпраща на анонимния инженер местонахождения на вируса на хилядолетието, които Бо бе открил, но програмистите на компанията, работещи по проблема, бяха пропуснали. В замяна Висок волтаж го снабдяваше с тайни документи и системи, използвани от компанията. Вече разполагаха с вътрешен човек и от този момент нататък работата им потръгна несравнимо по-бързо.

С напредването на работата те започнаха да се наричат Среднощен клуб. Рони поръча тениски с изображението на небо\2търгачите на Манхатън нощем. Работеха непрекъснато и към края на 1998 бяха уточнили истинското състояние на готовността на

града за предстоящото невидимо нападение. Очертаваха се изключително мрачни перспективи.

След като похарчи няколко стотици милиона, за да се справи с проблем 2000, „КонЕд“ притежаваше най-съвършената програма в сравнение с която и да е друга електрокомпания в света, ала огромното съоръжение изцяло зависеше от всевъзможни дефекти, които заплашваха да се явят в североизточния електрически кръг. Сложността на вътрешно свързаните системи свеждаха шансовете на подстанциите по веригата да направят необходимите точни промени към нула. Предварителните проучвания, в случай на авария, сочеха провал. Ако спре електричеството, нищо друго нямаше да има значение.

Телефонната система разполагаше с най-добри перспективи за оцеляване, защото „Бел-Атлантис“ правеха всичко, за което се сетиха на ниво компания, за да решат проблем 2000 — заменяха вградените чипове в системите и проверяваха всяко устройство за надеждност. На местно ниво обаче работата бе неравномерна и недостатъчна, а и „Бел-Атлантис“ представляваше част от по-широки взаимосвързани системи. Именно тези връзки бяха изключително уязвими и заплашваха да се провалят.

Отделът за опазване на околната среда разполагаше с една от най-старите и архаични компютърни системи, която членовете на Среднощен клуб бяха виждали някога. Подобно на много градски служби и тази се ръководеше от висши чиновници, които се затваряха в собствен, херметически изолиран свят. Системите им работеха безотказно от десетилетия и те не виждаха причина да ги подменят.

— Просто се налага ние да го сторим вместо тях — обяви Док.

Властите, отговорни за метрото, бяха разпознали задаващия се проблем достатъчно рано и като цяло усилията да се справят с него се намираха в забележително напреднал стадий, но самата контролна система за движението на влаковете бе древна — почти не бе променяна от 50-те години. Предимството на тази антика бе, че електрическите релета представляваха всъщност механични уреди без никакви вградени чипове. Самите влакове щяха да са в безопасност, но проблемът се криеше в автоматизирания център за контрол на движението, разположен на Джей стрийт в Бруклин. Ейдриан откри неподозирани пропуски, в резултат на които екраните щяха да загаснат

и операторите нямаше да са в състояние да установят къде се намират влаковете. И радиокомуникационната система на метрото не представляваше кой знае каква надежда — тя зависеше от неподменени срещу вируса чипове в радиопредавателите. Когато екраните и комуникациите престанат да функционират, системата щеше да спре незабавно.

Ако най-важните обслужващи системи на Ню Йорк бъдат оставени в това си състояние, щяха да се сринат. Посред зима, когато всички технологии, осигуряващи живота на града, спрат, то Ню Йорк щеше да се озове в средновековни условия. Да се гадае какво ще стане след това, зависеше от мнението на човека за собствената му природа. Ако хората се окажеха жестоки и коварни, тогава се очакваха грабежи и кражби. Но ако гражданите на Ню Йорк проявят разбиране и на дело покажат всеобща заинтересованост за оцеляване, те биха се приспособили, стига да си помагат взаимно. Док бе ставал свидетел на достатъчно примери и от единия, и от другия тип човешки прояви.

След две години съвместна работа и съжителство членовете на Среднощен клуб се бяха превърнали в предани бойци, посветени на киберпространството. Имаха готовност да завземат и управляват дълбоките инфраструктури на остров Манхатън, но се нуждаеха от важни пароли, използвани в „КонЕд“, за да успеят с финалното прехвърляне на системата за управление в свои ръце. Придобиването на тези пароли им даваше шанс да изземат контрола от компютрите на „КонЕд“ и да спасят острова от тотално затъмнение. Без паролите обаче Ню Йорк щеше да се срине.

Шест месеца преди фаталната нощ те имаха почти всичко необходимо, но не съвсем. Висок волтаж не успяваше да се добере до набора от строго засекретни пароли, които отварят път към контролните механизми, прехвърлящи основната система върху дублиращата. Без тези пароли целият труд на Бо щеше да отиде на вятъра. Вместо на Насо стрийт, компютрите на „КонЕд“ щяха да прехвърлят контрола върху собствените си резервни системи, жертва на недостатъците на основната. И тогава електричеството щеше да спре. Паролите се съхраняваха в затворен компютър, изолиран от връзка с външния свят. Нямаше начин да се проникне в него.

— Шпионинът ти нищо не струва — недоволстваше Бо.

— Тя прави всичко по силите си — защитаваше агентката си Док. — Рискува работата си. Ако влезе в помещението и открадне паролите, ще я заловят, а те пък ще сменят думите.

— Трябва да има някакъв начин не се предаваше Бо. — Защо не намериш крадец?

— Крадците не пускат обяви по Интернет. увеличаваха. Счетоводните програми сякаш полудяваха и се сриваха точно както Док бе демонстрирал на Стария Мислител. Хората обърнаха поглед към федералното правителство — очакваха насоки, подкрепа, ала не получаваха нищо. Сенатът заседаваше непрекъснато; специалистите повтаряха прогнозите, за които предупреждаваха от години. В резултат само се привикваха нови специалисти и се създаваха бюрократични звена, чиято дейност се свеждаше до спорове относно определения и дефиниции. Неизбежният краен срок приближаваше с всеки изминал ден, а отговорните фактори фактически го пропиляваха в безплодни препирни, дискусии и обсъждания. При настъпването на 2000 година Социално осигуряване щеше да разпредели средствата, но Министерството на финансите нямаше готовност да осребри чековете. Правителството се изправи безпомощно и неподготвено пред предстоящото парализиране в собствените си системи и всъщност се оказа пречка.

Изоляцията на Среднощен клуб от останалата част от града не означаваше, че членовете му действат във вакуум. Към март 1999 новината за срива, който щеше да настъпи заради вируса на хилядолетието, вече бе достояние на доста широки обществени кръгове. През този месец компаниите, чиято финансова година започваше от 1 април, се сблъскаха с неочаквани проблеми. Светът постепенно проумяваше, че буквално всички компютри на планетата са част от обща гигантска мрежа точно толкова уязвима, колкото и най-незначителното свързващо звено. Фирми, убедени в способността на компютрите си да се справят с проблем 2000, изведнъж откриха вируси в новия скъп софтуер, внесени от файлове на доставчици и клиенти, неподготвени да се справят с проблема. Техническите трудности да се открият заразените участъци сред хаоса от компютърни езици, загубена документация и многообразие на програмирането станаха очевидни. Банкрутите следваха един след друг, паника започна да обзема света на финансите. Компании, забавили разпределението на

капиталите заради проблем 2000, защото прогнозираха нулева възвръщаемост на инвестициите, установиха грешката си. За свой ужас разбраха, че никой програмист не е в състояние да им помогне: вече бе прекалено късно. С началото на новата финансова година проблемите на все повече фирми се Хилядолетията, годините, дните и секундите са удобен начин да се определя времето, а точното му отчитане е важно за компютрите. Единиците за време представляват крайни точки, които компютърът разпознава и брой. Именно броенето помага на компютъра да си върши работата. Компютрите отчитат времето като последователни, протичащи един след друг процеси. Едно от първите неща, които регистрира компютърът, когато бъде включен, е да си каже коя дата е и колко е часът.

В края на 1999 вирусът на хилядолетието не е единственият проблем за компютрите. Много системи са изцяло изградени върху датата и времето, включително и Глобалната система за позициране, ГСП — сателитна система за радионавигация, която широко се използва от Америка, от съюзническите ѝ военни сили, от гражданския и търговския флот в моретата и океаните, от самолетите и от геофизичните уреди за проучване. Всяка телефонна компания в Щатите използва ГСП, за да свери часовниците, от които зависят превключвателите им, отчитането на разговорите и граfiците за поддържане на системите и уредите.

ГСП се ръководи от военновъздушното и космическото командване на Съединените щати чрез флотилия от двадесет и четири сателита. Радиозасичане от три точки е достатъчно, за да се определи местоположението на кое да е кътче от планетата. Всеки може да си купи приемник, да го настрои на вълните на сателитите и да използва системата. Много преди нощта на 21 срещу 22 август 1999 военновъздушните сили широко разпространиха новината, че тогава естеството на излъчваните от сателитите данни ще се промени. По-старите приемници се нуждаеха от нов чип, за да интерпретират датата и да определят точното местонахождение. Толкова много устройства зависеха от системата, че само един процент от програмните продукти представляваше хиляди приемници и всички неосъвременени щяха да спрат да функционират.

Независимо от предупрежденията на 22 август вълната от катастрофи, причинени от симултанните компютърни грешки по цял

свят изненада всички. В мъгливия залив на Сан Франциско два нефтени танкера се сблъскаха и замърсиха водите на пристанището с милиони тонове суров петрол. В Ротердам кораб, транспортиращ газ, се блъсна в кейовата стена. Последвалата огромна експлозия разруши кея, железопътното депо и уби триста двадесет и седем души. Особено уязвими бяха малките плавателни съдове десетки неопитни мореплаватели, никога неизучавали основите на навигацията, зависеха изцяло от компютърните системи, защото нямаха представа как да се справят без техните данни. Всички те изпаднаха в беда в открити води.

Като цяло ГСП нямаше пряк проблем, свързан с вируса на хилядолетието, но имаше сходни и те се проявиха в момент, когато проблем 2000 бе новината на деня. Хората започнаха да гледат на компютрите като на Троянски кон; всички стари страхове от зората на появата им оживяха. През 50-те и 60-те години огромните недодялани машини предизвикваха ужас. Работниците смятаха, че ще бъдат заменени с автоматизирани машини. Това впрочем стана. Студентите се разбунтуваха срещу перспективата да ги третират като компютърни шаблони и карти за перфориране, а филми като „2001“ предсказваха как машини обявяват война на човечеството. Комикси с надписи „Крайт е близо, компютрите дойдоха“ се появиха по страниците на „Ню Йоркър“. Компютрите бяха странни, заплашителни и загадъчни, но с времето бяха приети, прегърнати, а по-късно и забравени, понеже никога не бяха разбрани истински. С приближаването на новото хилядолетие отново се появиха комикси — този път предвиждаха война на живот и смърт между Човека и Машината. Към края на 1999 учените глави задаваха въпроса: „Къде съгрешихме?“ Никой не предлагаше приемлив отговор. В „Нюзуик“ и „Таим“ се появиха статии за кибернетично изолирани колонии от компютърни специалисти, които се появили в Аризона и Ню Мексико. Според тези знаещи мъже и жени предстояло бедствие; те продали ценните си книжа, изтеглили авоарите си от банките и изградили крепости, за да защитят себе си и семействата си. Докато специалисти продължаваха взаимно да си противоречат, а вестниците извеждаха в заглавията си диви прогнози за апокалипсис, хората започнаха да изпитват чувство на объркване и страх. Всяка грешка, появила се в банков фиш, се обясняваше с вируса на хилядолетието.

На 1 октомври компютърни откази нанесоха пореден удар на икономиката. На този ден официално започваше федералната финансова година. В десетки федерални учреждения на бял свят излязоха неадекватни данни. Проекти се сринаха. Планирането стана невъзможно. В един миг правителствените търговски агенции се оказаха лишени от възможността да функционират — дирите на заявките за покупки и фактурите пропаднаха. Военни системи загубиха контрол върху цели вериги от доставки. Всичко това връхлетя като шокова вълна икономиката. Стоките на компании, зависещи от правителствени поръчки, се обезценяваха за минути. Съдилищата се задръстиха от съдебни процеси, за които отдавна се говореше, че ще бъдат най-скъпият резултат от вируса на хилядолетието. Започна истински дебат за това кой е виновен за вируса и кой ще плати загубите. Отговорът бе: всички.

Въпреки широкото огласяване на предстоящата катастрофа, според допитвания до общественото мнение в края на декември 1999 се оказа, че една трета от американците никога не са чували за проблем 2000 или за вируса на хилядолетието. Хората знаеха за неизправната работа на много правителствени компютри, но не разбираха защо. Милиони нийоркчани продължаваха да живеят както дотогава, без да са напълно сигурни какво точно става и какво всъщност означава то. Хората, сведущи относно проблем 2000, се опитваха да го разяснят на лаиците. Едни постигаха успех, други — не. Но това нямаше никакво значение, защото последствията се задаваха, независимо колко бе подготвен човек за тях.

Осмислилите бедствието, се отнасяха сериозно. Не беше нужно един жител на Ню Йорк да е завършил компютърни науки, за да схване, че технологически срив, който започва с прекъсване на електричеството, ще предизвика и сериозни социални последствия. Предишни глобални неуредици в електрозахранването бяха идвали изненадващо и водеха до спонтанни грабежи. Този път хората бяха предупредени. За метални врати, решетки по прозорците и за пазачи се харчеха луди пари. Възнагражденията на пазачите станаха толкова големи, че собствениците на дребен бизнес предпочитаха да си купят оръжие с намерението лично да охраняват магазинчетата си. В някои квартали хората сформираха комунални патрули и планираха как взаимно ще се защитават в новогодишната нощ. Полицията не

възразяваше. И без това се очакваше в новогодишната нощ участъците да бъдат претоварени с работа и без проблемите, породени от вируса на хилядолетието.

Седмица преди фаталната дата членовете на Среднощен клуб приключиха с изработването на софтуерен пакет със 112 приложения на мейнфрейма на Джод, който ефективно дублираше системата на „КонЕд“ за хранване на Манхатън с електричество. За да се подсигурят с комуникации, изградиха и телефонна превключваща станция. Тя покриваше острова, а Каролин прегледа всеки сантиметър жица. За да продължи функционирането на метрото, създадоха контролен пункт за движение на влаковете по седем линии, които кръстосват острова и части от Бруклин, Бронкс и Куинс. Бяха сигурни в работата си и че ще успеят във всичко освен във водоснабдяването. Тази система просто бе прекалено стара и сложна, а много от вградените чипове се намираха на места, недостъпни за Рони.

През последната седмица почти не спяха. Големият ден приближаваше неумолимо, а те все още не разполагаха с така нужните им пароли на „КонЕд“. Док се обаждаше на Висок волтаж всекидневно, но без никакъв успех. Шпионката им успя да ги снабди с информация за всевъзможни подобрения, направени от компанията с цел да се избягнат последствията от проблем 2000, но не и с паролите.

На 30 декември никой не напусна третия етаж на старата постройка от червени тухли с черна метална ограда и аварийни стълбища на Насо Стрийт — частица от някогашен Ню Йорк в непосредствена близост до оградената с палисада „Уолстрийт“. Навремето холандци издигнали стената, за да попречат на англичаните да влязат в Нов Амстердам. Този път обаче нищо не бе в състояние да спре враждебния враг освен малката групичка хакери. Предстартовото броеие започна. Войната между вируса на хилядолетието и противоотровите му бе на път да се разгори истински.

ЧАСТ ВТОРА
31 ДЕКЕМВРИ 1999

4.

Студен, но ясен дойде последният ден на XX век в Ню Йорк — метрополис, чиято най-ужасна среща с бедствие бе холерната епидемия през 1832 година. Историята се бе отнесла милостиво към града. Докато XX век бе посетил доста от големите градове с войни и революции, то над Голямата ябълка — галеното название на Ню Йорк — не бе паднала нито една бомба. При приключването на века Ню Йорк щеше да бъде недокоснат и незасегнат — девствен по отношение на катаклизмите. Ако един град може да се оприличи на живо същество, то Ню Йорк се смяташе за недосегаем по отношение на каквато и да било атака.

Имаше, разбира се, отговорни лица, натоварени със задачата да си представят евентуално нападение и да подготвят аварийни схеми за защита на цивилното население. По време на Студената война главният сценарий предвиждаше евентуален ядрен удар; градът разполагаше с отпечатани в огромни количества планове, готови да бъдат извадени и задействани, в случай че бъдат засечени ято руски ракети, летящи към него. През 1999 програмата за евентуална антиядрена защита се намираще в компютър, защитен от проблема с вируса на хилядолетието. Други програми, свързани с какви ли не цивилни безредици — като се започне от стачки и се стигне до етнически конфликти — бяха отлично прецизирани поради честата им употреба. През годините властите на града бяха разполагали с доста възможности да уточнят начините за контрол върху сблъсъците и демонстрациите. Градът разполагаше и с ефективни програми, за да се справи с терористи, като за реализирането им получаваше и солидна помощ от редица федерални агенции. Теоретически най-сериозната видима заплаха представляваха химическият и биологическият тероризъм. Затова на тези две програми се отдаваше най-голямо внимание.

С приближаването на края на века градът един от първите осъзна най-непосредствената опасност — вируса на хилядолетието. Ето защо през 1996 кметът Джулиани натовари специален комитет да разреши

задачата. Според предварителното проучване на компютрите на градската управа вирусът на хилядолетието владееше шестстотин осемдесет и седем важни системи. Две години по-късно, след като изхарчиха триста милиона долара, четиристотин петдесет и три системи продължаваха да са в негов плен. До лятото на 1999 година градът започна да си дава сметка, че за унищожаването му не биха стигнали средствата на цялата държавна хазна. Наистина изхвърлиха или подмениха редица системи, но скъпите сложни нови системи изискваха много време за инсталиране, а и непрекъснато възникваха затруднения: преобразуването на наличните данни така, че да не се влияят от вируса на хилядолетието, само по себе си представляваше процес, пълен с неочаквани изненади. В света сигурно нямаше друг град като Ню Йорк, който така усърдно да се занимава с отстраняването на проблема, но не бе никак лесно да се прочистят многобройните системи. Оказа се почти невъзможно да се открият всички заразени връзки и изцяло да се обеззарази софтуерът. А и както често става при боравенето със софтуер, на всеки четири отстранени грешки възникваше вероятността от допускането на една нова. Точно това за пореден път потвърдиха тестовете. Отделът по опазване на околната среда самодоволно съобщи, че няма никакви проблеми. През 1999 обаче направиха проверка: прекъснаха водоснабдяването за тридесет секунди и вградени чипове в част от контролните системи блокираха клапите на основния резервоар. Подмениха помпите, но системата пак не издържа на изпитанията. Дванадесет от четиринадесетте водоснабдителни станции на града също не се справиха с теста.

Никой не знаеше какво ще се случи в полунощ. Дори ако по чудо водоснабдителната система на града оцелееше, тя продължаваше да зависи от годността на „Кон Едисън“ да не преустановява електрозахранването. През 1965 и 1977 Ню Йорк бе оставал без електричество, но сега огромната компания разполагаше с достатъчно време да подготви, да напише и огласи чрез медиите материали, пълни с успокояващи думи. В утрото на последния ден от годината деловите хора почти не вярваха в способностите на градската управа или на Отдела за работа с обществеността на „КонЕд“. Затова се заеха с последните приготовления по опазване на личния си дребен малък бизнес и кварталите, където живееха — разпространяваха листовки;

проверяваха изправността на портативни радиостанции; чистеха и зареждаха оръжия.

Като реакция срещу обилието от материали по проблем 2000 и без да забравя хаоса от 22 август, предизвикан от Глобалната система за позициране, градът, неохотно започна да си изготвя програма за тотално преустановяване на всички услуги. За целта събираше парчета и части от разни стари планове за оцеляване при прекъсване на електроснабдяването или при цивилни безредици. Но понеже тази програма бе предмет на несравнимо по-малко внимание отколкото фойерверките при традиционното посрещане на Новата година на Таймс скуеър, тя така и никога не бе довършена, одобрена или приложена. Независимо от това Отделът за връзки с обществеността получи нареждане да оповести за наличието на такава програма. Носеха се слухове, че кметът е изградил в Световния търговски център таен бункер, който — ако градът се превърне в бойна арена — ще служи за команден пост. Самата същност на бункера представляваше тайна: бащите на града не желаеха да всяват паника.

Ала може да се стигне до паника, мислеше си капитан Ед Гарсия, докато вървеше по „Бродуей“ към всекидневната закуска с Доналд Копланд и момчетата. Искаше му се служителите от градската управа да прекарат един час в участъка му, та да му се отвори възможност да им обърне внимание върху липсата на хранителни запаси, вода и гориво, да ги попита къде в града смятат да изградят временни убежища. Ако метрото спре, във вагоните му ще окажат стотици хора, а ако „КонЕд“ прекъсне електроподаването... По дяволите! Нищо не е готово, защото никой не вярва, че нещо ще се случи. Гарсия разбираше от политика и не желаше да си спечели име на човек, предизвикващ с приказките си паника. А и нямаше да помогне особено. Вчера изрече фразата „вирус на хилядолетието“ пред началник на управление, който го попита: „За какво говориш?“ В 6,30 сутринта Гарсия влезе в закусвалнята „Берни“ на ъгъла на 85-а улица и „Бродуей“, поръча си бъркани яйца и препечен хляб и си наля чаша кафе. Гарсия — четиридесет и пет годишен, висок малко над метър и осемдесет, едър и впечатляващ в униформата с два реда месингови копчета — постави шапката и дипломатическото си куфарче на масата отзад, както правеше всеки ден. Беше петък, началото на дълъг новогодишен уикенд. Порядъчните граждани на Манхатън трескаво се подготвяха да

пият прекалено много и да носят смешни малки карнавални шапки както в най-обикновена новогодишна нощ. Той самият бе посрещал двадесет и пет пъти Нова година като ченге, но след броени часове освен пияниците аматьори, които щяха да повръщат из радиоколите на полицията, щеше да се изправи и лице в лице с откачилите по настъпването на третото хилядолетие, с очакваните нападатели от космоса и религиозни фанатици, предричащи края на света. Всичко това щеше да започне доста преди полунощ и преди евентуалното спиране на електричеството.

Той истински обичаше работата си и отдавна бе научил колко по-добре е да предотвратиш едно престъпление, отколкото да заловиш и накажеш престъпника. В сегашния случай градът, това анонимно копеле, се готвеше да извърши потресаващо престъпление в резултат на небрежност и Гарсия не бе в състояние да го предотврати.

Старият приятел на Гарсия Бил Пакард пристигна едновременно с поръчаните яйца.

— Честита Нова година, comandante — поздрави Пакард, сърдечен хирург в болницата „Белвю“.

— И ти върви по дяволите, Бил.

— Не ми изглеждаш щастлив.

— Просто искам всичко да е свършило — отвърна Гарсия. — На път за тук минах край три магазина за алкохол, всичките претъпкани с клиенти още в шест сутринта.

— Е — Бил се усмихна широко и седна, — днес е големият ден. Готов ли си?

— Остави ме на мира — възропта Гарсия. — Никой не е готов.

— Копланд е готов.

— Твърди, че е готов — уточни Гарсия. — Има разлика.

— Ще разберем съвсем скоро — отбеляза Пакард и погледна часовника си. — След седемнадесет часа и петнадесет минути. — Ей, Берни — провикна се той. — Включи телевизора, ако обичаш.

— Защо?

— Новата година ще настъпи в средата на Тихия океан след няколко минути.

— И какво от това?

— Просто пусни телевизора, Берни.

— Искаш ли нещо за закуска, Бил?

— Да, да, да...

Собственикът на закусвалнята неохотно включи на Си Ен Ен и се намръщи на излъчваната в момента реклама за „Будвайзер“ — официалната бира за цялата лудост, свързана с настъпването на новото хилядолетие.

— Очакваш ли да ти се отвори много работа довечера? — попита полицаят лекаря.

— Шегуваш ли се? — отвърна Пакард. — Все пак съм доволен, че не работя в спешно отделение, макар и при мен да има проблеми, за които и през ум не ти минава. Питал ли си се някога колко компютъра управляват всички идиотски уреди в кардиологичното отделение? И колко от тях са проверени за вируса? Нито един. Н-И-Т-0 Е-Д-И-Н — ето колко!

— Очаква се ти да работиш с пациентите, а не компютрите.

Пакард направи гримаса, поклати глава раздражено и си наля кафе, преди да се обърне към телевизионния екран.

Джонатон Спилман, понастоящем управител в новооткрития клон от веригата супермаркети „Сейфуей“ на ъгъла на 96-а улица и „Бродуей“, влезе и седна.

— Не го казвай — предупреди Гарсия.

— Какво да не казвам?

Пакард намигна и безмълвно произнесе Честита Нова година.

— Аз съм евреин, в случай че сте забравили — напомни им Спилман. — Новата ни година е през септември, а годината за нас е 5760, ако не знаете. Къде е Копланд?

— Не е пристигнал още — отвърна лекарят. — Довечера ще разбере дали софтуерните му продукти действат или не. Дали Дони ще предотврати изличаването на „Чейс Манхатън“ от лицето на света? Не че ми пука.

— Копланд няма, но неговият Док Даунс ще го стори — обади се Спилман. — Док знае какво прави. Аз не се притеснявам, момчета. „Сейфуей“ похарчи милиони и според Док сме направили всичко както трябва.

— Значи го знаеш от сигурно място — подметна Гарсия. — Страхотно, няма що! Банката и супермаркетът ще оцелеят, а всичко останало отива по дяволите.

— Атомните реактори... — обади се Пакард. — Колко ли са по света? Четиристотин? Петстотин?

— Повече — отговори му Спилман. — Никой не знае с точност. Има тайни реактори по цялата планета.

— Ще закусваш ли? — подвикна Берни на Спилман.

— Кифла с маково семе и... — ...нищо друго. Знам, знам.

Останаха известно време смълчани и приятно отпуснати — трима души от квартала, всичките преуспели. Интелигентни мъже, с успешни кариери зад гърба и все пак — още примитивни селяни. Когато бяха заедно, някак по-малко се страхуваха.

— Жена ти обади ли се? — попита Спилман лекаря.

Подплашен от евентуално насилие и грабежи, в случай че електрозахранването спре, Пакард бе изпратил съпругата си и децата на крайбрежието в Мейн.

— Да. При сестра си е. Вчера цял ден са трупали дърва за огрев. А Шърли замина ли?

— Не. Това просто не може да се случи.

— Накарай я да замине — настоя Пакард. Гарсия го подкрепи с думите:

— Наложил се.

— Хайде, Ед — прекъсна го Спилман. — Знаеш каква е жена ми. Шърли мисли, че настъпването на хилядолетието е най-голямото събитие от сватбата на принцеса Ди насам. А и освен това какво разбираш ти, щом никога не си бил женен.

Фанфари от телевизора ги накараха да извърнат глави към екрана. Усмивнат водещ на Си Ен Ен в Атланта се обърна към камерата и обяви:

— Само след няколко минути, дами и господа, първите хора на планетата ще посрещнат новото хилядолетие. Да отидем до Маршаловите острови, откъдето Джоана Спрингер предава на живо. Джоана?

В момента Стария Мислител се намирал на Западна 85-а улица в оборудвания с климатик приземен етаж от къщата на Копланд. Сега мейнфреймът управлявал жилището, включително сложните алармени и обезопасяващи системи. Стария Мислител започвал задълженията си в 6,30: включвал отоплението, правел кафе, събирал електронната поща и хранел уелския териер на име Микро.

Компютърът извикваше програма, която изсипваше точно чаша и половина кучешка храна — смес от агнешко с ориз — в купичката на Микро и той, верен на учението на Павлов, излапваше закуската си за четиридесет секунди. Междувременно от кафемашината потичаше гъсто черно еспreso и точно в 7,00 компютърът включваше телевизора в голямата спалня.

Копланд обичаше да започва деня с новините и в този ден бе буден много преди телевизорът да се включи. Си Ен Ен предаваше на живо от Маюро, столицата на Маршаловите острови в Тихия океан, разположени близо до международно признатия меридиан, от който условно се сменяше датата на новия ден — приблизително петнадесет хиляди километра далеч и на седемнадесет часови пояса на запад.

— Хилядолетието пристигна, дами и господа — развълнувано и задъхано говореше някаква жена, застанала до осветена летищна писта, а зад гърба ѝ се виждаха светлините на малко градче. Фойерверки осейваха небето; първата пиротехника, която поздравяваше новия век. — Намираме се само на няколко мили от разделителната линия и не мога да ви опиша колко вълнуващо е всичко. Вече сме 2000 година, дами и господа, двадесет и първи век...

Гласът ѝ прекъсна, а светлините на града зад гърба ѝ премигнаха, преди отново да се чуе:

— В Маюро... на 180 градуса западно от Гринуич... Май... проблем с... Самолет приб...

Зад гърба ѝ светлините на градчето изгаснаха и само след секунди сините светлини по пистата също изчезнаха. Смаяна, репортерката се обърна, после отново застана с лице към камерата. Устните ѝ се движеха, но не се чуваше звук. Над главата ѝ избухващите ракети и ярки звезди от фойерверките създаваха феерична илюминация.

— Нещо... случило... — Копланд чуваше рева на двигателите на приближаващия пистата самолет над гласа на репортерката, който постоянно прекъсваше. — ...туристи, които желаят... първото кацане през... век... светлините... машина DC3.

А после чу трясъкът и видя стената пламъци, преди екранът да изгасне. След миг се появи картина от студиото в Атланта и задъханият водещ.

— Изглежда, изгубихме връзка с Джоана Спрингер, дами и господа. Не съм наясно какво точно се случи. Само момент.

Имаме ли звук? Да, има звук. Продължавай Джоана.

Стреснатият ѝ говор се чуваше от милиони по целия свят.

— О, Господи. Самолетът падна. Светлините по пистата изгаснаха, целият град е в мрак; електричество има само в телевизионния ни камион, който е пряко свързан със сателит и разполага със собствен генера...

Тишина, черен екран и отново включване от студиото.

— Това е тъжен момент, дами и господа. Опитваме се да ви предадем на живо репортаж от Маршаловите острови.

Възнамерявахме да ви предаваме на живо настъпването на новото хилядолетие през следващите двадесет и четири часа, но ето че започнахме с трагедия. Извинете ме. Може ли поне да възстановим звука? Не? Съобщават ми за прекъсване на сателитната връзка. Просто не знам какво да кажа, дами и господа, но сякаш онова, което се надявахме никога да не се случи, стана. Предсказанията, че компютрите ще спрат да работят в този момент, изглежда, се сбъднаха. Това поне важи за Маршаловите острови. Отново ще бъдем с вас, след като поговорим с нашите спонсори.

Едно от любопитните неща относно момента, в който светът започна да се разпада, бе, че цялата планета узна новината моментално. През първия час Си Ен Ен съобщи за четири нови самолетни трагедии всичките станаха близо до разделителната линия. И четирите лайнера превозвали туристи, опиянени от екзотичното преживяване, че се нареждат сред първите, които посрещат ХХІ век. Електрозахранването спря по десетки тихоокеански острови. Различните острови даваха сложни и разнородни технически обяснения. По-стари компютри в някои електроцентрали отчели, че е 1900 година и отдавна трябвало да бъдат спрени от експлоатация; в други електроцентрали чиповете, контролиращи разпределението на електрозахранването, не задействали. Но резултатът навсякъде бе един и същ — тихоокеанските острови останаха на тъмно. Изключенията се брояха на пръсти: няколко острова, в чиито електрозахранващи системи нямаше буквално нито един компютър, и остров Гуам, където електрокомпанията бе инсталирала нов, устойчив на вируса на хилядолетието софтуер.

Копланд се провикна по посока на телевизора:

— Казах ви, че така ще стане, глупаци! Повтарях ви го от години, но не слушахте. Господи!

После се усмихна. Нито шокиран, нито изненадан, той знаеше, че това са едва началните събития на онова, което обещавахе да се превърне в доста интересен ден. Видението, изникнало пред очите му на моста преди девет години, започваше да се превръща в действителност, ала той не се нуждаеше от защита. Когато си прав, просто си прав. Сега се нуждаеше от непрекъснати катастрофи и бедствия, за да отклонят вниманието от голямото събитие, което щеше да се състои след седемнадесет часа, в 00,00 часа, източно стандартно време.

По пресмятанията на Копланд мощната „Чейс Манхатън банк“ щеше да претърпи временна кибернетична загуба на паметта в полунощ. Вярваше, че щом и последните байтове от програмните продукти на „Копланд 2000“ се задействат точно в 00,00 часа, скрита програма, инсталирана тайно от Док в един от тях, мигом ще прехвърли по електронен път седемдесет и два милиона долара в сметките, които Копланд си откри в Швейцария, Лихтенщайн и Панама. Секунди по-късно програмата временно ще унищожи способността на банката да извършва прехвърляния на капитали по електронен път, ще разбърка файловете на неизвестните скрити сметки и после ще се самоунищожи. Парите, известни на банката, ще бъдат непокътнати. Само след дендва контролът над наличните средства ще бъде възстановен и тя ще продължи да съществува успешно и през новия век. За банката временното спиране на системата ще изглежда като дребно недоглеждане. Е, извинявайте, допуснали сме малка грешка в продукта си, но няма последствия.

Седемдесет и два милиона долара, от които половината ще бъдат негови. Обикновено по това време вече закушваше при Берни, но се очертаваше дълъг ден и той не бързаше. Душ, бърснене, изряден костюм, бърз поглед в огледалото, за да се увери в привлекателния си вид на преуспяващ бизнесмен, после кафе и точно две минути внимание на кучето, докато преглежда електронната поща в кухнята. Стария Мислител бе изчел вече вестниците, отбелязал местата, където се срещаше името му или това на негова компания — седем статии, все свързани с новия договор с банката за софтуерни продукти, който

щеше да бъде огласен днес — и ги бе извадил на екрана в кухнята. Копланд хвърли бърз поглед на публикациите, като четеше само заглавията.

„Копланд Сълушънс“ ще огласи ново софтуерно сътрудничество с „Чейс“, съобщаваше „Уолстрийт Джърнал“. "Революция в банковия софтуер, постигната от Доналд Копланд и „Чейс Манхатън“", гласеше заглавието в „Ню Йорк Таймс“. Всички статии бяха все в този хвалебствен дух и Копланд си отбеляза да поздрави Джоди Максвел, ръководител на Отдела за връзки с обществеността, за добре свършената задача.

Всичко бе като игра. До утре сутринта светът ще се озове в такъв хаос, че нито „Таймс“, нито банката ще се сетят за новите софтуерни продукти. Копланд имаше една грижа — да изкара деня, без да издаде вълнението си около предстоящия обир.

Включи телевизора в кухнята точно навреме, за да попадне на репортаж от Уелингтън, Нова Зеландия, първият голям град, който щеше да бъде засегнат от компютърния вирус на хилядолетието. — ... накратко: експлозия в нефтена рафинерия из покрайнините на Уелингтън в двадесет минути след полунощ конкурира илюминациите от хилядите фойерверки и осветява този чаровен град. До момента районните електроцентрали тук и в Окланд не са прекъсвали работа, но получаваме съобщения за спиране на тока в останалите части на страната. Селските области, изглежда, са пострадали най-много и местните власти разпространяват инструкции какво да се прави при създаването се положение. Не е известно обаче колко души в засегнатите райони ги чуват.

— Джон — прекъсна го водещият, — студено ли е в Уелингтън?

— Тук сме в южното полукълбо, Уилям, и е средата на лятото, така че отговорът е: не, не е студено, но много хора са доста изплашени. А други са, меко казано, сериозно подпийнали. Е, все пак е Нова година.

Копланд намали звука и се загледа в преминаващите по екрана реклами. Светът започваше да се разпада, но това не беше причина производителите да спрат да продават стоката си. Обърна се отново към компютърния терминал — готвеше се да прочете личните си писма, когато телефонът прекъсна обичайния му ритуал. Вдигна слушалката.

— Копланд.

— Гледаш ли телевизия? — попита Бил Пакард.

— Да — отвърна Копланд. — Бива си го шоуто.

— Мен ми се щеше да не гледам — сподели Пакард. — Ти се оказва прав.

— Ще ми се да не бях — излъга Копланд. — В закусвалнята лиси?

— Всички сме тук.

Бил Пакард живееше през три преки със съпругата и двете си деца. Отчасти случайно, но отчасти и нарочно Копланд, Пакард, Гарсия и Спилман продължаваха да живеят в квартала в горната част на Уест Сайд, където израснаха. През годините Копланд едва не започна да се хвали пред тях с плановете си за „Чейс Манхатън“. Щеше да изпита огромно удоволствие да им подхвърли небрежно: „Знаете ли какво ще направя, приятелчета?“ Пакард и Спилман вероятно щяха да сметнат плана за доста находчив и да се засмеят, но не се съмняваше, че Ед Гарсия щеше да го арестува. Трудно му бе да погажда мръсни номера на хора, които познаваше, откакто беше проходил, но вече го правеше в продължение на пет години. Голяма работа — всичко ще приключи до сутринта.

— Ще засегне Сибир след около четиридесет и пет минути — продължи лекарят, — а два часа по-късно и Япония.

— Да вървят по дяволите руснаците и японците — обади се Копланд. — Така само ще си получат заслуженото. Как са нещата в болницата?

— Притеснявам се. Почти всички проклети уреди са с вградени чипове, а никой не е бил проверен.

— Това е лудост — отсъди Копланд.

— Знам. Срецах се с някои от началниците. Шибаните бюрократи не разбират сериозността на проблема.

— Нужна ли ти е помощ?

— Господи, да! Но според началниците това не е предвидено в бюджета, така че дори не мога сам да осигуря помощ. Много гнусна история.

— Продаде ли си ценните книжа?

— Да.

— Изтегли ли парите от банката?

— Да.

— Складира ли храна и вода?

— Да, както и батерии. Какво е това? Инспекция ли?

— Не забравяй и свещи — добави Копланд. — Не можеш да управляваш болницата, но можеш да се погрижиш за себе си, нали?

— Прав си, предполагам — съгласи се лекарят. — Ще те видя ли довечера?

— Мисля, че не — отвърна Копланд. — Ще остана в офиса доста след полунощ.

— Е, ако имаш възможност, отбий се. До скоро. Веднага щом затвори, телефонът звънна отново.

— Копланд.

— Док се обажда. Видя ли новините?

— Да.

— Гледай какво става из цяла Нова Зеландия. Рафинериите, светофарите, електричеството. Окланд е останал без вода. Ще идваш ли тази сутрин?

— Както всеки друг ден, Док. Джоди и аз имаме пресконференция в 9,30 в банката.

— Според мен журналистите ще бъдат доста заети тази сутрин — отбеляза Док. Не се изненадвай, ако не се появят.

— Нищо няма да ме изненада днес — увери го Копланд.

— Не бих бил толкова уверен, Доналд. Всички ще бъдат изненадани днес, дори и ти.

— Убеден съм, че си прав — съгласи се Копланд и отпи от кафето. — Виж, самолетните катастрофи и спирането на електричеството положително ще поразстрои някои от нашите хора, но не ми пука. Всички ще се явят днес и ще работят до полунощ. Това ще е най-заелият ни ден.

— Бива си те, Дони, момчето ми, караш всички ни да работим като роби. Не се притеснявай, шефе. Всички са в течение какво трябва да правят.

Копланд включи електронната поща и разпозна, че първият адрес е на бившата му съпруга, Мари, преродила се християнка, която от време на време му изпращаше съобщения, с които го приканваше да се обърне към Господ и да чете Книгата на откровенията. Поколеба се, преди да отвори съобщението. В главата му прозвуча мелодията

„Времето настана днес“. Нямаше особена причина, да се сети за тази мелодия — впрочем тя често се въртеше в главата му. Тиктак, тиктак. Копланд постоянно отчиташе времето. И сега погледна към ръчния си часовник „Ролекс“, купен за двадесет хиляди долара, независимо от трите дигитални часовника в кухнята. Имаше чувството, че животът му изтича с всяко тиктакане на часовника. Затова си бе наложил да успява във всяко начинание, с което се захващаше. Разполагаш с определен брой часове, често си напомняше той, и ако не въведеш ред и дисциплина за всички, ще настъпи хаос. Резултатът от прилагането на такъв безмилостен режим в продължение на две десетилетия бе четиридесет и три годишен мъж, напрегнат като изопната струна.

Идеята да ограби милионите на „Чейс“ така бе завладяла Копланд, че всичко, което се изпречваше по пътя му, изчезваше от живота му. С времето този списък включи съпругата му и сина му. И двамата започнаха да презират неговата отдаденост на бизнеса, компютрите и компаниите, които създаваше. Преди три години Мари откачи и се присъедини към християнска култова група в Аризона. Миналата година синът му Еди навърши осемнадесет; обяви, че не желае да има нищо общо с машини, компютри или бизнес, прибра отделените на негово име пари и избяга в Лос Анджелос. Копланд откри, че предпо-чита да живее сам с Микро и Стария Мислител — две същества, способни да го даряват с безусловна любов.

Въздъхна и отвори електронното писмо от бившата си съпруга, готов за яростната атака.

„Съдбовният ден настана — започваше съобщението й. — Хилядолетието пристига довечера и с него започва хилядолетното господство на нашия господар Исус Христос. Само праведните ще бъдат спасени. Светът, какъвто го познаваш, утре няма да съществува. Онези, които са се прекланяли пред идоли, ще треперят пред Господаря в деня на Страшния съд. Спри се, Доналд. Обърни се към Исус.“ Тази сутрин не му трябваха подобни безсмислици и глупости. Господи! Религиозните фанатици се бяха развихрили от месеци: предричаха какви ли не ужаси и разрушения с настъпването на новото хилядолетие. А иронията всъщност бе, че не подозираха колко са прави. Вирусът на хилядолетието щеше да доведе до всевъзможни ужаси, но не точно такива, каквито тези глупаци си представяха. Благодаря ти, Мари, и сбогом.

Животът, мислеше той, би бил къдекъде по-прост, стига само да се отървеш от всички хора с непоклатими убеждения и абсурдни суеверия, които при това си въобразяват, че имат отговор за всичко. Компютрите бяха далеч по-симпатични; те правят каквото им наредиш и не проповядват.

Напълно модерен човек, Копланд бе разделил мозъка си на изрядни участъци. Чувството за вина стоеше заключено в затънтено ъгълче, откъдето не пречеше на бизнеса; любовта, която навремето познаваше, бе прибрана някъде наоколо. Нямаше представа защо детето му не се интересува от нещата, които имат стойност за него, нито защо бившата му съпруга откачи по религията. Знаеше единствено, че и двамата го бяха разочаровали, бяха отритнали онова, което той ценеше — но не и парите му, — и го оставиха да преследва целите си сам. Бяха като самолетната катастрофа на Маршаловите острови — нещо толкова далечно, че можеше да бъде пренебрегнато.

Преди да излезе, остави електронна бележка на икономката да поръча кучешка храна. Хвърли бърз поглед към обезопасителната система, увери се, че всички прозорци и врати са заключени, и се сбогува със Стария Мислител и Микро. След като се погрижи за семейните въпроси, той се спусна в гаража, за да се качи в колата и да отиде на работа.

Поршето се движеше плавно по 85-а улица. На „Бродуей“ Копланд паркира в резервирания участък пред закусвалнята на Берни.

— Ето го и лично кралят на преуспяващите — обяви Пакард, докато Копланд седнаше.

— Вече десет години плещиш подобни щуротии, Бил.

— Ще закусваш ли? — провикна се Берни.

— Днеска не, Берни.

— Тогава защо мислиш, че имаш право да паркираш в запазения ми участък? Ед, глоби го.

— Би трябвало да го сторя — съгласи се полицаят. — Е, какво? Ще спасяваш ли света довечера, Допи?

— Не, но ще спася бая банки.

— Надявай се.

— Е, плати си и поеми рисковете, нали така? Да ви кажа — намерих бележка от Мари. Довечера светът ще свърши. Внимавайте.

— Права е — обади се Гарсия. — А и самият ти го повтаряш от години. Бил изпрати жена си и децата в Мейн.

— И те са заминали?

— Да.

Копланд се обърна към Спилман и попита:

— Шърли замина ли?

— Майтапиш ли се? — Като поклати глава, Спилман се надигна. — Трябва да вървя в магазина. До скоро, момчета.

— Тръгвам с теб — обади се Пакард. — Може да вземем такси.

Копланд и Гарсия останаха на масата. Копланд съзерцаваше стария си приятел, който мигом би се превърнал в негов враг, ако знаеше истината.

— Преструваме се на болни, така ли? — попита Копланд ухилен. — Не е ли незаконно?

— Дони, ако не те познавах от четиридесет години, щях да те взема за голям задник. Всъщност знам, че си, но не ми пука. Ти си прочут. Хората пишат за теб в „Таймс“. Обядваш с кмета. Умен си и си богат, но когато изгаснат светлините довечера, ще бъдеш на тъмно като всички останали.

— Мислиш ли?

— По дяволите! Да.

— Хайде на бас на един милион долара, че грешиш.

— Не разполагам с един милион долара.

— Добре. Тогава на десетачка.

— Престани. Какво наистина ще се случи?

— Никой не знае, Ед. Никой не знае истински.

Гарсия се изправи, намести елегантната си полицейска фуражка на главата, плати на Берни и остави щедър бакшиш; Копланд добави още толкова.

— Ти не яде — възрази собственикът на закусвалнята. — За какво е това?

— Честита Нова година — поздрави го Копланд и последва Гарсия, вече застанал на тротоара.

Капитанът огледа уличното движение и сновящите забързано хора. Гълъби прелитаха и се рееха на лекия ветреца.

— Затишие пред буря — промълви Гарсия. — Какво наистина ще стане с града ни, Дони?

— Следобед ще има струпване пред банките — отвърна Копланд.
— Напрежението расте от дни, но днес ще бъде като през 1929 година.

— И какво друго?

— Ако „КонЕд“ удържи и електричеството не прекъсне, ще сме добре, но метрото ще излезе от строя. Влаковете също ще спрат, защото контролните им системи ще откажат, но властите вече го знаят. Водоснабдяването би трябвало да е наред.

— Спри. Картината започва да ми се изяснява.

— На други места ще бъде доста по-зле. Ню Йорк ще оцелее — увери го Копланд и отвори вратата на колата си. — Успех.

— Ще се видим ли утре сутринта?

— Пак тук.

Гарсия махна и патрулна кола, материализирала се като по чудо, спря до тротоара, за да го вземе.

Копланд запали двигателя, включи радарния детектор, натисна газта и подкара. Фучеше по „Бродуей“, ухилен като самодоволен престъпник; минаваше на жълти светлини и заминаваше колите ту отляво, ту отдясно. Така стигна до 57-а улица, където уличното движение го принуди да намали скоростта. Улиците изглеждаха измамно празни; хиляди хора бяха напуснали града за дългия уикенд. Той продължи към „Уолстрийт“. Най-краткото време, за което бе взимал разстоянието между закусвалнята и гаража на офиса, си бе двадесет и три минути и четиридесет и седем секунди. Всяка сутрин неизменната му надпревара с часовника го изправяше нащрек и го подготвяше за хода на деня. Никакви компромиси, никакви отстъпки и никакви изненади. Шофираше така, както ръководеше и бизнеса си: с контрол, който приличаше по-скоро на безразсъдство, със свистене на гумите, натискане на спирачките, тържествуващ при вида на каменоликите банки и брокерските къщи.

„Уолстрийт“ бе претъпкана. Обикновено в последния ден на годината, особено ако е петък, много хора не идваха на работа. Повечето си тръгваха още в ранния следобед. Но не и днес, когато вирусът на хилядолетието висеше над улицата като гилотина. Несметни милиарди долари очакваха милостта на безбройни компютърни системи. Нямаше начин те да бъдат проверени преди крайния срок. Как да се проведат симулантни изпитания, когато в действителност никой не знаеше какво ще се случи? Копланд

прогнозираше лоши резултати, за каквито впрочем подсказаха и ранните репортажи от Тихия океан. Улицата вече кипеше от трескава дейност. Не му пукаше. Ще разполага с милионите на „Чейс“ и ако софтуерът на Док заработи според очакванията му, през следващата седмица ще получи повече поръчки, отколкото е в състояние да изпълни, за да оправя провалили се системи, а това ще му донесе купища долари.

Премина бързо последните преки до Насо стрийт и погледна часовника си. Точно двадесет и осем минути; не беше върхът, но не беше и зле. Влезе в гаража и паркира до джипа на Док. Док бе инсталирал дизелов генератор в гаража, а на покрива — сателитна чиния и слънчеви панели под предлог да поддържа връзка със служителите, заети с вируса на хилядолетието и клиентите на компанията, застрашени от него. Но ако се случеше най-лошото, той имаше готовност да преобрази сградата в крепост, защитена с телени мрежи и автоматично оръжие, както и с достатъчно хардуер, за да предотврати каквото и да било вмешателство на вируса на хилядолетието в сградата.

Копланд взе асансьора до убежището на Док на третия етаж. Вървеше по коридора, когато вратата на кабинета му се отвори.

— Ела тук — подвижна му инженерът.

През тези девет години Док никак не бе остарял. Единствената промяна засягаше сбирщината от всевъзможни уреди в кабинета му — бяха се увеличили многократно.

— Погледни това. — Док посочи телевизора. — Министърът на вътрешните работи дава първото правителствено изявление за деня.

— Кой е тук тази сутрин? — попита Копланд, без да обръща внимание на телевизора.

— Всички, които работят по проблема. Започнаха да се обзалагат още колко самолета ще се изтърсят от небето.

— Нима? — безизразно отбеляза Копланд. — Тълпа от болни глави. И ти ли участваш?

— Естествено. Моите сто долара са за дванадесет парчета.

— Няма ли нещо по-полезно, с което да се занимаваш, Док?

Док имаше повече работа, отколкото Копланд бе в състояние да си представи, но само поклати глава и отвърна:

— Не. Смятам да се надрусам и да гледам телевизия цял ден. Не съм взимал отпуска от пет години.

Протегна се, ухили се и се зазяпа в екрана. През днешния ден имаше своя работа, чрез която да попречи на Копланд да разкрие Среднощен клуб в най-критичните часове. Ако на Среднощен клуб бе съдено да съхрани някаква следа от цивилизацията в града, то не им бе нужно Копланд да изпадне в нервна криза по средата на предстоящото бедствие.

— Какво ще кажеш за рафинерията в Уелингтън — попита Копланд. — Впечатляващо беше. Колко рафинерии имаме около Ню Йорк? Четири или пет?

— Осемнадесет — отвърна Док. — И е редно да спрат всичките още сега, но не искат.

Министърът на вътрешните работи говореше от телевизора:

— Съветваме хората да не се паникьосват. Онова, което се случи в Нова Зеландия и Микронезия, няма да се случи тук.

Министерството на вътрешните работи и Министерството на енергетиката имат уверенията на всички по-големи електрокомпании в страната...

Камерата се откъсна от министъра и се насочи към водещ, който обяви:

— Ще се върнем към пресконференцията на министъра след минутка, дами и господа, но пристигнаха неочаквани новини. Отправляме се към... Къде? А, да. Към летище „Ла Гуардия“ в Ню Йорк, където е Елен Ротстейн. Елен?

— Да, Уилям, както виждаш зад гърба ми, тук, на летище „Ла Гуардия“, тече спонтанна демонстрация.

Камерата се насочи към тълпи народ. Всички скандираха: „Не е безопасно! Не летете! В небето ще умрете!“ — Господи — промълви Док. — Всъщност това е доста добър съвет.

— Хората започват да се паникьосват и отказват да се качват на самолетите — продължаваше репортерката.

— Остави това — възнегодува Копланд. — Какво става с банката?

Нахакан хитрец, когото не можеш да принудиш да направи нещо против волята му, Док запали поредната цигара „Камел“ и попита:

— Коя банка?

— О, стига!

— А, тази ли банка? Чакаат информация от федералния резерв. Властите искат да спрат всякакво електронно прехвърляне на капитали за двадесет и четири часа, но големите банки протестират. Преди две години самите банки предложиха да постъпят така, но тогава властите казаха „не“. Сега са си разменили ролите. Типично в стила им на правителствени задници.

— Ако постъпят така, сме прецакани — отбеляза Копланд.

— Правилно схващаш положението, шефе, освен ако... Док дръпна от цигарата и с наслада издуха дима.

— Освен ако какво?

— Освен ако не извърша нашата малка тайна отгук.

— В състояние ли си да го направиш?

— Да, но сериозно ще се увеличи рисковият фактор.

— Би ли го направил, доктор Даунс?

— Само ми дай знак, шефе. Виж.

Док се обърна към направения по поръчка компютърен терминал, зареден с Windows NT, натисна няколко клавиша и на екрана се появи огромен червен кръг на син фон и надпис „Големият червен бутон“.

— От теб се иска единствено да го натиснеш на екрана, Дони, момчето ми, и милионите на „Чейс“ поемат към Панама.

— Майтапиш ли се?

— Опитай, но трябва да си напълно сигурен, че искаш да го направиш.

— Това ли е всичко?

— Да, сър.

— Ами рисковият фактор?

— Какво за него? — попита Док. — Между тази машина и модема в банковия „Техноцентър“ има пет превключватели. Предполага се, че всеки ще се самоунищожи, но никога не можеш да си напълно сигурен с деликатни машинарийки и своенравни компютърни програми. Ако не желаш да натиснеш бутона, изчакай до полунощ и всичко ще стане автоматично.

Копланд стисна зъби и се загледа в „Големия червен бутон“. Идеше му да се втурне към екрана, но вместо това заяви:

— Ти си дяволско копеле, Док. Знаеш ли го? Хайде да изчакаме да видим какво ще кажат федералните власти.

— Ти си шефът, Доналд — отвърна Док ухилен. — Можеш да вземеш решението, когато поискаш. Използвай паролата „Червено“, иди в DOSSM.EXE, натисни „Екран“ и бутонът ще се появи на монитора ти.

Док отново погледна телевизора. Тълпите на „Ла Гуардия“ продължаваха да скандират, полиция пристигаше на летището, истерични хора се мъчеха да хванат такси или автобус.

— Доналд — обади се Док, — не ти ли се струва странно, че докато светът се разплита като евтина жилетка, ти мислиш единствено за себе си. Имаш компания, която те чака да я ръководиш. Всички наши клиенти до един ще писнат и ще по-искат уверения, че софтуерът, който сме им продали, ще работи.

— Всички да вървят по дяволите. Днес няма да отговарям на никакви обаждания. Ти ги поемаш.

— Ще ходиш ли на пресконференцията в банката?

— Да, за да спазя благоприличие.

— Господи, и това ли доживях да чуя.

Копланд тръгна към асансьора, за да слезе в кабинета си на първия етаж. Долу персоналът вече прииждаше и се подготвяше за дългия ден. Във въздуха се носеха новините от западната част на Тихия океан, но хората, като че ли ги приемаха лековато и показваха съвсем бегли признаци на нервност. Копланд забеляза няколко бутилки шампанско и скъпи подаръчета по някои празнично украсени бюра. Прозвуча карнавална свирка, в коридора се разлетяха конфети.

— Честита Нова година, господин Копланд.

В Ню Йорк бе почти 8,00 сутринта. В Сибир беше полунощ.

5.

Обсебен от мисълта за милионите на „Чейс“, Копланд не забелязваше какви ги вършат членовете на Среднощен клуб под носа му. Док се надяваше шефът да прекара деня, вторачен в червения бутон, а и бе измислил няколко мръсни трика, та да държи Копланд настрана.

Док се смяташе за идеалист в една култура, където хората над осемгодишна възраст се присмиват на идеалите. Америка в края на ХХ век бе една цинична нация, но на Док не му пукаше. Той бе съхранил вярата си и ако в края на хилядолетието настъпеше ужасна тъмнина, искаше да съхрани частица светлина и остров на надеждата. Най-близкият и удобен остров бе Манхатън.

Не схващаше съвсем ясно защо пренаселеният и гъмжащ от живот град го привлича толкова. Лесно бе да се говорят лоши неща за Ню Йорк, дори да го мрази човек, но в сравнение с него всеки друг град изглеждаше второстепенен. Ню Йорк разполагаше с повече пари, власт, влияние и необикновени хора, които пристигаха отвсякъде, за да станат част от него, ала независимо от грандиозната архитектура и огромните му мащаби нюйоркчани успяваха да сведат града до разбираеми, понятни размери. Голямата ябълка бе най-човешкият град. Хората разговаряха помежду си, макар и не винаги любезно. Кореняците превръщаха кварталите си в малки селца и се грижеха един за друг. Док се бе приспособил. Обичаше метрото и играта на шах на площад „Вашингтон“. Допадаше му вечно забързаният живот в центъра и Сохо. Научи се да си поръчва „черно“ кафе, защото другото го сервираха с мляко. Ненавиждаше климата, но Ню Йорк бе град на интериорите и на елегантните убежища от горещината на лятото и студа на зимата. Често си мислеше за последните кадри от филм на ужасите за края на Студената война: самотен американски военен самолет В-52 прелита над Статуята на свободата, прицелва се в Емпайър Стейт билдинг и унищожава града с термоядрена бомба. Когато Америка се готвеше сама да се стисне за врата, пулсиращата вена бе Ню Йорк.

От съзнанието на Док не се изличаваше споменът за една случка, на която стана свидетел наскоро след като бе пристигнал в града: разхождаше се из центъра и разглеждаше забележителности; неочаквано видя силна, дългокрака жена, висока над метър и осемдесет — носеше къса пола „Шанел“, обувки „Шарл Жордан“ и чанта „Гучи“; впечатлиха го гримът и прическата ѝ — като за пред камера — и безпогрешният ѝ вид на нюйоркчанка; тя сякаш стреляше и разпръскваше наоколо куршуми с победоносен израз в очите. Извисяваше се над ниските набити мъже по Шесто авеню, високомерно пренебрегвайки отправените към нея погледи; стъпи на платното точно пред приближаващо се такси, принуди шофьора да удари спирачки и да натисне клаксона. Без дори да погледне към волана, почука с елегантния си пръст, увенчан с безупречен маникюр, по предното стъкло и се понесе по 43-та улица, а в очите ѝ се четеше, че е готова да унищожи всеки, който се изпречи на пътя ѝ.

По-късно почти всекидневно виждаше в Манхатън подобни сепващи гледки. Вероятно затова обичаше града и смяташе, че заслужава да го спаси. Ню Йорк бе Мека за хората, достигнали върха на способностите си, и ако те пропаднат, светът ще загине. Вирусът на хилядолетието вече сееше разруха в другия край на глобуса, но ако Ню Йорк оцелее, щеше да оглави пътя към възстановяването.

Според последните проучвания на членовете на Среднощен клуб „Северна електрическа светлина“ — малка компания във Върмонт — щеше да засече и така да предизвика верижна реакция, която ще засегне и „КонЕд“. Всички пари и време, които вложи в Среднощен клуб, щяха да отидат напразно, ако Бо не преодолее кодовете и не изолира Ню Йорк от веригата. Док похарчи милиони за заплати, пет милиона за бонуси, шест милиона за IBM-а и другия хардуер и половин милион за подкупи, за да стигне до тази предпоследна крачка. И ето че препятствието идваше от липсата на седем прости пароли. По това време Висок волтаж сигурно вече бе пристигнала на работа в командния център на електрокомпанията. Както правеше всеки ден, звънна ѝ без някаква особена причина, просто от чисти нерви. Ако шпионката действително успееше да се добере до паролите, Док щеше да узнае пръв.

— Как върви? — попита той.

— Нещата се нажежават — долетя отговорът на Висок волтаж.
— Непрекъснато пускаме аварийни ситуации.

— А превключването на дублиращата система?

— Шефът ще го направи по някое време днес.

— Добре. По-късно пак ще се чуем.

Той включи няколкото монитора, част от обезопасителната система на Насо стрийт, и видя различни кътчета от триетажната сграда. На първия етаж счетоводителите, анализаторите и продавачите на Доналд седяха всеки в своето оградено стъклено пространство и постоянно говореха по телефона или разнасяха бумажки от една машина на друга. На втория етаж, където на смени, без прекъсване се работеше по проблем 2000, тридесет инженери поддържаха връзка с „Чейс Манхатън“ и още двадесет и седем банки в осем страни — все клиенти. На третия етаж десетина служители пристигаха на работа в редовната компютърна лаборатория, където създаваха нов софтуер за „Копланд Сълушънс“ и другите компании на Копланд.

Док изписа една парола и камерата в отделената компютърна зала хвана петимата от Среднощен клуб, всеки зазаяпай в екрана си. Бо нервно крачеше напредназад в своето стъклено заграждение, но зорко следеше редицата екрани, които показваха какво става на всеки етап в петте електроцентрали на „КонЕд“; лицето му изразяваше пълно отчаяние. До него, под звуците на никога несекваща музика, Каролин танцуваше, без да спира да наблюдава телефонните обаждания чрез „Бел Атлантик“. В дъното на помещението, далеч от високоговорителите на стереото, Рони не изпускаше от очи данните, постъпващи от водоснабдяването. Докато Док ги гледаше, тя стана и отиде при Ейдриан, който съсредоточено по-тракваше по клавиатурата си.

Док включи звука и я чу да казва:

— Някой токущо е обрал пътниците във вагон на линия F, но са го блокирали на 23-та улица.

— Откъде знаеш? — попита Ейдриан.

— Слушам няколко радиостанции. Прострелян е човек. Ейдриан сви рамене и отвърна:

— Това не е мой проблем.

— Просто си мислех, че ще искаш да знаеш. Влаковете може да променят временно движението си.

— Рони — навъсено се обади Ейдриан, — не ми пука какво става с метрото до полунощ.

Док нагласи екрана си така, че да види какво е изписано върху екрана на Ейдриан. Той се бе включил в мрежата и беше във връзка с неколцина запалняковци по вируса на хилядолетието — всички пишеха едновременно и изказваха предположения какво точно ще се случи. Нямаше програмист, който да не очаква да забогатее, щом се захване с оправянето на поразииите, и Ейдриан не бе никакво изключение. В момента той пишеше:

„Здравей, Динозавър Джо, идва ХХІ век, където се допускат само специалисти. Това е техносвят на микрони, физика и логика — все неща, които те карат да се насочиш към бирата си «Будвайзер», Джо. Ти явно не обичаш компютрите. За схеми, програмни анализи, COBOL или Java няма място в плиткото ти мозъче. Тук, в техносвета, или разбираш всичко и принадлежиш към него, или нищо не разбираш, като Джо. Джо смята, че Интернет е телевизионна програма с десет хиляди порноканала. Той не разбира за какво става дума и никога няма да му се изясни. Цялото хранване идва от контрола на малък, с размер на нокътя ти електронен превключвател. Схващаш ли, Джо? Компютрите контролират всичко, а специалистите контролират компютрите. Те управляват. Приятен купон, Джо. Честита Нова година. Когато се свърши шампанското и стрелките на часовника се завъртят, ще разбереш какво означава истинска мощ.“

Док прочете още няколко съобщения в същия дух и въздъхна. В понеделник трудът на техниците, способни да оправят нещата, щеше да се заплаща с астрономически суми и те нямаха търпение да си приберат парите. Цялото отношение бе, меко казано, много неприятно. Док не можеше да търпи повече подобно злорадство и изпрати на Ейдриан електронно съобщение: „Иди си играй с влакчетата си!“ Заловен, Ейдриан погледна нагоре към камерата и сбръчка нос.

В 7,55 Висок волтаж се обади от „КонЕд“.

— Док? По обед ще опитам отново да се добера до паролите, но не храни големи надежди. Ще ти звънна по-късно.

Той затвори, но отказваше да се обезсърчи. Оставаше му единствено да чака. Включи телевизора, за да наблюдава как вирусът на хилядолетието започва да превзема първата от единадесетте часови зони на Русия.

След като прекара девет години в издирването на стари IBM майнфреймове, Док знаеше, че властите в източносибирския град Магадан контролират с два стари IBM s/370 машини електрическата си мрежа, хранена с атомна енергия. Компютрите поддържаха античния софтуер, който определено не бе в състояние да се справи с вируса на хилядолетието — следователно в мразовитата зимна нощ половинмилионното население на Магадан щеше да остане в абсолютна тъмнина, а може би и изложено на ядрена катастрофа. Реакторът в Магадан щеше да е първият от стотиците по пътя на вируса. Каквото щеше да се случи там, щеше да е показателно и да подсказва какво още да се очаква през деня.

Сигурен в приближаването на угрозата към невинния град и не по-малко убеден, че руснаците също го съзнават, Док се надяваше инженерите от електроцентрала да проявят достатъчно здрав разум и да я спрат, докато все още разполагат с време. Ядрените инженери бяха сред най-предпазливите и практичните хора на планетата. Човек не си играе с пропуквания на ядрени реактори. Док почувства как се напруга. Запали цигара, погледна часовника и изпрати електронна поща на Джод: „Включи се към компютрите на руснаците.“ Пробяга по телевизионните канали — търсеше новини от Сибир. Си Би Ес все още предаваше от Нова Зеландия, Ей Би Си и Си Ен Ен бяха в Москва, Фокс поддържаеше връзка с космическата станция, а Ен Би Си имаха човек във Владивосток — на хиляда и петстотин километра западно и два часови пояса след Магадан.

Репортерът на Ен Би Си с кожена шапка и подплатено палто стоеше пред ядрената електроцентрала във Владивосток, заобиколен от десетсантиметров сняг.

— Открояващите се зад мен бетонни кули ясно подсказват, че този град, както и повечето в Русия, разчита на електричество, добито

от атомна енергия. Два милиарда души по света получават електричество от атомни електроцентрали.

Всяка е с уникална компютърна система. Операторите тук вероятно са сигурни, че нито една връзка или подсистема няма да бъде засегната от вируса на хилядолетието. Иначе трябва да изключат реактора. С вътрешна температура от близо 300 градуса по Целзий, реакторите се охлаждат бавно. Процесът може да продължи и три дни.

Камерата се плъзна по малка, но нарастваща тълпа от местни жители, която се стичаше пред затворения с верига вход на централата.

— Хората тук знаят за вируса на хилядолетието; знаят какво се случи в Микронезия и Нова Зеландия, но още не сме открили човек, който говори английски. Един момент...

Репортерът заговори на руски с набита млада жена, която носеше обемист транзистор.

— Да — отвърна тя, — малко английски. Това е хем радиопредавател, хем късовълнов апарат.

— С кого разговаряте?

— С приятел в Магадан. Там сега вече е... — Тя погледна часовника си — ...2000 година.

Тя увеличи звука, така че хората наоколо да чуват. Репортерът слушаше коментара на руски и едновременно превеждаше:

— Слушам късовълново предаване от частно лице в Магадан, Сибир, дами и господа. Той казва, че токущо е изгаснало електричеството. Да, да... Точно така. Властите токущо са изключили реакторите, а температурите са 20 градуса под нулата.

Сред тълпата се надигна отчаян вик. Док остана абсолютно неподвижен, забил поглед в екрана. Операторите в Магадан не разполагаха с друг избор. Инженерите на централата бяха прекъснали потока пара към реакторите, спрели турбините и Магадан, заедно с Петропавловск и целият полуостров Камчатка потъна в тъмнина. Някогашното сърце на съветската военна промишленост в района на Тихия океан, сега Източен Сибир, посрещаше новото хилядолетие в тъмнина и страх.

Върху екрана камерата на Ен Би Си улови първите секунди от зараждащ се бунт във Владивосток. Независимо от опасността срывът в компютрите да предизвика неконтролируема верижна реакция, гневни граждани настояваха централата да продължи да работи и дори

щурмуваха вратите ѝ. Изневиделица се появи милиционерски взвод с бели каски и нападна тълпата със сълзотворен газ и палки. По снега потече кръв. Чуваха се пронизителни писъци, викове и крясъци — свидетелство за руската агония, — както и фученето на ледения, пронизващ вятър. Внезапно екранът почерня. Вирусът бе достигнал Евразия. Човечеството откликваше с угнетение и невежество.

Док продължи да сменя каналите. Всички телевизионни мрежи незабавно бяха подхванали новината. Кадри на Фокс от космическата станция предадоха как вълна тъмнина се стеле по Сибир. С напрегнати лица руснаците в космическата станция се питаха на глас какво става със страната им далече долу и дали наземният им контролен пункт ще преживее нощта или не. Док се сети за инцидента с реактора в Чернобил през 1986. Когато течът стана, електроцентралата загуби всякаква връзка с Киев. Наложиха се прокарването на специална телефонна линия. Направиха го на ръка от колона камиони между пламналата централа и отговорните власти, които, когато най-после се свързаха, нямаше какво да кажат.

Разчитайки на високите технологии, без да се отчитат изцяло последствията, светът допусна огромна грешка и вирусът на хилядолетието просто се оказа начин това да стане очевидно за всички. Ала в момента друго заинтригува Док — как Ен Би Си подхвана историята в Магадан от руското късовълново радио. Късовълновите апарати и механичните пишещи машини ще продължат да функционират и на сутринта, когато всякакво модерно оборудване ще е пропаднало. Ако събитията следваха хода на предположенията му, Третият свят щеше да процъфти, докато развитият свят отиваше по дяволите, и то за една нощ. При това положение шевролет модел 57-ма година би бил за предпочитане пред всеки друг, понеже в управлението му нямаше нито едно компютърно устройство.

Док звънна в Среднощен клуб и Джод извика в слушалката:

— Да, Док?

— Включи ли се при руснаците?

— Свързах се със Серж от Владивосток — отвърна Джод. — Според него Източен Сибир тежко понася удара. Новините от цяла Русия са лоши, но Серж не е глупак. Разполага с генератор и сателитна чиния и е готов, когато бедствието връхлети при него след два часа.

— Какво знае за реактора в Магадан?

— Пръждосали са се оттам. Знаели са, че трябва да го сторят.

— Слава богу — зарадва се Док. — Как приемат в „КонЕд“ новината?

— Изпаднали са в паника — отвърна Джод. — Следят безредиците във Владивосток и псуват медиите, че предават събитието. В момента спорят дали да изключат или не „Индиан Рок“.

„Индиан Рок“ — атомната централа на „КонЕд“ — се намираше в горната част на Ню Йорк и вероятно бе най-щателно проверената централа в света за вируса на хилядолетието.

— „Индиан Рок“ не е проблем — отбеляза Док. — Проблемът е в цялото оборудване между тук и там.

— Ще видим дали е така — обади се Джод. — Набави ли паролите за Бо?

— Още не — отвърна Док. — Продължавам да звъня.

Той натисна цифрите на шпионката си в „КонЕд“ и тя вдигна слушалката.

— Командната зала.

— Док е на телефона.

— Нищо нямам за теб. Не мога да говоря. Ще ти звънна.

По дяволите! Две години и половина работа, двадесет милиона долара и всичко се свеждаше до надежда и късмет. Стомахът на Док се сви. Ще се наложи да се поизпоти. Като всеки добър инженер той имаше и резервен план, но дълбоко се надяваше да не се налага да го използва.

Док отново погледна телевизора: питаше се още колко дълго телевизионните мрежи ще продължат да предават. Колко микропроцесора между Сибир и Ню Йорк трябва да функционират безупречно, за да предават сигнала по света? Хиляди. А колко от тях са били проверени? Колко вградени чипове са били пропуснати, неоткрити или неправилно нагласени? Един неизправен чип и всичко се срива.

Линията на телефона, запазена за служителите на компанията, започна да мига и накара Док да се замисли за телефоните. Колко... Ами ако... Щеше да полудее, ако продължава така. Вдигна слушалката и отговори.

— „Копланд Сълушънс“. Док е на телефона.

— Доктор Даунс? Обажда се Джордж Киросава от екипа, който работи по „Чейс“. Надявах се да си отрано на работа днес.

— Добро утро, Джордж. Всичко наред ли е?

— Ами не съвсем. Гледам новините и да ти кажа правичката, не ми се ще да се качвам в метрото днес. Разбираш ме, надявам се.

— Метрото ще бъде наред, Джордж. Няма да възникнат никакви проблеми до късно дотечера, ако въобще възникнат.

— Знам, но съпругата ми е ужасена, а децата са доста разстроени. Репортажите от Нова Зеландия и Русия я разтърсиха. Налага се да остана тук с нея.

— Добре, разбирам — обади се Док. — Няма проблеми. Честита Нова година.

— И на теб, доктор Даунс. Благодаря.

Започваше се.

С напредването на деня страхът и напрежението, завладяващи знаещите, рационални хора, заплашваха да станат нетърпими до пладне, да не говорим за полунощ. Да си остане вкъщи, бе добър подход за всеки със семейство.

Чу шум в коридора и надникна точно навреме, за да види ръководителката на Отдела за връзки с обществеността Джоди Максвел — залепена за стената, тя въздишаше и стенеше от раздразнение.

За пресконференцията с главния финансов инспектор на банката Джоди бе облякла пълното си, изразително тяло в бледозелен костюм на Армани. Почти тридесетгодишна, тя представляваше образец на общоприетото делово поведение. Знаеше всичко за успешното ръководене на отдела си, а същевременно разбираше и от компютри; освен това притежаваше неподправена земност, която допадна на Док.

— Какво ти става? — попита той загрижено.

— Не мога да повярвам — отвърна тя. — Първо съседът ми излезе на балкона и от третия етаж запокити лаптопа си на улицата. Чух трясък и писък. Показах се да видя какво става — стоеше там с налудничав вид като Джек Никълсън в „Сиянието“ и с див поглед гледаше към тротоара. За малко да уцели една жена, която — азхождаше кучето си.

— Уау! възкликна Док. — И какво обясни?

— Точно това ме изплаши. Не каза нищо. После в метрото група лунатици се опитваха да раздават листовки, но хората отказваха да приемат шибаните им книжки. Тогава започнаха да ги хвърлят в лицата на пътниците. Казвам ти — същински ад. Откажете се от греховния си живот, пишеше по листовките. Денят на Страшния съд дойде. Всички бяха азиатци, май корейци. Хората направо се сацисаха. Някакъв тип удари кротка женица и счупи очилата ѝ. Слязох една спирка по-рано и дойдох пеша. Навън е истинска лудница. Хората са с карнавални шапчици и надуват всевъзможни свирки. Видях и разсъблечена жена с „2000“, изписано през гърдите ѝ. Честна дума.

— Искаш ли чаша кафе?

— А какво ще кажеш за едно уиски?

— Или водка?

— Още по-добре. Доналд пристигна ли?

— Той е долу и те чака.

— Трябва да проведем пресконференция с банката днес сутринта, но не знам...

Гласът ѝ замря.

По телевизията Си Ен Ен предаваше от Москва, където разтревоженият руски министър на информацията обявяваше въвеждането на военно положение в Сибир.

— Какво става? — попита тя Док.

— Руснаците токущо си платиха за лоша грешка — обясни той. Сибир няма никакви компютри освен по нефтопроводите, газопроводите и реакторите, но руската инфраструктура е страшно объркана. Телефонната система е антична, със старовремски механични релета и не би трябвало да възникнат проблеми. Москва и Петербург ще пострадат, но по-голямата част от селска Русия живее все още в XIX век. Вирусът на хилядолетието няма власт да попречи на един кон да оре нивата.

— Фантастично — не се въздържа тя, настанявайки се удобно. — Ужасяващо, но фантастично.

Док ѝ наля двойна водка. Шумна група служители мина край кабинета: смееха се и чистеха дрехите си от полепналите конфети. Чуваха се пожелания: „Честита Нова година“, някой наду свирка в коридора.

— Не искаш ли да се присъединиш към купона? — попита Док.

— Чакай да си поема дъх — помоли тя. — Яж, пий и се весели, защото утре ще умрем.

— Аве, Цезаре — добави Док. — Не се притеснявай. Нещата не са толкова ужасни, колкото изглеждат.

По телевизията Си Ен Ен предаде за три спонтанни антиядрени демонстрации в атомните централи в Орегон, Калифорния и Пенсилвания.

— Никаква ядрена енергия! Никаква ядрена енергия! — крещяха хората.

За разлика от руските си колеги американската полиция поне този път гледаше така, сякаш хората наистина имат право.

В 8,45 Копланд бе в кабинета си; върху един от компютърните монитори бе изобразен червеният бутон, на друг се виждаха данни за продажбата на средства за борба с вируса на хилядолетието. VIAS, TPRO и DDIM — компании сходни на неговата — също продаваха софтуер срещу вируса и предлагаха услугите си. Акциите на всички се бяха покачвали стабилно през последните три години, но през последния декември спряха. Компаниите, занимаващи се с борба с вируса на хилядолетието, вече нямаха капацитет да поемат повече работа и не бяха в състояние да поемат нови клиенти, защото сякаш всички програмисти на света се бяха свършили. На Копланд не му пукаше. През последната година той увеличи двойно заплатите на програмистите си, за да ги задържи, а допълнителния разход си възвърна от клиентите. Днес той проявяваше единствено любопитство. През последната седмица ликвидира всички акции и ценни книжа, които притежаваше, и ги превърна в пари в брой. Вече нямаше нищо по банките. Утре, ако всичко върви по план, щеше да е неимоверно богат.

Копланд се опита да се разсее, като наблюдава началото на работния ден на борсата. От юни насам всяка по-голяма корпорация в Америка имаше задължението да обяви дали е взела мерки да се справи с вируса на хилядолетието. Корпорации, неспособни да докажат готовността на компютрите си да влязат в XXI век, видяха как стойността на акциите им пада до рекордно ниски стойности. Някои, заплашени, че ще бъдат съдени, обявиха банкрут и излязоха от бизнеса. Списъкът на корпорациите се прегрупираше по изненадващ начин. IBM беше по-силен от всякога, но „Дженерал Мотърс“ бе

затънал в дълбоки води — същински кораб без рул. Подобно на други големи компании „Дженерал Мотърс“, оборудвана с безчет компютри в безбройните си поделения, където цареше истински бюрократичен хаос, направо не знаеше с колко системи разполага. Дъщерната ѝ компания „Дженерал Мотърс Електроникс“ — производител на компютърни чипове за превозните средства на „Дженерал Мотърс“ — бе пунала милиони бройки от изделията си, заразени с вируса на хилядолетието, но вместо да се справи с проблема на ниво инженери и техници, директорите на „Дженерал Мотърс“ прехвърлиха всичко в ръцете на адвокатите. Междувременно задвижваните от компютри работи в заводите за сглобяване на „Дженерал Мотърс“ бяха програмирани да спрат работа в полунощ, но дори да функционираха както обикновено, те нямаше да имат особено много работа, защото хиляда и триста от доставчиците на корпорацията имаха проблеми с вируса. През последните няколко седмици „Дженерал Мотърс“ отчаяно се опита да инсталира нови системи, но се сблъска с една от най-горчивите истини в кибернетичния свят: всяка нова система, освен че надхвърляше със 100% бюджета си, се нуждаеше от твърде много време, за да бъде инсталирана и проверена. Цялата верига от системи за доставки щеше да рухне.

И какво от това, мислеше си Копланд. Карам порше, а „Дженерал Мотърс“ заслужава да умре.

В 8,46, четиринадесет минути преди да отворят стоковите борси, американските брокери и милионите обикновени граждани, собственици на акции в световната икономика, седяха сякаш върху горещи столове. Компютрите им жужаха, а по телефонните линии се водеха разговори на специфичния икономически жаргон, който придвижва най-големите камари пари и ценни книжа в света. По Интернет и на етажа, където се помещаваше Нюйоркската стокова борса, се носеха обичайните всевъзможни слухове и факти, макар фактите да имаха по-силно въздействие от обикновено, а слуховете бяха повече от когато и да било. Основният факт, естествено, бе реалното съществуване на вируса на хилядолетието — тема, за която се говореше от години. Буквално всички на финансовия пазар следяха как се движи вирусът и се опитваха да отгатнат въздействието му върху управляваните от тях капитали. Играчите стояха със затаен дъх и изчакваха да видят какво ще се случи в следващия момент.

Не им се наложи да чакат дълго. В 8,47 всички европейски борси едновременно преустановиха работа; всякаква търговия замря. В 8,49 Германия обяви банков празник и затвори всичките си банки. Точно като плочки на домино всички останали европейски страни последваха примера им. Предишната година голяма част от деловите среди на континента, особено в Германия, омаловажаваха вируса на хилядолетието като плод на истерични паникьори. Не му обърнаха необходимото внимание и затова хиляди компютри, отговарящи за важни задачи, нямаха готовност да посрещнат 2000 година. В края на краищата те са европейци, тоест по-древни и мъдри от останалата част от планетата, и знаят какво правят. Нищо особено няма да се случи. Само няколко компютъра ще откажат да работят, това е всичко. Да не би през цялото време да няма компютри, които отказват да работят? Докато верижната реакция от събития се стелеше през Сибир, заблудата им ги връхлетя като комета: вирусът на хилядолетието съществуваше. При затварянето на ядрената електроцентрала в Магадан европейците сякаш се събудиха и започнаха да се тревожат трескаво за стотиците ядрени реактори между Москва и Лисабон. Да се затворят фондовите борси и банките е лесно — те не заплашваха живота. Ала да се спрат електроцентралите посред зима, бе нещо съвсем друго.

Светлинките на телефона на Копланд не преставаха да мигат, но той не им обръщаше внимание. Някой потропа на вратата му — той не реагира и на това. Европейските му клиенти вероятно настояваха за високопоставеното му телефонно присъствие, той обаче вече не се интересуваше какво ще им се случи. По кабелната телевизия „Ню Йорк 1“ представител на Европейския съюз в Обединените нации обясняваше, че въвеждането на новата единна валута евро е създавало множество софтуерни проблеми и различни държави и компании е трябвало да решават дали да се съсредоточат върху европейската валута, или да насочат усилията си към борбата с вируса на хилядолетието. Избрали валутата, защото това означавало пари в брой и нещо, от което разбирали. А сега съжаляват, помисли си Копланд безстрастно и мъдро поклати глава. В момента упорството им се връщаше тъпкано и той се запита защо европейските глупаци се забавиха толкова, преди да затворят пазарите си. Но при всички случаи ги бяха затворили и действията им щяха да повлекат цялостното

стопиране на глобалната икономика, докато кризата отмине. Колко време ще отнеме това, зависеше до голяма степен от събитията с европейските ядрени реактори по-късно през деня.

В Ню Йорк цареше консенсус, че борсите няма да отворят. Беше очевидно и не безпрецедентно. В дни на изключително напрежение по пазарите борсите оставаха затворени. Обявеното от руснаците военно положение в Сибир представляваше първата индикация, че борсите няма да отворят. За да поддържат нещата интересни, брокерите залагаха дали военно положение ще бъде, или няма да бъде обявено и в останалата част на страната. Самолетните катастрофи в Микронезия предизвикваха не по-малък интерес, защото въздушните катастрофи винаги влияеха на пазара. Но все пак падането на няколко самолета от небето нямаше да окаже дългосрочно влияние върху глобалната икономика. Подобно влияние нямаше да имат и събитията в Русия — каквито и да бяха те, — защото страната се бе превърнала в икономическа развалина. Япония обаче бе основна ос в икономическия световен ред.

В 8,52 по милиони екрани пробяга мълвата, че основните компютри в Централната японска банка рискуват да излязат от строя, когато вирусът на хилядолетието засегне Токио в 10,00 часа нюйоркско време. Ако Япония се срине, икономическият хаос ще се развихри. Сега, когато европейските пазари бяха вече затворени, нямаше начин американските пазари да бъдат отворени.

Хаос, отказ на системите и никакво електронно трансфериране на капитали — това бе ключът към престъплението. Кипящ от гняв, Копланд напечата дадената му от Док парола и големият червен бутон отново се появи на монитора. Дали да изчака до полунощ и да види какво ще се случи, или да докосне екрана? Потреперваше от възбуда, докато сновеше напредна\зад по килима; после изключи телевизора и компютрите. Беше му писнало да наблюдава екрани и да чува тревожни новини, но и не можеше да се въздържи. Отново включи телевизора точно навреме, за да чуе, че Нюйоркската стокова борса няма да отвори. Що се отнасяше до стоковите пазари, 1999 бе приключила с гигантски фалит.

„Уолстрийт“ беше като попарена. Членовете на финансовата общност в долната част на Ню Йорк обикновено се чувстваха имунизирани срещу ставащите далеч събития; те споделяха едно

особено самочувствие, подхранвано от десетилетие на неспиращ просперитет. Ала не и този път. Бе нанесен плесник на най-мощната икономика в света; икономика, дистанцирана от живота на обикновените, всекидневно борещи се за насъщния граждани. Мнозина от по-младите брокери никога не бяха виждали срив на пазара. Когато борсите не отвориха, те изключиха своите портативни компютри и си по-желаха „Честита Нова година“ с неистовата надежда във вторник сутринта всичко да се върне към нормалното — според тях — състояние на нещата. И все пак някак знаеха, че няма да стане. Подобно на повечето американци брокерите и bankerите бяха дълбоко невежи по отношение на науката и технологиите и не разбираха истински какво може да предизвика вирусът на хилядолетието чрез компютрите, които атакуваше. Независимо от това, макар и неясно, се досещаха за последиците. Глобалната икономика, напълно зависима от компютрите, изчезваше пред очите им.

Джод и Док седяха и пушеха мълчаливо, докато наблюдаваха как катастрофата сега се насочва към Япония. Док отчаяно поклати глава. Не компютрите трябваше да винят. Осъдително бе невежеството; невежеството, с което се сблъскваше всекидневно: продавачите нямаха представа каква стока предлагат, при това се справяха с рестото единствено с по-мощта на калкулатор; чиновниците представляваха просто символи — олицетворяваха празното, отчуждено, невротично съществуване на нацията; дискуссионните теле- и радиопредавания подменяха живия контакт; постоянните телефонни разговори; хилядите часове крещяха реклама за никому ненужни продукти; посредствените филми с глупави специални ефекти; и идиотските как да забогатеем от слабнем от крием вътрешности ръководства, които се представяха за книги. Заливани с лъжи и пропаганда, малцина знаеха как да различат истината от глупостите. Вината носеха корпорациите, които наемаха срещу нищожно заплащане умствени инвалиди и ги експлоатираха, за да извлекат печалба. Управляващата класа бе продала душата на нацията на два дявола. Три и половина милиона души работеха в американската компютърна индустрия, останалите двеста седемдесет и пет милиона — същински зомбита — кръжаха наоколо. И все пак не заслужаваха онова, което щяха да получат: неистов страх и истерия, породени от невежеството. Док се

надяваше вирусът на хилядолетието да ги пробуди, ала не вярваше особено, че това ще се случи.

От седмици вестниците и телевизията непрекъснато съобщаваха новини за вируса — всевъзможни идиоти, лишени от елементарна представа за компютрите, не спираха да тръбят как в полунощ всички устройства по цял свят ще откажат да работят. Вместо това трябваше да вложат енергията си да оправят проклетите си машини. Месеци наред непрестанно се разпространяваха какви ли не хиперболизации и мрачни съдбовни предсказания за разрушение, в резултат на което цялата планета бе докарана до състояние на безумие. Кориците на маса американски списания крещяха какво бедствие ги очаква с настъпването на новото хилядолетие. Предричаха се банкови фалити. По съдебен път се търсеше отговорност за милиарди долари от софтуерни компании и производители на чипове, което стана причина стойността на акциите на високите технологии драстично да падне.

Десетки правителствени учреждения, като се започне от Социални грижи и се стигне до Отдела за защита на благополучието на града, всекидневно излизаха с успокоителни уверения. Никой поне малко от малко с акъла си не допускаше, че във въпросните учреждения работят компетентни хора. Докато правителството ръсеше баналности, неспособни да събудят и най-малко доверие, всякакви култове, свързани с настъпването на новото хилядолетие, процъфтяваха. Док нямаше представа каква вяра проповядват, пък и не се интересуваше, но те плашеха хората до смърт, защото постоянно повтаряха, крещейки с пълен глас, че светът ще свърши. Огромно множество хора, вярващи в извънземните, се бе стекло в Росуел, Ню Мексико — четиридесет хиляди души очакваха да бъдат вкупом телепортирани от планетата. Много по-голяма група — два милиона ревностни християни — очакваха Исус да се яви в полунощ в Ермосило, Ню Мексико. По цялата планета хората очакваха чудеса, апокалипсиса, часа на изкуплението, спасение, унищожаването на враговете им, сякаш космосът знаеше или се вълнуваше за нашия погрешен и произволен начин да мерим времето.

Половин милион мъже, жени и деца замръзваха в Сибир. Новината щеше да все по света ужас, предшестваш появата на вируса на хилядолетието. Към гражданите на Ню Йорк се отправяха съвети да се подготвят за настъпването на новото хилядолетие така, както биха

се подготвили за повсеместното спиране на електричеството през 1965 и 1977 година: да се запасят със свещи, батерии, консерви и преварена вода; да уточнят къде се намира шалтерът, с който да спрат газта в домовете си. Същевременно, все едно лявата ръка не знаеше какво върши дясната, градът се подготвяше за най-голямото на всички времена посрещане на Новата година. Полицията разгласи забрани за движението на превозните средства из някои градски райони — улиците там щяха да се превърнат изцяло в пешеходни зони. Резервациите в хотелите бяха направени преди месеци. Фойерверки, изстрелвани от лодките по реката, щяха да осветяват нощта. А щом се прогнозираше падане на самолети от небето, всеки искаше да си осигури по-добър изглед към зрелището в някой от небостъргачите. Двадесет и четири гигантски видеоекрана вече бяха монтирани и работеха на Таймс скуеър. На моменти изглеждаше като че ли половината от населението на Ню Йорк желае вирусът на хилядолетието да поразии всички компютри и да ги извади от строя. Според тях разпадането на всичко можеше да се окаже забавно. Милостиви Боже, Ню Йорк винаги е бил луд град, но ако съвсем е откачил... Док потрепери при мисълта какво би станало, ако гигантската сфера на часовника на Таймс скуеър започне да се спуска и изведнъж застине наред път.

— Док?

— Да?

— Говориш си сам — обърна му внимание Джоди. — Мърмориш си нещо.

— Извинявай. Мислех.

— Ще ми налееш ли още една водка?

— Разбира се. Добре ли си, Джоди?

— Ами борсите няма да отворят. Всички по „Уолстрийт“ ще го ударят на купон още сутринта, предполагам.

— И така е редно да постъпят — отсъди Док. — Не е изключено да не им се отдаде втора възможност дълго време.

Замислени са огромни купони от Пекин до Вашингтон, с които да се посрещне XXI век. Не е ли страхотно? Тази мисъл не те ли кара да се чувстваш топло и приятно? Астронавтите в космическата станция се надяват да видят фойерверките от небето, а освен това са обещали да дебнат дали няма да се появят и извънземни. Светът е в

очакване на съдбоносното, фантастичното, чудесното и напълно е полудял. В град Ню Йорк, скъпа госпожо, няма начин да не го получим. В края на краищата това не е Владивосток, нали?

6.

Копланд забързано излезе от асансьора и нахълта в кабинета на Док.

— А, ето къде си била! — сопна се той на Джоди. — Хайде да вървим да целунем задника на многоуважаваната „Чейс Манхатън банк“? Готова ли си, госпожо Максвел? Всъщност какво правиш? Пиеш ли?

— Да, шефе — отвърна Джоди. — Пия.

— Господи, едва девет с\2ринта е!

— Честита Нова година отвърна тя и погълна втората водка на екс. — Самата деловитост съм.

— Ненавиждам празниците — промърмори Копланд. — Никой не свършва работа и за две пари.

— Никой в Ню Йорк не работи днес, Доналд — обади се Док. — Дори борсите няма да отворят.

— Видях. Сега е голямото отсяване. Силните ще оцелеят и ще господстват.

— Като „Чейс“ — добави Док.

— Точно така — като „Чейс“, и то благодарение на нас.

— Ха\2а... Благодарение на кого?

— На теб, разбира се, доктор Даунс.

— Благодаря, Доналд. А ако „Чейс“ пропадне, можем да виним теб.

— Копеле такова.

— Позволи ми да ти задам един въпрос, Доналд — провлачено подхвана Док и се почеса по брадата. — Нищо няма да се случи на големите системи на банката, но някой сети ли се да провери часовниковите механизми на трезорите?

Копланд остана потресен. Успя обаче да си възвърне самообладанието и най-накрая изрече:

— Ти надзираваше целия процес. Ти ще ми кажеш.

— Не си спомням — отвърна Док, но в следващия миг прихна.

— Хайде, Доналд — подкани Джоди, като се изправи и остави чашата. — Давай да приключваме с тази пресконференция.

— Някой ден — обърна се Доналд към Док — наистина ще отидеш прекалено далеч и ще ме ядосаш.

Джоди го сграбчи за ръката и го издърпа от кабинета на Док.

Навън бе започнала традиционната суматоха, характерна за последния ден от годината. При положение че борсите не отвориха, хората започнаха да излизат от сградите, за да се присъединят към празнуващите по улиците. Беше студено, едва няколко градуса над нулата, но това не спираше никого. Докато вървяха към „Уолстрийт“, Джоди преразказва ужасните си преживявания рано сутринта и Копланд най-после проумя до каква степен всъщност е разтърсена тя. Обикновено се контролираше и излъчваше самоувереност, а сега бе бледа, нервна и нещастна. По нейно настояване спряха такси.

— Закъде, приятели? — попита шофьорът.

— До „Чейс“ — отвърна Копланд.

— Това е само на три преки. По-бързо ще стигнете пеша.

— Предпочитаме да се повозим, благодаря.

— Знаете ли — подхвана шофьорът, докато се насочваше към „Уолстрийт“, — сякаш всички са полудели, човече. Направо си е страшно. Виждал съм...

— Ето ги — изпищя Джоди. — Хората от вагона на метрото.

Група азиатци със сериозни физиономии се движеше по тротоара и тикаше листовки в ръцете на минувачите. Чуваше се шум от свирки. Хората крещяха: „Честита Нова година“ и „Исус ви обича, макар аз да не ви обичам“. За какофонията на другия тротоар допринасяше и обвитият в разкъсани вестници, брадат проповедник: с изцъклен поглед той размахваше Библията и с крясък рисуваше апокалиптични видения все от Книгата на откровенията — източникът на всевъзможни теологични учения, свързани с края на хилядолетието, легенди и глупости.

— Ще умрете, братя и сестри. Ще умрете в свят на агопия и болка, ако не сте подготвени за Второто пристигане на Исус Христос. Разполагате с по-малко от петнадесет часа да се подготвите за Деня на страшния съд. Светът ще свърши. Светът, такъв какъвто го познавате, няма да съществува повече. Океанът ще залее тази улица и ще удави всички, които не вярват в Исус Христос.

Шофьорът се извърна, погледна пътниците си и протегна ръка да натисне дръжката. Точно в този момент посветените в своята вяра азиатци стигнаха до колата и се опитаха да напъхат листовки през открития прозорец. Затваряйки го, таксиджията заклеци една ръка; пръстите се гънеха като отвратителни червеи.

— Свършекът на света — просьска шофьорът гневно. — Не мога да трая тези глупости.

— Всичко ще свърши до утре — увери го Копланд. — Ще прилича на много силен махмурлук.

— Не ми се вярва — обади се Джоди. — Виж какво стана в Русия. Обявиха военно положение.

— Това няма да се случи тук — упорстваше Копланд.

— За бога, Доналд. А какво мислиш, че става точно тук и точно сега? Погледни тези хора. Ако аз бях губернатор на щата, щях да призова Националната гвардия да се намеси.

Тя направи нервен жест, за да посочи развилнялата се тълпа от азиатски богомолци, които не преставаха да надуват свирки навсякъде около таксито.

— Тези просто са луди, Джоди. Всичко ще бъде наред.

— А ядрените реактори? Да не си въобразяваш, че всички са подготвени да се справят с проблема? В Русия например? Или на остров Три Майл? Господи! Хайде да приключваме с тази пресконференция. Пристигнахме. Да вървим.

Джоди бързо излезе от таксито, докато Копланд плащаше на шофьора, който попита:

— Какви ги говореше тя за ядрените реактори?

— Забрави — припряно отвърна Копланд. — Честита Нова година.

Докато влизаха в сградата, Доналд видя дългите опашки пред гишетата на банковия клон във фоайето. Никой още не проявяваше видими признаци на паника, но все пак десетки изнервени хора се редяха, за да изтеглят парите си в брой.

Спряха при рецепцията във фоайето, за да ги провери охраната. Служителката почувства необходимост да се извини:

— Налага се да звънна горе за потвърждение на уговорката ви — обясни тя. — Компютърът ми блокира.

— Господи — възкликна Джоди. — Само това ми липсваше да чуя днес.

— Добре ли си? — попита я Копланд.

— Ако престанеш да ме питаш все това, ще бъда чудесно.

На петдесетия етаж цареше тишина и спокойствие, а дебелиите килими и звукоизолираните тавани превръщаха всяка думичка в шепот. Служителят пред офиса на главния финансов инспектор носеше малка карнавална шапка и значка с надпис: „2000 години, ние сме готови“ — новия лозунг на банката.

— Господин Едуардс ще се присъедини към вас след миг — обясни той. — Но се опасявам, че имам и лоша новина.

Пресконференцията се отлага. Журналистите от медиите не спират да звънят, за да съобщят колко са заети тази сутрин.

Екипът на Ей Би Си вместо тук бил изпратен на „Ла Г-ардия“; от Канал 2 уведомиха, че не могат да изпратят екип нямали свободен.

— Да не би нещо с договора да не е наред? — попита направо Джоди.

— Доколкото знам, няма нищо подобно — отвърна служителят весело, — но вероятно е по-добре да зададете този въпрос на господин Едуардс.

Пет минути по-късно служителят съпроводи Копланд и Джоди до облицования с ламперия кабинет, където главният финансов инспектор Дейвид Едуардс — силен и привлекателен мъж около шестдесетте — ги посрещна сърдечно.

— Влезте, влезте — подкани ги той и се здрависа сърдечно.

— Съжалявам за пресконференцията — дължи ти, докато ги настаняваше в удобни кожени кресла, но какво можем да направим? Доколкото дочувам, навън е малко необичайно, но предполагам, затова похарчихме сто и шестдесет милиона долара — да избегнем проблемите, с които другите сега се сблъскват. Всичко, което става, е направо ужасно.

— Ще останете много доволни, че го сторихте — увери го Копланд.

— О, аз вече съм, Доналд. Сигурно знаеш, твоите хора напълно си заслужиха парите.

— Не съм сигурен, че разбирам за какво говориш — предпазливо отвърна Копланд.

— Ами за изгубените или погрешно прехвърлени капитали, естествено. Твоят Даунс изпрати на моите хора финалния счетоводен отчет вчера. Неговите програми откриха седемдесет и два милиона долара; никога нямаше да ги намерим без неговата помощ. Както казват — добри парички и предостатъчно, за да покрият стойността на новия пакет програмни продукти, за който щяхме да съобщим днес. Но понеже вестниците вече тиражираха новината, губим единствено ярките светлини и показването ни по телевизията. Съжалявам, Джоди, защото ти щеше да си истинска звезда.

— Нямам нищо против да не се появя по телевизията — отвърна тя чистосърдечно. — А и хората ще си имат други проблеми днес според мен. Защо не насрочим пресконференцията за вторник?

— Е, Доналд — продължи главният инспектор, — имаш право да се гордееш и със себе си, и с компанията си. Банката ще ти е вечно признателна за всичко, което стори.

Той постави единединствен лист пред Копланд, който му хвърли бегъл, но достатъчен поглед, за да забележи подписа на Док най-отдолу Прибра го в джоба си.

— Седемдесет и два милиона. Наистина ли? — Копланд изведнъж почувства липса на въздух; бореше се да запази самообладание. — Представа нямах, че е възможно да убягнат толкова пари. Поради прекалената ми заетост напоследък не успях да поговоря с доктор Даунс.

— Той е истински герой — увери го Едуардс. — Не допускам, че си склонен да го пуснеш. Но ако той желае, готов съм да му предлага ръководството на „Техноцентър“.

— Определено не бих спрял нито него, нито теб, ако наистина го искаш. Можеш да му предложиш работата.

— Много си великодушен, Доналд, и все пак се съмнявам дали ще го пуснеш без битка. А и определено не ми прави впечатление на човек, готов да работи за банка.

— Той прави каквото поиска — обяви Копланд и се изправи. — Прекалено много каквото си поиска.

— Е, сигурен съм, че ще продължим да поддържаме връзка с него независимо от решението му. А сега, моля да ме извините, но аз май съм единственият човек в тази сграда, който се готви да уплътни

докрай работното си време днес. Имам насрочена и телеконференция с федералните власти следобед.

— Те още ли умуват дали да преустановят всякакви прехвърляния на капитали? — попита Копланд.

— Ще ги склоним, мисля, да не го правят. В края на краищата тук не сме Русия, нали? Справихме се с проблем 2000 и съм убеден, че федералните власти ще възприемат нашето виждане.

Служителят се появи, за да ги съпроводи навън. В асансьора Джоди забеляза как горната устна на Копланд странно се изви, лицето му първо силно почервения, а после побеля. Той не отрони и думичка; във фоайето, където се тълпяха обсипани с конфети хора, изглеждаше някак колеблив, сякаш не знаеше накъде да се насочи или какво да предприеме. Джоди усещаше, че по време на срещата се бе случило нещо неразбираемо за нея.

— Доналд? — обади се тя. — Добе ли си?

— Нищо ми няма — отвърна той. Просто започвам да си мисля колко по-сериозни и страшни могат да се окажат нещата. Това е всичко.

— Някакъв проблем със софтуера ли? Вероятно се шегуваш. Банката го изпробва от година.

— Е, до последния момент човек никога не е сигурен, нали?

Излязоха на улицата. Опашките от хора, теглещи депозитите си, вече се виеха и навън. Съобразителни просяци бързо се насочваха насам и пресрещаха хората, натъпкали джобовете си с пари. На няколко метра от входа взвод униформени полицаи наблъскваше група пицци корейци в полицейските коли за радост на тълпата от куриери, секретарки и чиновници. Джоди си помисли, че навярно е заспала и се е озовала в някакъв мрачен цирк.

Потънал в мисли, Копланд сякаш не забелязваше странните гледки; тръгна бързо към Насо стрийт. Джоди видя дълги опашки не само пред други банки, но и пред банкоматите; през няколко метра от всяка вестникарска будка включените радиоапарати бълваха безкраен поток от новини.

Преди да затворят европейските борси, цените на почти всички акции се бяха устремили главолмно надолу. По време на проверка за проблем 2000 в Бирмингам, Англия, служител от водоснабдяването бе спрял по погрешка захранването на града с вода. Бунтовете, започнали

във Владивосток, сега се разпростираха по цялата майчица Русия — населението изливаше гнева и раздражението си от продължилото десет години постсъветско управление в страната. Реагирайки на потока от новини, хората по улицата изглеждаха вцепенени. Копланд мина край застанал по средата на тротоара мъж, който говореше привидно спокойно по клетъчния си телефон, но после внезапно го запокити на паважа и го разби.

Джоди плахо се обади:

— Доналд...

Той обаче продължи напред. Тя се отказа, опря гръб в някаква гранитна стена и запали цигара. Тълпата наоколо се рееше замаяна и обърквана. Изпуши цигарата и бавно тръгна пеша, не по-малко занесена и зашеметена от останалите.

Копланд се бореше с растящата увереност, че е бил прецакан. В деня, когато щеше да открадне цяло състояние, вместо да бъде изпълнен с радостна превъзбуда, той се чувстваше ужасно. Престъплението бе свързано с борбата му с проблем 2000; сега изведнъж долови възможността успехът да му се изплъзне. Коремът му болезнено се сви, устните му трепереха. Съобрази, че анархистично настроеният хакер, с когото се включи в компютърната кражба, ще му изяде главата. Господи, та той направи този тип милионер, макар в очите на Док нещата да изглеждаха точно обратното. Те бяха екип. Нуждаеха се един от друг... По дяволите! Това въобще не отговаряше на истината. Док нямаше нужда от него; особено след като получаваше предложения като това от банката. В „Копланд Инвестментс“ Док постоянно бе налагал свои условия на работа, непрекъснато се бе подсигурирал нескончаемите му ексцентричности да бъдат задоволени. И го получаваше — и при него, и при други. Затова оставаше въпросът: Защо Док е дал всички липсващи пари обратно на банката?

Копланд влезе в кабинета на Док, без да чука; вонеше на марихуана. Инженерът се ухили.

— Приятно ли мина срещата ти в банката? — попита той.

Копланд троснато постави листа на бюрото.

— Каква е тази шибана история? Сигурно си го направил по недоглеждане!

— Недоглеждане ли? Глупости! О, хайде, Доналд. Подготвих ти една малка изненада. Да, върнах им седемдесет и два милиона, защото

открих много повече. Да не ме мислиш за луд?

— Да. И колко повече намери?

— Достатъчно.

— Не си играй глупави играчки с мен, Док. Просто си се изплашил и се измъкваш.

— Защо бих постъпил така? Няма начин да се получи засечка.

— Страх те е да не попаднеш в затвора — ето какво.

— Успокой се, Дони, момчето ми. Очертава се дълъг ден. Пийни нещо и се дръж като човешко същество. Светът ще ни изнесе страхотно представление, а ние разполагаме с чудесни предни места. Виж — посочи телевизора, — затварят „Ла Гуардия“.

Представител на летището четеше набързо приготвен текст.

— В интерес на обществената безопасност летище „Ла Гуардия“ незабавно преустановява всички излитания, а от пет часа следобед ще бъде затворено и за пристигащи самолети.

Всички авиокомпани са уведомени. Пътуващите в момента самолети ще се приземят по разписание. Обръщаме се с молба към всички — гражданите, служителите на летището и служителите на различните авиокомпани — да запазят спокойствие.

Надеждата за спокойствие мигом рухна под водопада от въпроси, зададени от журналистите.

— Полетите към летище „Кенеди“ ли се пренасочват?

— И „Нюарк“ ли ще затвори?

— Значи ли това, че самолетите не са безопасни?

— Военновъздушните сили на страната ли ви наредиха да затворите летището?

— Ще бъдат ли върнати парите на пътниците?

— Къде ще настаните хората, които не са отгук? Всички хотели в града са резервирани.

Представителят на летището, един заместникмет и началникът на полицията на летището рязко станаха и излязоха от залата за пресконференции, без да отговорят на нито един въпрос.

— Дами и господа — заговори репортер на „Ню Йорк 1“ от екрана, — можем единствено да ви кажем, че летище „Ла Гуардия“ е затворено. Ако сте възнамерявали да излетите отгук днес, забравете. Само момент... Съобщават ми, че „Кенеди“ и „Нюарк“ също затварят.

Док поклати глава и направи гримаса.

— Тези хора лъжат и окоето им не мига. Още преди шест месеца знаеха, че системите, контролиращи въздушния транспорт, ще сдадат, но не го съобщиха. Нищо им няма на самолетите. Правителствените радари не струват.

— И пет пари не давам за проклетите летища, Док — прекъсна го Копланд. — Кажете ми за банката.

— Какво да ти кажа?

— Колко?

— Предостатъчно, Доналд. Повече, отколкото някога ще ти е нужно.

По телевизията новинарят продължаваше:

— А сега след „Ла Гуардия“ се насочваме към Япония. На около тринадесет хиляди километра от Ню Йорк проблем 2000 приближава Япония и световните борси буквално треперят...

— Редно е да видиш това — посъветва Док. — Японците трябваше да предприемат нещо, но бяха прекалено ангажирани да запазят имиджа си при несекващите скандали заради лоши инвестиции и не се занимаваха с проблема. Ще бъдат силно цапардосани, а отраженията ще са феноменални. Хрумнаха ми някои идеи. Заедно с Япония ще се срина и цяла Азия.

— Япония да върви по дяволите. Кажете ми за парите.

— Доналд, през последните три години ти продаде софтуер на стойност сто осемдесет и пет милиона долара на японски банки. Как ще си получиш дължимото от тях?

— Док, моля те.

— Наистина ли искаш да знаеш, Доналд? Ама съвсем наистина?

— Да.

— Толкова силно, че не можеш повече да търпиш?

— Господи, нали уж сме партньори.

Док се облегна назад на стола и замислено се загледа в мръсния таван.

— Добре — обяви той. — Дадох парите на банката, защото то те ми направиха по-добро предложение от теб. Дадох ми една четвърт от всички пари, които изнамерих — осемнадесет милиона долара — и ми предложиха нова работа. Между другото — напускам те.

Лъжеше, но Копланд не го знаеше. Не реагира веднага, ала ръцете му се разтрепериха. Най-накрая успя да промълви:

— Майтапиш се.

— Защо бих се майтапил за подобно нещо? Истина е. Защо да крада пари от някого, който е готов да ми ги даде?

— Защото обичаш да си играеш игрички и да ме будалкаш, ето защо.

— Обади се на Едуардс. Той не те ли попита, дали си съгласен да ми предложи работа? Знам, че го е направил, защото вече приех. Ще ръководя „Техноцентър“. Започвам във вторник.

Гледаха се гневно един друг и накрая Док се ухили.

— Избудалках те, задник такъв. Ти наистина ми повярва.

— Негодник!

— Но трябва да ти призная, че помислих върху предложението им.

— Не се и съмнявам, но все още не разбирам защо върна на банката седемдесет и два милиона, за чието съществуване те дори и не подозираха.

— Ти просто си прекалено алчен, Доналд. Аз прекарвах там всеки ден, за да съставям нови програми, които да открият убягналите им пари, не ти. Аз взимах решенията и нямах никакво намерение да обсъждам всяко едно с теб. Казвам ти — останаха толкова много пари, че ще имаш големи трудности да ги укриеш.

— Лъжеш ме.

— О, да. Аз направо съм патологичен случай. Лъжа всички през цялото време, но съм толкова интелигентен, че хората не забелязват разликата.

Кисел, изпаднал в детинско раздражение, Копланд промърмори:

— Ти ме мразиш.

Док поклати едрата си чорлава глава и дръпна от дрогата. Не беше истина. Презираше Копланд, но не го мразеше. Големият мозък на Копланд постоянно изобретяваше начини да се изкарват пари, но той представляваше единствено огромна касова машина без видими човешки емоции, а Док не можеше да мрази човек в празна черупка. Той искаше просто да наблюдава как Копланд се пържи в собствения си сос.

— Нищо чудно, че жена ти те напусна, Доналд — продължи той.
— Ти си едно дете. Мразя те, разбира се. Мразя всички вас, преуспели копелета. Мразя и капиталистите. Особено крупните. Не съм ли ти го

казвал преди? Струва ми се, най-малко хиляда пъти си го чувал. Ти си отрепка, Доналд Копланд, но моя отрепка. И притежаваш точно необходимите качества да предложиш една малка кражба, с която да си ми интересен. А иначе си безсърдечен тип, но това не ме тормози никак. И аз съм безсърдечен тип, и то повече от теб.

— Знаеш колко са парите, до последното пени, нали? Имаш точна сметка.

— Млъкни, Доналд. Разваляш ми опиянението. Искам да погледам телевизия. Иди крещи в кабинета си или си поиграй с клиентите си. Те са тези, които ти докарват всички пари. Редно е да звъннеш на неколцина.

— Банката...

Копланд се отказа да задава каквито и да било въпроси и отиде в кабинета си. Можеше да крещи или да изпадне в нервна криза, но Док нямаше да му съобщи нищо, което бе решил да премълчи. Този тип щеше да си играе главоблъскащи игрички и на смъртното си ложе.

Отново извика на екрана червения бутон, но осъзна, че повече не издържа да стои в кабинета. Грабна палтото си и реши да се поразходи. В стресови моменти винаги посещаваше някой от близките салони за масажи в Чайна Таун. Погледна още веднъж към бутона — блестеше насреща му като кървавото око на Циклоп. Изключи монитора. Затвори вратата; с отпуснати рамене и не с обичайната си пружинираща стъпка пое към Мот стрийт. Смяташе да посети заведението на мадам Уо с парфюмираните му стаи.

По телевизията репортер обяви, че пресконференцията на директора на Федералния резерв е насрочена за 14,00 часа. Док превключваше на различни канали и си клатеше краката, загледан в екрана. В една програма двама професори безстрастно спореха дали ХХІ век ще настъпи през 2000 или 2001 година.

— Не разполагаме със свидетелство за раждането на Исус от Назарет — заявяваше брадат учен индус, — но святото събитие сигурно е станало през двадесет и третата година от господството на Август и към края на управлението на цар Ирод, който е починал през четвъртата година преди Христа. Разпятието е станало през шестнадесетата година от господството на Тиберий, но римските хроники са непълни, а каквито и еврейски писмени източници да е имало, те са унищожени през седемдесетата година след Христа. Във

всеки случай през VI век Римската империя вече е загинала и християните искали нов начин за летоброенето. През петстотин двадесет и пета година Папа Йоан I възложил на папския архивист Дионисий Ексигий да преизчисли календара и той сбъркал. Уви, от петнадесет века насам светът страда от слабите познания на Дионисий по математика. Третото хилядолетие всъщност е започнало не покъсно от Коледата на 1996 година.

— О, глупости — възрази опонентът му.

— С цялото дължимо уважение — обяви Док на глас, — на кого му пука.

Изключи телевизора. Телефонът иззвъня.

— Док? Обажда се Бил Пакард. Търся Доналд.

— Бил Пакард? Доктор Пакард?

— Точно така.

— Какво ти трябва, Бил?

— Съвет. Някои от уредите в интензивното отделение ни създават проблеми и си помислих, че Дони ще ни помогне.

Чипове, помисли си Док. Вградени чипове. Във всяка американска болница имаше компютърни чипове, заразени с вируса на хилядолетието. Всичко — от машините за бъбречна диализа до дигиталните термометри — съдържаше в себе си малък компютърубиец.

— Бил, ще ти кажа истината. Доналд не би могъл да ви помогне, дори животът му да зависеше от това, но аз съм в състояние да го сторя.

— Сериозно ли говориш?

— Ти си в „Белвю“, нали? Ще бъда там след половин час. Ще ти се обадя, щом пристигна.

Док отиде в кабинета си и напъха в един сак логически тестове, проби и един лаптоп. Телефоните не спираха да звънят, но той не им обърна внимание. Тръгна към лабораторията, мина край два реда плътно затворени врати и попадна в централната зала на Среднощен клуб.

На шега всички наричаха помещението „чистата стая“ именно защото бе ужасно мръсна. Вместо микрофилтри по стените личаха никотинови наслоявания, а по пода се валяше амбалаж от готови храни със съмнително качество. С влизането в помещението сякаш гореща

вълна заля Док — тъй оглушителен бе трясъкът на рокендрол музиката.

Петимата членове на клуба, с мокри от пот тениски, седяха зад терминалите и си подвикваха един другиму, докато следяха усилията на своите „колеги“ в контролни зали из целия град.

— „Бел-Атлантик“ провеждат диагностика — провикна се Каролин. — Нищо чудно и да се измъкнат.

— Да — обади се гръмко Джод от другия край, — но други телефонни компании въобще не са готови. Положението е доста нестабилно.

— Господи! — възропта Рони. — Моят човек във водоснабдяването токущо си разби монитора. Погледнете.

— Какво!?

— Да, не лъжа. Вярвате ли на очите си?

Док пристъпи към стереото и понеже не откри копчето за изключване, направо издърпа шнура от контакта. Внезапно настъпилата тишина прикова вниманието им. Членовете на Среднощен клуб го зяпаха, сякаш им е спрял въздуха за дишане.

— Нужни са ми доброволци — обяви той. — Кой ще тръгне?

— Никой няма да тръгне, човече. Не в момента и не днес. Трябва да сме тук цяла нощ — отговориха те почти едновременно.

— През следващите няколко часа никой от вас не е в състояние да направи нищо. Всичко зависи от това дали Бо ще получи паролите — обърна им внимание Док. — Ако не сте сглобили останалите програми досега, вече е прекалено късно. Момчета и момичета, предлагам ви участие в милосърдна мисия, която ще помогне на доста нуждаещи се хора. — Набързо им обясни проблема в болницата; нареди им да изключат терминалите и всеки да грабне чипове и налични проверяващи устройства. — Ако болниците спрат да функционират, а някой пиян шофьор на камион ви сгази довечера, как ще се чувствате? Всъщност нищо няма да почувствате. Ще бъдете мъртви. Елате с мен и ще се превърнете в герои. Майките ви ще се гордеят с вас.

Ейдриан отказа с обяснението, че има патологичен страх от болници, а Бо трябваше да остане, за да поддържа връзка с „КонЕд“, но Рони, Джод и Каролин приеха предложението.

— Ако звънне Висок волтаж, веднага се връщам — увери Док на излизане Бо.

— Набави ми паролите, Док — настоя Бо. — Иначе сме кръгла нула.

Докато джипът на Док си пробиваше път към болницата на Първо авеню, улиците се изпълваха с все повече хора — вероятно вече хиляди: едни напускаха Ню Йорк с коли за дългия уикенд, а други пристигаха, за да посрещнат Новата година в града. Манхатън се превръщаше в претъпкана арена за купон, която приличаше по-скоро на лудница, а още нямаше десет сутринта.

Още щом излязоха на улицата, в очите им се набиха огромните крещящи букви от заглавията на „Поуст“: „СТОКОВИТЕ БОРСИ ЗАТВОРЕНИ. ЯПОНИЯ Е ЗАПЛАШЕНА ОТ ВИРУСА!“ Новината бе разтърсила мнозина от занимаващите се с пари хора на „Уолстрийт“. Мъже и жени, облечени в скъпи костюми, блуждаеха по улиците; изглеждаха напълно объркани и не на себе си, а животът им бе провален. Електронните им богатства се бяха стопили ведно със срива на глобалната икономика, който се разиграваше пред очите им. Баровете и питейните заведения гъмжаха от посетители, хора деряха дрехите си и тичаха голи по улиците за радост на бедняците, които нямаха какво да губят.

Сблъскали се с действителния свят, финансовите професионалисти бяха нервни и превъзбудени.

— Я виж, един седи на бордюра и циври като дете.

Клаксони звучаха от всички посоки. Стереоапаратите в колите гърмяха, надути до крайна степен, и предлагаха смесица от всевъзможна музика, чийто дисонанс се преплиташе с шума от претовареното улично движение. Чуваха се всякакви стилове: реге, хип-хоп, поп, Бетовен. Край тях минаваха коли, препълнени с разсъблечени до кръста млади мъже, които крещяха, наведени през прозорците: „Честита Нова година“ и „Одете се шибайте“ с еднакъв ентузиазъм. По радиото се чу: "Вирусът на хилядолетието достигна Австралия, пораженията са сериозни. В Мелбърн електричеството спря. И Сидни остана за известно време без електрозахранване, но след час бе възстановено. Празничните програми за посрещане на новото хилядолетие продължиха без прекъсване. А сега чуйте за „Чейс Манхатън банк“." „Готови ли сте за 2000 година? Чрез нашата «Чейс

Манхатън банк» може да сте сигурни за вашите пари и смело да навлезете в ХХІ век. Ние сме готови!“ Док спря апарата. Рони и Каролин се хилеха като луди на рекламата и го умоляваха отново да пусне радиото, но той отказа. На Първо авеню, докато приближаваха болницата, към целия шум се присъедини и воят на сирени; джипът тръгна след колона линейки, за да влезе на територията на болничния комплекс. Док се обади на Бил Пакард по клетъчния телефон; лекарят се появи с разрешение за паркиране.

— Да не ви вдигнат джипа, докато сте вътре.

Пакард тръгна пред тях през административната част и ги въведе в кабинет, пълен с персонал, който бе на ръба на паниката. Програмистите на болницата не бяха най-добрите според стандартите на хората на Док, но знаеха какво ще направи вирусът и беснееха от раздразнение заради безнадеждно безсмислените мерки, които администрацията бе предприела. Парите, отпуснати от градските власти за справяне с проблем 2000, бяха разпределени по всевъзможни счетоводни „пера“ на болницата само не и за да бъде проверено оборудването или компютрите, следящи състоянието на пациентите. Виртуозите на Док се огледаха; Джод тихо попита един от програмистите:

— Тук нямате ли Windows NT?

— Шегуваш ли се?

— Де да беше така.

Пакард и останалите се отбиха при директора на администрацията — строга, стегната жена на име Маккарти, която изгледа хората на Док високомерно и попита:

— Кой са тези? Попгрупа ли?

— Програмисти, които ще се опитат да оправят компютрите в интензивното отделение — отвърна Пакард.

— Дайте да видя нареждането им за работа.

— Няма такова — изсумтя Пакард, готов да избухне. — Случаят е спешен, а те са готови доброволно да помогнат, защото са с добри сърца.

— Без нареждане няма да работят — отсече административната директорка.

— Вие трябва да сте си изгубили акъла — възнегодува лекарят.

— Тук спазваме правилата, доктор... — Тя направи пауза, за да прочете името от картончето върху ревера му. — ...Пакард, който и да сте. А сега напуснете кабинета ми и върнете тези хора в дупката, от която са изпълзели.

Той я удари. С единединствен юмручен удар я повали. Всички в кабинета се понаведоха, видяха, че госпожа Маккарти лежи в безсъзнание на земята, и нададоха радостни възгласи.

— Хайде да вървим — подкани Пакард Док. — Просто не знам защо си дадох труда да се отбия тук.

Прекара ги през вътрешен двор и след десетина минути те вече разглобяваха на части респиратори и скенери.

— Най-лесното е да настроим датата на повечето от уредите с четири години назад — обясни Док на Пакард, — ако успеем. Първо ще се захванем с BIOS-чиповете. При успех, ще се опитаме и да програмираме наново уредите. Ако не, да се благодарим на Господ, че имаме в наличност чипове, с които можем да ги заменим.

— Направете всичко, което е по силите ви — каза Пакард, — а аз ще направя всичко възможно да задържа администрацията настрана. Медицинските сестри ще ви сътрудничат. Ще се погрижа да го сторят. Успех. Имате ли нужда от нещо?

— Искате ли кафе, момчета и момичета? — попита Док.

— Декофеинизирано кафе с обезмаслено мляко за мен — обади се Каролин.

Док се ухили, поклати глава и махна задния панел на сърдечен стимулатор.

— Значи кафе — отбеляза той. — Нормално, старомодно американско чисто кафе.

7.

Няколко минути след 10,00, четиринадесет часа преди предполагаемото пристигане, вирусът на хилядолетието избра неочакван път и нападна националната верига от супермаркети „Сейфуей“. Внезапното заразяване засегна хиляда четиристотин и петдесет магазина в тридесет и седем щата, включително и новия клон на „Бродуей“ и 96-а улица — гордостта и радостта на управителя Джонатон Спилман. „Сейфуей“ искаше да навлезе в Манхатън с пълния си блясък — лъскавият нов магазин на Спилман представляваше парадна витрина за модерни технологии. Всички операции — от инвентарния контрол до плащането на касите — се управляваха от компютри, включително и автоматичните водни помпички, които периодично обливаха зеленчуците, за да поддържат свежия им вид.

Спилман започна работа в супермаркетите още като дете. Отначало опаковаше покупките в пликове, после се издигна до контрольор и плащаше за обучението си по компютърни науки и бизнесадминистрация. Той бе напълно подходящ за работата си: проявяваше — азбиране към обикновените хора и страст към компютрите ценни качества за мъж, който прекарваше половината от дванадесетчасовия си работен ден, като седеше пред монитора и натискаше бутоните на клавиатурата, а другата половина оправяше постоянните кризисни ситуации, неизменно съпътстващи обичайния работен ритъм в един супермаркет.

Спилман пристигна в кабинета си в 7,30 и оттогава се бореше с новата инвентаризационна програма. Независимо от възраженията му системата бе инсталирана, без да е минала пълна проверка; вече даваше всевъзможни отклонения, а сега направо го влудяваше. Нужни му бяха сто пакета картофен чипс на фирмата „Ръфълс“, а системата му казваше, че в склада в Ню Джърси няма от този вид. По-умен от компютъра, Спилман знаеше, че в склада ги има, защото разговаряше по телефона с управителя, който бе застанал пред камара пакети картофен чипс.

— Натовари ги на камиона, независимо от данните на компютъра, а, Морис?

— Дадено, Джо. Много работа ли имаш днес?

— Майтапиш ли се? Все едно сме във война — отвърна Спилман. — Не знам как е при теб, но всичките ми машини сякаш работят по-бавно тази сутрин. Вероятно защото са претоварени. Всеки иска от всичко, и то по много. Нали е Нова година.

— Заради вируса на хилядолетието е, Джонатон — подхвърли управителят на склада. — Днес е денят, когато ще се прояви.

— Не говори такива неща — прекъсна го Спилман с лека тревога. — Ще го провокираш.

— Не ми казвай, че си суеверен, Джонатон.

— Нали уж се подготвихме за проблем 2000 — напомни Спилман. — „Сейфуей“ изхарчи петдесет милиона долара за нови системи. Няма да ни засегне.

— Така ти се ще — отвърна склададжията, като едва прикриваше сарказма си. — И го кажи на седемте ми хиляди доставчици, ако обичаш. Половината от фактурите, които пристигат тук, са непълни. Ние може и да сме взели мерки, но когато казах на онзи фермер в Мериленд, че трябва да си купи програмни продукти за двадесет и пет хиляди долара, той ми се изсмя. Сега петте му тона парникови домати не са отразени във фактурите. По неговите документи излиза, че ни ги е изпратил още през 1980 година. Това е лудост. Нещата започват да се оплитат и ще става по-зле. Следиш ли новините?

— Кой има време за това?

— Ти може и да смяташ, че сме си разрешили проблемите, но останалата част от света не е на същото мнение. Токущо затвориха три летища.

— Господи — възкликна Спилман. — Е, не се притеснявай. Трябва да вървя. Не забравяй да ми изпратиш пакетите „Ръфълс“.

Спилман тръгна към кабинета на заместникуправителката си. Завари я да гледа телевизия.

— Аманда?

Тя сепнато извърна глава и го стрелна през очилата.

— Налага ни се да ръководим магазин — напомни той.

— Половината Япония е без ток — отбеляза тя. — Наистина е шокиращо.

— Кое?

— Централната им банкова система се е сринала.

— Какво? Това е невъзможно.

— В Токио хората се редят пред банките, за да изтеглят парите си, а там сега е посред нощ. Независимо от съобщенията, че банките няма да отворят през следващите няколко дни, те се тълпят.

— Е, тук няма да ни се случи.

— Хората са изплашени, Джо. Обиколи ли магазина тази сутрин?

— Не. Работих по инвентаризационната програма.

— По-добре е да откъснеш глава от компютъра и да се огледаш — посъветва го тя. — Веднъж вече звънях в полицията. Появи се крадец, и то доста откачен.

— Защо не ми каза?

— Беше зает.

Аманда вдигна щорите. В краката им огромният магазин на площ от осемстотин квадратни метра гъмжеше от хора, дошли тук да направят новогодишните си покупки. Спилман виждаше дългите опашки от нетърпеливи клиенти с препълнени колички пред всичките двадесет и четири каси. Магазинът се намиреше между няколко квартала със смесено население — имаше негри, хора с испански произход, бели, както и хомосексуалисти; богати, бедни и от средната класа. Повечето от тях пазаруваха горедолу миролюбиво заедно всеки ден, но когато магазинът бе претъпкан, напрежението, стаено плитко под повърхността, нарастваше. Някои дни Спилман наричаше магазина си „Лудницата“ и през цялото време държеше по четирима дежурни пазачи.

Тази сутрин, понеже в училищата нямаше занятия, тълпи тийнейджъри буквално окупираха магазина — надуваха свирки, хвърляха конфети и създаваха допълнително работа на охраната. Разбираше защо Аманда е привикала полицията да арестува крадеца, задигнал шест кутийки бира.

Не крадците обаче представляваха основния проблем. Опашките пред касите се движеха бавно — работата се затрудняваше от проверката на кредитните карти, понеже това ставаше едновременно в стотиците магазини на „Сейфуей“. Хиляди клиенти на веригата от супермаркети из цялата страна искаха да се разплатят с кредитни карти едновременно и това натоварваше до изнемогване компютрите, които

трябваше да отговорят на запитванията. За да станат нещата още по-лоши, през последните две седмици машините отхвърляха по-вече от обичания брой карти, защото кредитните карти на някои банки и финансови институции бяха несъвместими с 2000 година. Налагаше се по няколко пъти на ден Спилман да слиза при касите в магазина и да обяснява на някоя бедна душа защо машината не приема картата. Вместо да им говори за техническите подробности около компютърната несъвместимост, той позволяваше на редовните клиенти да отнесат продуктите вкъщи, а на другия ден да платят с чек. Това го караше да се чувства добре като човек, който стопанисва уютна ъглова бакалница, а не ръководи огромен магазин от цяла верига, управлявана от компютри.

Гледката в магазина през въпросната сутрин обаче смрази сърцето му. Макар офисите на месанина да бяха звукоизолирани, той чуваше шума от движещи се колички и от многобройните деца; зад гърба му телевизорът не спираше да изрежда всевъзможни бедствия, ставащи в Япония. Припомни си дългите разговори с Доналд Копланд и Док Даунс през последната година. „Дори компютрите да не сдадат — бе предрекъл Док, — хората ще се паникьосат заради истеричните типове. Истината няма значение. Единствената истина е как се възприемат нещата.“ Докато Спилман се връщаше в кабинета си, на една от касите възникна спречкване. Жена на средна възраст, очевидно нетърпелива да излезе с плодовете в количката, размахваше кредитната си карта пред касиерката.

— Не мога да приема тази карта, госпожо — обясни касиерката колкото е възможно по-любезно.

— Как така няма да ми вземете картата?

Касиерката, на чийто ревер бе закачено картонче за самоличност с дружелюбния надпис „Здравейте! Аз съм Денис“, се лиши от свободния си ден, пропита от съзнанието, че днес магазинът ще бъде претъпкан. Главната касиерка Денис — една от най-преданите служителки на Спилман — в момента съжаляваше защо не си е останала вкъщи.

— Не с картата ви нещо не е наред, а с банката — обясни тя. — Машината не приема карти, издадени от тази банка.

— Дайте да опитам аз — настоя клиентката и свирепо натисна цифрите на личния си номер.

Денис наблюдаваше индикатора на касовия апарат; клиентката наблюдаваше дигиталния потвърдител; тълпата отзад сякаш се превърна в един човек и се залюля на краката си. Времето буквално тежеше, докато двете спорещи жени високомерно си разменяха погледи. Касиерката се оказа права — картата не бе приета.

— Мога да приема чек или пари в брой — обясни Денис, но унизената клиентка безмълвно заряза количката с продуктите и излезе изсумтявайки. Денис сви рамене и натисна кода, за да изчисти машината за следващия клиент, ала касовият апарат не реагира на подадената команда. Машината не функционираше. На екрана се появи надпис: „Грешка в системата! Грешка в системата!“ Денис Шарлот Матюс бе касиерка, а не компютърен експерт, макар да работеше по цял ден на компютър, който следеше какви артикули маркира касата и какви пари постъпват в нея. В схемата от житейски приоритети за Денис компютърът се нареждаше по-ниско от бъдещата сватба на дъщеря ѝ и над метрото, като начин на транспорт. Тя нямаше никаква представа как работи компютърът и ни най-малко не се интересуваше, точно както не се интересуваше как точно работи телевизорът. Компютрите представляваха част от живота и Денис нямаше проблеми с това. Разполагаше с персонален компютър в дома си в Куинс и обожаваше да се рови в Интернет, за да търси нови съвети как да поддържа цветята в градината си. Отглеждаше рози и с честно изкарани пари заплащаше за своите красавици, като работеше на смени в клона на „Сейфуей“, където цялото ѝ съществуване зависеше от правилното функциониране на компютъра. В 10,13 часа компютърът ѝ отказа.

Денис вдигна поглед към мецанина в далечния край на магазина и взе телефонната слушалка. Гласът ѝ прозвуча високо и ясно по високоговорителите:

— Компютърът ми отказва да функционира. Ако обичате, управителят.

Когато Спилман чу съобщението, сърцето му замря. Обърна се към клавиатурата си и извика програма, която му позволяваше да проследи на екрана данните от касовия апарат на Денис, а после и друга програма, за да изключи терминала ѝ от системата; после отново го включи, така че да не дава вече системна грешка. Нищо не се получи. Той не можеше да изключи терминала ѝ.

На екрана продължаваше да стои надписът: „Грешка в системата! Грешка в системата!“ — Мога да ви платя в брой — предложи следващият клиент на Денис. — Просто искам да отнеса бананите и овесените ядки вкъщи за закуска.

— Съжалявам. Няма как да ви върна. Не съм в състояние дори да отворя касовия апарат.

— Разполагам с точно пари. Или приблизително точно.

Решила да продължи да се държи любезно, Денис се усмихна и предложи:

— Добре. Дайте да ги сложа на везните. — Машината отказа да премери стоката, а лазерът отказа да прочете електронния код върху пакета овесени ядки. Отчаяно отбеляза: — Нищо не работи. Никога преди не ми се е случвало.

— Три и осемдесет и пет за овесените ядки и да кажем долар и четвърт за бананите. Така става ли? — попита клиентът.

Груб глас по-назад от опашката се обади:

— Вземете му парите и го пуснете да си върви. Господи!

Трябва да стигна до работата си.

В магазина влизаха нови и нови хора, опашките ставаха все по-дълги. Момиченце проплака:

— Мамо, имам пиш!

— Добре, миличко. Ще попитам къде е тоалетната.

Младата майка и детето напуснаха опашката и приближаваха касите, когато касиерката в съседство с Денис се извърна и възкликна:

— Ей, Денис, и моят касов апарат токущо спря.

По цялата линия от каси двадесет и четирите касиерки натискаха бутони, задаваха команди и безпомощно въртяха очи. Всички каси отказваха да функционират и всички касиерки посегнаха към телефонните слушалки.

— Извинете, къде е тоалетната?

В задната част на магазина, до пекарната, се чу зловецият звук на тичащи стъпки. После долетяха викове първо на испански, а после на английски. Двама от пазачите минаха покрай касите и се насочиха към спречкването.

— Тоалетната е вдясно до входа — обясни Денис на жената и отново посегна към слушалката. — Но ако бях на ваше място, щях да си взема момиченцето и да изляза оттук.

От своя кабинет Спилман видя тичащите през магазина пазачи. Телефонът му иззвъня.

— Да?

— Спилман, Денис се обажда. Днес съм на първа каса. Всички апарати отказват да работят и не знаем какво да правим. Дори везните не работят.

Преди да успее да ѝ отговори, Аманда влезе в кабинета му и обяви, че и трите компютърни терминала в нейния отдел са спрели да функционират. Не можеше да отвори сейфа на магазина.

— Как така и трите?

— Тези, които следят инвентара, приходите и текущите операции — нито един не функционира, Джо.

— Господи!

Помощникуправителката се усмихна.

— Пред магазина стои някакъв мъж с надпис: „ИСУС ЩЕ СЕ ЯВИ ДОВЕЧЕРА.“ Да потърсим ли божествена помощ?

— Мислех, че отведоха този тип още вчера.

— Върнал се е. Всички луди са наизлезли по улиците на града. С всяка минута новините стават все по-ужасяващи. Затвориха летищата. Борсите няма да отворят днес.

— Нищо от това няма значение — спря я Спилман. — В момента си имаме собствени проблеми за разрешаване. Машините за проверка на кредитните карти отказват да действат, а някакви хлапета създават безредици в магазина. Пълен ад.

— Защо не провериш кредитните карти на твоя компютър? — попита Аманда.

— Не става — отвърна Спилман. — Вече опитах.

— Какво ще правим?

Отчаяният въпрос на Аманда прозвуча като молитва. Спилман поклати глава и прехапа устни. Решителен, капитан на своя кораб, той нареди:

— Обади се в Ню Джърси. Позвъни на централата в Плесантон. Ако те не знаят какво става, ще се наложи да затворим магазина. Според Морис от склада в Ню Джърси е свързано с вируса на хилядолетието. Обади му се.

— Господин Спилман — чу се глас в телефонната слушалка, все още на няколко сантиметра от ухото му. — Още ли сте на линията?

— Да, Денис. Кажете на клиентите ни, че системите ни отказват. Би трябвало да оправим всичко до петнадесет минути.

— О, Господи. Петнадесет минути са цяла вечност, когато нещата са такива. Хората едва удържат нервите си.

— Знам. Хората са зверове, нали? Съобщи и на другите касиерки — да бъдат любезни, но неотстъпчиви. Помоли клиентите просто да оставят количките и да излязат от магазина. Предай на пазачите да не пускат повече хора вътре.

Дни по-късно управителят на супермаркета щеше да си мисли, че ако разполагаше със способността да спира времето и да ограничава пространството, щеше да се възползва от божествената дарба именно в този момент. Преди нарежданията му да бъдат изпълнени, пред очите на Спилман и помощничката му се разигра следната сцена. Докато Денис подреждаше колегите си в редица пред касите, две тийнейджърки, награбили бира и картофен чипс, разблъскаха хората и хукнаха към изхода в северната част на магазина — по петите ги следваше един от пазачите. Бягащите тичаха на зигзаг и преминаваха край смаяни клиенти и препълнени колички. При вратата момичетата хвърлиха плячката си и изскочиха навън; дотичалият до вратата пазач бе останал без дъх. При цялото вълнение в северната част на магазина и без касиерки зад касовите апарати мъж със спортно сако и вратовръзка избута препълнената си количка край касата и се насочи към южния изход на магазина. Следващата клиентка последва примера му: спря се само за част от секундата, за да сграбчи няколко пластмасови торбички и избута количката си навън. Зад нея две облечени в шарени рокли доминиканки, разбрали, че в момента няма охрана, отидоха до щанда с шампанско, напълниха количките си и също се отправиха към вратите.

— Хей! — провикна се едра пазителка на магазина, най-накрая забелязала извършващите се под носа ѝ кражби. — Хей!

Една от доминиканките се спря и съвсем спокойно запрати бутилка шампанско към пазителката — удари я в гърдите. Докато с писък се свличаше на земята, бутилката с пенлива течност гръмна и силният трясък мигом предизвика първите признаци на паника сред струпаното в предната част на магазина множество. Човешката вълна незабавно се насочи към изходите от двете страни, но се сблъска с влизащите — нов пристъп на паника предизвика блъскане, бутане,

писъци и юмручни сбивания. Само за секунди мирният супермаркет се превърна в бойно поле.

Междувременно в края на една от опашките мъж с дванадесет обици и едри татуировки методично наклони количката си и остави продуктите да се изсипят върху пода, застлан с линолеум. Мъжът пред него изкрещя злорадо и с все сили стовари консервата с пилешка супа с фиде по стъклените в\2ти на хладилника с млечни продукти, които — естествено се разбиха. Касиерките вкупом се насочиха към стаичките за персонала в задната част на магазина. Пазачите се прегрипаха, разбутаха гълпата и се отправиха към южните врати стараяха се да попречат на хората вътре да крадат и да възпрат желаещите да влязат. В последвалото меле един от пазачите измъкна от кобура при глезена си пистолет, който не биваше да притежава, но някакъв клиент моментално го изби от ръката му. Последва изстрел, огромната витрина от опушено стъкло на супермаркета се разби с оглушителен трясък на хиляди парченца и слънчевата светлина нахлу в магазина. Денят бе хубав, ясен и слънчев; разкри се гледка към оживеното движение по улицата, където вкупом излизащите от магазина клиенти, обзети от паника, задръстваха движението по тротоара и създаваха невъобразим хаос.

Пред магазина, заляпан в счупената витрина, дрипавият проповедник с надпис: „ИСУС ЩЕ СЕ ЯВИ ДОВЕЧЕРА“ преживя трансцендентален момент. Куршумът бе минал през надписа само на сантиметри от главата му. Мъжът падна на колене и започна да се моли, без да обръща внимание на подивелите клиенти, които минаваха наоколо. Две възрастни чернокожи жени се свлякоха на колене до него и се присъединиха към молитвите му.

Вътре хората продължаваха да тичат по пътеките, грабеха всевъзможни продукти, пицяха, смееха се неистово, всяваха още паника, предизвикваха нови сблъсъци. Спилман наблюдаваше целия хаос върху мониторите, предназначени да следят движението в магазина.

Посегна към телефона, без собствено да е сигурен къде първо да позвъни: в полицията, на главния управител на супермаркетите от веригата в Ню Джърси или в компютърната централа на „Сейфуей“, която се намираше на почти пет хиляди километра западно в

Плесантон, Калифорния. На една от опашките долу избухна поредното спречкване между клиентите и той бързо набра полицията.

— Тук 911. Моля изчакайте.

Докато изчакваше търпеливо да го свържат, Спилман се обади в компютърния център в Плесантон — там техниците френетично се опитваха да разберат какво се е случило. Поради повсеместно блокиране на системите във всичките хиляда четиристотин и петдесет магазина от веригата се случваше същото, макар засега единствено при Спилман клиентите да се бяха разбунтували спонтанно.

В Плесантон нямаха никакви отговори; щяха да минат няколко дни, преди Спилман да научи какво точно е станало с компютрите. В Ню Йорк 10,01 отговаряше на 00,01 на остров Гуам, на разстояние четиринадесет часови пояса. „Сейфуей“ изхарчи милиони, за да се справят с проблем 2000, но повечето пари и усилия отидоха по операции в родината, а малките магазини в чужбина, като „Сейфуей“ на остров Гуам, бяха пренебрегнати. Докато в столицата Дедедо фойерверки отбелязваха идването на XXI век, компютърът, зареден с данните за наличните стоки в местния клон на веригата от супермаркети, отчете настъпването на 1 януари 1900 година — класическата грешка, в която именно се състоеше проблем 2000. Компютърът в Гуам започна рутинната си нощна задача по прегледа на постъпилите през деня заявки и поръчката на нови стоки и констатира, че всички проверявани стоки са с изминал срок на годност. Добре узрели свежи плодове според компютъра представляваха купчини отдавна изгнила продукция. Още топлият хляб бе класифициран като плесенясал. Прекалено умен, за свое добро компютърът започна цялостна проверка на стоките и прецени, че всичко трябва да се презареди. Написа дори ордерите, за да бъде презареден целият магазин. Цялата тази информация бе вместена в единствен файл; небрежен служител го препрати в централния компютър за доставки на „Сейфуей“ в Плесантон. Подвластният на вируса софтуер и новият хардуер в Плесантон не включваха адекватна защитна система, която да предпази програмите от нахлуването на заразата отвън. Никой не се сети да проведе един много прост тест. Когато заразата проникна в централните процесори в Плесантон, тя съсипа всички програми и превърна високотехнологичните операционни системи на стойност петдесет милиона долара в боклук. „Сейфуей“ вече не бе в бизнеса. В

10,30 сутринта техническите причини не бяха грижа на Джонатон Спилман, а само следствие от неизправностите. Компютрите създадоха проблема, но разюзданите човешки същества в момента разрушаваха магазина му. Напрежението, задушавашо понякога всички в гъсто населените градски квартали, бе дозасилено от истерията, свързана с проблем 2000, и умножена от десетките развилнели се тийнейджъри. Всичко това заплашваше да прерасне в експлозия от раздразнение и насилие. Доминиканците нападнаха хомосексуалистите, а те от своя страна не им останаха длъжни. После като изневиделица група бели юноши се нахвърлиха върху доминиканците. Само след секунди се присъединиха всички азиатци и чернокожи. Масово използваха стоките по рафтовете като муниции — при престрелката пострадаха и невинни граждани. Доматите не нанасяха кой знае каква вреда, но същото не важеше за консервените кутии. По пътеките се появи кръв.

— Тук полицията.

— В супермаркета ми избухнаха безредици. Нужни са ми полицаи и лекари веднага.

Навечерието на Нова година бе едно от събитията, които полицаите ненавиждаха. Прекалено обилното леене на алкохол и твърде малко проявяваният здрав разум тласкаха напилите си към буйства и водеха до доста автомобилни катастрофи. Ала проблемите обикновено не започваха преди късния следобед. Не и днес обаче и не в 24-ти участък, ръководен от капитан Ед Гарсия. Още сутринта фойето на участъка, намиращ се на 100-на улица, вече гъмжеше от превъзбудени, изплашени хора — на всевъзможни езици те питаха дали ще спре електричеството в Ню Йорк, какво да правят, ако в Сентръл парк кацнат извънземни, и кого да съдят, в случай че компютрите им откажат да работят. От редовните двадесет и пет дневни дежурни на Гарсия и допълнителните петнадесет униформени полицаи точно четирима имаха някаква смътна представа в какво се състои проблем 2000. Беше ги пратил на лекция по темата, която те бяха проспали. Сега озадачените полицаи не бяха в състояние да отговорят на пороя от трескаво задавани въпроси.

Ръководител със сериозно отношение към работата си, Гарсия тъкмо се канеше да слезе долу и лично да въведе ред, когато скенерът на бюрото му изстреля радиосъобщението, че участъкът трябва да

изпрати хора за усмиряване на спонтанно избухналите размирици в новия клон на „Сейфуей“ при ъгъла на „Бродуей“ и 96-а улица.

За секунди се спусна в гаража и се настани в първата по-тегляща кола.

— Карай по-бързо — подвикна той на униформения млад полицаи. — Дай газ. Как се казваш?

— Ричардс — отвърна той. — Честита Нова година, капитане.

— Да, благодаря. И на теб, Ричардс. А сега млъкни и карай.

— Да, сър!

Радиото пращеше, сирената виеше, двигателят ревеше и гумите свистяха, докато синьобелият форд се носеше към „Бродуей“, като разпръскваше пешеходци и гълъби и на косъм избягваше сблъсъка с някои камиони. Други две полицейски коли ги следваха плътно, старейки се да не изостават.

Гарсия грабна микрофона и натисна бутона.

— Говори капитан Гарсия. На път съм към „Бродуей“ и 96-а. Какво, по дяволите, става там? Някой да ми отговори.

Шофьорът се потеше, при пресичането на червено натискаше сирената и всячески се старееше да напредва сред гъстото движение. Радиостанциите предаваха новината за избухналите безредици. За същото се говореше и по радиостанциите в полицейските коли, устремили се нататък. Няколко цивилни граждани, чули репортажите на живо, отклониха колите си от пътя и последваха полицейската колона.

— По дяволите! — изруга Ричардс. — Тези идиоти тръгват след нас.

— Да гледаш на живо как действа полицията е страхотно примамливо — отвърна капитанът и натисна отново бутона на микрофона. — Тук е Гарсия — извика той. — Някой да ми се обади!

— Тук е отдел 1346, сержант О'Донахю. Хора разграбват магазина, капитане, „Бродуей“ е блокиран. Налага се да продължим пеша. Господи, само да видите този тип! Помъкнал е цяла каса шампанско. Хей, приятел, имаш ли касова бележка за това? Господи. Сега пък друг. Те са из целия супермаркет. Спри колата, Джо. Хей, ти, стой на място! — О'Донахю, остави крадците засега — извика Гарсия в микрофона. — В магазина има расови размирици. Влизай вътре и затвори супермаркета.

— Да, сър.

Размириците рядко възникваха неочаквано и почти никога в десет сутринта. Отрядите за борба с размириците имаха заповед да се съберат в управлението в четири следобед, за да застъпят на новогодишното си дежурство; повечето служители още си бяха по домовете и спяха.

Полицейска диспечерка привикваше служители отвсякъде с ясното съзнание, че оставя огромни райони от града незащитени откъм грабителите. Гарсия чуваше цял оркестър сирени да се приближава към „Бродуей“ и 96-а, но всички съседни улици бяха блокирани. Полицаяте наизскачаха от колите си и ги зарязаха пред „Блокбъстър видео“ от другата страна на „Сейфуей“, където на тротоара вече се вихреше новогодишен купон. Припяване на „Добрите стари времена“ посрещна полицаите — младият Ричардс се ухили неволно, а капитан Гарсия се ядоса.

— Разчистете тротоара — заповяда той. — Кажете им да оставят бутилките и ако някой се прави на интересен, сложете му белезници. Ричардс, ела с мен.

Сякаш ураган бе минал по тротоара зад пеещите запразнували граждани. От преобърнатите колички се бяха разпилели провизии, колите близо до входа бяха потрошени, наоколо се разхождаха хора със занесен вид, а малка група бе коленичила и се молеше. Четирима граждани бяха стъпкани, един клиент бе получил сърдечен удар, повечето крадци се бяха разбягали, пристигналите лекари, заобиколени от зяпачи, оказваха първа помощ на човека със сърдечния удар. Капитанът бързо събра хората си — дванадесет неуниформени — и им постави задачата да възстановят реда и да помогнат на пострадалите.

Супермаркетът бе в развалини. Щандовете с алкохол представляваха море от разбити шишета и разлети течности. Охраната на магазина, успяла да задържи петима крадци, зорко ги пазеше. Гарсия привика няколко униформени полицаи, нареди на охраната да приберат незаконно носените оръжия и тръгна да търси Спилман.

Откри приятеля си горе при Аманда и Денис, които се утешаваха с по чаша шампанско.

— Какво стана, Джо? — попита капитанът. — Какво, по дяволите, стана?

Лицето на Спилман лъщеше от пот, а устните му бяха разтеглени в маниакална усмивка. За миг Гарсия си помисли, че приятелят му се е побъркал, което щеше да е напълно разбираемо при този обрат на събитията.

— Джо? Добре ли си?

— Искаш да знаеш какво стана ли, Ед? Невъзможното. Онова, което никога не биваше да се случи, стана. Пийни малко шампанско. Честита Нова година.

Капитан Гарсия тихо повтори въпроса си:

— Какво стана?

Спилман посочи черния екран на компютърния монитор.

— Проблем 2000 — промълви той. — Удари ни вирусът на хилядолетието.

— Господи! — Гарсия сбърчи нос. — Ти и Доналд не преставахте да говорите за него. Надухте ми главата с това как нищо няма да се случи поне на вас.

— Е, излиза, че сме грешили — измърмори Спилман. — След като стана тук, може да се случи навсякъде. Все едно е настъпил денят на Страшния съд. Всичките ни системи са извън строя.

— Но защо се стигна до безредици? По дяволите! Знам защо. От цялото напрежение, ето защо. Искам всички заснети материали от системата ви за безопасност.

— Взимай каквото искаш — съгласи се Спилман. — И без това всички така постъпиха. — Отпи от шампанското и добави: — Господи! Сякаш всички полудяха изведнъж. Обикновени хора, а се превърнаха в манияци.

— Децата го започнаха — обади се Денис. — Държаха се като диваци.

Гарсия, който всекидневно се натъкваше на насилие и на последиците от него, съсредоточено погледна приятеля си и двете служителки на супермаркета. Нахаканият Джонатон Спилман, с еврейски произход, интелигентен, циничен като всеки нюйоркчанин, обикновено не се стряскаше от нищо, но в момента бе потресен. Пребледняла, Аманда щеше да се разплаче всеки момент, а Денис имаше вид на човек, който просто мечтае да се прибере вкъщи.

— Някой от вас тук пострада ли? — попита капитанът.

— Не, но на една от касиерките счупиха крака, а някакъв мъж получи сърдечен удар.

— Лекарите са отвън. Ще се погрижат. Според мен е най-добре да заключиш и да си вървиш.

— Не мога — отвърна Спилман. — Трябва да разчистя и да поддържам връзка с техническия персонал в Плесантон.

Полицейската радиостанция изпраща и той я приближи към ухото си.

— Гарсия.

— Обаждам се от централния диспечерски пункт, капитане. Съобщиха за нов проблем на 99-а и „Амстердам“.

Огромна група хора е коленичила и се молят по средата на улицата — блокирали са кръстовището.

— Милостиви Боже. Добре. Ще отида веднага щом мога.

— Нови проблеми ли? — попита Спилман.

— Имам чувството, че това ще се окаже ден... Не довърши мисълта си.

— Какъв ден, капитане? — попита Аманда. — Какви ги говорите?

— Съдбовен ден — тихо промълви Гарсия. — В който ще разберем кои сме.

Отвън изпищя сирена — линейка откарваше още един от пострадалите. Аманда избухна в сълзи.

— Не се тревожи — утешаваше я Денис. — Най-лошото мина. Почти свърши вече.

— О, не — простена Аманда. — Нима не разбираш? Всичко едва сега започва.

— И двете си вървете вкъщи — нареди Спилман. — Няма какво да правите тук.

Аманда поклати глава.

— Как? Няма начин да се кача в метрото с всички тези отвратителни хора.

— Виж — предложи Спилман, — защо не отидете у дома. Денис, повикай такси. Ще се обадя на Шърли и ще ѝ кажа, че пристигате. Днес тя си е вкъщи. Така става ли?

— Ще отведа Аманда при мен — обади се Денис. — Искам да си отида вкъщи при децата. Хайде да вървим, Аманда. Всичко ще бъде

наред.

— Не — възрази тя с писклив глас. — Нищо вече никога няма да е същото.

Аманда изпусна чашата си, затича надолу, спъна се, надигна се и се втурна към предната част на магазина. Денис и Спилман я следваха по петите и се опитваха да я спрат.

— Аманда, чакай!

Нямаше никакъв смисъл. Аманда изскочи от магазина, разбута тълпата отпред и изчезна.

Спилман видя как пред магазина спират коли на радио и телевизионни компании и застина на място. После тихо се обади:

— Остави я, Денис. Дай да влизаме вътре. Не искам да ни показват по телевизията в деня, когато светът се разпада.

В задната част на магазина, в сектора за зеленчуци, автоматичните пръскалки се включиха. Облетите с вода марули изглеждаха свежи и вкусни, но щяха да си изгният по рафтовете. Спилман нави ръкави и тръгна да търси крана, за да изключи ръчно струята.

От другата страна на глобуса вирусът на хилядолетието приближаваше най-гъсто населените райони на Азия. За разлика от Русия цял Китай ползваше един часови пояс; според предварителна програма на Великата китайска стена щяха да се състоят огромни тържества. Осветена по цялата си близо две хиляди километрова дължина, тя се виждаше от космоса. Гигантски дигитален часовник, поставен близо до Пекин, отмерваше последните минути на годината. Великата китайска стена, подобно на дървените барикади, издигали се някога по „Уолстрийт“, е била изградена, за да пречи на чужди нашественици да достигнат Забранения град, ала не успяла да си свърши работата през XIV век, както нямаше да я свърши и в навечерието на XXI.

8.

Гарсия погледна към лицата на струпаните пред „Сейфуей“ хора и забеляза липсата на обичайния за нюйоркчани израз какволи\2e\2ъмвиждаш. Всички изглеждаха като опиянени и шокирани — нещо рядко за остров Манхатън. Вирна нос и подуши въздуха. Подобно на всеки друг град и Ню Йорк си имаше характерен аромат, а Манхатън винаги миришеше на озон, сол и пот. Този път Гарсия долови и друга миризма. Надуши страх.

Невидим враг приближаваше града, пета колона от ужас вече се бе развихрила и поразяваше отвътре. Той и преди бе виждал подобно нещо. Осемнадесетгодишен, като морски пехотинец, стана свидетел на падането на Сайгон. През онези последни, ужасни дни видя как паниката залива големия град и нанася милион индивидуални травми само с единединствен неразбираемо избухнал пожар. Страхът тласка хората да бягат натам, накъдето няма изход; понякога в бягството си те стъпкват собствените си деца. Отчаянието създава внезапни герои и случайни злодеи, нарушава обществените норми и прави работата на полицията невъзможна.

Гарсия реши да не дава изявление за случилото се в „Сейфуей“, но преди да успее да открие шофьора си, микрофони и камери бяха натикани в лицето му. Камерите снимаха и той съзнаваше, че някои от тях предават на живо. Положи усилия да отстрани суровото изражение, което хората очакваха да видят върху лицето на един полицейски служител; усмихна се и махна на неколцина познати репортери, докато си пробиваше път към колата си.

— Къде е управителят на магазина?

Гарсия, насилвайки се да се усмихва, отвърна:

— И той няма време за вас в момента, колкото и да сте симпатични. Зает е с почистването на магазина.

— Какво точно стана, капитане? — долетя следващият въпрос.

— Ще ви помоля да ме извините — отвърна той, — но не разполагам с време да си бърбям.

— Колко души постраднаха?

— Четирима, мисля, но не съм сигурен.

— Компютрите ли причиниха станалото?

— Колко души са арестувани?

Той се предаде и търпеливо отговори на въпросите им.

Сто преки по на юг Доналд Копланд тъкмо влизаше в изпълнената с пара приемна на предпочитания му салон за масажи на Мот стрийт в Чайна Таун. Копланд подхождаше към секса както към всичко останало — като към сделка. В моменти на върховен стрес, когато умът му сякаш се спускаше в гинеталиите, той се справяше с либидото си ефективно и с невероятна бързина.

— Масаж искате? — попита съдържателката китайка, ко ято добре го познаваше.

Зад гърба ѝ три млади китайки гледаха телевизия и неочаквано Копланд осъзна, че вижда резултата от размириците в „Сейфуей“. Милостиви Боже, мина му през ума, приятелят му Джонатон Спилман е управител на този клон.

— Луди разбили магазина — обясни мадам Уо. — Ню Йорк луд град.

На екрана полицаи разговаряше с тълпа репортери — видя, че интервюираният пазител на реда е друг от приятелите му по закуска, Ед Гарсия.

— Знам само, че компютрите на супермаркета престанали да функционират и касиерките не успявали да се справят с дългите опашки — обясняваше Гарсия. — Хората сякаш пощурели.

— Капитан Гарсия, получаваме съобщения за излизането от строя на всички компютри във веригата от супермаркети „Сейфуей“. Имате ли някакъв коментар по това?

— Не. Не съм осведомен по въпроса, съжалявам. Ще ви помоля да ме извините, но трябва да вървя.

Копланд почти не вярваше на ушите си. Вероятно ставаше въпрос за проблем 2000, но не разбираше как. Спилман участваше в екипа, наблюдавал обезопасяването на „Сейфуей“ спрямо вируса на хилядолетието. Като умна компания, „Сейфуей“ изхарчи цяло състояние да се подготви; направиха всичко необходимо.

— Масаж ли искате, или да гледа телевизия? Говорят за нова зараза, наречена вирус на хилядолетие. Знаете ли какво представлява? Нещо като грип ли е?

— Един момент — прекъсна той мадам Уо и извади клетъчния си телефон.

Набра личния номер на Спилман. Управителят на магазина вдигна при първото позвъняване.

— Какво стана, Джо?

— Писна ми да отговарям на този въпрос, Доналд. Представа нямам. „Сейфуей“ е мъртъв заедно с всичките си хиляда четиристотин и петдесет магазина.

— Това е невъзможно.

— Да, прав си — невъзможно. И аз така мислех. Ед беше тук, но си тръгна. Имало други размирици някъде в Харлем.

— В момента говори пред телевизията точно пред магазина ти. Гледам го.

— По дяволите — възнегодува Спилман. — Телевизията възбужда хората. Типовете, които унищожиха магазина ми, несъмнено са виждали всякакви подобни боклуци по телевизията, преди да дойдат тук. Държаха се така първично. Мисля си дали да не се прибера и да седна у дома с пушка в ръка, ако ме разбираш.

— Какво има, Джонатон? Звучиш раздразнен.

— За бога, Дони, магазинът ми е съсипан, компанията ми е съсипана, а от другата страна на улицата на „Блокбъстър видео“ нищо му няма. На витрината си са изложили всички произведени някога филми за бедствия. Хората ще посрещнат Новата година, като гледат потъващи кораби или как комети се удрят в Земята. Но това не важи за мен. Няма защо да гледам филми. Аз съм като токущо блъснат от товарен влак.

— Ела в центъра. Ще обядваме заедно.

— Сериозно ли говориш? Обяд? Какъв преуспяващ негодник си само! Не мога да напусна магазина. Трябва да поддържам връзка с Плесантон, докато се опитват да разберат какво се случи, но откровено казано, драги мой, мен никак не ме интересува. Токущо изпратих четирима души в болница. Стъпкаха една от касиерките ми и копелетата счупиха крака ѝ.

Клиент получи сърдечен удар и Бог знае какво още се е случило. Виждал ли си безредици отблизо?

— Само след световното по футбол, но тогава размирниците бяха най-обикновени пияници.

— Може да продават билети за такива неща — тъжно отбеляза Спилман. — Хората ще плащат, за да наблюдават онова, което аз видях днес.

— Запази записите от камерите, които следят за безопасността — посъветва Копланд. — Нищо чудно да успееш да ги продадеш.

— Това е моят Дони — все измисля начини как да изкара някой долар. За твоё сведение Ед иска записите. Не ми пука.

— Повярвай ми — намеси се Копланд, — силно ме интересува да разбера какво е станало с твоите системи, Джонатон. Възрадваш ли да поговоря с твоите хора в Плесантон? Ще успея да привлека „Сейфуей“ като клиент. Добри пари ще паднат. Разполагам с доста програмисти, които разбират от проблем 2000; досега работеха по банките, но няма да имат много ангажименти следващата седмица.

— Кълна се в небесата, Дони, умът ти е едно от чудесата на вселената. Говори с тях, щом искаш. А и като стана дума за обяд — чака ме. Разхвърлян е по целия под тук. Поне половин декар.

Копланд изключи телефона, огледа трите момичета, посочи най-закръгленото и подаде на мадам Уо осемдесет долара.

— Искате специално, както обикновено ли?

Копланд изсумтя и последва избраницата си по облицования с червена коприна коридор.

Капитан Гарсия пристигна на ъгъла на 99-а и авеню „Амстердам“ — оживено кръстовище в обитавания предимно от испаноговорещи квартал — и завари сто и петдесет души коленичили да се молят на испански по средата на улицата.

Участъкът на Гарсия отговаряше за територията от 86-а улица до „Катидрал Паркуей“ в Уест Сайд, която включваше един от най-богатите квартали в Америка, както и някои от най-бедните на града, където по-малко от половината население говореше английски. От приятелите си Гарсия научи доста за проблем 2000 — какво да се очаква например; съвсем ясно съзнаваше, че бедняците, пристигнали предимно от Карибския залив и от Централна Америка, нямат и най-бегла представа какво ги грози. Те знаеха единствено, че новото хилядолетие приближава неумолимо и за тях идваше краят на две хиляди години, изпълнени с мистериозна нумерология и разбъркана християнска теология.

Хората излизаха като река от евангелистката църква на ъгъла, падаха на колене, блокираха движението и привличаха огромна тълпа зяпачи по тротоарите. Гарсия не бе сигурен на чия страна биха застанали зяпачите, ако нещата излязат от контрол.

Той надуваше, че са на път да започнат нови размирици. Кметът отиде във Вашингтон да си направи снимка с президента в края на века. Негова светлост възнамеряваше да се завърне за друга снимка на Таймс скуеър в полунощ, като повери безопасността на града през деня на петима общински управители, четирима заместниккметове и един полицейски комисар. Гарсия не се съмняваше, че споменатите политици ще го залееят с безполезни заповеди и директиви. Каквото и да станеше, Гарсия нямаше да получи помощ от тези чиновници, защото онова, което се случваше на територията на неговия 24-ти участък, не след дълго определено щеше да се повтори из целия град. Подобно на другите шефове на нюйоркски по-лицейски участъци Гарсия бе сам.

Пристигнаха пожарникарите; началникът им изрази готовност да насочи маркучите срещу тълпата. Гарсия смяташе Гравиано, шефа на пожарната команда, за студенокръвен расист, който гледа на поверените му части като на оръжие в личната му война срещу жителите на Ню Йорк. Гравиано бе в състояние да остави жилищна сграда да изгори заедно с обитателите ѝ и този процес той наричаше градско обновление.

— Веднага ще насоча струята нататък — уведоми го Гравиано.
— Само дай знак.

— Остави ме първо да поговоря с тях — възпря го капитанът.

— Да поговориш с тях? — присмя се Гравиано. — По дяволите, капитане, та тези хора дори не знаят английски.

Гарсия пристъпи към коленичилата тълпа и откри пастора — млад човек с развято бялочервено расо, който сякаш бе изпаднал в транс от контакта си с Господа.

— Извинете — подхвана Гарсия на испански, като използваше най-официалните и уважителни изрази, — но защо вие и паството ви сте на улицата, а не в църквата си? Това определено е църква, която заслужава възхищение.

— Искаме да се покажем на Господа. Искаме да се докажем като мъченици. Чакахме ви, капитане, за да ни помогнете да се разкрием

пред Исус.

Всички евангелисти, спрели да се молят, ги наблюдаваха.

— Трябва да страдаме, за да докажем колко сме достойни — обясняваше отецът. — Ще ни помогнете ли, капитане?

Господи, помисли си Гарсия, а аз си въобразявах, че съм видял всичко възможно.

— Желаете да отведе всички ви в затвора? — Да.

— Добре. Но ще се наложи да вървите пеша.

— О, не, капитане. Трябва да ни арестувате, да ни оковете и да ни хвърлите в тъмницата.

— Опасявам се, че това е невъзможно, падре. Не разполагам с толкова хора — уточни Гарсия и посочи към пожарникарите. — Ако не се преместите, bombers ще насочат маркучите срещу вас и някои хора ще пострадат.

— Още по-добре, капитане.

— Сред вас има жени и деца.

— Ние всички сме мъченици в очите на Господа.

— Според мен не е така. — Гарсия премина от официален към неофициален тон: по този начин се опитваше да подкопае увереността на пастора. — Ще се събудиш утре сутринта и ще се чувстваш като идиот. Ти мамиш тези хора. Арестуван си. Но само ти. Никой друг.

— Не мога да оставя паството си.

— Можеш и ще го сториш.

Гарсия махна на двама униформени полицаи да се приближат; те вдигнаха отеца на крака и го поведоха към патрулна кола. Като се бореше и махаше диво с ръце, той изкрещя:

— Започва, братя и сестри. Нашето пътуване да се срещнем с Господа в Деня на страшния съд започва. Молете се, братя и сестри. Исус ни е свидетел. Исус ще види какво правят те с нас днес!

Тълпата богомолци започна да се клатушка и да вие на асфалта; в това време ченгетата натикаха пицциния пастор на задната седалка в колата.

— В участъка ли да го заведем, капитане? — попита един от полицаите, който го арестува.

— Не. Отведете го в църквата му. Дано останалите го последват.

— Няма да вися тук целия шибан ден — обяви началникът на пожарната. — Щом получа друго обаждане, изчезвам.

— Ако успеем да го разкараме оттук — обясни Гарсия търпеливо, — и те останат без човек, който да им казва какво да правят, има вероятност да разпръснем тълпата с мирни средства.

— Това е невъзможно, Гарсия — възрази пожарникарят, посочвайки към хората, струпали се и по четирите ъгъла на кръстовището. — А с тези как ще се справиш?

Зяпачите гледаха като замаяни как около сто и петдесет души се гърчеха и стенеха насред улицата, изпаднали в религиозен екстаз. Липсваха обичайните подвиквания и подигравки; Гарсия дочу само няколко остри забележки по адрес на полицията и пожарникарите.

Гарсия бе специалист по контролиране на тълпа, но също\2ременно изпитваше дълбоко състрадание към жителите на Ню Йорк. Вярваше в ролята си на служител на реда, който трябва да гарантира безопасността на хората. Ненавиждаше типове като Гравиано, които използваха авторитета си, за да постигат криворазбраните си цели. Ако пожарникарите пуснат в ход маркучите, тълпата ще отвърне с мятане на камъни и бутилки и ще разруши квартала до основи.

Имаше и друг начин да се справи със създалото се положение. Събра всички полицаи и пожарникари около себе си и им обяви решението си.

— Слушайте — подхвана той. — Поставете постоянна бариера на 100-на, на 98-а, на авеню „Амстердам“ и на Сентръл парк Уест. На територията на 24-ти участък обявявам този участък за Религиозно светилище на хилядолетието. Това е. Хайде — действайте.

— Какво! — изкрещя Гравиано. — Не разполагаш с власт да постъпиш така.

— Токущо го сторих, глупако, и възнамерявам да го обявя пред пресата. Ричардс, докарай онези репортери насам. Днес вече се сблъсках с едни размирици и не възнамерявам да го допусна втори път. Като морски пехотинец, Гравиано, научих колко по-лесно е по-късно да поискаш извинение, отколкото първо да намериш разрешение. Това е територия на моя участък и ако тези хора търсят Бог, най-доброто, което ще получат, съм аз, капитан Ед Гарсия. Хайде да проявим малко религиозна толерантност. Тези хора искат единствено да се помолят. Те са вярващи. Не мога да се бъркам в това. Не схващаш ли? Всички смахнати на тема религия в Ню Йорк ще цъфнат тук и така всички ще

се озоват на едно място. По този начин подобни молитвени церемонии няма да започнат да никнат из целия град. Само веднъж на хиляда години хората искат да се помолят из улиците на Ню Йорк, затова нареждам — оставете ги. Извади пастора от колата, Ричардс. Не, чакай. Аз ще го направя. Върни се в пожарната си — посъветва той. — Услугите ви не са ни нужни повече. Благодаря.

— Ще си загубиш работата заради това, Гарсия.

— Дори и това да стане, приемникът ми поне ще наследи здрав участък — отвърна Гарсия и отстъпи назад. — А, ето ги и журналистите.

Гарсия махна на репортерите, повечето от които го бяха последвали от 96-а улица, и им направи знак да се приближат.

— Дами и господа — обяви той с най-жизнерадостния си, пазен за широката публика тон, — имам да направя съобщение.

Както ви е известно, градските власти възнамеряват да отделят няколко обозначени района за новогодишните тържества при посрещането на новото хилядолетие. Е, аз токущо прибавих към този списък един район. Уверен съм, че си давате сметка от какво огромно религиозно значение за мнозина в този град е пристигането на хилядолетието. Вероятно не винаги приемаме техните вярвания и аспирации, но сме длъжни да ги уважаваме. Затова, в името на религиозната толерантност, точка първа в конституцията на Съединените щати, и в името на населението на Ню Йорк, от този момент затварям за коли авеню „Амстердам“ между 98-а и 100-на.

Добре дошли в официалното Религиозно светилище на хилядолетието на територията на 24-ти участък.

Журналистите останаха втрещени. Ставаше въпрос за безпрецедентно поведение — нечувано, почти немислимо, ала докато новината за декрета на капитан Гарсия се разпространяваше сред хората на улицата, радостни викове като експлозия се изтръгнаха от гърлата на вярващите.

Гарсия сияеше.

— Дано Господ се усмихне на Ню Йорк днес — промър мори той. — Ще ни е нужна цялата помощ, която можем да получим.

Копланд се върна във фойето на салона за масажи навреме, за да види края на втората телевизионна изява на Гарсия за деня. Официалното Религиозно светилище на хилядолетието върху

територията на 24-ти участък. Чудесно. Защо не, по дяволите? Докато благодареше на мадам Уо, телевизията прекъсна предаването от испанската част на Харлем, за да включи Ей Би Си от Вашингтон.

— Нови разтърсващи новини, този път от Джули Карпентер в Хонконг. Хайде, Джули.

— Боб, тук в Хонконг — бившата британска колония на южното крайбрежие на Китай — е четиридесет и пет минути след полунощ. Сигурна съм, виждате фойерверките в небето над пристанището зад мен. Станахме свидетели на великолепен парад на лодки и какви ли не чудесни неща. Но, Боб, трябва да кажа, че вирусът на хилядолетието опустошава Китай. Астронавтите от космическите станции съобщават за спрялото електрозахранване в обширни участъци на тази огромна страна. Светло е само в Шанхай и Хонконг. Китайското правителство е наложило информационно затъмнение, но ние по-лучаваме сведения по Интернет и от радиолюбители.

Мадам Уо и момичетата ѝ избухнаха във възбуден разговор на китайски, като не спираха да сочат телевизора с объркан вид.

— Вие върви. Вие върви — подканяше мадам Уо и изтласкваше Копланд през вратата. — Затворено вече.

Копланд излезе на Мот стрийт. Посрещна го страшна врява, идваща от всички сгради. Щом новината от родината достигна сърцето на китайския квартал в Ню Йорк, все едно милион фойерверки избухнаха едновременно. Усети стягане в гърдите. Пред магазина за електроника шумна тълпа гледаше телевизорите на витрината.

Вирусът на хилядолетието затваряше глобалната икономика — истинска безкрайност, зависима изцяло от компютри и бързи комуникации. Налагаше се Федералният резерв незабавно да прекъсне системата за електронно трансфериране на капитали. Защо не се досети какво ще стане и не остана в кабинета си? Прокле се, задето допусна да мисли с оная си работа вместо с мозъка си. Дали не е закъснял?

Хукна, като си прокараваше път през ордите човешки същества, които се изсипваха от сградите и вдигаха шум на всички възможни езици на планетата. Районът от Чайна Таун до Долен Манхатън представляваше умален модел на планетата, изпаднала в бедствие — тя се огъваше от шока на първия, засегнал цялата Земя финансов срыв,

който бе причинен от спирането на правилно функциониращите технологии.

Ако глобалната икономика имаше духовен център, то това бе „Уолстрийт“. В 11,45 с разпадането на Азия под въздействието на вируса на хилядолетието късата, криволичетца улица с великолепни постройките беше като психическа пустош — тук блуждаеха призраци, пребледнели мъже и жени, които не приличаха на себе си. Впечатлението се дозасилваше от факта, че половината бяха пияни — дали от уиски, или от шок, нямаше значение. Настъпи царството на хаоса.

Копланд нямаше никакво намерение да се превръща в призрак. Опитва се да си даде кураж и да възвърне самоувереността си; повтаряше си как ще процъфтява сред развалините. Щеше да осъществи най-големия банков обир в историята и да му се размине. След като цялата гюрултия стихне, той щеше да излезе победител.

Между него и решителния му триумф стоеше единствено Големият червен бутон. Все по-енергично бързаше напред — пред очите му започна да се мярка образът на бутона и да го привлича неудържимо към дълбоката си орбита. Започна да халюцинира: мяркаше му се ту образът на Док в червения кръг, ту емблемата на банката, а накрая — съпругата и синът му. Сякаш целият му живот протичаше пред очите му и му се надсмиваше.

Нямаше представа какво ще се случи, ако задейства програмите, скрити зад бутона. Док можеше да е свързал бутона с какво ли не. Предполагаше се, че веригата преминава през пет превключватели, но къде ли се намираха те? Трябваше да попита. Не приличаше на себе си, не бе нащрек, не се контролираше. Започваше да губи играта. Беше единственият човек в Ню Йорк, за когото се предполагаше, че е имунизиран срещу вируса на хилядолетието, но в момента, докато с мъка си пробиваше път през задръстените от тълпи улици, вирусътзлодей все едно дълбаеше право в сърцето му. От друга страна, ако не докосне бутона и представителите на Федералния резерв затворят банковата система, програмата за кражбата щеше да остане бездейна, докато отново не включат компютрите.

След като бе чакал досега, не можеше ли да почака до следващия вторник или дори сряда? Но забавянето щеше да даде на банковите програмисти в „Техноцентър“ още няколко дни, през които да проверят

отново кодовете, и по този начин се увеличаваше шансът, независимо колко незначителен, някой от тях да се натъкне на програмата. Както Док обичаше да казва: „Няма такова нещо като абсолютна сигурност. Система, която да устои на всичко, не съществува. Има само вероятност.“ Може би изненадата, чакаща в компютъра на Док, бе, че нищо няма да се случи, защото Док се е досетил как Федералният резерв ще затвори системата. Дали Големият червен бутон не е просто шега, с която да тормози шефа си? Истинският бутон, ако такъв съществува, най-вероятно е затворен в лаптопа на Док.

Това многообразие от възможности и вероятности бе достатъчно да подлуди един ясно мислещ бизнесмен. Трябва да остане съсредоточен, да прояви търпение и да изиграе всички игрички, заложи от Док. Накрая ще задигнат капиталите от банката и дружно ще се посмеят.

Изпълнен с желание да застане пред бутона, той нахълта през входната врата на сградата си и завари Джоди Максвел зад бюрото на рецепцията. Миниатюрен телевизор съобщаваше последните новини, свързани с проблем 2000.

— Мислех, че вече си седиш вкъщи — отбеляза той.

— Не успях дори да стигна до метрото, а всички таксите са заети — отвърна тя. — Затова се върнах да изчакам.

— Къде е момичето от рецепцията?

— Тръгна си. Изплашена е до смърт, Доналд. Подобно на мнозина.

Не очакваше да я завари тук, а тя го гледеше с нескрито любопитство, което го безпокоеше. Сякаш го претегляше, а очите ѝ го обхождаха като радар, но поради каква причина, той не успя да отгатне защо.

— Какво? — не издържа Копланд. — Какво има?

— Само да се видиш! Приличаш на подивял човек.

Подаде му малкото си огледало и той видя изцъклени очи, напоена с пот яка на ризата, изпомачкан костюм. За миг се изплаши, че се е превърнал в един от призраците.

— Добре ли си? — попита тя.

— Навън е лудница — отговори той, като пригладжаше косите си и премигваше с очи, с надеждата да ги върне към нормалното им състояние само с усилие на волята.

— Знам — увери го тя, — но ти изглеждаш така от срещата в кабинета на Едуардс. Какво точно стана днес сутринта?

— Нали беше там? Нищо особено.

— И все пак нещо стана. Едуардс ти съобщи каква сума е открил Док и ти придоби вид на човек, когото са зашлевили през лицето.

— Естествено. Сумата е огромна. Ставаше дума за много, много пари.

— Господи, Доналд. Воних на китайски публичен дом.

Без да му мигне окото, той каза:

— Бях в Чайна Таун, когато обявиха, че Китай пропада заради вируса на хилядолетието. Има телевизор във всеки магазин.

— Кой го е грижа за Китай? — прекъсна го тя. — Това, което става в Ню Йорк, е достатъчно. Двама души са скочили от ферибота при остров Стейтън, а други трима от покрива на Световния търговски център. Предостатъчно, за да се замисли човек.

— Никак не съм изненадан — увери я той. — Ще има и нови случаи.

— Да не си загазил нещо? — разтревожи се тя.

— Не. Разбира се, не.

— За малко да ме подведеш — поуспокои се тя. — Днес е денят, когато нашите клиенти и ние или ще оцелеем, или ще изчезнем. С други думи казано — най-важният ден в историята на нашата компания. Какво става, Доналд? „Копланд 2000“ ще се издъни ли? Ще се сгромолясаме ли?

— С клиентите ни всичко ще бъде наред — увери я Копланд. — Всички банки ще изплуват, а и ние ще оцелеем. Софтуерът е изцяло проверен и в момента не сме в състояние да направим нищо повече за тях.

Тръгна по коридора, като подметна през рамо:

— Няма да приемам никакви обаждания. Отивам в кабинета си.

Тя се измъкна иззад бюрото и го последва.

— Не отговори на въпроса ми — заяви тя на гърба му. — Какво стана в банката днес сутринта?

— Задаваш въпроси, които не са твоя работа — скастри я той.

— За бога, Доналд, тревожа се за теб. Поне веднъж в живота си престани да се правиш на глупак.

— Смяташ ме за глупак, така ли?

— О, я не се занасяй. Разстроен си, и то не защото светът се разпада — знаеше, че то ще се случи. Наду ни главите тук да ни го повтаряш до втръсване.

— Тогава всичко беше само на теория — отвърна той. — Сега е истинско.

— Искаш да кажеш, Доналд, че нещо най-последно те е трогнало? Смаяна съм.

— Чуй ме, Джоди, твоята загриженост ме умилява. Наистина. Но трябва да стигна до кабинета си. Типовете от Федералния резерв се готвят да затворят системата, а аз трябва да съм в течение на нещата.

Имаше чувството, че стените го притискат, задушават го. Мина през прага и затвори вратата; остави Джоди в коридора.

Мониторът му премигаше, а червеното петно пулсираше като сърце. Не знаеше какво да предприеме — да го докосне или не. Наложил си да се поуспокои, да започне да мисли рационално и реши да провери какво ще предприемат федералните власти. Бързо включи друг компютър и влезе в мрежата на правителството. Само след секунди узна за намерението на властите да преустановят всякакви трансфери по обяд, което означаваше след три минути. Прилоша му. Устните му се напукаха. Простена.

Джоди потропа на вратата.

— Доналд — извика тя, — добре ли си?

Докато посягаше да докосне екрана, ръката му застина на сантиметри от стъклото. Усещаше електромагнитните вибрации и му се стори, че това е невидимата ръка на Док. Какво толкова, по дяволите! Наведе се напред и с огромен трепет допря с пръст екрана точно в момента, когато вратата се отвори със замах. Екранът на монитора запращя, потрепери и над него се издигна облак от жълт дим. Лампите по тавана на стаята започнаха да се включват и изключват, а началните акорди от Петата симфония на Бетховен прозвучаха от скритите високоговорители. Джоди едва потисна надигналия се в гърлото ѝ вик, взряна в машината и шефа си, който изглеждаше готов да експлодира.

Музиката внезапно спря, нов облак дим се издигна над монитора в резултат на задействаната се димна бомбичка. Числа и символи, които и Копланд, и Джоди разпознаха като един от кодовете на „Копланд 2000“ се точеха върху екрана.

След няколко секунди спряха; замени ги списък от осемнадесет програми „Копланд 2000“, — те щяха да се задействат в полунощ из различни места в огромната компютърна система на банката. Всяка програма се представяше с редица от числа и инструкции, които указват на компютъра какво да направи. Самите инструкции бяха последвани от нови редици числа — всичките проверени от програмистите в банката. В първите седемнадесет програми числата съвпадаха, но в последната имаше несъответствие.

Диагностика „Копланд 2000“ —
електронен трансфер на капитали
Диагностика 18В
Файл 437
Брой кодови линии 3201
Проверени от СМБ 2118
Бележка от Док: Скъпи Доналд, ще
стигнеш ли до „Метро техноцентър“, за да
ги откриеш преди тях?
Приятно ловуване.

— Какво, по дяволите, е това? — не се въздържа Джоди.

Сърцето на Копланд се сви. Док му съобщаваше, че програмата за кражбата е заровена в 82 реда скрити кодове и трябва да отиде до „Метро техноцентър“, но няма да разбере защо, преди да пристигне там.

— Типична шегичка а ла Док Даунс — отвърна Копланд. — Ако банката открие този код, ще спрат новия договор и ще съдят тази компания до дупка. Всички, които работят тук, ще останат без работа. Прецакан съм. Трябва да отскоча до „Метро техноцентър“ веднага.

— Вземи ме със себе си — обади се Джоди. — Бива ме в кодовете не по-малко от теб. А май съм и по-добра.

Копланд не възрази, но се питаше какво още ще се обърка през този изопачен, спиралообразен ден. Защо Док постъпваше така с него?

Часовникът отмери пладне. Вирусът на хилядолетието пристигна в Индия и Югоизточна Азия. Буда намигна. Времето не съществуваше.

9.

Потокът от международни новини повлия на медиите като избухнала война — до обяд мълвата за приближаващите бедствия с настъпването на новото хилядолетие стигна до всички краища на града. Ню Йорк не е спокоен град, а нюйоркчани с охота изразяват мнението си и разменят гледни точки. До обяд милиони обикновени граждани наизлязоха да хапнат навън и да поприказват за електронната чума, която приближаваше от Азия. Съобщението за срива на компютрите в Далечния изток порази долната част на Манхатън като ураган, но в по-горните райони на града тонът звучеше по-спокойно. Неведението относно технологическата природа на заразата не спираше никого да повтаря последните съобщения, събирани дума по дума от медиите — новините са си новини. Вярно, приказваха за проблема по телевизията, но ставаше въпрос за отдалечени места.

Към края на утрото температурите се покачиха до нехарактерните за сезона 10 градуса над нулата — незапомнено топла за Ню Йорк Нова година. Някои виняха циклона Ел Ниньо за необичайното време; според други глобалното затопляне било предизвикано от повишеното количество на метана, резултат от изгорелите газове; трети споделяха мнението, че Исус стопля града, за да го подготви за Второто си пришествие; всеки обаче, който разбираше малко от наука и притежаваше телевизор, винеше вируса на хилядолетието.

В закусвалнята на Берни в горната част на „Бродуей“ обичайните посетители по обяд не желяеха да говорят за нищо друго освен за проблем 2000.

— Ей, Берни — подвижна Винс, месарят, който всеки ден се хранеше в заведението, — чу ли за онова какго\2аричат нещо?

— За вируса ли? Чух. Едни, дето идват тук всяка сутрин, само за него приказват.

— Ти к'во мислиш?

— Мисля да се прибера довечера и да гледам фойерверките от покрива — ето какви са ми намеренията.

— Хората теглят парите си от банките.

— Само рискуват да ги нападнат по улиците.

За мнозина приближаващата заплаха будеше точно толкова интерес, колкото и последните модни тенденции или шансовете на „Джетс“ в Националната футболна лига. Нещата, които ставаха на остров Стейтън и в дебрите на Куинс, бяха толкова отдалечени за живеещите в Манхатън, колкото и събитията в Китай. Хората дочуха нещо за безредици в някакъв супермаркет, но нищо не се бе случило с магазина в техния квартал. Добре, борсата не отвори, но те не притежаваха акции. Летищата били затворени, но те и без това не се канеха да пътуват. Някакъв полицай позволил група религиозни фанатици да блокират улица в горната част на Уест Сайд, но тези хора и без това са си луди.

— Берни, ти имаш ли акции?

— Не. Чакай, чакай... Участвам в пенсионен фонд и мисля, че типовете в него купуват акции.

— Не, не е така. Те купуват онова другото... лихви или нещо такова.

— Държавни лихвоносни ценни книжа.

— Точно така. И това не са акции, а нещо друго. Иначе щяха да ги наричат лихвени акции, нали?

— Прав си.

— Как мислиш, дали електричеството ще спре? Чух, че спряло в Китай или на някакво друго място.

— Не.

В действителност пенсионният фонд на Берни притежаваше хиляди акции в множество компании за високи технологии и техните печалби зависеха от успешните продажби на стоки на доходоносните азиатски пазари. В края на 90-те американската икономика се оживи благодарение на софтуерни компании — те продаваха 90% от софтуера, който се купуваше по света. През последните няколко часа азиатските им пазари изчезнаха. Фондът притежаваше и дялове в компании, зависещи изцяло от автоматизираните международни комуникации. Американско предприятие за дрехи със заводи в Индонезия, Малайзия, Тайван и Хонконг вече не можеше да влезе във връзка с азиатските си заводи. Нефтените компании продавачи на суров петрол в Йокохама не можеха да си приберат дължимите суми.

Както не можеха да си ги приберат IBM, „Вирджин Рекърдс“ или който и да е друг. Тежки дни се задаваха за пенсионния фонд на Берни, но той самият щеше да го узнае едва след няколко седмици.

Дотогава мнозина американци щяха да продължат да възприемат „глобалната икономика“ като кухо понятие, нещо, за което по-скоро се говори, отколкото се осъществява. Хондите, които шофираха, вървяха с гориво от Персийския залив; шампанското, което пиеха, се произвеждаше във Франция; ядяха израелски портокали, манго от Перу, пишеха документи на сглобени в Корея и Китай компютри, носеха дрехи от памук, бран и тъкан в Индия, и шити от нелегални имигранти в работилнички из Ню Йорк, и въпреки това рядко мислеха за електронната паяжина, обединяваща всички тези сектори. Планетарната тъкан, която свързваше всеки с всекиго, се разкъсваше.

Чрез телевизията, радиото, вестниците и Интернет нийоркчани следяха напредването на вируса през Азия и научаваха как напада компютри и разрушава системи и без това пострадали от рецесията. Икономическият спад в Далечния изток започна през 1998 и попречи на редица компании и правителства, които съзнаваха опасността, да отделят пари за справяне с проблем 2000. В Азия затрудненията се концентрираха в градовете — очакваше се там инфраструктурата да сдаде, а същевременно огромни селскостопански райони оставаха незасегнати. Малко бяха компютрите в оризищата, където продължаваше да функционира древна аграрна система така, както бе действала от векове, ала корпорациите, тласнали напред азиатските икономики, зависеха от технологиите и на практика се бяха превърнали в тромави зверове.

До пладне източно стандартно време Япония вече от два часа живееше в Новата година; петнадесетте милиона жители на столицата направо агонизираха. В нощ, когато температурите в Токио бяха около нулата, дветрети от западните части на града останаха без електрозахранване, а целият град беше пиан.

Японското правителство бе планирало грандиозно посрещане на хилядолетието, за да повдигне самочувствието на нацията, разтърсена от икономическа нестабилност. Благодарната тълпа се бе стекла по улиците, за да участва в предвидените тържества. В полунощ независимо от рецесията и без да обръщат внимание на нощния студ, три милиона души се наслаждаваха на страхотните тържества. И

тогава морето от светлини, проточило се на километри от Токийския залив, угасна. Вирусът на хилядолетието не застрашаваше компютрите на японските атомни централи, но компютрите, които контролираха електрозахранването, станаха причина всичко на запад от императорския дворец да потъне в тъмнина. Градът остана потресен. Хората бяха чули за Магадан и Владивосток, но тук ставаше въпрос за Япония. Това бе Токио — най-напредналият в техническо отношение град в света. Невъзможно бе да му се случи подобно нещо.

Когато светлините угаснаха, милиони мъже, жени и деца скочиха в колите и като къртици подкараха към осветената източна част на града — там се намираще императорският дворец, там бе сърцето на модерната столица. Само след половин час целият метрополис остана без електрозахранване. Японците седяха в колите си и слушаха новините по радиото. Националната железопътна компания бе преустановила всякакво движение на влаковете. Водата изведнъж започна да не достига. Летищата затвориха. Централната банка обяви „национален банков празник с неизвестна продължителност“, което предизвика вопъла на милионите в ламаринените коли, а натиснатите клаксони прозвучаха като финален, тъжен акорд на новогодишните тържества.

Кредитните карти се оказаха безполезни. Чекове не се осребряваха. Микровълновите предаватели не работеха поради недостиг на ток, телефонните връзки станаха нестабилни. Клетъчните телефони изключиха. Из цялата страна машините за таксуване в пощенските станции започнаха да бележат всичко с датата 6 януари 1980. Бензиновите помпи отчетоха погрешна дата и блокираха. В един от заводите на „Хонда“ роботите в бояджийницата започнаха да оцветяват всички коли в синьо. Два от четирите основни водни резервоара на града спряха захранването, щом вградени чипове в контролните уреди отчетоха, че още преди сто години оборудването е трябвало да бъде подменено, и го изключиха. Резервните помпи, снабдени със същите чипове, предизвикаха срив в бизнеса на производителя на тези чипове. Началникът на градското водоснабдяване се самоуби. В 1,00 през нощта три от петте дайхацу — огромните индустриални конгломерати, известни на света като „Джапан Инкорпорейшънс“ — неофициално обявиха фалит и изпълнителните им директори посегнаха на живота си.

Някой трябваше да поеме вината. Мнозина японци, обхванати от ксенофобия, отказваха да признаят, че именно те са създали проблемите. Тънкостите, свързани с проблем 2000, нямаха значение; неадекватното поведение на правителството и алчността на корпорациите нямаха значение. Понеже по-голямата част от софтуера, който в момента сдаваше, бе с американски произход, из града плъзна слух, че кризата, свързана с вируса на хилядолетието, е американски заговор за унищожаване на японската икономика. В 2,00 през нощта тълпа разгневени демонстранти се появи пред посолството на САЩ и започна да мята камъни и да скандира антиамерикански лозунги. На Гинза разгневен собственик на бар, чието заведение бе наето от шестдесет представители на IBM за посрещането на Новата година, изхвърли гостите — човекът бе повярвал на слуховете и обвиняваше американците за кризата. За него нямаше значение, че IBM не е виновна; достатъчно бе, че са американци и работеха за най-престижната компютърна компания в света; това стигаше. Банди якудза — групи с изявена неприязън към всякакви чужденци — нападнаха изхвърлените на улицата мъже и жени от IBM. В последвалото меле четирима американци и двама японци умряха. В 2,30 през нощта в Токио обявиха военно положение. В 3,00 императорът отвори портите на императорския дворец и заповяда на армията да снабди всички случайно озовали се в града, включително и чужденците, с палатки. Едва половината население на страната чу обръщението му.

В Япония, както и на други места, хората започнаха да изпитват незабавно пагубните последствия, причинени от неправилното функциониране на компютрите, макар че повечето от пораженията не се проявиха веднага. Заразените компютри не винаги излизаха от строя; те генерираха неточни данни, които от своя страна предизвикваха непредвидимо поведение в контролираните от тях системи. Ефектът наподобяваше прииждаща вълна. Електрозахранването на Токио спря поради действията на компютър в основна подстанция — той изпрати команди за засилване на тока по мрежата, докато друг подаде команда за прекратяване на електрозахранването. Системата не се справи с явното противоречие и спря тока в по-голямата част от града, а го подсили в останалата.

Друго несъответствие прекъсна транспорта на Японските национални железопътни линии. Електричеството, осигуряващо придвижването на бързите влакове, се контролираше от компютър, който не бе заразен от вируса на хилядолетието, но операторите управляваха движението на влаковете чрез радиосигнали, препращани в централния диспечерски пункт. Компютрите по веригата загубиха дирите на времето и датата се обърка; инженерите получиха нареждане да спрат локомотивите на мястото, където се намираха в момента — така се скова цялата транспортна система. Единадесет влака спряха в тунели; наложи се пасажерите да се измъкнат пеша.

На много места, където електрозахранването прекъсна, се включиха резервните системи, които успяха да задействат. Възстановиха се и част от телефонните връзки, но отворените в момента линии мигом се претовариха и започнаха да провалят първоначално комуникациите на военните и на дипломатическия копус, а после и да преплитат битовите и комерсиални линии в резултат напрежението сред хората, отчаяно търсеци информация, се повиши. Обичайните потоци от данни — без преувеличение възприемани като кръвоносната система на глобалната икономика — сега едва капеха по посока на източното полукуълбо.

Япония пострада най-сериозно, защото боравеше с най-много компютри, но и из останалата част на Азия се почувстваха големи поражения. Отслабналата заради дисидентски настроения и политически неразбории Индонезия бе поразена, сякаш през нея мина ураган. Четвърта по брой на населението страна в света, тя имаше огромен дял от световната икономика, а внезапно се оказа в положение нито да може да произвежда, нито да купува стоки. В пълен контраст с нея малкият Сингапур оцеля почти невредим — остана добре осветен и незасегнат от вируса на хилядолетието, защото навреме бе взел необходимите мерки. Ала богатата миниатюрна държава се оказа откъсната от останалата част на Азия, когато комуникациите там се провалиха. Във Филипините и след полунощ благодарение на софтуера на „Копланд Сълушънс“ продължиха да функционират главните компютри на банката в Манила, но тя загуби контакт с други банки из страната, щом локалната телефонна система излезе от строя. С настъпването на ранния следобед Ню Йорк, двете Кореи, Виетнам, Лаос, Тайланд, Камбоджа, Малайзия и още три часови пояса на Русия

попаднаха под сянката на задълбочаващата се криза. Железопътна сигнална система в Северен Китай отказа — последваха три ужасни влакови катастрофи. Поради неизправност във въздушния контролен пункт на Банкок паднаха шест самолета — най-ужасната въздушна катастрофа на всички времена. При нормални обстоятелства новината щеше да доминира по първите страници на вестниците дни наред; но предвид на развоя на събитията, случката намери място в малко каре на трета страница.

В 12,30 Джонатон Спилман затвори супермаркета, изпрати последните няколко служители да си вървят и с тежки крачки пое по „Брадудей“ към апартамента си, който се намираще само на няколко преки. Изтръпнал, в момента не бе в състояние да поеме нито дума повече информация, свързана с някакво бедствие; мислеше единствено за събраните от съпругата му Шърли джунджурии, предназначени да отбележат настъпването на новото хилядолетие. Според Шърли идването на новия век представляваше най-голямото събитие в живота ѝ, по-велико и от тържествата по случай двувековното съществуване на Щатите през 1976 и от сватбата на принцеса Даяна. Когато Спилман ѝ предложи да замине, за да избегне евентуалните безредици в града, тя изпищя:

— Да не си загубил ума си? Как допускаш, че ще пропусна това?

На ъгъла на 86-а и „Бродудей“ Спилман ненадейно се натъкна на тълпа, заобиколила уличен продавач — предлагаше говорещи руси кукли-Исус, които вървяха, движени от батерия.

— Вземете си куклата на хилядолетието бързо, защото се свършват. Той ходи. Той говори. Казва: „Аз съм човек на две хиляди години.“ Точно така. Осемнадесет долара. Чуйте ме, дами, само някакви си осемнадесет долара за цял тон развлечение. Той ще върви оттук до безкрая.

Направената от твърда пластмаса кукла имаше щамповани сини очи, златна аура и твърди копринени коси; облечена в бяла роба със син кант, ходеше вдървено, а върху гърдите ѝ на несъразмерно голямо копче пишеше: „2000 година носи добри новини.“ С писклив, почти неразчленим глас от време на време лентата вътре в куклата отбелязваше: „Аз съм Исус. Обичам ви.“ Две по-възрастни чернокожи жени сред тълпата бяха направо очаровани.

— Внучката ми страшно ще я хареса — обясни госпожа Гордън на госпожа Хендерсън. — Ако ѝ я доставят преди рождения ѝ ден, знам, че ще ми отговори с очарователно електронно писмо. — Обърна се с унищожителна усмивка към търговеца и попита: — Колко искаш?

— Осемнадесет долара, госпожо.

— Я стига. Ще ти дам десет.

— Госпожо, това е кукла-Исус. Не е нужно да ме обирате, за да застанете до Господаря. Това е ходеща играчка. В магазина за същата ще ви вземат двадесет и пет. Освен това тук по-лучавате и копчето, което, като го натиснете, ви носи добра новина. Това е специална, уникална кукла на 'илядолетието.

— Хммм... — не се предаваше госпожа Гордън. — Произнася се хилядолетие. Бас държа, че даже не знаеш какво е хилядолетие, глупако.

— Това е сегашната Нова година, ето какво е — обяви продавачът. — Ново име за Новата година. По дяволите. Да не ме мислите за невежа?

Госпожа Гордън размаха пръст пред търговеца.

— Какви ги приказваш, глупако. Ха! Не знаеш ли, че Исус не е бил със сини очи и руса коса? Исус е бил семит и от еврейската вяра. Приличал е повече на арабин, отколкото на кукла-Барби. Не знаеш ли? Хилядолетието е двехилядният рожден ден на Господаря ни.

— Искате да кажете, че е Коледа? — изненада се търговецът.

— Не, не е Коледа. Сега е... Сега... Е, не мога да ти помогна, щом не разбираш.

— Не знам нищо и никакво 'илядолетие и не ми пука. Имам тези кукли тук, трябва да ги продам днес. А на мен ми приличат на Исус. Сладки са. Ще зарадват малките момиченца. Това е важното за мен.

— Да си получиш парите, това е важното за теб.

— Вярно. И какво лошо има?

— Кога за последен път беше на църква, младежо?

— Църква ми е тази улица всяка проклета минута. Не е нужно да ходя на църква. Ще си купите ли кукла, или ще ме разигравате?

Като прихнаха да се смеят, госпожа Гордън и продавачът се спазариха за петнадесет долара заедно с батериите. Междувременно часовниците отбелязаха с още няколко минути приближаването на XXI век.

Спилман също си купи кукла, отнесе я вкъщи и я постави на почетно място в хола сред подредените за отбелязване на новото хилядолетие джунджурии. Пластмасовият Исус вторачи поглед в дъска за „Монополи“, също отбелязваща събитието. Срещу тях стоеше специално произведена за случая кукла Барби, която бъркаше в купичка със специалните шоколадчета. Барби изглеждаше така, сякаш всеки момент щеше да предложи на Исус бирата на хилядолетието — „Будвайзер“.

През следващите три часа Спилман гледа телевизия, като през цялото време заредената пушка стоя върху коленете му. Настроена да отрича всичко, Шърли сновеше из апартамента и се цупеше. Не хареса особено Исус, но намираше, че подредената витринка със сувенири, посветени да отбележат новото хилядолетие, не бива да се влияе от сектантски подбуди. Не я вълнуваха и новините от Япония. Тя искаше фойерверки, а не нови трагедии. Светът бе изстрадал достатъчно. Принцеса Ди бе мъртва, а нищо не можеше да е по-трагично.

В болницата „Белвю“ Док лежеше по гръб под уредба за кръвен анализ, когато пейджърът му се обади. С усилие го извади от джоба и под светлината на джобното фенерче прочете надписа върху дисплея: „БУТОНЪТ АКТИВИРАН“. Изхили се. Копланд трябва вече наполовина да е полудял, а след няколко минути ще потъне в движението, опитвайки се да стигне до „Бруклин“. Отлично. Дръж момчето заето. Накарай го да плати за греховете си. Днес бе Денят на страшния съд, денят за изкупление и спасение и той също ще си плати.

Новините, които се чуваха в Ню Йорк, предизвикаха същинска епидемия от сърдечни кризи; кардиологичното отделение бе препълнено. Бил Пакард остана в спешното отделение, за да помага на пристигащите пациенти. През новогодишната нощ тук винаги се отваряше работа, но сега напрежението нарастваше необичайно доста по-рано от обикновено.

В 13,30 Док изпрати Джод, Рони и Каролин обратно на Насо стрийт с джипа си. В отделението имаше безброй проблеми с вируса на хилядолетието и програмистите не успяха да направят кой знае какво — просто провериха някои чипове, откриха съоръженията с най-много дефекти и посочиха на медицинските сестри кои уреди са опасни за използване.

Сърдечното отделение се пълнеше. Като че ли най-засегнатите от икономическата криза бяха избирателно поразени именно от сърдечни кризи. Док преконфигурираше чип от уредбата за кръвен анализ, когато двете ченгета и директорката на администрацията, госпожа Маккарти, с бинтовай нос, нахълтаха в помещението, където той работеше. Не им обърна никакво внимание.

— Какво правите тук? — попита властно тя. — Къде е негодникът, който ме удари?

Без да откъсва поглед от лаптопа, Док подаде платка с кондензатори и резистори на единия полицай.

— Подръжете това, ако обичате.

— О, да.

Полицаят с готовност пое деликатното съоръжение.

— Този чип ще предизвика объркването на нулева положителна к\2вна група с нулева отрицателна — подметна Док небрежно. Вие каква кръвна група сте?

— Ами нулева положителна.

— О, тогава не бихте искали машината да направи грешка, нали? Това тук може да се окаже кръв за вас, ако се наложи да ви преливат.

— Не, сър, в никакъв случай не бих искал да стане грешка.

— Добре — със задоволство отбеляза Док и продължи: — Доктор Пакард ли търсите? Тук е някъде и спасява човешки животи.

— Тази жена е подала оплакване.

— Не съм изненадан — отвърна Док. — Доктор Пакард ме помоли да дойда, за да поработя върху тези машини. Дамата възрази. Той я удари. Слушате ли новините? Разбирате ли какво става със света днес? Това не е обикновено посрещане на Новата година.

— Да, сър.

— Чухте ли за болницата в Шанхай, където машини като тази тук убила девет души по-рано днес?

— Не, това не сме чули.

— Е, според мен не е зле да не допуснем същото да се повтори и при нас. Полагам усилия да я оправя или ще я извадя от употреба, както ме помоли да направя доктор Пакард. Ако желаете, опитайте се да ме спрете. Разполагате със значки и оръжие, а и имате мозък в главите си. Изборът е ваш.

— Арестувайте този тип — настоя госпожа Маккарти. — Махнете го от болницата ми.

Двамата полицаи се спогледаха, кимнаха и напуснаха отделението, оставяйки госпожа Маккарти да фучи зад гърба им.

— Извинявайте — обади се Док, докато припълзяваше отново под уредбата. — Чака ме работа.

В полицейския участък на 100-на улица капитан Гарсия разкопча горните копчета на куртката и отпи от кафето, докато спореше с градските началници. Не, няма да махне бариерите на авеню „Амстердам“. Четири хиляди изпаднали в делириум от щастие хора танцуваха латиноамерикански танци под звуците на музика, която група изпълнители свиреха върху платформата на някакъв камион. Имаше и повече щайги отколкото в лондонския Хайд парк — на всяка се бе възкачил по един пастор, който предлагаше своя прочит на Книгата на опрощението. Наистина приличаше на опрощение, а и търговците не се оплакваха. Съжаляваше, че пренасочва движението към Сентръл парк Уест, но нямаше какво друго да се предприеме.

Началникът му, твърде зает с проблемите около затварянето на летищата, се видя принуден да остави администрирането на поверените му участъци под контрола на съответните им командващи. Със затварянето на летищата почти петнадесет хиляди души се върнаха в центъра на града и откриха, че няма къде да пренощуват. Настъпваше Новата година и нямаше никакви свободни хотелски стаи независимо от цената. Изведнъж Ню Йорк се оказа домакин на цяла армия от бездомни посетители.

Тълпи се насочиха към железопътните и автобусните гари — настояваха за незабавно транспортиране закъдето и да било на територията на Щатите, но всички влакове и автобуси бяха запълнени. Изоставени, напрегнати и неорганизирани, съкрушените гости на града представляваха всъщност петнадесет хиляди неочаквани проблема, които някой трябваше да реши. Други тридесет хиляди невинни пасажери с билети за самолети, които нямаше да излетят, трябваше да освободят хотелските стаи, за да ги отстъпят на хората, направили резервации преди месеци. Цените на местата за нощуване в Ню Йорк скочиха невероятно. Първоначално се наддаваха пари, но скоро възникнаха разправии и сбивания и се стигна до намесата на полицията. Страхотен скандал избухна във фойето на хотел „Плаза“:

от рецепцията уведомиха младши сенатор от Вирджиния, че трябва да освободи стаята, той се нахвърли върху управителя, не го уцели и човек от охраната мигом изви ръцете му. В хотел „Челси“ на Западна 23-та улица помолиха посетител от Ню Орлийнс да напусне стаята; той го стори, без да прибере вещите си. Върнал се час по-късно да си вземе дрехите и заварил новите обитатели в интимно положение. Мъжът, който бил в леглото не със своята съпруга, си помислил, че нахълталият в стаята е там поради съвършено други причини, извадил пистолет и го застрелял. Възникналата драма от голи хора и кървав хаос причини главоболие на началника на Гарсия. В същото време огромни групи младежи се стичаха по мостовете и тунелите към центъра на града, за да участват в големите тържества в Манхатън. Официалните тържества щяха да започнат едва след дванадесет часа, но по улиците, водещи към Таймс скуеър вече се поглъщаха обилни реки алкохол. Ню Йорк се препълваше. Предстоеше посрещането на Новата година.

На път за „Метро техноцентър“ в Бруклин Копланд и Джоди се присъединиха неволно към тълпата, която с бутане си отваряше път към станцията на метрото при „Уолстрийт“. На претъпкания перон бе страшно горещо и миришеше на стреса, излъчван от хората, побягнали от финансовия район. Висящите от таваните телевизори бомбардираха неспокойната тълпа с новини от Азия; събитията следваха с шеметно темпо и повечето хора трудно ги схващаха. Сред тях очевидно се включваха и репортерите на „Ню Йорк 1“, които видимо бяха потресени от значимостта на това, което ставаше.

— В Народна република Китай огромното тържество по случай посрещането на хилядолетието при Великата стена недалеч от Пекин се превърна в трагедия, когато два правителствени хеликоптера се сблъскаха във въздуха и паднаха върху милионната тълпа. Причината за катастрофата остава неизяснена, а броят на пострадалите се изчислява на стотици.

— Тук в Ню Йорк, ако възнамерявате да отскочите до банката, за да изтеглите пари за празниците, ще ви се наложи да почакате. Говорител на „Ситибанк“ ни увери само преди минути колко добре са заредени всички клонове и са готови да посрещнат нуждите на клиентите от пари. Разполагаме обаче и със сведения, че пред всичките три хиляди и петстотин банкови клона и пред дванадесетте хиляди

банкомати в Ню Йорк има опашки. За съжаление бронираните коли, пренасящи пари до банките, са попаднали в улични задръствания из целия град.

— Следват националните новини. Тази сутрин клон на „Нейшънсбанк“ в Шарлот, Северна Каролина, се превърна в арена на фатална стрелба: редът на мъж дошъл в момента, когато парите свършили и той застрелял касиера и двама души от охраната, преди да бъде убит от полицията.

Репортерката направи пауза, мълчаливо прочете подаденото ѝ съобщение, извърна глава, после отново погледна в камерата.

— А сега да прекъснем за малко — обяви тя. Докато камерата се насочваше към колегата ѝ, тя каза извън кадър: — Не желая да прочета това.

На екрана се появи — еклама.

— Небето над Юта! жизнерадостно крещяха екраните.

— Празниците са тук и вие може да ги прекарате в един истински зимен рай...

На отсрещния перон тълпа пияни студенти подхванаха в хор „Добрите стари времена“.

— Господи — промълви Джоди. — Чудя се какво...

— Сигурно ще затворят банките — предрече Копланд. — Това е единствената смислена постъпка.

— Така нещата само ще станат по-лоши — отбеляза Джоди.

— Виж какво се е случило в Шарлот, а и Бог знае какво гласеше следващото съобщение. Никога не съм виждала репортер да се държи така.

С приближаването на влака релсите започнаха да вибрират. Като предизвикателство към обновения, почистен от графити Ню Йорк уличен художник бе изписал със спрей върху предницата на вагона едно ярко „2000“. Тежкият влак се появи на спирката и заглуши всякакъв звук от телевизорите. Копланд и Джоди успяха с мъка да се качат в третия вагон.

Пътниците проявяваха необичайна склонност да разговарят помежду си; разменяха си притеснени, но съчувствени погледи. Жена на средна възраст от испански произход се опита да утеши млада майка, седнала до нея с бебе в скута.

— Не са толкова лоши нещата. Недей — нареждаше по-възрастната на ридаещата непозната.

— Представа нямам какво ще правя. Опашките пред банката бяха безкрайни, а трябва да се прибера, за да нахраня децата. Но шефът спомена, че не е сигурен дали ще ни плати следващата седмица или не.

— Вярвай в Бога, дете мое.

В задната част на вагона някакъв мъж започна да крещи по клетъчен телефон:

— По дяволите, Пра, още сутринта ти наредих да продадеш всички скапани японски акции. Какво искаш да кажеш с това, че не си успяла да се свържеш? За какво, по дяволите, си въобразяваш, че ти плащам?

— Ей — провикна се глас. — Внимавайте какъв език държите, господине.

— Затваряй си шибаната уста и ме остави на мира. Ей! Ей!

— Друг път ще се замислиш, преди да наречеш японците скапани.

Тълпата се отдръпна от разправията, като притисна пътниците в предната част на вагона. Влакът с грохот навлезе в следващата станция. При отварянето на вратата Джоди зърна проснат на пода мъж със счупени очила и нос. Той простена, но настроението във вагона се бе променило. Никой не помръдна да му се притече на помощ, а нападателят му бе избягал. Влакът пое отново; новокачилите се пътници гледаха на падналия мъж като на боклук.

Огромна реклама на „Чейс Манхатън“ привлече вниманието на Копланд: „2000 години, ние сме готови.“ Влакът набра скорост, рекламата се размаза и се превърна в компютърен екран с изобразен върху него червен бутон; мярна се лицето на главния финансов инспектор Едуардс, а после образът бе заменен от мръсните бели плочки, с каквито са облицовани стените по станциите на метрото. Тъмният тунел погълна влака, в главата му не остана никаква мисъл и той се почувства опасно близо до това мозъкът му изцяло да престане да функционира.

„Метро техноцентър“ се намираще на Мъртъл авеню в централната част на Бруклин — на двадесет минути път с метро от „Уолстрийт“. На всяка следваща спирка слизаха повече хора, отколкото

се качваха; пътниците във вагона оредяха, дори се освободиха няколко места по седалките. Някъде по пътя ядосаният мъж, младата майка и великодушната жена от испански произход бяха слезли и Джоди седна. Копланд остана прав — стискаше с две ръце лоста над главата си и се опитваше да си представи какво ще завари в компютрите на „Техноцентър“. Преминавайки под града, той си мечтаеше влакът никога да не спре. Искаше да отиде до самия край на Лонг Айланд, да прекоси Атлантическия океан, да стигне до Европа и да продължи да върви в посока, противоположна на вируса на хилядолетието; да преобърне времето, да отстрани дефектните чипове, да оправи всички нанесени вреди и отново да върне нещата такива, каквито бяха. Но крадливото му сърце съзнаваше, че нещата никога няма да бъдат същите. Нещата, в които вярваше, бяха разбити и объркани като подаваните от заразен компютър данни. Беше вярвал в парите и технологиите, а те го предадоха. Във въображението си той стоеше над дребните страхове, но неумолимото въртене на планетата означаваше, че когато возенето с метрото свърши, вирусът на хилядолетието ще продължава да се движи към Ню Йорк, да превзема един часови пояс след друг, да унищожава икономики, без да се интересува от раса, вероизповедание, религия, история или каквото и да било друго. Вирусът представляваше нещо като огромния лост, който заплашва и богати, и бедни с еднакво презрение. Дори него.

Изведнъж с необикновена яснота му просветна, че той е точно толкова отговорен за вируса на хилядолетието, колкото всеки друг, а дори може би и повече, макар определено да бе допринесъл и дал своя дял в борбата срещу него. За свое собствено облагодетелстване, разбира се, и то значително, огромно облагодетелстване, но в това нямаше нищо лошо. Беше богат, ала Док се оказваше прав — беше и алчен. Искаше прекалено много и онова, което го очаква в „Техноцентър“, ще се окаже полицията. Пътуването с метрото щеше да приключи в затвора. Беше напълно убеден, че Док му е подготвил това падение.

— Доналд?

Джоди го разтърсваше за рамото.

— Доналд? На следващата спирка слизаме.

Стените на станцията се мярнаха пред очите му и той сякаш се събуди. Остави се Джоди да го смъкне от вагона, да го преведе през

перона и да го изведе на ярката светлина на Бруклин.

На повърхността животът изглеждаше нормален. Уличното движение не спираше, магазини и витрини излагаха всевъзможни новогодишни артикули, в небето летяха гълъби.

По опънатите между светофарите на Мъртъл авеню транспаранти се четеше: „Бруклин посреща 2000.“ От другата страна на булеварда четири най-обикновени административни сгради представляваха „Метро техноцентър“ — безвредни структури без никакъв облик. Копланд бе влизал вътре много пъти и разполагаше с пропуск, но се поколеба, преди да се насочи към входа.

Джоди го въведе в някакво кафене и поръча еспreso за двамата. Апатичен сервитьор събираше вестниците от празните маси. В ъгловото сепаре млада жена в черен пуловер, черни джинси и сребърни бижута се преструваше, че чете обявите, но се отказва; опря брадичка върху ръцете си и се загледа в тримата млади мъже с портативни компютри в скутовете си на съседната маса.

— Кодът — промърмори Копланд и разбърка кафето.

— Какъв код? — попита Джоди озадачено. — Осемдесет и двата реда в съобщението на Док ли?

— Трябваше да изуча по-подробно кодирането — обяви той със съкрушен глас. — Не е добра идея подчинените ти да са в състояние да правят неща, които не можеш да контролираш.

— За какво говориш, Доналд?

— Док — отвърна той. — Оттегля се в личната си компютърна лаборатория с онези свои чудаци и остава там часове наред; седят и пишат кодове и програми, за да направят представа нямам какво. Знаеш ли — никога не съм стъпвал там. Това сигурно е грешка.

— Изпий си кафето. Хубаво е — подкани Джоди. — Док не допуска никого там освен своите компютърни фанатици.

— Нямам представа какво правят.

— Доналд, колко са ни донесли общите продажби на „Копланд Сълушънс 2000“? От самото начало, когато за пръв път ги пуснахме на пазара.

— Около четиристотин милиона.

— Това не дава ли отговор на въпроса ти? Хората на Док създадоха продукт, благодарение на който ти си един от най-крупните

продавачи на софтуер за решаване на проблем 2000 в света. За какво се притесняваш?

— Звучиш, сякаш си от отдела за връзки с обществеността.

— Аз съм човек, който осъществява връзки с обществеността, но в момента се чувствам по-скоро като психиатрична медицинска сестра.

— А откъде знаеш как се чувства една психиатрична сестра?

— Майка ми работи като такава — отвърна Джоди, доволна, че е доловила ехо от обичайната сприхавост в тона на Копланд. — Ще ми разкажеш ли какво те притеснява в онези осемдесет и два реда кодирана информация, преди да влезем в „Техноцентър“ или не?

Той отпи от кафето, прокара ръка през косите си и попита:

— Как изглеждам?

— Страшно неугледно. Но и аз не ти отстъпвам. Какво от това?

— Не съм стъпвал в метрото от години. Кога са поставили телевизорите?

— Съсредоточи се, Доналд. Осемдесет и два реда засекретени кодове. Какво точно търсим?

Копланд се загледа в брой на „Поуст“, оставен на съседната маса. „ДЖАПАН ИНКОРПОРЕЙШЪН ПОТЪВА“ гласеше заглавието на първа страница. Избухна в смях. Цялото му натрупано напрежение се изливаше в безумно радостни звуци. Хората в кафенето започнаха да ги зяпат и Джоди се изчерви от смущение. След всички налудничави неща, които видя през този ден, тя не намираще за забавно да наблюдава как Доналд Копланд губи разсъдък си.

— Знаел си какво ще се случи, нали? — попита тя.

— Да.

— Затова посъветва всички от компанията да изтеглят парите си в брой или да ги превърнат в злато и да ги скрият под дюшека.

— Да.

— Голям умник си, Доналд. Същински бръснач. Ако има начин да се извлекат пари от бедствията, които стават около нас, ти си го измислил.

— Никой не можеше да предвиди докрай какво точно ще стане — равнодушно сви рамене той.

— Е, а ти скри ли парите си под дюшека? — продължи с въпросите тя.

— Да, само че моят дюшек е обезопасен депозитен сейф някъде.

— Разбирам. А сега да се върнем на осемдесет и двата реда код.

Копланд я погледна с хладни, нетрепващи очи и тя установи, че каквото и психически облак да бе затъмнявал съзнанието му, вече се е разсеял. Той имаше лукавия вид на онзи Доналд, когото познаваше: когато лъжеше някого, когато желаше да изманипулира някого, и това не ѝ допаднаше.

— Закодираното съобщение на Док вероятно ще се окаже напомняне да хвана някой от техниците в банката да провери за пореден път купчина файлове в програмите — отвърна той. — Според мен Док искаше да ме разкара от Насо стрийт, за да не полудея. Очевидно предпочита да полудея... в Бруклин.

— Говориш пълни глупости — отбеляза Джоди и се насили да се усмихне. — Много добре знам кога казваш истината и кога — не.

— Тогава или трябва да те уволня, или да те направя съдружник в компанията — парира я Копланд.

— Ако се налага да избирам — отвърна Джоди и се надигна, — напускам. Според мен ти не знаеш разликата между лъжа и истина, Доналд. Видяла съм такива безобразия от теб, но съм правила и невъзможното само за да изглеждаш велик, защитавала съм те, въобще всичко, само дето не съм падала на колене, за да целувам задника ти. Представа нямам защо се домъкнах чак тук с теб този следобед. Вие с Док очевидно си играете някаква игричка, но мен не ме интересува каква е тя. Вървете по дяволите вие и вашите осемдесет и два реда кодове. Прибирам се вкъщи. Честита Нова година, бивш мой шефе.

Джоди пристъпи към вратата. Отчаян, той извика:

— Почакай минутка, моля те.

— Защо? Спомена за някаква възможност банката да те даде под съд. Напълно си го заслужаваш.

— Сигурно си права — отвърна той, почти готов да се изповяда.

Преглътна от чувство за вина, но не произнесе думите, които биха издали престъплението му.

— За какво? — не спираше тя. — С какво си го заслужил?

Какво си направил?

Пое дълбоко въздух, отпи от кафето и попита:

— Случвало ли ти се е да откриеш съвсем внезапно, че нищо, в което си вярвала, не е истина?

Тя се замисли за миг.

— Не и до днес — отвърна накрая. — А в момента просто не знам на какво да вярвам, ако не броим убедеността ми, че си откачил.

— Според мен Док се опитва да ограби банката — изтресе изневиделица той.

Тя зяпна. Седна и остана вторачена в него, после премигна няколко пъти.

— Защо иначе мислиш, че ще се кача в проклетото метро и ще се озова в шибания Бруклин?

— О, Господи — простена тя.

— В това, мисля, се състои тайният му проект.

— Не допускам Док да е такъв — възрази тя. — Док е страхотно честен.

— Идеалното престъпление — отбеляза Копланд. — Обир, извършен от човек, когото никой да подозира; който има достъп до най-тайните финансови данни, както и способността да надхитри и най-къдърния компютърен програмист в „Чейс Манхатън“. — Копланд започваше да се съвзема, да възвръща нормалните си реакции и да се пали от темата. Ако Док е нагласил нещата така, че да го провали, пъценяваше той, защо да не изопачи фактите и да го натопи? Днес сутринта чу как Едуардс съобщи за възстановените от Док седемдесет и два милиона долара от скрити сметки.

— Да, и ти пребледня като платно.

— Защото истината е, че имаше над сто милиона.

— О, Господи. Не мога да повярвам.

— Но е така — увери я той.

— А къде са останалите пари?

— Представа нямам. Вероятно в Панама.

— И Док е наясно, че ти знаеш? — Да.

— И още не си го предал на властите?

— Шантажира ме. Ако не му сътруднича и не изпълня желанията му, ще срине банката, като симулира проникването на вируса на хилядолетието. Сега трябва да отида в „Техноцентър“ и да се уверя, че хората от „Чейс“ не са открили действията му. Ако вече са го сторили, могат направо да ме арестуват, а той ще изчезне.

— Док е постъпил така?

— Той е изключително умен, Джоди. Знаеш го.

— Но и ти си такъв — отвърна Джоди. — Токущо надrobi страхотна попара.

— Не ми ли вярваш?

— Казах ти, не знам на какво да вярвам и продължавам да не знам.

— Е, повярвай в това: сега ще прекося улицата и ще вляза в сградата. Идваш ли с мен?

Той излезе от кафенето и застана на тротоара, загледан във фасадата на „Техноцентър“ — безлична маса от сив камък с гора от микровълнови и сателитни чинии на покрива. Вътре електронният мозък на „Чейс Манхатън“ се състоеше от двадесет мейнфрейма IBM, хиляда и шестстотин терминала, три хиляди и двеста телефонни линии, четиристотин персонални компютъра, две сателитни чинии, високоскоростни микровълнови предаватели, няколко генератора, аварийни батерии в мазето и чисто нова, напълно обезопасена за вируса на хилядолетието телефонна превключваща система. Повечето от сто и шестдесетте милиона, които „Чейс“ плати на „Копланд Сълушънс“, отидоха за авангардни програмни продукти, които управляваха IBM-машините в оборудваните с климатик стаи на втория, третия и четвъртия етаж. За да се избегне проблем 2000, преобразуващите данни бяха цялостно тествани в продължение на година; предпазният софтуер на „Чейс“ бе толкова защитен, колкото на всяка компания с нейните размери, където и да било. Програмистите на Док и двестата технически служители на банката провериха двеста и петдесет милиона линии, като използваха най-точните методи, прилагайки най-високи стандарти. Преработиха или изцяло подмениха по-вече от осемстотин основни програмни продукта. При такъв огромен проект неминуемо щяха да възникнат грешки, но „Чейс“ го знаеше, както и „Лойдс“ в Лондон, където банката бе застрахована срещу кражби. Всички се надяваха банката да премине през превъртането на датата без значителни поразии. Същия ден банката на Манила и три търговски японски банки, използвали софтуер от Копланд, вече бяха оцелели, макар Централната банка на Япония да се провали. Той бе предложил с голяма отстъпка „Копланд Сълушънс 2000“ на Централната банка, но те му отказаха. Толкова по-зле за тях. Толкова по-зле за всички.

Отиде до ъгъла и изчака светофара. Камион, който разнасяше вестници, спря до будката и шофьорът хвърли купчина от последното издание на „Поуст“.

„ПРАВИТЕЛСТВОТО ЗАТВАРЯ БАНКИТЕ“ гласеше заглавието, изписано с тлъсти букви.

Тиктак. Беше почти два часа. Оставаха малко повече от десет часа.

— Добре — обяви Джоди, заставайки до него. — Идвам.

10.

През следобедните часове случаите на сърдечни кризи в спешното отделение на „Белвю“ понамаляха само за да ги замени поток от пациенти, толкова подплашени от вируса на хилядолетието, че бяха наранили или себе си, или някой друг. След като гледаха цял ден новини, десетки хора с лабилна нервна система преживяха психологически сривове и започнаха да посягат на себе си, да се хвърлят под автобуси и от прозорци или нападаха всеки, изпречил се на пътя им: съпруги, деца, непознати. Чакалнята се изпълни с разплакани пострадали и объркани приятели или роднини.

Близо до прозореца тийнейджър включи транзистор на станция, специализирана само в новинарски емисии, и цялото множество бе принудено да изтърпи приливна вълна от покъртителни истории, случили се по света: в Бангладеш хиндуисти и мюсюлмани стигнали до насилие едни срещу други, докато се обвинявали защо е спряло електричеството в провинцията; ревностни християни, стекли се в Свещения град, за да отпразнуват настъпването на хилядолетието и да присъстват на Второто пришествие, се сбили с палестинската и израелската полиция; из Сибир се въдворяваше военно положение заради избухващите бунтове — репортажите бяха сурови и все пак не ставаше ясно какви точно са причините за вълненията: дали страх, дали смръзващият студ, религиозен фанатизъм, шестстотин години руско потисничество или брутален гнет. В Ермосило, Мексико, сред двата милиона богомолци, събрали се да видят с очите си Второто пришествие, избухнала холерна епидемия. Мъж в Чикаго нахлул в детска градина и задържал тридесет деца за зложници, като заплашваше да избие всичките преди свършека на света в полунощ по централно стандартно време.

В един момент търпението на хората в чакалнята се изчерпа — не бяха в състояние да поемат повече засилващото се напрежение от репортажите. Някакъв мъж просто се приближи до хлапето и го помоли да изключи транзистора. В отговор обаче получи само недружелюбен поглед; тогава сграбчи радиото, ала хлапето не го

пусна. Размениха се удари, викове, пристигна охрана и вирусът на хилядолетието се придвижи още по-близо.

До 14,45 задръстванията в Манхатън пречеха за бързото придвижване на линейки към болницата — именно това стана причина лудото темпо в спешното отделение да понамалее. Ако е затишие пред буря, помисли си Бил Пакард, докато се миеше след приключването на спешна сърдечна операция, време е да се възползва за миг. Съблече зелените дрехи и тичешком се спусна да разбере как се справя Док.

В 15,00 часа Док, след като направи всичко по силите си, започна да събира нещата си. Пейджърът му препредаде обаждане от Висок волтаж. Мигом я потърси в командния център.

Тя вдигна.

— Оперативната зала.

— Док е. Имаш ли нещо за мен?

Гласът ѝ се сниши до едва доловим шепот:

— Секретните кодове на операторите.

— Всичките ли?

— Не, но е добре да вземеш каквото съм открила.

— Как са записани?

— На архивираща програма. Дай да се срещнем на североизточния ъгъл на Първо авеню и 14-а улица след половин час. Отивам в централата в Ийст Сайд.

Точно изключи телефонът и Пакард влезе:

— Как върви?

Док поклати глава.

— Това е само едноединствено от стотиците отделе ния — оплака се той с горчивина. — Събери медицинските сестри, ще им обясня какво да правят. Госпожа Маккарти намери ли те?

— Госпожа Маккарти е под въздействието на успокоителни — отвърна Пакард със злорада усмивка. — Нахлу в операционната да ме търси и ако трябва да използвам точна медицинска терминология — откачи.

Преди да си тръгне, Док обясни на персонала кои машини са подготвени да функционират адекватно и кои са изключени, защото са опасни.

— След полунощ наблюдавайте внимателно автоматите — предупреди той сестрите. — Ако например някой е програмиран да

захранва с лекарства на определени интервали, проверете дали го прави. Тази нощ не се доверявайте на никакво автоматично оборудване и всичко би трябвало да мине гладко.

Последваха здрависвания, прегръдки, благодарности и Док се отправи енергично по Първо авеню. В главата му се въртеше единствено мисълта за електричеството. Волтове! Електроцентрали! Милиони километри кабели и жици, трасета, превключватели, токоизправители, трансформатори, електрически вериги, парни турбини и стотици влакове от Западна Вирджиния с въглища, захранващи ярките пещи, чиято топлина се превръщаше в така жизненоважното електричество.

Производството и разпределението на електроенергията е сложен процес, който се контролира изцяло от компютри — като се започне от мерките за безопасност в електроцентралите и се стигне до насочването на електрическите потоци в локалните подстанции. Между ядрената централа в Индиан Рок в северната част на щата Ню Йорк и който и да е контакт по някоя стена в Манхатън електроенергията минаваше през седем хиляди системи, пряко контролирани от компютри. Именно защото бяха компютри, тези машини често изключваха; поддържащите оператори имаха богат опит със сривовете в електрозахранването и внезапното спиране на тока. Но независимо от това никога не се бяха сблъскали с масиран отказ в много части на системата едновременно.

През 1900 година електричеството представляваше новост; на мода излизаше волтажът. Всеки млад мъж искаше да е Томас Едисън. Великият мъж направи от Ню Йорк първия електрифициран град в света. В началото на XX век, ако някой бе свързал къщата си с жиците на Едисън, хората го посещаваха, за да погледат със страхопочитание светлините. Електричеството правеше човека по-висш, по-близък до Бога; то бе в крак с прогреса. През следващите сто години електричеството завладя безброй технологии — от осветлението до компютрите — и хората вече не мислеха за постоянния поток от енергия като за новост. Електрическата енергия представляваше нещо основно, беше скучна и се приемаше като даденост.

От другия край на мрежата в Ню Йорк се намираще нефтеното находище под Мексиканския залив. Всички електростанции в Ню Йорк потребяваха този петрол, минимално рафиниран и извлечен от

недрата с автоматизирана помпена система, чието машинно оборудване включваше стотици вградени чипове. Безопасността на трансмисиите зависеше от контролните уреди, които обработваха данните в програмните продукти, обвързани с календарното време. Компютрите участваха на всеки етап — още от изпомпването на петрола в танкери и по тръби. Следяха всяка операция — от изчисленията на обема в барели до извънредните часове труд на операторите и съответното му заплащане.

В съседство с електроцентрала в Ийст Ривър на 14-та улица имаше складирани петнадесет милиона барела. Нефтът от тези складове се доставяше до другите подстанции в града по тръбопроводи. Автоматизираният процес, чрез който нефтът се превръщаше в електричество, се основаваше на постоянното и ритмично хранене. Компютри, обвързани с календарното време, контролираха потока от гориво през тръбите. В самата електроцентрала компютри следяха всеки етап от процеса: обема на нефта, проверка на качеството, добавката на допълнителни компоненти, насочването на струята към пещите и изгарянето, при което се затопляха огромни бойлери, където водата се превръщаше в пара под високо налягане, а тя от стоя страна въртеше турбините с бясна скорост, за да предадат това движение на генераторите и да се произведе електричество. Средна електроцентрала разполагаше с шестстотин програмни пакета, които управляваха поне четиридесет системи. Пет хиляди вградени чипа контролираха клапите, сензорите и отворите. Електроенергията, произведена от централата, се предаваше и смесваше с произвежданата от други електростанции чрез множество системи, подстанции, трансформатори, токоизправители, релета и превключватели, като всичко се контролираше от компютри. Веригата, свързваща електроцентралите, представляваше унифицирана система със задача да осигури най-ефективния капацитет на веригата като цяло. Същевременно контролираните от компютри връзки между отделните компоненти на веригата образуваха звено от цялостно трасе. Именно то бе изложено на най-голяма опасност пред вируса на хилядолетието и бе най-слабо проверената част. Големи потребители, похарчили стотици милиони, за да се предпазят от вируса на хилядолетието, можеха да бъдат сринати от по-малки, лишени от достатъчно средства, за да се предпазят.

Док и Висок волтаж си разменяха електронни писма година преди да се срещнат за пръв път. Криеха се, определяха си срещи на странни места, разменяха си информация и постепенно спечелиха взаимното си доверие. Бъбивата, ала сериозна операторка се казваше Сара Макфадън жена на средна възраст с афроамерикански произход и майка на четири деца; беше претоварена от работа, но имаше благ нрав.

На 14-а улица Док се облегна на стената и се огледа — коли задръстваха кръстовището, забързани хора изпълваха широките тротоари. Разтревожени граждани се тълпяха в бакалниците и деликатесните магазини: всеки купуваше колкото можеше да носи. Според него половината се подготвяха за Нова година; другата половина обаче сигурно трупаше запаси за обсадата. Витаещото във въздуха настроение сякаш вещаеше края на света, в гласовете на хората се долавяха напрегнати нотки. Ако прекъсне електричеството, няма да е като в Токио. Населението на Ню Йорк притежаваше стотици хиляди пушки и пистолети. При спирането на тока през 1977 грабежите започнаха мигове след като светлините изгаснаха. Новият, на пръв поглед по-възпитан и уреден Ню Йорк, създаден от кмета Джулиани, всъщност представляваше нещо доста крехко и привидната цивилизованост можеше да се стопи за секунди.

Засега още никой не стреляше. Вместо това във въздуха се носеше музика — кълтрипесен, изпълнена с фатални, противоречиви думи ехтеше от радиото на кола; каубоят пееше за шофьор на камион, чиято жена все още го обича независимо от неговата несрета. „О, Америка, ти знаеш как да прощаваш. Ти си огромна, в теб има място за всички ни, дори за грешници като мен.“ Док потрепваше в такт с музиката, докато оглеждаше тълпата, за да зърне Сара. Вляво виждаше червената тухлена фасада на електроцентралата в Ийст Ривър — ключов компонент в плана му да предотврати спирането на електричеството, та Манхатън да не замре. Оставена сама на себе си, електроцентралата не би се справила. Бо успя да проникне във всяка система, да изкопира програмите и базата данни, да открие фатални — непоправими според него — грешки. Първата задача на членовете на Среднощен клуб предвиждаше в 00,01 да поемат контрола върху програмата на „КонЕд“, наречена „Функционално незачитане“, която прехвърляше оперативния контрол от основната на първата резервна

система. Ала отварянето на „Функционално незачитане“ изискваше една от липсващите пароли.

Дълбоко под земята поредният влак на метрото потегли и разтърси тротоара; поток от човешки същества изплува от изхода. Сара бе сред тях. Като типична нюйоркчанка тя вървеше със завидно самообладание. По някакъв начин тя му напомни за високата жена, която видя преди толкова време в центъра на града, независимо че Сара едва ли надхвърляше един и шестдесет и пет и тежеше деветдесет килограма. Очите ѝ блестяха от интелигентност и усмивката никога не слизаше от лицето ѝ.

— Има няколко пароли, до които просто не съм в състояние да стигна — обяви тя. — Едната е за „Функционално незачитане“.

— Ще се справим някак — утеши я Док въпреки разочарованието си.

— Не виждам как ще успеете.

Върху челото на Сара се появи малка бръчка.

— Защо да не нахълтам в контролната зала с автомат и да заповядам: „Горе ръцете! Дайте ми паролата или ще ви направя на решето!“ Съвсем както го правят във филмите.

— Ако си готов да постъпиш така, лично ще ти отворя вратата — подсмихна се тя. — Нужни са ни малко каубойски действия, за да предизвикаме ръководството да размърда задниците си. Иначе — Бомбай.

— Индия? Какво е станало?

— Не чу ли? Бомбай е в пламъци.

— Милостиви Боже!

— Всичко отказало — електричество, телефони, вода; избухнали пожари, които не успяват да потушат.

Представи си го — Бомбай, а и цяла Индия с нейното милиардно население, както и уникалната им интерпретация на хаоса, който ги поглъща. Гневът на Шива, гневът на Аллах, гневът на всички познати на света богове. Неволно потрепери.

— Как мислиш, Сара? Това ли е апокалипсисът?

— Док — отвърна тя, — утре целият свят може да пламне и ако това стане, просто се налага да намерим начин да потушим пожара. Непременно ще успеем. Вярвай в това. — В очи те ѝ се мярна игриво пламъче. — Знаеш ли, досетих се какво се опитваш да направиш.

— Какво?

— Разполагаш някъде с мейнфрейм и разчиташ да симулираш резервна система на „КонЕд“, щом първата връзка във веригата сдаде.

— Нещо такова, права си.

— Не ме интересува кой си, но се чудя защо го правиш. Някой плаща ли ти?

— Не. Аз плащам на други хора. Мога да платя и на теб, ако желаеш.

— Не го правя за пари.

— И аз така си помислих — увери я Док.

— Просто ми е приятно да узная, че и ти не го правиш за пари. Ще ми се да ти помогна повече. Ще продължа с опитите да се добера до паролите.

— Сара — прекъсна я той, — не е изключено да се наложи да го направиш. Вероятно ще има и още доста неща, които да свършиш, ако ситуацията наистина се влоши. Казах ти за Върмонт, нали?

— Да. Звъннах им. Не разполагат с компетентен човек, който да провери кондензаторите или регулаторите на волтажа. Твърдят, че вече са ги тествали.

— Готова ли си да изключиш „КонЕд“ от системата?

— Аз да, но не и компанията. Цял ден спорят по въпроса. Трябва да вървя. Бог да те благослови, Док, каквото и да си намислил да правиш.

Тя му подаде три дискети и изчезна в тълпата.

Прекосявайки парк „Вашингтон“, оазис на сред града с дървета, шахматисти и детски площадки, Док седна на пейка и се загледа как млад баща люлее двегодишното си дете на люлка. Напредназад, напредназад. Детето се смееше от удоволствие. Някъде наблизо изляя куче. Коли минаваха по периметъра, търсеха място за паркиране. Спокоен, паркът отвъд Триумфалната арка в началото на Пето авеню сякаш не го бе грижа за приближаващата буря.

Нещата или бяха смъртоносно сериозни, или така банално тривиални, че човек да се изсмее. Нямаше средно положение. Бомбай бе в пламъци, а това предполагаше и половин Индия. Ако отиде до вестникарската будка на ъгъла или се върне на Насо стрийт и погледа телевизия, ще разбере какво точно става там; другата възможност е да остане на пейката в парка и да наблюдава как онзи там люлее детето

си. Врълетяха го и други мисли: колко подходящ е моментът за военен удар. Компютрите на Индия са излезли от строя, комуникациите — прекъснати, населението — силно объркано. Страната е слаба и уязвима. Враждебният ѝ съсед Пакистан разполага с двучасов прозорец: системите му функционират, а тези на Индия са блокирали. Какво предимство на мюсюлманската държава над хиндуистката държавасъперница! Пакистан може да нападне Индия без страх от ответен удар.

Док беше убеден, че всяка страна е с повишено внимание, включително и Съединените щати, и се подготвя за най-лошото. Най-лошото нямаше да се случи. Ако хората искат да започнат война през този ден, ще се наложи да се убиват един друг с ръчни оръжия, саби или с голи ръце. Възможностите на всяка модерна държава да води война и да се защитава зависеха от компютри. Военните компютри отстъпваха с няколко поколения зад цивилните технологии по простата причина, че трябваше да са изключително надеждни. Те никога не бяха подменяни. Вследствие на проявения прагматичен консерватизъм старият софтуер на военните компютри се излагаше на изключителната опасност да бъде засегнат от вируса на хилядолетието. Един Ф-16 представляваше сложна комбинация от кибернетика. Един танк разполагаше с дузина компютри и стотици вградени чипове, а един кораб — с хиляди. Пушки, ракети, хеликоптери, торпеда, радари, сонари, мини, бомби и комуникационни съоръжения — всички те зависеха от компютри. Някои щяха да сработят, но достатъчно много щяха да се окажат поразени и да снижат световния военен потенциал до най-ниското му равнище от сто години насам. Това, прецени Док, милостиво ще ни спаси през следващите дни.

Вирусът на хилядолетието провокираше само първите от компютърните откази през ХХІ век. Такъв малък вирус, а и въобще не бе вирус, ако се говори на строго професионален език. Истинският вирус представлява програмна грешка по невнимание. А вирусът на хилядолетието е съзнателно програмно решение, взето по финансови причини. През 1960 г. един мегабайт памет струваше три милиона долара, а датите изяждат паметта. Изпусни „едно“ и „девет“ и спестяваш мангизи. Това е всичко. Сметки за пари. От самото начало вирусът на хилядолетието е свързан с пари и ще си остане зависим от тях до края. Именно той подпали Бомбай. Той унищожаваше Токио.

Той остави половин милиард хора без топлина в смразяващата нощ. Само защото светът бе възприел американския подход: спести един долар днес, а утрешният да върви по дяволите.

Утре щеше да настъпи като огнена стихия след по-малко от девет часа. Тиктак. Беше след 15,30.

Бо се нуждаеше от архивираните файлове от дискетите. Док неохотно напусна парка и тръгна на юг към Насо стрийт. Ако не получи липсващите пароли, минава на вариант Б. Животът не се появява по инструкция; а ако действа така, то той я бе изхвърлил.

Копланд и Джоди влязоха в сградата на „Чейс Манхатън“ в „Метро техноцентър“ и приближиха гранитното бюро, зад което стояха две жени със сини униформи — белег, че са от охраната. На полицата зад тях Джоди забеляза петнадесетсантиметрово пухено кълбо — бяло мече, върху чиято мъничка тениска се четеше: „2000 години, ние сме готови.“ — Доналд Копланд и Джоди Максвел за среща с доктор Шварц.

— Добре дошли в „Техноцентър“, господин Копланд. Пригответе ви пропуски.

— Чакали сте ни?

— О, да, определено.

Подадоха им тетрадка и те се разписаха. Служител закачи на реверите им пластмасови карти за самоличност, а в асансьора друг служител провери пропуските им. В следващия момент на четвъртия етаж отново провериха пропуските им. Копланд поведе Джоди по коридор с тежки бронирани врати и неразбираеми знаци, изписани по тях. Внезапно се отвори някаква врата и пред очите на Джоди изникнаха редици от компютърни монитори; след леко отместване на погледа тя видя тълпа мъже и жени с карнавални шапчици, балони, конфети и синьобял, опънат през помещението транспарант. Върху него бе изписано: „2000 години, ние сме готови!“ Дневната смяна от шестдесет и пет програмисти, ангажирани с проблем 2000, се изправиха иззад терминалите и силно заръкопляскаха.

— Копланд, Копланд — скандираха те като студенти второкурсници, на каквито и приличаха.

— Знаеше ли за това? — попита той Джоди.

— Нямах никаква представа.

Две по-възрастни жени в делови костюми се отделиха от тълпата и тръгнаха към тях — доктор Шварц, ръководителка на „Техноцентър“, и доктор Нийман, ръководителка на програмистите по проблем 2000.

— Доналд, добре дошъл — развълнувано го поздрави доктор Шварц. — Очаквахме те. Доктор Даунс ни съобщи, че ще се отбиеш днес. А тази прекрасна дама вероятно е Джоди Максвел. Привет, скъпа. Добре дошла в „Техноцентър“.

Отначало смаян, объркан, а после развеселен и трогнат, Копланд се усмихваше като филмова звезда пред ръкопляскаща публика и вдигна ръце в отговор на овациите. След запознанствата и изпяването на „Прекрасен човек е той!“ дойде ред на шампанско. Доктор Шварц закачи значки „2000 години, ние сме готови“ на гостите. Копланд, почти примрял от напрежение да открие каква е скритата програма на Док, приемаше поздравления и се здрависваше със служителите. Някой взе палтото му и му връчи чаша шампанско.

— Чудесна работа свършихте, господин Копланд.

— Благодаря.

— Чух, че банката на Манила е оцеляла благодарение на вас.

— Благодаря.

Наложи си да води дружелюбни разговори и да отговори на куп технически въпроси. Най-сетне прошепна сковано на Джоди:

— Намери терминал, извикай диагностика 18В и я накарай да провери файл 437. Можеш ли да го направиш?

— Дай ми личния си код.

— Използвай твоя.

— Няма.

Той се поколеба, после просъска:

— Микро.

— Това е името на кучето ти.

— Хайде, Джоди. Направи го.

Побутна я към работния сектор и тя тръгна сред редиците от заградени тесни пространства в помещението без нито един прозорец. С любопитство отбеляза, че няма никакви телевизори или радиоапарати — значи „Техноцентър“ бе изолиран от бъркотията, приближаваща Ню Йорк със страшна скорост. Е, не съвсем изолиран: зърна брой на „Дейли Нюз“ — някой го бе донесъл следобеда. Хората, които заобикаляха Копланд в момента, бяха стояли затворени тук

целия ден. Но при следващата смяна, от 16,00, нещата щяха да са по-различни — щяха да са гледали телевизия по домовете си.

В последната редица кабинки видя млада жена, прилежно отдадена на заниманията си.

— Прекалено много работа, а? Затова ли не участвате в тържеството? — попита Джоди.

— Някои неща не търпят отлагане. Смяната ни приключва.

— Как въви... — Джоди погледна картата ѝ за самоличност и добави, Марта?

— Бавно — отвърна Марта. — Федералният резерв затвори банките, всички наши управители на клонове правят рекапитулацията за деня, затова върви бавно. Винаги е така в края на деня дори когато приключват по-рано. Тук ли работите?

— Не, аз съм от „Копланд“.

— О, вие там свършихте страхотна работа.

— Благодаря — отвърна Джоди. — Възразявате ли да направя диагностика на вашия терминал, когато приключите? Отдавна възнамеряваме да проверим някой от терминалите тук.

— Може, разбира се. Аз и без това свърших.

Джоди погледна монитора: по екрана се разпръскваха фойерверки; прочете и следното съобщение: „Здравей, Марта. Честита Нова година.“ — Нали не възразявате? — попита любезно Джоди и я отстрани от компютъра. После натисна няколко клавиша и повика диагностика 18В. Върху екрана се появи искане за личния код и тя напечата „Микро“. Мониторът стана черен, после фойерверките отново се появиха, но този път надписът гласеше:

„Здравей, Доналд. Честита Нова година.“ Джоди си помисли: „По дяволите, какво ще последва“, а Марта се изхили.

— Прави така цял ден с всички. Вие Доналд ли се казвате?

— Той е шефът ми — отвърна Джоди. — Доналд Копланд.

— Самият Доналд Копланд?

— Същият.

— Сигурна ли сте, че имате право да използвате паролата му?

— Той е тук — обясни ѝ Джоди. — Хайде да го попитаме.

Джоди отиде при празнуващите и се върна, придружена от Копланд. Той се взря в екрана и премигна няколко пъти, а устните му бяха застинали в идиотска зъбата усмивка.

— Е? — обади се Джоди. — Да я пускам ли?

Заинтригувани, някои от ръководството на „Техноцентър“ ги бяха последвали до терминала. Той ги виждаше как се тълпят наоколо: обзети от весело настроение, пиеха шампанско. Тяхната близост го изваждаше от равновесие, караше го да се чувства не на себе си, все едно го водеха на екзекуция. Доколкото знаеше, Док може да е програмирал нещата така, че банката да бъде унищожена на мига.

— Какво е това, Доналд? Малко от тайните на занаята ли? — попита усмихнатата доктор Шварц.

— Просто елементарна диагностика — отговори Джоди. — Нали не искаме никакви изненади в последния момент?

Копланд бе пребледнял от ужас, но все пак успя да промълви:

— Пускай.

Джоди избра файл 437 и натисна клавиша, за да го отвори.

Диагностичният файл представляваше проста графика: показваше броя на проверените редове и какъв процент от цялото представляват. Числото бързо нарасна от 1% на 12%, после на 35% и когато стигна до 100%, се появи надпис:

Кодовото съвпадане е 100% проверено.

За повторно потвърждение иди при Стария Мислител.

Потвърждение сега? Да/Не Копланд припадна — свлече се на пода като прострелян. Тълпата възкликна. Погледите шареха между падналия мъж и надписа върху екрана. Само след секунди той се върна в съзнание, отвори очи и видя наведената над себе си Джоди.

— Доналд? — попита тя, а гласът ѝ потреперваше от паника. — Доналд? Добре ли си?

Посланието се въртеше в главата му: „Стария Мислител. Стария Мислител.“ Док го препращаше вкъщи при любимия му компютър, след като го отведе в Бруклин, като част от ужасно глупава и неуместна шега. Нямахше какво друго да предприеме. Вероятно, мина му през ума, заслужава да е жертвата в моралната пиеса на Док.

Премигна. Лицето на Джоди бе на сантиметри от неговото; забеляза разтревоженото ѝ изражение. Насили се да попита:

— Защо съм на пода?

— Припадна.

— Какво съм направил?

— Сдаде като... руска ядрена централа.

— И хората ме видяха? О, Господи — простена той. — Изложих се като глупак.

— Денят — отбеляза Джоди — предразполага към подобно поведение. Всичко е напълно разбираемо.

— Прецака ме — пророни Копланд. — Копелето ме прецака.

— Млъкни — просъска Джоди. — Просто си затвори устата.

— Добе ли е? — попитаха едновременно няколко души.

— Да обърна се тя с лице към тях. — Добре е.

— Потвърждението не е тук — тихо ѝ съобщи той. — В Стария Мислител е.

— Ще млъкнеш ли? — прошепна тя гневно. — Ще поговорим за това по-късно.

— Те ще узнаят. Всички ще разберат.

— За бога, Доналд, млъкни!

— Какво стана, госпожо Максвел? — попита доктор Шварц и помогна на Копланд да се надигне.

— Не съм съвсем сигурна — отвърна Джоди, а в ума ѝ се мерна: „Господи, за пореден път го прикривам. Денят е изключително стресов. Мисля, че шампанското не беше добра идея.“ — Какво означава „За повторно потвърждение иди при Стария Мислител“?

— Ще ви обясня — обади се Копланд. — Стария Мислител е частна вътрешна диагностика, използваме я за потвърждение на самите диагностични програми. Джоди вероятно е използвала парола на „Копланд“ вместо на „Чейс“. Натиснете „Д“ за „Да“ и ще видите програмата. Вие я имате под друго име.

Марта натисна бутона и компютърът задейства обичайната потвърдителна програма без никакви изненади, както Копланд подозираше, че ще стане. Изправи се на крака и се опита да си възвърне част от достойнството, но то остана върху пода на „Техноцентър“.

Пристъпи неуверено към стол, седна, поиска телефона и набра номера на клетъчния телефон на Док.

— Док е.

— Аз съм в „Техноцентър“ — обясни Копланд.

— Хубаво местенце. Забавляваш ли се?

— Каква е целта на всичко това, Док?

— Иди си вкъщи при Стария Мислител и разбери.

— А ако не го сторя?

— Тогава ще откриеш нещо друго — отвърна Док.

— Нямах ли какво друго да ми кажеш? — простена Копланд.

— Не. Зает съм.

— Къде си?

— Не съм в Бруклин. Звънни ми, когато се прибереш. Не се съмнявам, че ще постъпиш точно така. До скоро, Дони.

Последва „клик“ и свободен сигнал. Копланд се взря за миг в слушалката, после затвори, чувствайки се победен. Джоди го насили да изпие чаша кафе, да се държи възпитано, да казва „Благодаря“ и „Довиждане“, преди бързо да го повлече към един от асансьорите, да минат край рецепцията във фойето и да излязат от сградата.

— Ще го убия — изкрещя Копланд на Мъртъл авеню. — Ще убия гадното копеле.

Той бе така вбесен, а Джоди така угрижена, че нито единият, нито другият забеляза веднага липсата на каквито и да е коли по Мъртъл авеню. Във въздуха цареше странно спокойствие, нарушавано от воя на полицейски сирени не много далеч. После последва трясък като при избухване на фойерверки. Парливият сълзлив газ ги изненада. Трябваше им време да възвърнат сетивата си и тогава видяха облечените в сини униформи полицаи: разгърнати в редица по широкото платно на Мъртъл авеню, оборудвани със съоръжения да се справят с размирици и с противогази, те напредваха със стабилна крачка към площад „Кадман“ на една пряка от тях.

Дим и газ изпълваше площада. Дочуха викове да отекват в далечината. Бяла кола с емблемата на кабелната телевизия „Ню Йорк 1“ следваше на десет метра след полицаите.

Копланд притича по улицата и изкрещя на шофьора:

— Какво става?

— Пияници. Напили се студенти. И какво още, Марти? — обърна се шофьорът към спътника си. — А, да — руснаци.

— Руснаци ли бяха или руски евреи — не съм напълно сигурен. Както и да е. Преди малко в Москва спряло електрозахранването и всички тези руски имигранти цъфнали в зала „Бъро“ за някаква демонстрация, а в същото време... Колко точно души, Марти? Май около триста студенти от колежа и университета наоколо точно започвали да празнуват Новата година. Младежите си носели каси

бира, вероятно и „Екстази“ и знаете какво става, нали? После дойдоха новините от Бомбай, в Индия; някакъв глупак с мозък колкото грахче, подпалил кофа за боклук, а после и автомобил. В този момент демонстрантите се смесили с пияните и някой привикал отряда за борба с безредиците. Е, отговорих ли на въпроса ви?

При резкия сигнал със свирка полицейската редица премина в лек бяг покрай „Техноцентър“ и се запъти към развилнелите се на площада. Колата ускори ход, за да догони полицаите, а Копланд потича малко редом с нея, преди да се откаже. „Честита Нова година“, промърмори той, застанал самотен наскрел улицата. Мислено се запита: „Какво ли е станало в Бомбай“, но после сви безразлично рамене. Извърна се, за да си тръгне, но Джоди беше изчезнала.

Върна се при входа на „Техноцентър“ — предположи, че е потърсила убежище вътре, но от нея нямаше и следа. Още един дезертър, помисли си той, точно като съпругата и сина му. И като Док. Доналд — машината за пари — представляваше истински разбунтувал се огън. Приближи се и се стопли. Но ако се приближиш прекалено много, ще се изгориш. В края на краищата всички се разбягваха. Почувства се силно угнетен.

Станцията на метрото бе затворена. Продавачът на билети му съобщи, че заради безредиците на площада не спират никакви влакове. Е, и без това не желаше да се вози в метрото. Стария Мислител и какви ли още от мъченията на Док го очакваха в дома му; трябваше да се добере дотам, но не искаше да бърза. Закопча палтото си и пое по дългия път през моста Бруклин към легендарния остров Манхатън.

На Насо стрийт членовете на Среднощен клуб седяха в кръг на пода и се държаха за ръце.

— Док получи ли паролите? — попита Рони.

— Мисля, че не — отвърна Бо. — Иначе щеше да звънне.

— В състояние ли сме да отклоним захранването на генераторите на метрото?

Ейдриън поклати глава.

— Дори да можехме, няма достатъчно електроенергия.

Не.

Предупредително изписукване се чу от монитора на Бо. Той се откъсна от кръга и провери екранадубльор на основната система на оператора, който в момента работеше в „КонЕд“. Операторът

получаваше спешно приоритетно съобщение от федералната Комисия по регулиране на ядрената енергия — КРЯЕ.

— Ето — обяви Бо. — Веселбата и игричките започват.

КРЯЕ в момента нареждаше на „КонЕд“ и на останалите обществени компании в Америка да изключат всичките сто и осем ядрени електроцентрали из цялата страна.

11.

ЧИКАГО ПОЧТИ БЕЗ СВЕТЛИНА СЛЕД НАРЕЖДАНЕ НА
КРЯЕ

РЕАКТОРИТЕ ИЗКЛЮЧЕНИ

МОСКВА ЗАМРЪЗВА ПРИ МИНУС ДВАДЕСЕТ ГРАДУСА
ФЛОТЪТ ПРИБИРА ВСИЧКИ КОРАБИ В ПРИСТАНИЩАТА
СВЕТЛИНА ИМА, ВОДА НЯМА ПО СВЕЩЕНИТЕ МЕСТА
ОБРЪЩЕНИЕ НА ПРЕЗИДЕНТА КЪМ НАЦИЯТА В ДЕВЕТ

Заглавията в последните за деня издания са страховити, помисли си Док, застанал пред оживена вестникарска будка. Хората се редяха да си купят вестник от всяко ново издание; зачуди се как шофьорите на камионите успяват да минат през тежкото движение. Щеше да си остане загадка. На шега купи брой от „Домашен майстор“. Може би, когато всичко приключи, ще се отдаде на ретро начин на живот, ще си намери приятелка, ще си вземе куче и ще си направи лодка.

— Много ли работа имате? — попита той продавача.

— Най-натовареният ми ден, доколкото си спомням.

— Какво мислите за всички тези заглавия? — попита Док и направи жест към първите страници.

— Продават по-лесно вестниците, приятелю. Следващият.

Пое към Насо стрийт бавно — не му беше никак лесно да съобщи неприятната новина. Не разполагаше с паролите. Е, ако Манхатън пропадне, какво от това, по дяволите. Той се постара. Специалисти по цял свят се опитаха да се справят с проблем 2000: търпеливо преглеждаха компютърни програми, стреляха с невидими снаряди по един невъзможен краен срок и в замяна не получиха нито слава, нито признание. Няма да има никакви възхвали за героичните им постъпки, макар че без техните усилия бедствията щяха да са значително по-големи. Така е според закона на Мърфи. А защо пък и самият вирус на хилядолетието да не е закон на Мърфи?

В 16,15 вирусът унищожаваше част от индустриалната зона на планетата, разположена от Мурманск над Арктическият кръг, през

Санкт Петербург и Москва, през Черно море и Турция (тук бе открита за света Троя) — през Средиземно море и Близкия изток — (навярно Сфинкса и пирамидите ще продължат да съществуват) — и надолу по източния бряг на Африка, през ветровете над Южния океан до ледените полета на Антарктида.

В Свещените земи люлката на Западната цивилизация изпитваше атаката на най-дребното франкенщайново чудовище — няколко липсващи бинарни кода. В Израел — страна почти изцяло справила се с проблем 2000, доколкото бе възможно за малка държава с много компютри, ядрените електроцентрали работеха безотказно, но водоснабдяването в Ерусалим и Тел Авив спря. Религиозното значение на хилядолетието бе привлякло около милион християнски поклонници; прибавени към местното население, те създаваха затруднения от седмица. Новата година се падаше в събота, а както е известно, този ден е свещен за евреите и тогава не се прави нищо. Не се движат никакви автобуси, такситата, почти липсват хотелски услуги, а ресторантите не отварят. Повечето от поклонниците, американски фундаменталисти, нарушаваха неволно един или друг местен обичай. Това провокира и еврейските, и ислямските фундаменталисти към тристранен спор за светото писание и средновековната теология. Радикални секти използваха насъбралите се тълпи и царящото объркване като прикритие за безкрайни подстрекателства. Със спирането на водоснабдяването избухна паника. Размириците в Израел се увеличиха, когато инфраструктурите на съседните Сирия, Йордания и Ливан се сринаха. Тозчас Израел се превърна в прицел на огромни групи бежанци, за които нямаше нито място, нито вода. Само Второ пришествие можеше да предотврати хаоса в Левит, но Док не допускаше божествената намеса да облекчи положението. Не го бе направила и първия път. Компютрите не знаеха за съществуването на Господ. Компютрите разбираха само от двоични машинни кодове и най-съществените грешки се откриваха единствено след щателни тестове. Тестът бе настъпването на новото хилядолетие.

В 17,00 часа Източна Европа ще бъде смазана, а в 18,00 Берлин, Рим, Париж и Мадрид ще поемат също надолу. Блестящите звезди на Запада ще се изправят лице в лице с колективната си глупост, и то не за първи път. Европа се бе изправяла пред нашественици от Изток и преди — вандалите и маври, османци и перси. Но Европа бе и сърцето, и

душата на технологиите, люлка на откривателските пътешествия, тя бе родила компаса, изобретила корпорациите, оттук тръгна индустриалната революция, бе дала на света мадам Кюри, синьор Маркони и човекът, който определи XX век — Алберт Айнщайн. Европа през XX век беше белязана от изненадващи внезапни и радикални промени, които свариха милионите неподготвени: масовите кланета през Първата световна война, Руската революция, разрушенията на нацистите, холокоста, възхода на Америка и Япония, сриването на Съветския съюз. Поредната изненада отстояше на разстояние само една часова зона.

Основното европейско събитие щеше да се състои в 19,00, когато врагът нападне Гринуич, Англия — пасторално предградие на Лондон, намиращо се на първия меридиан, на нула градуса северна дължина. От установяването на Кралската обсерватория през 1757 гринуичкото време се бе превърнало в стандарт за света. Автоматичните часовници в обсерваторията установяваха часовете си по Гринуич. Всички сателити и контролираните от тях станции по планетата се ръководеха от това време. Щом вирусът достигне нулевия меридиан, щеше да настъпи истински ад не само в небето, но и на земята.

В Ню Йорк слънцето придоби червен оттенък и започна да се спуска към Ню Джърси; температурите се понижиха. Денят отиваше към своя край, а заедно с него и XX век. Чума, породена от технологиите, се готвеше да нападне машините. Док не се съмняваше в победата на машините. Вирусът ще убие негодния софтуер и дефектните чипове и ще отърве технологичните индустрии от мъртвите клетки. Старите, неефективни компании ще умрат, а млади, по-умни и предприемчиви ще победят. Оцелелите ще бъдат по-силни, по-знаещи и вероятно по-мощни. По-отговорни политически общности ще заменят неефективните правителства и на финала шепа мегакорпорации ще управляват света. Добре дошли в XXI век.

Продължаваше да върви и да наблюдава как хората опразват сградите. От Харлем до Батъри парк тълпи се придвижваха в гъста навалица към домовете си; изглеждаха готови още веднъж да преживеят смазващото пътуване с метро. Като човешко месо, помисли си Док, поемайки по „Бродуей“. Така компютърните фанатици наричаха хората, които работеха с компютри, без да имат понятие от

тях: човешко месо. В момента половин милион бяха под краката му, натъпкани във вагоните на метрото.

Пъклен ден и пъклен век. Хората дълго ще коментират този ден. Къде беше на Нова година 1999? Какво стана? Чакай да ти кажа пък... Докато крачеше, Док дочуваше приказките на хората и си даде сметка, че всеки има каква история да разкаже; всички вкупом заедно рисуваха портрета на града при залязването на деня.

След като банките затвориха, в магазините престанаха да приемат чекове — не бяха сигурни кога ще могат да ги осребрят. Час по-късно престанаха да приемат и кредитни карти. Към края на следобед остананах отворени само магазините, които обикновено работеха с пари в брой. Пред банкоматите се виеха километрични опашки; когато машините свършваха парите, се оказваше, че твърде много хора просто не са имали късмет.

На централната гара чакалнята щеше да се превърне в бална зала за няколко часа — старомоден оркестър, изпълняващ суинг, подготвяше инструментите си, независимо от тълпите, забързани да напуснат града. Точно когато оркестърът подхващаше първата мелодия на Дюк Елингтън, компютър на „Метро Норт“ сдаде при опит да направи резервации за влакове след полунощ. Последвалото объркване едва не прерасна в безредици, каквито само двадесет и пет хиляди добре възпитани и заможни американци са в състояние да създадат. Под нежните звуци на музиката пътниците нахлуха по пероните и се наблъскаха във вагоните като добитък. Десет минути по-късно същото се случи и на гара Пен, само дето там нямаше музика. В прилив на благоразположение и милосърдие железопътните власти осигуриха допълнителни композиции и престанаха да проверяват билетите.

Телефоните не работеха добре от рано сутринта. Щом вирусът нападнаше нова държава, всеки имигрант или посетител от въпросната страна се опитваше да звънне в родината си. И понеже в Ню Йорк имаше етнически общности от всички краища на света, международните линии бяха блокирани цял ден. При избухването на пламъците в Бомбай индийската колония в долната източна част на Манхатън нададе отчаяни вопли и двадесет хиляди индуси направиха опит да позвънят на близките си, като побързаха да организират отряди за опазване и отбрана както на семействата, така и на дребния си бизнес, когато разрушението връхлети Ню Йорк, а в това време

малайзийци, лаосци, корейци и пакистанци се притесняваха за родините си и изчакваха телефонна връзка. По-рано през деня големите руски анклавни в Бруклин загубиха колективното си съзнание, когато вирусът нападна „матушка Русь“ — хиляди обсадиха консулството в Манхатън и изпълниха православните църкви, за да се помолят за спасението на родината. Не по-малко на брой руснаци, руски евреи и родени в бившите съветски републики се отдадоха на необуздани тържества, провокирани от съобщението за обявеното военно положение в цяла Русия. Опиянени от водка, хиляди объркани руснаци изразяваха обзелите ги луди страсти, като се сбиха с полицията.

Реалното съществуване на проблема предизвика истинска паника сред безброй дребни бизнесмени. През последните месеци те бяха пуснали край ушите си постоянните приказки за проблем 2000 и сега изведнъж — фрас! Внезапно, в последния ден, докато по телевизионните канали течаха съобщения за сринове в компютри от Бронкс до Катманду, типовете човешко месо решиха да проверят лично дали имат проблем с машините си. По Интернет лесно се откриваха тестове за вируса на хилядолетието в персоналните компютри, а и няколко телевизионни станции излъчваха такива инструкции. Неопитни оператори ги следваха, копираха програмите и ги включваха. Клъц. Бум. Тряс. Хиляди машини не издържаха на изпитанията най-често заради грешка на оператора и това сериозно повишаваше степента на паниката. В агенция за недвижими имоти на Източна 37-а улица един от брокерите методично обикаляше работните места и разбиваше мониторите — човекът смяташе, че именно те са компютрите. Разни безумци стреляха по машините си, изпепеляваха ги, хвърляха ги през прозорците, прегазваха ги с фордовете си. В традиционен нийоркски стил стотици раздразвени собственици на компютри изнасяха техниката и я изоставяха по тротоарите. Предприемчиви типове незабавно започнаха да събират зарязания хардуер — той си бе съвсем наред, защото проблемите се кореняха в софтуера, вградените чипове или вътрешните часовници.

Мейнфреймове и свръхкомпютри не се справяха по-добре от по-малките машини. Във физическия факултет на Колумбийския университет при проверка, направена в последната минута, един „Крей“ на стойност осем милиона долара, предназначен за ядрени

изследвания, показва дефект във вградения чип, който задвижваше вградените климатични инсталации, и извади от строя охладителите, като стопи процесорите. Други компютри умряха по по-обикновени начини. Намираха се и хора, които просто изтегляха щепсела и отиваха да пийнат нещо по-твърдо.

Невиждани тълпи от предградията задръстваха тунелите и мостовете към Ню Йорк, обзети от непреодолимо желание да участват в тържествата в центъра; те значително надхвърляха по брой онези, които се опитваха да напуснат града. Купонът определено бе започнал. В двадесет и пет милионен метрополис може да се направи тържество за посрещането на нов век — дори ако в града бушува пожар, пак поне половин милион ще се отзоват на поканата. Очакваше се в Манхатън поне четири милиона мъже, жени и деца да са по улиците в полунощ. Градът не предприемаше нищо, за да накара хората да си останат по домовете.

Като подготовка за официалните фойерверки в Батъри парк — късче зеленина близо до Световния търговски център и Насо стрийт — бяха издигнати трибуни и навеси. Слънцето едва залязваше, а всички места вече бяха заети от гуляйджии. При един от навесите пъргав сервитьор включи телевизор „Сони“ с осемдесет и осем сантиметров екран, който веднага започна да бълва последните новини: слисан репортер, облечен в дрехи със защитен цвят, предаваше от Африка.

— В момента вирусът на хилядолетието — убеден съм, че на всички ни е писнало да слушаме този термин — премина през Арабския полуостров и Африканския рог и е тук, в историческия град Хартум, столицата на Судан, където се срещат Сини и Бели Нил. Сами виждате, че светлините светят, а водите на реките текат спокойно, както е от незапомнени времена, без да обръщат внимание на катастрофите в други точки на света. На север оттук обаче Багдад е без електричество, а спо-ред съобщения от Саудитска Арабия не функционират военните комуникации в крал...

— Стига вече с тези глупости!

Неколцина пияни мъже рязко прекъснаха новините, грабнаха апарата и го захвърлиха във водите на пристанището. Хиляди ги приветстваха с ръкопляскания, а някой изстреля фойерверк към небето, чието разпукване съвпадна с шумотевицата долу. Бум!

Надлъж и нашир по целия остров нямаше празен стол в нито един бар. Всички маси по ресторантите бяха заети. В редките случаи, когато някой с резервация не се появише, на тротоара чакаха десетки, готови да заемат местата. Гъстата тълпа по Таймс скуеър преливаше на няколко преки от ъгъла на „Бродуей“ и 42-ра улица; седемстотин и петдесет хиляди души се опитваха да измислят какво да предприемат през следващите седем и половина часа. Високо над хората, притиснали се рамо до рамо, двадесет и четири гигантски телевизионни екрана, първоначално предназначени да показват тържествата във връзка с посрещането на новото хилядолетие във всяка часова зона, сега излъчваха видеоматериал от западната част на Щатите и репортажи от самия Таймс скуеър. Организаторите не допускаха тревожни новини да развалят настроението на празника, затова и не се предаваха новини от други страни, вече поразени от вируса на хилядолетието.

Започваше да става студено. Полицията — на коне, мотори, колела и пеша — бе навсякъде. Пазителите на реда изразходваха по-голямата част от енергията си да държат аварийните ленти свободни, за да минават специалните коли. Виеха сирени, младежите из тълпата надуваха свирки, пееха песни, пиеха; две рокгрупи свиреха с пълна сила, но музиката им едва се чуваше над цялата дандания.

В „Белвю“ се бореха с последната вълна от пациенти — главно пострадали при обичайни автомобилни катастрофи или от огнестрелно оръжие. Независимо от напрежението Бил Пакард настоя да бъде свикан целият медицински персонал, та всички да чуят предупреждението да не използват автоматизираните уреди. Изтощен, Пакард намери диван в една от служебните стаи. Опита се да дремне, но не успя да заспи. Вместо това накара инженерите на сградата да извършат пълна проверка за готовността на генераторите в мазето.

В горната част на Уест Сайд капитан Ед Гарсия мина през организираното от самия него Религиозно светилище на хилядолетието на територията на 24-ти участък. Архиепископът на Ню Йорк отслужваше меса в Сентръл парк, а група вещици провеждаха сбор на 99-а улица. Поне две дузини пастори държаха проповеди и създаваха оживено религиозно тържище с подobaващ фанатизъм. Весел, набързо сформиран комитет от живеещи в горната част на Уест Сайд, въоръжени с бележници, циркулираше между евангелистите и

оценяваше с точки ораторското им майсторство, плам и библейска акуратност. Църковен хор пееше на авеню „Амстердам“; будистки монаси пожелаваха в Сентръл парк Уест да царят спокойствие и добра воля.

В центъра на града възникваха малки хаотични сценки: хотелски управители, давайки си сметка, че мнозина гости, направили скъпи новогодишни резервации, никога няма да се появят, предлагаха — при това на приемливи цени — стаи на клиенти, които бяха изхвърлили само преди часове. Щастливците възприемаха поканата като дар Божи, докато не се окажа, че кредитните им карти не важат. Понеже в повечето азиатски банки бе преустановена всякаква електронна обработка на данни, притежателите на карти от тези банки се оказваха в положение да не могат да помръднат от местата си. На сюрреалистичната светлина на залеза превъзбудени хора, тръгнаха да празнуват, задръстваха тротоарите. Шизофреничният характер на момента се прояви най-силно на Таймс скуеър: групи скандиращи младежи стояха една срещу друга от двете страни на „Бродуей“. Тези от западната страна безгрижно подвикваха: „Две хиля\2и, две хиля\2и!“, а онези от източната страна отвърщаха: „Няма да има светлина. Лека нощ. Вирусът дойде.“ Пияна жена шареше по улицата между двата тротоара, като се вслушваше ту в едните, ту в другите. После церемониално вдигна високо във въздуха бутилка „Джим Бийм“, не уцели устата си, оля се цялата с уиски и бавно, сантиметър по сантиметър, се свлече по гръб на асфалта. Незаинтересуван и високомерен, Мики Маус — неофициалният кмет на Таймс скуеър — се взираше към тълпата от височината с безметежна, глупава усмивка. Дигиталният му часовник показваше 16,32.

Под сивото притъмняващо небе контролните компютри включваха последователно уличното осветление: пряка след пряка, сектор след сектор, по широките булеварди потичаха светлинни реки. В здрача се очертаваше един по-интимен Манхатън. Като цветя в нощна градина неоновите лампи заблещукаха под първите звезди и създаваха прекрасно произведение на изкуството, плод на ХХ век. В центъра високите небостъргачи излъчваха тържествено сияние, сякаш осъзнаваха своята сериозна величественост.

Из жилищните квартали телевизионните екрани хвърляха синя светлина във всеки апартамент, забулвай все по-плътно от спускащия

се мрак. Единственият начин да се избягнат новините бе да се гледа колежански футбол или стари филми по TNT Но дори и тези станции пускаха в долния край на екрана съобщения за последните събития. Никъде нямаше спасение. Док се отби в деликатесен магазин на Канал стрийт за сандвич — телевизорът зад тезгяха бе включен: предаваха мач от Тампа при полупразни трибуни. На фона на слабата игра коментаторите говореха за останалия почти без светлина Чикаго.

В 16,45 вече бе тъмно; градът претърпя неуловима промяна: стана по-тайнствен, но изпълнен с повече желания. Док усети разликата още на излизане от магазина, стиснал сандвича в хартиената кесия. По улиците се появиха ранните нощни птици — предлагаха екзотични форми на търговия на пристигналите да се забавляват тълпи; със спускането на нощта във въздуха се понесе ароматът на секс и наркотици. Купонът набираше сила; изплашените пиеха, пушеха и гълтаха хапчета, за да си осигурят безчувственост в подготовка на задаващата се буря. Безстрашните се тъпчеха с всевъзможни храни — нали именно това се очакваше от тях. През новогодишната нощ правилата никога не се спазваха съвсем стриктно, но тази Нова година направо ги отхвърлиха и стъпкаха.

Док пристигна на „Уолстрийт“. Видя група японски туристи да си правят обща снимка при железните лъкове. Насилваха се да се усмихнат, но новините от родината бяха помрачили прекарването им в Ню Йорк. Фотографът се взираше през обектива, отстъпи назад, отново погледна и каза нещо на японски. Док се приближи и забеляза, че фотоапаратът е съвсем нов модел. Досети се какво бе станало. Чип в апарата, настроен на японско време, бе отчел пристигането на хилядолетието, бе дал дефект и унищожил апарата.

Вирусът беше невидим, всъдесъщ и се проявяваше къде ли не. Следващият фотоапарат от поточната линия може да е с различно настроен чип, софтуерът да има друга конфигурация или самият чип да е сглобен от други компоненти. Док се изсмя на глас и стресна туристите — въобще не разбираха защо някакъв брадат лунатик с високи ботуши и ловджийска ушанка ги зяпа и се смее неистово.

— Светът е полудял — извика той. — Аз съм луд, вие сте луди. Всички са луди и именно затова всичко е чудесно. Ха\2a\2a...

Първият етаж на „Копланд Инвестментс“ на Насо стрийт бе почти празен — служителите от отдел „Продажби и счетоводство“ си

бяха тръгнали отдавна. Док завари остатъци от тържество, бутилки шампанско и картонени чаши. Една жена, седнала на работното си място, говореше по телефона, който като по чудо работеше. Обясняваше в слушалката, закрепена към главата ѝ, нещо на невидимия си събеседник ту на немски, ту на английски.

— Точно така, хер Ягер, основният пакет за банка като вашата е пет долара за ред код. Банка като вашата има поне четиридесет милиона. Да. Разполагаме с екип консултанти, които може да са при вас следващата седмица. Разбира се. Ще наемем чартър или ни изпратете вашия самолет. Да. Добре.

Ja. Ja. Bitte, Mein Herr.

Док се почеса по врата и рече:

— Прибирай се вкъщи, Мария. Не е нужно да си тук.

Тя му махна, намигна, посочи към телефона и кимна ентусиазирано, докато приключваше:

— Ja. Ja. Nein. Ja. Bitte. Auf wiedersehn, Herr Jager. Да.

Довиждане.

Затвори и му се усмихна.

— Какво ще кажеш? Бинго! Беше Хамбург. Уау! Док се наведе над плексигласовата преграда и попита:

— Копланд кога вдигна цената на пет долара?

— Тази сутрин. На хер Ягер обаче не му пука. Готов е на всичко.

— Струваше три долара цялата година — отбеляза Док. — Но ти си права: клиентите ще заплатят и новата цена.

Избухването на фойерверки в Батъри парк наруши тишината в офиса. Шумът от далечната веселба се носеше из нощния въздух като ехо от отминали Нови години в Ню Йорк, когато празненствата не бяха толкова пищни, а забавите — така грандиозни. Навън светлините пред входните врати и около уличните лампи смекчаваха тъмнината. Неясни фигури бързаха по тротоарите към центъра на тържеството и неговото обещание за топлина.

— Ти си добър служител, Мария. Хайде, прибирай се.

— Уау! — Тя се ухили като самодоволна котка. — Хамбург.

— Честито — поздрави я той усмихнат. — Истински се надявам да осъществиш продажбата.

Мария свъси вежди и промълви замислено:

— Чудя се дали Доналд ще ми разреши да използвам самолета утре. Ако отида веднага, ще приключа сделката.

— Мария — прекъсна я той нежно, — летищата са затворени.

— Моля?

— Няколко дни няма да има самолетни полети.

— Шегуваш ли се?

— Опасявам се, че не.

Тя премигна, наведе се и погледна зад гърба на Док към празния офис.

— Къде са другите?

— Идва Нова година. Никъде ли не си поканена?

— Боже милостиви! Колко е часът?

— Почти пет.

— Боже милостиви. Боже милостиви. Говорила съм по телефона два часа. Закъснях, закъснях...

Сграбчи чантата си, извади огледалце и провери грима си.

— Какво каза за летищата? Въобще — какво става по света, Док?

Той почеса брадата си, премисли безброй всевъзможни отговори — по един за всяко бедствие, разтърсило света. От осемнадесет милиона компютри в Китай петнадесет милиона бяха излезли от строя. Банките в Латинска Америка бяха задръстени от клиенти. Руснаците продължаваха да създават безредици в Бруклин. След пет минути вирусът ще връхлети Източна Европа. И така нататък, и така нататък. Мария съвсем скоро сама щеше да открие какво става.

Той ѝ намигна и обяви:

— Помпата не работи, защото вандал е откраднал дръжката. Така пее Боб Дилън в една песен. Честита Нова година, Мария.

Тя сбръчка нос.

— А?

В празния офис на Копланд миришеше на димна бомба. Горкото копеле, помисли си Док. Докато за него работят хора като Мария, той ще изкарва повече пари, отколкото някога си е представял за възможно. Изведнъж клиенти от цял свят проявиха желание да се сдобият със софтуер, който да се справи с проблем 2000 и с излезлите от строя машини, ала поради задръстването на телефонните линии повечето хора отвъд океана не успяваха да се свържат. Все някога телефоните ще заработят отново. След часове, дни или може би седмици, но

линиите ще се възстановят. Катастрофата с настъпването на хилядолетието ще изbledнее в историята и Доналд Копланд ще бъде един от големите победители.

На втория етаж персоналят се опитваше да се свърже с банкитеклиенти от цял свят. Преките линии до „Чейс“ и други местни банки функционираха, но онези, които поддържаха връзка с чуждестранни клиенти, бяха преустановили работата за деня. Заетите телефонни линии ги блокираха. Двамата рима дремеха по бюрата, а останалите вдигаха новогодишни наздрависи в задната част на помещението. Док погледа към присъственото табло и видя, че половината служители от междинната смяна няма да се появят. Ани, ръководителката на смяната, вдигна безмълвно ръце. Док я разбираше — нямаше какво да допълни.

— Доналд обаждал ли се е? — попита Док.

— Никой не го е виждал от часове. Отиде, мисля, до „Техноцентър“.

— Май си е тръгнал оттам — промърмори Док. — Какво ще правиш довечера?

— Ще браня крепостта тук. Заместникът ми няма да дойде. Марти се е напил. Призна ми го по телефона и му казах да си стои вкъщи.

— Ти си като ангел спасител, Ани.

— Ха! Нищо подобно, приятелю. Какво да правя вкъщи? Да гледам телевизия ли? И тук няма да ми се размине — кимна тя към апарата.

— Какво дават?

— Берлин.

Той погледна екрана: репортер на Си Ен Ен стоеше по средата на широк булевард, а над главата му избухваха фойерверки. Полуголи хора в карнавални костюми танцуваха около него. Не в кадър, но наблизо оркестър свиреше „Когато светците маршируват“ и се налагаше репортерът да крещи в микрофона. Камерата се плъзна по широка жълта ивица през улицата между двата тротоара.

— Тази ивица на Фридрихщрасе макира някогашната г\2ница между Източен и Западен Берлин обясни репортерът.

Аз съм наред великолепно новогодишно тържество, точно тук, където някога се издигаше пропускателният пункт, известен като

Чекпойнт Чарли. Двадесетина метра на запад, както сами виждате, все още се издига кулата, откъдето американски войници с автомати са гледали руските си колеги, застанали на също такава кула от другата страна. В дните на Студената война някои са се опитвали да минават през барикадите и преградените с тел тунели. Тогава и двете страни са насочвали към тях оръжията и биноклите си. Било си е направо страшно, но сега вече това го няма. Малко са останалите белези от пропускателния пункт днес — само кулата и няколко кутии жълта боя по асфалта. Студената война приключи, а горещата война между Изтока и Запада никога не избухна. Всички се опасяваха това да не се случи, но страховете се оказаха напразни. И точно така се чувстват хората тук, в Берлин, по отношение на вируса на хилядолетието тази вечер.

— А какво е отношението към случилото се преди часове на изток? — попита гласът на водещата от студиото. — Япония пострада. Китай, Русия и Индия...

— Според берлинчани това никога няма да ги сполети.

— Днес Германия не затвори ли рано банките, стоковите и финансовите си борси?

— Да, но единствено като предпазна мярка.

— Е, Алекси, разполагаш с петнадесет минути, за да разбереш кой е прав.

Репортерът вдигна фенерче и бутилка вода.

— Аз съм готов, каквото и да стане. Това е всичко засега от мен, Алекси Косигин, за новините по Си Ен Ен от Берлин.

В кадър се появи студиото в Атланта и водещата.

— А сега да се насочим към Москва — обяви тя — и Пол Дилейни на Червения площад.

На екрана се появи говореща глава сред облак прехвърчащи снежинки. Древният храм „Василий Блажени“ с изящни очертания се извисяваше над взвод войници в зимни униформи, които прекосяваха площада в стегнат марш — тътенът от стъпките им приличаше на смразяващ ритъм на отчаянието.

— Това е Червеният площад, празен. Един от най-големите градски площи в света е изоставен. В дъното виждате лъскавите куполи на Кремъл, оскъдно осветени сред настъпилия мрак. В Москва няма електричество. През дългата си история Москва е била

поразявана от Иван Грозни, изоставена от Петър Велики, окупирана от Наполеон и бомбардирана от Хитлер; през последните десет години тя се бореше да се превърне в смайващ свят, където цари свободният пазар. А сега?

Има опасност този удар да я довърши. Получаваме съобщения за грабежи в много части на града. Според непотвърдена информация мародерите най-често са самите полицаи.

Армията е призована да наложи контрол над полицията, но никой не е наясно какво ще се случи. Из целия град комуникациите са прекъснати. Тук хората са обзети от съмнения дали изобщо нещо функционира. Със сигурност знаем за проблеми на армията при зареждането на танковете с гориво. Явно дизеловите помпи във военните депа са блокирали няколко минути след полунощ.

— Клетъчните телефони работят ли? — попита водещата.

— Не.

— Знаеш ли дали горещата линия между Кремъл и Белия дом работи?

— Не знам, но в кремълския комплекс свети. Там разполагат със собствен електрозахранващ генератор. Горещата линия, предполагам, действа, но както казах не допускам нещо друго да функционира. Съзнавам, че си противореча, но цялата ситуация е противоречива. Равнозначно на спечелена награда е снабдяването с информация, защото такава почти липсва. Разполагаме със съобщение от далечния северен град Мурманск. Разбрахме, че специален отряд от руския флот е заставил с оръжие операторите на атомна централа там да не спират работата на съоръженията, но поради невъзможност да се свържем с Мурманск не можем да потвърдим фактите. Един момент. Какво? Кога? Сега? Джейн, токущо ни уведомиха, че ще влезем в Кремъл — тъкмо това чакахме. Толкова за момента. Пол Дилейни за Си Ен Ен от Москва.

Док се извърна, без да слуша коментарите на водещата. Подобно на всички други и руснаците ще разберат, че вирусът на хилядолетието само изостря по-стари, дълбоки проблеми, поставяйки ги на фокус. Той представлява катализатор, който ще извади на бял свят всички слабости в едно технологично общество.

Док се отправи към третия етаж, мина през защитените врати и влезе при членовете на Среднощен клуб. Думите му не ги изненадаха

— те вече се бяха досетили какво ще чуят.

— Паролите са заключени в изолиран персонален компютър и Сара няма никакъв достъп дотам. Край на историята.

— За пръв път ни съобщи името ѝ — отбеляза Бо.

— Знам. Името ѝ е Сара Макфадън. Предложих ѝ да отида там с пистолет и насила да накарам проклетия началник да включи въпросния компютър. Но май няма да постигна никакъв успех.

— И когато основната система сдаде, той ще изпише паролата и ще прехвърли електрозахранването на резервната система. А щом и тя откаже — оставаме на тъмно.

— Така изглежда — съгласи се Док.

— Обадох се на „Нордърн Лайте“ във Вермонт. Попитах ги защо не наобиколят подстанциите и не започнат да проверяват чиповете, а оня тип на телефона, някакъв шеф, се разфуча: „Кой, по дяволите, си ти? Какво значи да проверим проклетите чипове? Платихме на специалисти от Бърлингтън да го направят.“ А проверихте ли какво са направили? — рекох му аз. Оня ми се озъби: „Кой, по дяволите, си ти?“ Страшно обичам да ми говорят така. Именно заради типове като него всичко ще се провали. Ей такива ще ме направят адски богат един ден.

— Ще станеш още по-богат, ако измислиш как да се добереш до паролите и да не допуснеш електричеството в Ню Йорк да изгасне — подхвърли Док.

— А какво става с вариант Б?

— Не можем да разчитаме на кмета Руди — отвърна Док. — Той ще ни прати по дяволите.

Бо се извърна отново към екраните, а Док вдигна глава, за да види колко е часът. В помещението имаше поне сто часовника, ако се смятат и вградените в компютрите, ала всички гледаха огромния гаров часовник, който Ейдриан намери в някакъв антикварен магазин. Дългите елегантни стрелки отмерваха грациозно секундите, минутите и часовете, изписани с ясни цифри върху голям циферблат. Беше пет и десет.

— Какво ще правиш, след като всичко свърши? — Каролин зададе въпроса на Рони за петстотен път тази седмица.

— Каролин, моля те. Не ме интересува „после“. Интересува ме „сега“.

— Просто съм нервна. Телефонните линии доста се използват. Пред претоварване са.

Върху мониторите на Каролин схеми показваха осъществяваните в момента връзки. Човек би си помислил, че в тази секунда всички в Ню Йорк говореха по телефона. Освен размяната на гласови потоци огромно количество данни също претоварваха линиите, защото милиони се опитваха да се свържат чрез Интернет. Телефонните централи в цял Ню Йорк жужаха, докато трескаво препредаваха информация до други подцентрали. Броят на приеманите от града разговори не отстъпваше по количество на водените — капацитетът на десетките хиляди системи бе на изчерпване.

Навъсен, Ейдриан нямаше никакво настроение. Док не се изненада. Напоследък хлапето носеше униформа на ватман от метрото и до крайна степен се вживяваше в ролята си на началник движение на влаковете. Възприемаше метрото като нещо лично свое и никак не харесваше хората, които контролират транспорта. В момента всички влакове закъсняваха, а пероните бяха препълнени — това дълбоко го разстройваше.

— Какво има сега?

— Те са идиоти! — беснееше Ейдриан. — Пуснаха допълнителни влакове и използват старо оборудване, а то се разваля непрекъснато. В момента са спрени пет влака.

— Откога седиш тук? — попита Док. — Кога спа за последен път?

— Не си спомням.

— Защо не подремнеш, Ейдриан?

— В никакъв случай. По дяволите. Остави ме на мира.

Док го потупа по рамото и отиде да седне при Джод пред големия телевизор в залата.

— Кой е наред? — попита Док.

— Германия — отвърна Джод. — И тя си го отнесе. Всичко в бившата Източна Германия се провали. Берлин се срива. В някои от западните провинции има електричество, но са спрели всичките си ядрени електроцентрали.

— А Полша?

— Извън строя е.

— А Румъния, Унгария, България?

— Няма ги. Над Будапеща летели седем самолета, когато радарите, контролиращи въздушното движение, отказали. Шест успели да кацнат, но пилотът на последния загубил контрол при приземяването и ударил на пистата два други. Как се нещата отвън?

— Особени. Впрочем — според очакванията. А как са нещата тук?

Док направи жест към работните места.

— Напрегнати, както и си мислехме.

— А ти как си? — попита Док.

— Е, все пак няма да настъпи краят на света, нали знаеш? — отвърна Джод. — Ще погине само доста софтуер, но той и без това вече е бил мъртъв, но не го е знаел.

— Абсолютно си прав, приятел.

Върху телевизионния екран берлинският репортер стоеше на Фридрихщрасе сред море от светлина, осигурена от камиона на телекомпанията. Пукотът на фойерверките заглушаваше част от думите му, докато той, със задъхан глас, се опитваше да опише какъв хаос настъпва около него.

— Хората просто не знаят какво да правят. Берлин винаги е буен по Нова година. Стреля се с незаконно оръжие, палят се домашно измайсторени фойерверки, но днес специално ми се струва, че всеки, които се е снабдил с фойерверки, е — ешил да ги запали. Шумът е оглушителен. Берлинчани бягат представа нямам към или от какво — и не знам как изглежда обстановката освен тук, пред очите ми. Дочух, че на някои места телефоните работят, а на други — не. Очевидно електричеството е спряло, защото старите електроцентрали в сектора, който някога бе Източен Берлин, са прекъснали работа няколко секунди след полунощ. Според непотвърдена информация софтуерът в компютрите на тези антични електроцентрали е бил откраднат от американците. В момента комуникациите са много, много зле. Алекси Косигин, за Си Ен Ен от Берлин.

Върху екрана се появи реклама на авиокомпания „Юнайтед Ейрлайнс“. Док се развесели: истинска ирония, защото в момента нито един самолет на компанията не бе във въздуха. Джод превключи на Си Би Ес. Част от огромния площад пред катедралата „Свети Петър“ в Рим изпълни екрана. Стотици хиляди държаха свещи и се молеха мълчаливо. Лек дъжд се сипеше над Ватикана; хората се бяха

навлекли, за да се предпазят от студа. Силно усещане за дълбока духовност сякаш се излъчваше от екрана; коментаторът мълчеше. След хаоса на Берлин тишината действаше отрезвяващо.

Камерата бавно се плъзна по фасадата на „Свети Петър“ и се спря на балкона. Папа Йоан Павел II, в бяло расо, заобиколен от кардинали в червени одежди, пристъпи към парапета. Швейцарските гвардейци стояха мирно, с пикети в ръка, готови да защитят негово светейшество от беда.

Операторът даде близък план в момента, когато папата вдигна ръце, за да изрече благословията си на италиански.

— С навлизането ни в третото хилядолетие на християнската ера...

Папа Йоан Павел II изведнъж отпусна ръце, а по лицето му се изписа изненада. Зад него един от кардиналите се свлече, хванал се за гърлото. На балкона се чуха викове; гласът на репортера изкънтя по високоговорителите:

— Има някакво необичайно вълнение на балкона на „Свети Петър“, дами и господа. Не знам какво точно стана. Един момент. Ето, чувам от колегите на балкона, че кардинал Де Линиере от Франция е бил застрелян. Той стоеше зад Папа Йоан Павел, малко вдясно. Предполагам, някой е искал да убие папата, но не го е уцелил. Не чух никакъв изстрел. Никой, мисля, не е чул изстрел. Това, което се случи в Рим, е нещо ужасно, ужасно. Сега лекари се навеждат над кардинала, а негово светейшество отдава последна... Всичко стана за броени секунди. От колегите на балкона чувам, че кардиналът е мъртъв. Кардинал Де Линиере от Лион е мъртъв. Предната част на балкона е блокирана от редица швейцарски гвардейци...

— Милостиви Боже — възкликна Джод. — Не мога да повярвам. Каролин и Рони дотичаха от другия край на помещението.

— Какво стана? Какво стана?

— Някой се опита да застреля папата — отвърна Джод.

— Господи — простена Каролин и поклати ужасено глава.

— Не го уцелиха. Убиха друг.

— Смени канала — предложи Док. — Може другаде да знаят повече.

Джод пробягана през каналите — почти всички мигом бяха превключили на Рим.

— Над един милиона души видяха по телевизията...

— Изглежда, са проникнали в една от най-надеждните системи за безопасност в света...

— Сред всички неочаквани неща през днешния паметен ден...

— Папата се опитва да се измъкне от ръцете на швейцарски гвардеец...

— Хората гледат към покривите на сградите в далечния край на площада...

Бо пристигна, застоя се за малко пред екрана, поклати глава и се върна при мониторите си.

Клетъчният телефон на Док иззвъня и той отговори.

— Док? Обажда се Джоди Максвел. Къде си? Трябва да поговоря с теб.

— Ти къде си, Джоди?

— Пред кабинета ти.

— Ей сега идвам.

12.

Джоди седеше на пода в коридора — самото олицетворение на злочестината — и издухваше дима от ментовата си цигара към противопожания сензор.

— Ето я и нея поздравя Док. — Госпожа Дебелокожата.

— Здравей, Док.

Гласът ѝ бе приглушен, но вибриращ, изпълнен с почти изплъзнали се от контрол емоции. В далечината, едва чуто, соло кларнет в Батъри парк прорязваше нощта и се носеше тъжно над града.

Приклепна до нея и постави ръка върху рамото ѝ.

— Приличаш на човек, който няма да откаже едно питие.

— Знаеш ли — подхвана тя с характерния за Лонг Айланд говор, където бе израснала, — обичам работата си. Исках точно такава работа. Тук е истинска лудница, но ми харесва.

— Доналд е същински задник, но си е нашият задник, ако разбираш какво искам да кажа. Мога да му заявя, че се държи като глупак, което и правя всеки ден. Ако постъпя така с друг шеф в този град, на часа ще ме уволнят. А ти — ти не приличаш на никого от моите познати. Ти... не знам как, но придаваш човешки елемент на това място. — Изгаси цигарата си в килима, запали нова и попита: — Ще имам ли работа във вторник сутринта?

— Разбира се. Защо питаш?

— Тази компания ще съществува ли изобщо? Хората във Варшава замръзват. Дядо ми е от Варшава. Искам да кажа, че светът може да престане да съществува.

— Ей — прекъсна я Док, — един тип токущо ме увери, че няма да настъпи свършекът на света; само така изглежда. Погледни от розовата стана. Възможно е да се случи само веднъж и е като чума или те убива, или си изграждаш имунитет.

— Такъв си шегаджия. И все намираш да кажеш нещо уместно.

— Притеснява ли те?

— Не. Предполагам, не.

— Радвам се, че така гледаш на нещата — отбеляза той. — Хората ще искат да чуят някоя и друга шегичка утре. Те са страховтно изобретателни по време на криза. То така са се появили и компютрите — по време на Втората световна война, а случващото се днес също е война. Войните все някога свършват. Дори Стогодишната война е свършила. Франция спечели, Англия загуби.

Док размърда вежди и се ухили.

— Не исках война — промълви тя.

— Някой не искаше, но тя и без това ни сполетя. Чу ли последните новини? — попита Док. — Някой се опита да застреля папата.

Тя сепнато си пое въздух.

— Наистина? Къде? В Рим ли?

— На площада пред „Свети Петър“ пред милиони хора, събрали се за службата по случай новото хилядолетие, и пред половината човечество, залепено за телевизорите си. Онази половина, чиито телевизори все още работят.

— Той добре ли е?

— Да, но друг беше убит. Един кардинал.

— О, Господи, от това ли се нуждаеше днес светът? Защо?

— Вероятно никога няма да узнаем. Хайде.

Помогна ѝ да стане, отключи вратата на кабинета си, отиде направо до барчето и ѝ наля водка.

— Благодаря.

— Седни.

— Благодаря.

— Спомена, че искаш да поприказваме, Джоди. Какво се върти в главата ти? Голямата световна криза или нещо друго?

— Нещо друго. — Да?

— Доналд. И ти.

Док вдигна вежди и зачака. Тя въздъхна и се размърда неспокойно на стола. Хапеше устни и клатеше питието, подчинена на ритуалните физически клишета на човек, принуден да съобщи нещо неприятно. Най-сетне изрече на един дъх:

— Опитваш ли се да ограбиш „Чейс Манхатън“?

Той прихна. Смя се високо и продължително — веселието му донесе краткотрайно облекчение.

— Какво те кара да ми задаваш подобен въпрос?

Джоди преразказа приключенията си с Копланд в Бруклин;

Док я слушаше с дяволити пламъчета в очите. Накрая попита:

— Наистина ли ти мина през ума, че съм в състояние да ограбя банката?

— Не, но ти си толкова тайнствен, Док. Разполагаш със скрита стая и командваш онези странни същества. Всички го знаят, но никой няма представа какво правите там. Според Доналд ограбват банката и днес сутринта си помислих, че ще получи сърдечен удар. Кълна се.

Той я харесваше. Дори си даде сметка колко много я харесва, но нямаше време за похот, а още по-малко — за романтика. Тя отпи от питието, а той се поколеба дали да не изпие едно с нея.

— За да ти отговоря на въпроса — обир няма. Просто си играя игричка с Допи, само че той я взема на сериозно. Подведох го, но го правя от години.

Разказа ѝ как се зароди идеята за ограбване на банката и как бе излъгал Копланд да се хване, че обирът наистина ще се осъществи.

— Значи е само игричка? — повтори Джоди. Толкова ѝ се искаше да му повярва. — Начин да го прецакаш?

— Именно. Просто отплата за алчността на Допи, това е всичко.

— Искаш да кажеш, че както си нагласил нещата, негова светлост Доналд да получи каквото заслужава?

— Да. Само за майтап. Всичко е свършено безобидно.

— Куче такова.

— Такъв съм.

— Страшно ми харесва.

— Благодаря ти — отвърна той. — И на мен страшно ми допада. Днес го пратих за зелен хайвер, за да не ми се мотае в краката. Трябва да пристигне вкъщи всеки момент.

— Сигурен ли си, че ще отиде там?

— О, да. Не се съмнявам ни най-малко.

— А оттам къде ще го пратиш?

— Тайна — отвърна Док и пак се засмя; този път тя се присъедини към него.

Той спря да се смее и реши все пак да изпие една водка. Наля си малко върху бучките лед и я погледна. Елегантният ѝ делови костюм беше изцапан и измачкан. Стресът от преживения ден, пълен с

бедствия, личеше на закръгленото ѝ, хубаво лице, чийто нос бе коригиран след скъпа козметична операция, а големите очи бяха леко зачервени. Беше изтощена и се крепеше единствено благодарение на повишения си адреналин.

— Имаш ли къде да отидеш тази вечер? Някъде на гости? — осведоми се той.

— Някъде няма да отида. Сестра ми събира приятели, но не съм в настроение за подобно прекарване.

— Къде живее?

— В Лонг Айланд.

— И без това ще ти бъде трудно да стигнеш дотам — отбеляза Док.

— Дори не успях да се свържа по телефона. Наведе се по-близо до нея и тихо попита:

— Страх ли те е?

— Да.

— От какво?

— Представа нямам. Светът е с краката нагоре, идва и нашият ред.

— Ако останеш тук, ще бъдеш в безопасност. Разполагаме с генератор в мазето.

— Знам. Затова се върнах. Как мислиш? Ще ни пот рябва ли?

Док сви рамене.

— Никой не може да каже. Но както е известно, добрите инженери винаги са готови за аварии. Никой не знае повече за електроенергията от хората, които я задвижват. Правят всичко по силите си.

— Престани, Док. Разбирам, когато ме будалкат.

— Не те будалкам. Говоря ти сериозно. Стараят се... Хората по цял свят се стараят, но никога не са се натъквали на подобно нещо. Събитието е уникално.

— Доналд твърди, че го е предвиждал.

— Така е, но понеже работиш тук и си интелигентна, ти също си го знаела. Само че не си поискала да го повярваш. Целият свят бе обзет от подобен дух на отрицание.

— Просто няма човек, способен да направи нещо. Чувствам се така безпомощна и се ненавиждам заради това.

Безпомощна. Док я разбираше. Хората често се чувстват безпомощни, когато застанат пред компютрите, защото не са наясно с цялата сложност на нещата. Персоналните компютри са сложни, а връзките между тях — още по-сложни. Именно това кара хората да се чувстват безсилни и беззащитни.

Док създаде Среднощен клуб, за да опровергае пред света, че хората са безпомощни; че се борят дори за губеща кауза, да повдигне духа им и да предложи надежда като реална алтернатива пред примирението. Рано или късно светът щеше да узнае за този експеримент, независимо колко успешен би се оказал. Някой трябваше да научи истината. Поне един извън членовете на Среднощен клуб трябваше да види и да повярва, че не всички са безпомощни. Точно в този миг той избра Джоди да бъде този човек.

— Е — подхвана той, — вероятно нещо може да се направи.

— Какво? Да се размаха вълшебна пръчица ли? О, как ми се щеше да е възможно.

— Да предположим — той я изгледа изпитателно, — да предположим, че ти доверя как няколко минути след полунощ, щом североизточният пръстен излезе от строя, Ню Йорк ще остане без електрозахранване. Всичко от Вирджиния до Мейн и на изток от Охайо без съмнение ще пострада.

— След всички днешни събития ще ти повярвам.

— Може да се случи, а може и да не се случи. Наистина никой не знае, но все нещо ни очаква. А сега, да предположим, че има начин да запазим електрозахранването в Манхатън независимо от всичко, което става наоколо.

— Би било истинско чудо.

— Никакво чудо, но хората понякога се опитват да направят невъзможното само заради самата тръпка. Искаш ли да посетиш тайнствената скрита стая?

— Наистина ли ме каниш? — не повярва тя.

— Хайде.

Поведе я към задната част на сградата през официалната компютърна лаборатория и спря между двете бронирани врати, за да позвъни на Бо по интеркома.

— Водя посетителка.

— Какво правиш? Да не си си загубил акъла?

— Не се вълнувай. Нужен ни е свидетел.

— За какво?

— За поколенията, Бо. Просто за поколенията.

— Навсякъде са инсталирани камери и записващи устройства.

Кой е този човек?

— Служителка на „Копланд“. Джоди Максвел. Успокой се. Влизаме сега.

Док отключи последната врата и въведе Джоди в залата. Без никаква представа какво я очаква, тя застана на входа с увиснала брадичка, широко отворени очи. Премигна срещу сто и шест сантиметров телевизионен екран, заобиколен от удобни столове и дивани върху персийските килими. От едната страна врати водеха към банята, кухнята и спалнята; ниски секции отделяха залата от работните места. Навсякъде имаше часовници — стари, нови, дигитални, механични, големи и малки. Беше 18,30. Високо върху едната стена редица от двадесет и четири дигитални часовника показваха времето във всеки часови пояс, а под тях разноцветни кабели свързваха IBM-а, климатичната инсталация и телефонната превключвателна станция с работните места; от тавана се спускаха изолационни тръби.

Членовете на Среднощен клуб се събраха нервно в залата — липсваше им навикът да гледат непознати в своите редици. Бо скръсти ръце на гърдите, за да демонстрира цялото си неодобрение, но останалите не изглеждаха така разстроени, а по-скоро изненадани.

Док ги представи.

— Ето Бо, това е Каролин, онази с шапката — Рони, а типът с тениската на Среднощен клуб е Джод. Онзи с ватманската униформа е Ейдриан. Дами и господа, пред вас е Джоди Максвел. Не се съмнявам, че сте я виждали наоколо. Джоди ще снима с видеокамера и ще запише всичко, което ще се случи тук тази вечер. Ние ще бъдем прекалено заети, та ми хрумна, че малко помощ няма да ни е излишна.

— Здравейте — прегракнало поздрави Джоди, като се опитваше да запази самообладание. — Господи, нямах никаква представа...

— Това беше идеята — прекъсна я Док. — Дълго време вземахме страхотни мерки за сигурност.

Настъпи неловка пауза. Най-сетне Рони я наруши:

— Никога досега не сме имали посетител. Странно ни е.

Каролин превъзможна шока си от нахлуването и протег на ръка.

— Здравей, Джоди. Ние, предполагам, сме не по-малко изненадани от теб. Май си имала тежък ден.

Замаяна, Джоди пое ръката на Каролин, а главата ѝ направо се замая, докато се опитваше да разбере значението на десетките монитори, екрани, големия компютър и впечатляващото съоръжение, в което разпозна телефонна инсталация.

— Ти ръководиш Отдела за връзки с обществеността, нали? — попита Бо.

— Точно така.

— Страхотно, няма какво. Наистина си те бива, Док. Как, по дяволите, ще схване какво възнамеряваме да правим?

— Мога да пиша на SOVOL — изтресе Джоди ненадейно. — Някога се занимавах с компютри.

— Да не ме будалкаш? — попита Бо враждебно.

— Трябва ли да ти доказвам?

Докато наблюдаваше размяната на репликите, Док мълчаливо поздрави Джоди за хъса, с който отстоява позицията си, и шумно изръкопляска, когато Бо сви рамене и видимо отстъпи.

— Ти си шефът тук, Док — обяви Бо и протегна ръка към Джоди. — Добре дошла в Среднощен клуб.

— Благодаря.

— Засега не съм ѝ казал нищо — обясни Док. — Джоди, ще се опитаме да съхраним Манхатън като жизнеспособно място за обитаване, в случай че заплахата целият град да остане без електричество се окаже реална.

— Господи! — едва успя да промълви Джоди.

— Подчертавам — ще се опитаме — продължи Док, — защото нямаме никаква представа дали системите ни ще заработят. Единственото, което неизменно сме правили, е подмяната на един софтуер и хардуер с друг софтуер и хардуер.

Не сме в състояние да подменим вградени чипове. В най-добрия случай разполагаме с костната система, за да поддържаме минимално захранване с електричество, вода, телефонни връзки и транспорт, но има уязвими места и слабости извън нашия контрол. В някои случаи алармирахме съответните власти за скрити опасности и те предприеха корекции, без да знаят кой е източникът на информация. Само при няколко случая нахълтахме в самите служби и сами направихме

корекции, но те не са много. Не желаехме да ни заловят, както се досещаш.

Джоди зяпаше с широко отворени очи не само Док, но и всички в помещението.

— Невероятно — произнесе тя задъхано. — Просто не знам какво да кажа.

— Каролин, защо не разведеш Джоди и не ѝ помогнеш да се почувства по-удобно?

Джоди се здрависа с Рони и Джод, а после със страхопо-читание започна да се придвижва от едно работно място на друго и да слуша разказа на Каролин как работят системите.

Ейдриан само изсумтя, когато му я представиха, и не откъсна поглед от мониторите.

— Работилницата на Ейдриан представлява точен макет на оперативните контролни системи в командната централа за движението на метрото — обясни Каролин. — Предполага се, че централата е обезопасена срещу проблем 2000, но Ейдриан се съмнява. Нали така, Ейдриан?

Ново изсумтяване. През последните няколко години Джоди бе зървала Ейдриан в компанията и смяташе, че е куриер. Ватманската шапка закриваше по-голямата част от косите му, тази седмица оцветени в яркочервено.

— Много обичаме Ейдриан — обяви Каролин и забели очи, преди да продължи: — Ейдриан ще се погрижи влаковете в метрото да не спрат, дори ако централата не може да го направи.

Железопътният транспорт не е изцяло зависим от компютри, и слава богу, но събитията в Азия и Европа все пак доказаха, че не са напълно защитени. От друга страна, управата на метрото взе мерки срещу вируса на хилядолетието още от самото начало. Ако съществува някъде система, която да има все пак шанс да се справи, то тя е в нюйоркското метро.

Каролин се придвижи към мястото на Джод — спретната пейка с безброй инструменти, уреди за проверка и наблюдение на хардуера, късовълнови радиостанции, приемници и предаватели, няколко телевизора и компютърни монитори. Различни осцилоскопи и графики се редяха по десетките екрани.

— Джод поддържа цялата ни машинария в отлична форма и е майсторът на мрежата ни — похвали го Каролин.

Следи ситуацията цял ден по Интернет.

Каролин посочи към група от осем персонални компютъра, включени на различни страници: посветени и разтревожени инженери си разменяха информация с невероятна скорост.

— В момента потокът не е съвсем пълен, защото много телефони не работят пълноценно — посочи Каролин. — Някои въобще не функционират, а комуникациите ще станат още по-лоши с настъпването на времето Зулу.

— Зулу? Какво е това? — не разбра Джоди.

— Полунощ, по Гринуич. Горедолу след седемнадесет минути. Тогава очакваме европейският Интернет да сдаде, но засега част от него продължава да работи.

Джод посочи един от екраните.

— Това е група от ръководители на железопътен транспорт. Доста особено е, защото или пишат на родните си езици, или на кошмарен английски. Излиза, че в Италия влаковете са спрели, защото компютрите отчитат датата и времето на всяка контролна дейност. Когато системата е отказала, спряло е и функционирането на диспечерските пунктове. В Германия и Франция този вид транспорт е останал без електрозахранване. В Холандия компютрите в локомотивите излезли от строя и вагоните спрели. В Австрия радиокомуникациите с влаковете инженери прекъснали, щом предавателите излезли от строя. Не се предполагаше да се случи нищо подобно, но то все пак стана. И така е навсякъде с изключение на Китай — там се случиха няколко лоши катастрофи; и влаковете им са спрели, което само по себе си е достатъчно лошо.

Когато влаковете не вървят, няма доставка на въглища, на зърно, на части, които да бъдат сглобявани в заводите. Голяма каша.

Той направи жест към екраните и като ги сочеше един по един, поясни:

— Системите за водоснабдяване, за атомна енергия, за телекомуникациите, за контрол на въздушния транспорт, на НАТО — Рони влезе в мрежата им, което й бе доста забавно. Я да видим — този тук вече е скачен с Централата за космически изследвания — още един шедьовър на Рони, а този, последният, е свързан със североизточния ни

електрозахранващ пръстен. Добре дошла в централата за борба с проблем 2000.

— Всичко това е невероятно — възкликна Джоди. — Толкова време никой не е заподозрял какво се върши тук.

— Док се държеше като фанатик относно секретността. До този момент.

— О, по дяволите! — изруга Джод.

— Какво стана?

— Виж. — Джод посочи монитора за ядрената енергия. — Една телевизионна станция съобщи, че руски войници нахлули в ядрена електроцентрала и със сила принуждават инженерите да я държат в работен режим, без самите те да разбират нещо. В Мурманск морски пехотинци нахлули в атомна електроцентрала и убили охраната, а един от инженерите се е заключил в помещението на системата за безопасност и чрез мониторите там наблюдава какво става из централата. Разполага с компютър и е влязъл в мрежата; пише на развален английски. Установил е пряка връзка със сателит, затова не е зависим от местните телефони, които и без това не работят. Всъщност не е напълно наясно какво става, освен че морски пехотинци са избили всички други в контролната зала, а централата започва да не функционира нормално. Разполагат със сензори, които следят топлината в котлите, помпите и тръбите; компютри сравняват температурата с аналогични данни, фиксирани на други дати, но някъде преди пет минути се оказало, че няма база за сравнение. Това компютрите възприемат като авария и се опитват да прекъснат работата на електроцентралата. Верижната реакция в реактора трябва да бъде спряна, да се вкарат контролни пръти. Когато няма верижна реакция, няма топлина, няма пара, турбините спират, няма мощност. Проблемът е, че контролните пръти са спрели насред път, защото компютърът, управляващ движението им, се е объркал от противоречивите данни, които постъпват в него. В тръбите се натрупва радиоактивна пара, налягането е огромно. Ще се взриви. Именно затова буквално всички реактори на планетата бяха спрени при контролирани условия. Или поне се надявам да е станало така. Има обаче доста военни реактори, които никой не контролира. Джоди сбръчка нос.

— Не разбрах и думичка от тези обяснения, но не ми звучи много розово.

— Много по-лошо е отколкото в Чернобил — заключи Джод. Тя се наведе и прочете няколко реда.

Трябваше вземем мерки преди това стане.

Налягането се увеличава непрекъснато в клапаните и преди два дни те не издържали изпитание, но бригадирът каза, че няма пари да бъде подменен. Искам да се застрелям, но нямам пистолет.

Като си даде сметка, че човекът в Мурманск описва машината, която ще го убие, Джоди стисна реверите на самото си.

— Господи!

— По планетата се разиграват хиляди подобни истории — обади се Джод. — Това е просто една от тях.

— Каквото ще става, ще става — обяви Каролин. — Не може хем да сме сантиментални, хем да си гледаме както трябва работата.

Отидоха до работното място на Рони. Върху екраните се виждаше състоянието на градското водоснабдяване. Потреблението бе нормално за петък вечер. Хората се къпеха и се приготвиха за голямата нощ. Резервоарите бяха пълни и функционираха възможно най-добре за вероятно най-допотопна водоснабдителна система в света, но в контролния център в Куинс цареше паника. След като видяха как водоснабдяването по цял свят спира, операторите разбраха пред колко сериозен проблем са изправени.

Рони поклати глава и посочи купчина бутилки с вода в ъгъла.

— На покрива имаме резервоар с двадесет хиляди литра вода и още хиляда бутилки в мазето. Всичките ще са ни нужни. Каузата на водоснабдителната компания е загубена.

— Е, никой не знае — предпазливо се обади Каролин.

— Напротив — възрази й Рони. — Аз знам. Водата ще продължи да пристига в града. Това се дължи на гравитацията. Проблемът е водите да се изведат от града.

— Не забелязваш ли оптимизма на Рони? — попита Каролин и поведе Джоди към мястото на Бо.

— Извинявай за грубото ми държане — посрещна Бо Джоди.

— Бо е нервен, защото това е главното събитие — провлачено подхвана Каролин. — Тук е концентрирана захранващата компания „КонЕд“, която осигурява електричество за Ню Йорк. Това на практика е горещото място. Бо ще седи на него и ще се опита да спаси Ню Йорк. Какво ще кажеш? Ако не успее, ще го убием. Нали така, Бо?

— Нищо няма да спася, ако не ни се обади Висок волтаж.

— Точно така — завърши Каролин. — Имаме малък проблем.

Доналд Копланд се опита да се прибере вкъщи, като прекоси Таймс скуеър, но не успя да мине през тълпите. Ходеше из града с унесен вид и съвсем загуби представа за времето. Часовникът му „Ролекс“, на стойност двадесет хиляди долара, беше изчезнал. Сети се как спря по средата на Бруклинския мост, свали го, намери се да го захвърли, но после го натика в джоба и продължи да върви. После нещата малко се пообъркваха. Помнеше опашки пред бакалници и деликатесни магазини, където навсякъде го посрещаха надписи „Плащане само в брой“. По Пето авеню попадна на хлапе, което продаваше кутийки бира за по десет долара; тъкмо с него размени часовника си за една. Не искаше да знае колко е часът. Хлапето остана доволно. Невероятни тълпи имаше във всички квартали в центъра на града. Побоища. Пияници. Ченгета. Мъже и жени правеха секс в колите. Все едно един полудял Рим по времето на Нерон. По телевизор във витрината на някакъв магазин забеляза, че Рим на папа Йоан Павел II също е толкова полудял. Откачил във връзка с настъпването на новото хилядолетие се бе опитал да застреля папата. Докато Копланд гледаше, италианската полиция сгази похитителя, ала междуременно той успял да убие три ченгета, а накрая сам си тегли куршума. Видя и друг репортаж — май съобщаваха за тежка ядрена катастрофа в Русия, но не бе съвсем сигурен. Притискани от времето и в желанието си да представят най-последните събития, много репортажи се излъчваха в суров и нередактиран вид: съобщаваха се за доста измислени бедствия или фактите се предаваха толкова невероятно изопачени, че нещата изглеждаха много по-лоши от действителността. Никой от репортерите нито разбираше, нито обясняваше техническите подробности и нямаше начин истината да бъде отделена от измислицата.

Без да е напълно сигурен как точно се е озовал там, Копланд видя, че се намира на 38-а и Девето авеню пред локала „Спортен бар и

грил“. Над вратата висеше надпис на ръка: „Довечера купон в чест на края на света.“ Две млади жени в сини джинси и отрупани с бижута излязоха от заведението, като му дадоха възможност да зърне тълпата вътре: телевизори, смях, танци. Разхлаби вратовръзката си, разкопча най-горното копче на ризата; като по чудо намери свободно място на бара.

Трима бармани работеха на бързи обороти: наливаха алкохол по чашите, цедяха лимонов сок, раздробяваха лед. Изпотени сервитьорки разнасяха препълнени табли, без да откъсват очи от осемте големи телевизора, пръснати из широкото помещение.

— Скоч — провикна се той към единия барман. — По-добре направо двоен.

Докато по телевизията предаваха бедствията по света, тумба от предимно пияни младежи ликуваше. На екраните се появи Париж, Града на светлините, сега потънал в тъмнина. Във френската столица прожектори, захранвани от генератори, пробиваха дупки в небето над Шанз Елизе. Под Триумфалната арка със самотна синя светлина светеше вечният огън на Гроба на незнайния войн. По грандиозния булевард течеше поток от светлини на коли, но сградите бяха тъмни, а стълбовете на уличните лампи изглеждаха като колове по тротоарите. Камерата улови изплашените очи на полицай, който се опитваше да регулира движението — в един момент той се отказа и побягна, като при това изгуби шапката си. Истерични хора тичаха във всички посоки. Серия от говорещи лица смени кадъра от центъра на града, а после показаха националния стадион на Франция в квартала Сен Дени. Построен за световното първенство през 1998, стадионът бе напълно осветен и заобиколен от множество диво лутащи се автомобилни светлини.

Тълпата в бара, изпаднала в делириум, избухна в смях и възторжено започна да припява: „Да ги шибаме французите. Да ги шибаме французите!“ Беше отблъскващо и перверзно; Копланд реши, че е толкова логично, колкото всичко останало. В следващия миг режисьорът на предаването се насочи към обръщението на френския президент, който изглеждаше смаян и силно потресен под импровизираното осветление. Посетителите в бара го освиркаха. Някой се провикна: „Никакви политици! Никакви политици!“ — и един от барманите се зае да сменя каналите. Автомобилни катастрофи,

обгърнати от пламъци химически заводи, потъващи лодки в река, семейства, сгушили се сред смразяващ сняг. Движението на влаковете през континента се бе свело до пълзене, в Западна Европа били преустановени всякакви полети на военни самолети, след като шестима генерали от германските военновъздушни сили се разбили със самолета си в планина в Бавария. Стотици кораби в Средиземно и Балтийско море бяха останали без никакъв контрол. Нефтени кули в Северно море бяха спрели да изпомпват, а една бе в пламъци.

В задната част на помещението избухна свада; всички се извърнаха и видяха как млад мъж без сако заля лаптопа си с горивото от запалката и го възпламени.

— О, по дяволите! — възнегодува главният барман. — Това вече е прекалено. Изгасете го веднага!

Стария Мислител го чакаше на петдесет преки оттук с ново съобщение от ада. За Копланд беше наложително да се прибере вкъщи. Той се обърна отново към питието си и изведнъж се озова лице в лице с чифт страстни кафяви очи, пълни устни и твърди гърди, опрени в неговите.

— Честита Нова година — поздрави тя. — Не е ли чудесно? Казвам се Хелън. А ти?

— Дядо Време — отвърна той, спускайки поглед към бюста ѝ.

— Ти лошо момче ли си? — попита тя.

— Трябва да си вървя — обяви той.

— При малката женичка и дечицата ли? Днес е Нова година. Отдай се на изкушението. Бъди лош.

Тя го целуна, като впи език в устата му и сграбчи слабините му — от изненада той подскочи и разля питието си върху гърба ѝ.

— О, Господи! — изпищя тя и се отдръпна от него.

— Съжалявам.

— Смотан скапаняк!

Излезе със залитаща стъпка, пое си дълбоко въздух и тръгна по тротоара. Тълпите около него не намаляваха. Лош ли си? Що за въпрос е това? Какъв човек е в състояние да зададе подобен въпрос? Погледна към някаква витрина и забеляза, че цялата е изпълнена с книги за вълци: зоологически книги, екологични книги, руски народни приказки. „Вълкът, който никога не плачел.“ „Дивото зове.“ „Петя и вълкът.“ Испита внезапна потребност да завие, погледна нагоре и видя

лунния сърп над Манхатън. Отвори уста и изви високо и продължително с цяло гърло. Никой не забеляза, защото целият свят виеше с него.

В Религиозното светилище на хилядолетието на територията на 24-ти участък върху капитан Ед Гарсия се стовариха малко повече неща, отколкото очакваше. Когато сподели пред пожарникарския началник желанието си да привлече всички откачени на религиозна тема в Ню Йорк и по този начин да ги събере на едно място, се изрази фигуративно. За момент бе забравил, че каквото и да кажеш в Ню Йорк, ще се намерят цял стадион хора, които ще го възприемат буквално. С настъпването на нощта природата на тълпата се промени. Музикалните групи спряха да свирят и семействата се прибраха вкъщи, за да избягат от студа. Стотици пияници се изсипваха в центъра на града — често пристигаха и крайни религиозни фанатици, изповядващи всевъзможни религии. Половината бърбиви свещеници от цял Ню Йорк също се появиха, ораторите ставаха все по-бурни, а най-самоотвержените приеха обявяването на Светилището като разрешение да се преборят с всеки противник на възгледите им. Заредена с телевизори и алкохол, нощната тълпа не проявяваше никаква благосклонност към когото и да било.

— Вие причинихте това, грешници такива. Това е Божието наказание за злините ви.

— Нищо не съм причинил, глупак такъв.

— Ще гниеш в ада.

— А тук не е ли същото? Ха, човече, та ти си тук. Това е достатъчно противно.

Вместо вселенски събор, както Гарсия си бе представял, капитанът сега разполагаше с бели и чернокожи, взели на въоръжение Библията в безумния си порив. Антисемити използваша евангелията като злокачествена отрова в несекващото преследване на евреите; в горната част на Уест Сайд католици и протестанти възобновяваха древните си свади. В най-гъвкавия културен център на света всяка словесна атака провокираше бърз отговор от засегнатата страна. Не мина много време и всички се оказаха обидени от едно или друго. Подсвиркванията и подигравките прераснаха в юмручни удари. В Ню Йорк в края на ХХ век — Гарсия добре го знаеше — автоматични оръжия можеха да се появят всеки момент.

По нареждане на Гарсия полицаите надянаха бронирани жилетки и престанаха да проявяват толерантност към нетолерантните. В килиите на неговия участък затвориха двама господи в бели роби (и единият, и другият твърдеше, че е Исус), седмина членове на „Арийската нация“, обвинени в опит за убийство, шестима от бандата на 129-а улица, арестувани за незаконно притежаване на оръжие, и толкова много пияници, че никой не желаше да ги брои. Долният етаж на участъка гъмжеше от тъжители, подаващи оплаквания, други търсеха изчезнали приятели и роднини; имаше дори и неколцина, които желаеха да попаднат в затвора, защото се страхуваха от изгасване на осветлението, а били чули, че участъкът разполага с генератор.

Похищението срещу папата дозасили религиозната истерия. За щастие архиепископът се завърна в катедралата „Свети Патрик“, преди антикатолическият евангелистки пастор да стъпи на стола по средата на булеварда и да обяви, че всъщност папата е самият Антихрист.

Облечен в роба и с горящи от омраза очи, той обяви по мегафона: „Онова, което се случи в Рим тази вечер, е знак от Бога да изгорим папските църкви до основи“, но преди да успее да изрече следващата дума, някакво тяло скочи от тълпата и повали и двамата върху твърдия асфалт.

— Ако бяхме в Ирландия, щях да те убия! — изкрещя нападателят и изявлението му се оказа достатъчно неколцина ирландски протестанти побойници да пристъпят към действие.

Абсолютно изневиделица авеню „Амстердам“ се превърна в кървава арена, сякаш се намираха в Белфаст. Осем полицаи се намесиха в кавгата, арестуваха четирима пияни мъже, отнеха три пистолета и отпратиха един подлудял пастор с линейка.

Ядосан, че щастливото му хрумване се превърна в боклук, Гарсия издаде заповед да спрат високоговорителите и енергично да се конфискуват оръжията. Събра отряд от тридесет полицаи и няколко минути преди седем часа редица от нервни полицаи, предвождани от Гарсия, тръгна бавно да разчиства насъбралите се по авеню „Амстердам“.

Една бутилка полетя от тълпата и се разби в краката на капитана. Гарсия погледна към гневните лица и не разпозна никого от своя участък. Познаваше хората си — добрите, по-лошите и най-лошите.

Ала сега улицата му бе пълна с непознати, чужденци, и повечето бяха бели. Зачуди се какво ли е станало с пастора, който започна цялата история. Запита се защо религията така бързо се превръща в предразсъдък и е готова да съди. Космически въпроси. Не разполагаше с време да намери отговора. Религиозното светилище на хилядолетието на територията на 24-ти участък се бе превърнало в оазис на войнствени пияници.

Пусна нареждането по редицата:

— Сложете противогазите.

Полицайте се придвижваха напред, но тълпата оказваше съпротива.

— Разпръснете ги — заповяда той и облак сълзотворен газ се понесе към множеството по улицата.

13.

Док бе поставил видеокамери из стаята, за да запише великия експеримент, който членовете на Среднощен клуб щяха да проведат. Но понеже Джоди и без това нямаше определена задача, той прецени, че материал, заснет от камера на ръка, ще прибави известен стил на документацията. Разтършува се из шкафовете и чекмеджетата, за да намери приличен апарат „Сони“ с автоматичен фокус.

— Използвала ли си някога такава машина?

— От години не съм.

Даде ѝ бърз урок и накрая тихо каза:

— Просто направи записа и запази въпросите си за после.

— Дадено!

Погледна през визьора и огледа стаята.

— Включена ли е? — попита тя.

— Виждаш ли нещо? — Да.

— Значи е включена.

— Сигурен ли си?

— Само натисни спусъка и стреляй.

Той пусна тиха музика, седна на един от удобните столове в залата и се обърна към камерата. Джоди погледна през визьора, фокусира върху Док, придобил весело професионален вид в набързо облеченото сако от туид и с вратовръзка.

— Когато започна да говоря, задръж обектива върху мен, а когато се движа, ме следвай и снимай всичко, което ти се стори интересно. Винаги можем да монтираме и редактираме материала по-късно. Готова ли си?

— Да.

— Действията ни в момента твърде приличат на предварително подготвен сценарий — продължи той. — То е своеобразна подготовка за събитията по-късно довечера. Готова ли си, Джоди?

— Да.

— Музиката готова ли е?

— Готова е.

Док погледна право в камерата и започна:

— Остават три минути до полунощ по Гринуич, на 31 декември 1999 година. След сто и осемдесет секунди Бит Бен ще отбележи дванадесет часа над Темза и ХХ век ще свърши във Великобритания. В лондонското предградие Гринуич, в бившия дом на Кралската обсерватория и по тази причина дом на първия меридиан, разположен на 0 градуса дължина, прави телството на нейно величество празнува непосредственото настъпване на новото хилядолетие в юбилейния Купол на хилядолетието — център на най-величествените тържества на фестивала в Европа, посветен на хилядолетието. Междувременно в небето горе точно в този миг осем хиляди деветстотин петдесет и четири тела кръжат в орбита около Земята. Едно от тях е Луната, близо осем хиляди са парчета от космически отпадъци, умрели сателити и използвани части от ракети.

Останалите са самоуправляващи се изкуствени сателити — важни компоненти за глобалните комуникационни системи. Сателитите са неразделна част от националната отбрана на редица държави, основен компонент за телевизионните излъчвания, за трансфер на данни между отделни корпорации или за международни банкови преводи. Посредством сателитите проучваме метеорологичните условия и научаваме новините, както и универсалните стандарти за датата и часа, което позволява на телефонните компании да се свързват помежду си. Всички сателити в небето се контролират от радиопредавателите на седемдесет и пет контролни станции, разположени на земята. Излъчваните и приеманите радиосигнали се обработват от компютри. Както ни е добре известно, компютрите не са равностойни. И нещо още по-важно — целият софтуер не е равностоен. Някои сателитни компании прилагат съвременни технологии, оборудвани със софтуер, напълно годен да се справи с вируса на хилядолетието. В повечето сателитни системи обаче, особено влезлите в експлоатация преди няколко десетилетия, за обработване на потоците от излъчвани към и пристигащи от сателитите данни в употреба е и твърде остарял софтуер. Доста военни и комерсиални наземни станции продължават да използват стари компютърни програми поради една достатъчно основателна причина. Те функционират. Винаги са работили, а в рискованото контролиране на сателитите всичко, което работи, се

съхранява. През ранните дни на орбиталните полети програмите за сателитен контрол често са били нахвърляни върху хвърчащи листчета, впоследствие ръчно превеждани на машинен език. Цялата тази „документация“ е била захвърляна, щом е било изобретявано нещо по-ефективно на нейно място. След успешно критично изпитание изцяло самоконтролиращите се програми прониквали във всички програмни продукти и много от тях все още служат на страните, които поддържат присъствие в небесата. При липсата на документация дори най-съвременните и прецизни програми за борба с проблем 2000 никога няма да открият милионите заплашени от вируса чипове из старите системи. Редица проблеми при наземния контрол на сателитите са преодолени, но понеже въпросните съоръжения никога нямат почивен ден, една наземна контролна станция никога не може да преустанови работа, за да провери изцяло софтуера. Във всички институти на земята, които имат отношение към космоса, операторите и инженерите, помагачи на пиленцата да хвърчат, знаят какво се задава и са наясно, че то ще се случи в полунощ по Зулу.

Спря лекцията си, за да извика към застаналия до аудиоконтролните уреди Джод:

— Пускай!

Тътенът на началните акорди от увертюрата на соната „1812“ се чу по високоговорителите. Членовете на Среднощен клуб се събраха за първото значимо събитие, което пряко ги засягаше.

Джод започна да брой:

— Четири, три, две, едно... Зулу!

— Зулу — провикна се и Док.

— Зулу! — обади се в хор и останалите.

Сепната от оглушителния шум, Джоди отмести поглед от визьора, посъвзе се и тръгна наоколо, за да заснеме събитията.

Ейдриан се присъедини към духа на момента, като отиде да зяпа екраните на Джод, един от които бе свързан с вътрешните комуникации на разположената в Колорадо Спрингс Централа за космически изследвания, контролирана от военновъздушните сили на Съединените щати.

— Никога няма да видят това по телевизията — подхвърли Ейдриан.

Сега Джод пое текущия коментар:

— Една от военновъздушните бази е натоварена с мисията всекидневно да следи космическото пространство и как работят сателитите на Министерството на отбраната. Под неин контрол са близо деветдесет космически съоръжения, свързани със сателитите чрез девет наземни станции, като тези в Тула, Гренландия, Хавайските острови и остров Диего Гарсия в Индийския океан. Поне така постъпваха досега. И проверяваха системите. СРРП, или по-известна като Система за ранно радарно предупреждение, засега издържа. От Колорадо Спрингс локалният контрол на въздушния трафик действа... действа... излезе от строя. Радарите не ловят.

Метеорологичната сателитна система на отбраната — извън строя. Проверка на връзките с наземните станции: връзките със земята — действат; връзките със сателитите — действат.

Момент... Има известни отклонения. Не всички сателити реагират на командите от наземните станции. Комуникационната система на военните функционира непълноценно. Ранните радарни предупреждения не действат. Връзките със сателитите не се осъществяват пълноценно. Не действа и връзката с обсерваторията на флота. Сигналите окончателно замират; всички екрани са черни. Глобалната система за позициране, ГСП, е мъртва. Милостиви Боже, според всичко, което виждам, самите военновъздушни сили вече не съществуват.

Музиката свърши. В помещението се възцари тежка тишина.

— Шибана работа — изруга Ейдриан.

— Не съм си го представяла така и в най-налудничавите си сънища — призна Рони.

— Е — обади се Док, — май никой няма да е в състояние да започне война точно днес. Каролин, как са гражданските връзки?

Каролин наблюдаваше екрани, които отразяваха цивилните комуникации към и от Ню Йорк.

— Не всички линии функционират правилно; щом сателитите преустановиха работа, телефонните компании започнаха да губят синхрон. Всички разполагат с резервни системи и собствени часовници, но те не показват еднакво време. Доловените различия, измерени с десетки от секундата, се улавят от компютрите и всички ще реагират по специфичен начин. Някои ще се приспособят към разликата във времето, защото интелигентните програмисти са

предвидили възникването на проблем при появата на тези разлики. Но повечето програмисти не са проявили подобна находчивост и много компютри просто ще преустановят всички връзки със системите, които не показват засечените от тях час и дата. Има резервни системи, които предават часа, но те не се задействат в Ню Йорк. Не знам защо, а и не съм напълно сигурна какво става по другите места. Засега нямаме представа какъв ще бъде ефектът, но скоро ще видим. При спиране на излъчванията от сателитите „Бел-Атлантик“ и Американската телефонна компания ще синхронизират часовниците си. Ето... Готово. Появяват се проблеми в централните райони на страната. Някои телефонни линии са изцяло извън строя. Други не са пълноценни. Американската телефонна компания не показва дефекти. Линиите започват да се претоварват. Отново има сателитен сигнал. Джод, имаш ли потвърждение?

— Да, появи се сигнал. Не... Отново изчезна.

Екранът пак почерня. Джод обяви:

— И руската система умря.

— Провери си линиите, Каролин — нареди Док.

— Вече го сторих. Линиите са чисти.

— Бо, какво става с телефоните на „КонЕд“?

— Работят.

— Каролин, потвърждаваш ли?

— Потвърждавам. Може да се говори по тях.

— Добре. Какво е положението в Лондон?

— Централната част на града е без осветление. В Гринуич има осветление, защото се изолираха от основната верига. Няма електрозахранване в Бирмингам, Манчестър, Ливърпул. Има в Девън и Корнуол. Няма в Единбург, Глазгоу. Има в Йорк.

— Някой да провери телевизора.

По всички канали от различните студия предаваха само говорещи хора. Очевидно шокирани, водещите журналисти бяха с преbledнели лица, а устните им потрепераха.

— Токущо загубихме сателитните си връзки — съобщаваше Ей Би Си.

— Явяват се проблеми с връзките ни с Лондон — се чу от Си Би Ес. — ...телевизорите, телефоните, прехвърлянето на данни, връзките с Интернет и с останалата част от света... — ...Куполът на

хилядолетието все още е ярко осветен, но на други места... — ...а тук, в Ню Йорк, избухнаха нови размирици при опит на полицията да затвори Религиозното светилище в горната част на Уест Сайд. Сега включваме Вашингтон за обръщение на министъра на отбраната.

Екранът потъмня, но след секунди студиото в Ню Йорк отново се включи.

— Не успяхме да осъществим връзка с Вашингтон — обяви водещият. — Опитваме се поне аудиовръзката да е отворена.

Откровено казано — вече не ме интересува. Отивам си вкъщи да се погрижа за семейството си.

След тези думи той се изправи и бързо напусна студиото. Камерата се задържа на опразнения стол.

— Джод!

— Осем от екраните ми са изключени. Четири работят.

— Каролин?

— Линиите ми все още са добри.

— КНСКГЗ — изкрещя Ейдриан.

— Какво значи това? — попита Джоди.

— Краят на света, какъвто го знаем — отвърна Док. — Ейдриан е песимист. Шепа компютри не са целият свят, Ейдриан. Запомни го. Някой да пусне малко музика. Чака ни дълъг път. Много ми се ще да разбере какво е станало с реактора в Мурманск. Джод?

— Връзката му със сателита е преустановена. Не го ловя. Разполагам с късовълнова връзка, но не разбирам руски.

— Виж дали можеш да се свържеш с Норвегия. Те разполагат с нова комуникационна сателитна система, дано не е излязла от строя. Ако тяхната радиолокационна система работи, те ще разберат в мига, когато реакторът гръмне. Мурманск е загубен. Целият Колски полуостров е загубен. Както и Арктическият океан. Понякога се чудя защо Господ въобще е създал руснаците.

— Какво ще кажете за малко музика? — провикна се Рони. — Нямаме време за депресии.

Гласът на Дейвид Бауи прозвуча през високоговорителите — разнесоха се тъжните, изпълнени с копнеж стихове на „Майор Том“.

В горната част на града Джонатон Спилман нямаше сили да откъсне очи от кошмарите, които телевизорът бълваше. Вирусът на хилядолетието премина през Европа като Годзила и стъпка всичко по

пътя си. За тях ХХ век бе свършил; приключваше аналогично на начина, по който започна — в тъмнина и страх. Никой никога ли не си взима поука от миналото? Очевидно не. Особено когато човек стане свидетел на ден като днешния, помисли си Джонатон Спилман, седнал в хола на апартамента си на третия етаж, с пушка върху коленете.

Избухналите в супермаркета му сутринта безредици му се струваха отдавнашни събития. Оттогава вирусът на хилядолетието обиколи почти половината земно кълбо и сега се вихреше над Атлантическия океан. Следваше Бразилия и не много след това — Ню Йорк. Невидима приливна вълна, висока до небето, мълчаливо се носеше към Америка. Паника цареше в Синсинати, хаос — в Ел Ей. Струпалите се с надежда да оцелеят в Монтана и Ню Мексико се бяха оттеглили в бункери. Спилман знаеше всичко за тези подлудели негодници. Беше ги виждал по телевизията, но сега телевизорът му с капацитет шестдесет и пет канала ловеше само дванадесет, и то все местни станции. Сателитите не предаваха. Или връзката с тях не се осъществяваше. Чувстваше се изтръпнал. Шърли плачеше в спалнята, като се стараеше да потиска риданията си, и през пет минути звънеше на майка си в Куинс, но постоянно чуваше сигнал „заето“.

— Не пипай телефона — извика той. — Той е само за спешни случаи.

Тя се появи със зачервени очи и подпухнало лице.

— Ако сега не е спешен случай, не знам кой е — извика тя на ръба на истерията.

— Нищо не ни се е случило, затова, по дяволите, успокой се.

— Как така нищо? Ами магазинът ти?

— Аз съм добре, ти си добре, така че просто се успокой.

— Да се успокоя? Да се успокоя? Всичко рухва, а ти само повтаряш „успокой се“!

— Е, и с какво помагаш, като плачеш? Така нищо не се разрешава.

Тя изтича обратно в спалнята и затръшна вратата.

— Уф! — изсумтя той. — По дяволите.

Входният звънец извънтя. Спилман сграбчи пушката, увери се, че е заредена, и отиде в антрето при интеркома.

— Кой е?

— Копланд.

— Какво правиш тук, Допи?

— Тъпи въпроси ли ще ми задаваш, или ще ме пуснеш?

— Сам ли си?

— Да, по дяволите, сам съм, но няма да е за дълго, ако не отвориш шибаната врата.

Спилман натисна копчето, изчака асансьорът да се качи и надникна през шпионката, преди да го пусне да влезе в апартамента.

— Това за какво ти е? — Копланд посочи пушката.

— Човек никога не е сигурен кога ще му потрябва.

— Господи, Джо. Остави това нещо, преди да се нараниш. Шърли тук ли е?

— Да.

— Добре ли е?

— Не. Загубила си е акъла. Какво правиш тук?

— Загубил съм си ключовете. Дойдох да взема резервните от теб, за да си вляза вкъщи.

— Ей сега. — Спилман тръгна към кухнята. — Къде ги загуби?

— Представа нямам.

— Как е навън?

— Като в побъркана зоологическа градина. Луди хора има навсякъде. Вървах пеша дотук от Бруклин.

— Майтапиш ли се? — Не.

— Какво си правил в Бруклин?

— Имах работа в „Техноцентър“.

Спилман затършува из чекмеджето и най-после намери резервните ключове на Копланд.

— Всички сателити токущо спряха да излъчват — съобщи той. — Кажете сбогом на останалата част от света.

— Всички сателити ли?

— Не знам. Няма начин да се разбере.

— Очаквах нещо подобно — промърмори Копланд. — И все пак някои от по-новите системи би трябвало да работят.

— Какво ще стане тук, Допи? Кажете ми истината.

— Искате истината? Цялата истина? — Да.

— Никой не знае.

— Върви по дяволите. Това не е никакъв отговор.

— Виж — подхвана Копланд, като погледна към пушката, — искаш ли да пресечеш улицата с мен? За да съм сигурен, че съм в безопасност.

— Искаш да кажеш да изляза?

— Да.

— Не знам. Зърнах по телевизията, че Ед е претрупан с работа на „Амстердам“. Видя ли какво става, когато идваше насам?

— Не. Минах по-далеч от „Амстердам“. Е, както и да е — няма да ходим натам. Става въпрос само да пресечем улицата.

— Добре. Чакай да кажа на Шърли.

Вратата на спалнята се оказа заключена.

— Шърли? — повика той тихо пред вратата. — Доналд е тук. Отивам до другата страна на улицата с него за няколко минути. Скоро ще се върна.

— Неее... Не, не, не. — Вратата се отвори на сантиметър. — Не ме оставяй тук сама.

— Само ще прекосим улицата. Веднага се връщам.

— Всичко ще е наред, Шърли — обади се Копланд, но тя само затръшна в\2тата.

— Господи промълви Спилман. — Хайде да вървим.

Три етажа по-долу те огледаха улицата, сякаш са командоси. Като деца хиляди пъти бяха играли подобни игри.

— Какво виждаш? — попита Спилман.

— Тротоарите са чисти.

— Да вървим. Ти отпред. Ще те прикривам.

— Почакай. Някакъв тип идва насам.

Мъж, напил се по случай Новата година, вървеше с несигурна крачка по тротоара и пееше фалшиво на испански. No me puedo amar sin ti.^[1] Спря, колкото да запали фитила на фойерверк и го пусна да се влачи след него. Фитилът съскаше като разгневена змия, преди той да метне фойерверка на улицата.

Спилман потрепери.

— Мразя такива работи — обяви той. — Направо ги ненавиждам.

— Млъкни — срязва го Копланд.

Пияният мина покрай сградата и ги видя.

— Честита Нова година — поздрави мъжът, а като видя пушката, се изсмя. — Честита Нова година. Избий ги всичките, каубой такъв! — извика той и продължи да върви, като пак се изсмя.

— Виждаш ли — отбеляза Копланд. — Няма нужда да ставаш параноичен.

— Добре.

— Сега вече тръгвам.

— Добре. Поемай.

Копланд хукна през улицата, изкачи стъпалата пред дома си и махна на Спилман да го последва. Приведен, хванал пушката с две ръце, Спилман се втурна сред паркиралите коли. В края на улицата, при пресечката, пияният дочу стъпките им и се извърна навреме, за да види как Спилман бързо се катери по стъпалата на Копландовата къща. Поклати глава и продължи пътя си към Ривърсайд парк и спокойната, тъмна река Хъдсън, пеейки си: *Besque la verdad en la tequila.*^[2]

— Искаш ли да влезеш? — попита Копланд. — И двамата май се нуждаем от нещо за пийване.

— Защо не? Определено не бързам да се прибера.

— Толкова ли е лошо положението?

— Тя напълно е откачила, човече. Лежи в леглото със специално създадената за посрещането на хилядолетието кукла Барби.

Копланд пхна един от ключовете и отвори малко електронно табло, натисна кода, затвори таблото, превъртя втора ключалка и отвори вратата. Микро притича, обзет от възбуда. Все така, с кучето из краката му, Копланд отвори вратата на килера и пренастрои алармата. Преди да успее да излезе от килера, всички светлини в жилището започнаха да премигват.

— Какво, по дяволите, става? — изръмжа той.

Пресегна се към електрически ключ и натисна лостчето нагорнадолу няколко пъти, но без резултат.

— Какво има? — попита Спилман.

— Не знам.

Спилман се извърна с намерението да си тръгне, но вратата не се отвори.

— Господи, какво значи това?

Ритна вратата и разтърси бравата — и двете действия се оказаха безполезни. Копланд опита с ключа, но той не се превърта. В следващия миг се включи звуковата система и от високоговорителите във всички стаи долетя гласът на Док.

— Здравей, Доналд. Заключен си вътре. Започвай да свикваш с тази мисъл. Обадих се на Стария Мислител и той прецени, че ще бъде лесно да те зазида вътре. Стария Мислител и аз станаме доста добри приятели, докато той беше тук, на Насо стрийт. Продължаваме да поддържаме връзка. Знаеш как е между добри приятели. Имаш решетки на всичките си прозорци, но си изобретателен тип и без съмнение ще се измъкнеш. Ако бях обаче на твое място, щях да се отпусна и да изпия едно питие. Не можеш да се обадиш по телефона, затова най-добре приеми положението.

Копланд изтича в кухнята и видя лицето на Док върху телевизионния монитор.

— Това е видеозапис — обясни Док. — Тридесет секунди след като постави ключа в ключалката, се задейства видеото в кухнята, откъдето вероятно ме гледаш сега. Надявам се да си сам, но ако не си, ще се наложи гостите ти да останат при теб. Ще ти се обадя след няколко минути. Наслаждавай се на представлението.

— Какво е това? — попита Спилман. — Какво става? Това не е ли Док Даунс?

— Подай ми пушката.

— Защо? Какво ще правиш?

— Ще застрелям телевизора си. Хайде.

Копланд взе пушката, насочи дулото към екрана и дръпна спусъка. Бум! Кинескопът се разби със силен трясък. Разхвърчаха се искри. Настъпи бъркотия. Кучето се разлая. Кухнята се изпълни с парлив дим, а телевизорът представляваше купчина боклуци. Очите на Копланд блестяха от справедлив гняв, докато Спилман се съвзе от изненадата си и избухна в смях.

— По дяволите, Допи. Винаги ми се е искало да направя точно това. Уау!

Копланд разтърка рамото си, където откатът на пушката го бе ударил, и промърмори:

— Прецакан съм.

Гласът на Док отново долетя от високоговорителите.

— Можеш да застреляш всички телевизори в къщата, ако разполагаш с достатъчно муниции, Допи, но така ще изпуснеш представлението.

— Чуваш ли ме, копеле такова?

— Естествено. Домът ти се подслушва. Има и камери. Да ти кажа ли къде са? Няма нито една из баните ти.

— Допи, какво, по дяволите, става тук? — попита Спилман. — Какво значи всичко това?

— Искаш ли да му обясниш, или аз да го направя? — обади се отново Док. — Вероятно на господин Спилман ще се стори забавна историята за прочутите разбойници Бъч Касъди, хлапето Съндънс и „Чейс Манхатън банк“.

— Допи, за какво приказва той?

— Джонатон — заговори Копланд, — ти си добър, почтен човек. Отдавна сме приятели. Може ли да използвам пушката ти, за да се застрелям?

— По дяволите — не. Я си ми я дай.

Копланд отстъпи назад, но Спилман не се поколеба: сграбчи оръжието и го издърпа от ръцете му.

— В какво си се забъркал, Допи? Какви ги приказва този тип?

Копланд рязко го прекъсна:

— Не се ли тревожиш за Шърли? Ще превърти, ако не й се обадиш или не се прибереш.

— И какво от това? Тя и без това превъртя. Искам да знам защо сме заключени тук, в къщата ти.

— Смяташ ли за уместно да проверим всички прозорци и врати?

— По-късно, Доналд. Каж ми какво става тук!

— Каж ми! — настоя и Док.

Копланд видимо не знаеше къде да си намери място от смущение. Гледаше ту към разбития телевизор, ту към приятеля си и накрая процеди през зъби:

— Ограбихме шибаната банка.

— Какво сте направили?

— Чу ме.

Спилман премигна няколко пъти.

— Почакай минутка. Да, разбира се. Разполагаше с достъп до всички кодове, до най-тайните сметки, всичко. Не, не е възможно. Не

сте го направили. Ах, каква лисица си. Страхотно копеле си. — Той здравата потупа Копланд по рамото. — Точно така — оберете скапаната банка. Защо, по дяволите, не?

— Доналд — намеси се Док лаконично. — Да?

— Никой не е ограбвал никаква банка.

— Моля?

— Допи, най-добре да го знаеш от сега — всичко беше измама. Не е имало обир. Лъгах те през цялото време. Това е всичко.

— Не.

— Да.

Спилман се уплаши приятелят му да не получи удар. Очите му щяха да изскочат, лицето му стана мораво, няколко пъти си пое дълбоко въздух; после по лицето му се изписа спокойно изражение и той се облегна върху плота в кухнята.

Спилман огледа тавана за скрити камери и реши, че е в отдушника на климатичната инсталация високо горе в ъгъла. Посочи нагам.

Копланд погледна нагам и каза на Док:

— Измама? Будалкал си ме?

— Да.

— Шегичка?

— Да.

— А „Чейс“? Вирус ли постави в системите им?

— Не, разбира се.

— И направи всичко само за да ми разбъркаш мозъка? — Да.

— Копеле такова.

— Гледай на случилото се както желаяш, но никога нямаше да успеем да го осъществим. Щяха да ни хванат. Това е то.

А и освен това парите не са ни нужни. Съжалявам, че те разочаровах, но нямаше начин да бъдеш най-големият банков обирджия за всички времена. Не можеш да тържествуваш, но и не можеш да изпитваш вина. На чисто си, Допи, момчето ми.

Алчен негодник си, но не си направил нищо незаконно. Би трябвало да ми благодариш. Не се притеснявай. Бизнесът върви страхотно. По-рано тази вечер Мария Маранело продаде пакет програмни продукти на хамбургска частна банка за не знам колко милиона. Понеже оттогава повечето сателити не работят и в Хамбург

няма електричество, не съм напълно сигурен как ще финализираш договора, но ти ще измислиш начин, убеден съм.

Копланд седна на едно от високите столчета примирен и победен. Спилман наля две чаши уиски и без да вдигат тост, двамата пресушиха чашите.

— Браво, момчето ми — обади се Док. — Пийни си. Нещата не са така мрачни, както изглеждат.

— Хамбургската частна банка ли каза?

— По пет долара за метър — новата ти тарифа. Повярвай ми, Доналд — парите на „Чейс“ не са ти нужни. Има видеозапис в апарата в хола. Ще ти е интересен, струва ми се, а и си заслужава времето ти. Ще ви се замаят мозъците, господа, и след като го изгледате, отново ще поговорим. Наслаждавайте се на представлението. Нарича се Среднощен клуб. вестник на предстоящите събития. Малцина разбираха как тези деликатни космически механизми се отразяват върху живота им, но всички съзнаваха, че телефоните не функционират както трябва. Местните телевизии продължаваха да излъчват в ефир, но милиони телевизори вече не приемаха. Придържайки се към новогодишната програма, „Ню Йорк 1“ предаваше на живо от „Медисън Скуеър Гардън“ посредствено шоу на Барбара Стрейзънд, друга станция излъчваше от стадион „Джайънтс“ мача между Небраска и Алабама за официалната купа на хилядолетието. Концертите и футболът обаче сякаш бяха изгубили свята популярност. Хората искаха новини, ала точно в момента, когато кривата на пораженията в Европа стигна своята кулминация, те внезапно спряха и оставиха милиони телевизионни зрители пред апаратите да се чудят какво ще става отгук нататък. Вирусът на хилядолетието бързо и мълчаливо прекосяваше Атлантическия океан и това правеше идването му още по-ужасяващо.

Единствено, времето имаше значение. На XX век му оставаха само още няколко часа живот и в Ню Йорк всички се взираха в часовниците. Секундите отлитаха; минутите минаваха и оставаха в миналото; часовете сякаш продължаваха цяла вечност. Времето бе гъсто като нефт. Можеше да го размажеш между пръстите си и да усетиш вкуса му.

Великолепните небостъргачи блестяха както обикновено. Заобиколен от високите стени от стомана и стъкло Док стоеше с

Джоди върху покрива на сградата на Насо стрийт и развълнувано ѝ разказваше историята на Кристофър Марлоу „Доктор Фауст“. Добрият учен продал душата си на дявола за познание, жени и една песен. Към полунощ, когато Мефистофел пристигнал да вземе дължимото, Фауст се провикнал:

Небесни сфери, укротете вечния си бяг,
времето да спре и никога полунощ да не настане.

---

[1] Мога да се обичам и сам (исп.). — Б. пр. ↑

[2] Истината е в текилата (исп.). — Б. пр. ↑

14.

Великият град започна да потръпва. Вълни на страх и напрежение кръстосваха острова, след като телефонните връзки се нарушиха, Интернет излезе от строя и телевизионните мрежи изчезнаха. Загубата на връзка със сателитите бе само пред- Падам си по Мефистофел — призна Док. — Бил е доста по-умен от Пепеляшка.

— А на мен ми харесва Пепеляшка — срязва го Джоди. — Млъкни и ме целуни.

Смаян, Док се смути и изпита неудобство. Целувка? Тук? Сега? Какво е това — проверка на действителността? Ала после се отдаде на момента, нежно я прегърна и я целуна.

Фойерверки избухнаха над някакъв шлеп по Ийст Ривър.

Оркестрите продължаваха да свирят. Градът потрепери и изпи по още едно питие.

— Хайде, Док — обади се тя задъхано и го поведе надолу в сградата, покая не по-малко смаяните членове на Среднощен клуб и оттам направо в спалнята.

Няколко минути след осем малка група демонстранти се появи с транспаранти и лозунги пред резиденцията на кмета на Източна 88-а и Ийст Енд авеню. Понеже липсваха представители на медиите, скандиранията прозвучаха вяло — нямаше начин да стигнат до кметските уши.

— Какво искате да предприемем? — обърна се говорителката на кмета към хората.

Объркани и изплашени демонстрантите нямаха ясен план за действие. Едва се различаваха от обичайните тълпи, които сновяха по улиците в навечерието на Новата година, а виковете и скандиранията им не се чуваха поради шума от свирки и пищялки. Безсилието на протеста им бе очевидно. Претрупаната с работа говорителка на кмета проявяваше повече ентузиазъм към демонстрацията, отколкото самите демонстранти. Тя нямаше нищо против да стои във на студеното и дори да влезе в пререкание с група откачени, защото всичко бе по-

добро, отколкото да остане вътре с кмета. Руди Джулиани не бе на себе си, откакто се завърна от Вашингтон късно следобед.

Вътре в сградата Руди Джулиани крещеше от раздразнение по своите съветници и помощници. Затворен в сградата поради невъзможно тежкото движение, той се принуди да поддържа връзка с външния свят чрез куриер на мотоциклет и чрез радио. Нямаше начин да премине по улиците, а му забраниха да използва вертолета си — нищо не биваше да излита, въпреки че той се чудеше кой ли ще го спре, ако успее да стигне до вертолетната площадка.

Кметът се вираше през прозореца на кабинета си: от другата страна на реката, в Куинси, се очертаваше силуетът на голямата електроцентрала на „КонЕд“ — перлата на цялата верига. Руди знаеше истината. Беше обещал, че няма да възникнат никакви проблеми с осветлението. Кле се пред избирателите, че всичко ще бъде наред. Но нещата вече никак не вървяха на добре. Поиска среща с изпълнителния директор на „КонЕд“ Питър Уилкокс, ала се оказа невъзможно да открият въпросния господин. Кметът беше почервенял от гняв. По дяволите! И никак не се чувстваше добре. Отвън градът сякаш ръмжеше срещу него. Божичко! Възникналият проблем бе много по-голям от града, много по-голям от самия него и това той нямаше сили да понася. Настроението му страшно се разваляше. И хората наоколо допринасяха за това. От тях се очакваше да успеят да се справят с възникналата криза. След като градът заплати половин милиард долара, естествено, очакваше те да успеят да се справят.

— И ако шибаните телефони не работят сега, какво, по дяволите, ще стане в полунощ? Настоявам за отговор! — крещеше той към един от помощниците си, който увеси рамене и забодде поглед в обувките си.

— По-спокойно, господин кмете. Имате високо кръвно.

— Направихте ли списък на всички химически заводи и всякакви такива глупости, както ви наредих?

— Да, ваша светлост.

— И разбраха ли те всички, че трябва да преустановят работа?

— Не знам, господин кмете. Това са сто шестдесет и седем обекта, а разполагаме само с двадесет куриери.

— Господи! — възкликна кметът. — Не мога да повярвам. Просто не мога да повярвам! И ето — скапаните телефони вече не работят. Уау!

— Господин кмете?

— По дяволите! Нещо става с ръката ми.

— Господин кмете? Руди? Господи.

В 20,45 Бил Пакард се канеше да напусне болницата и да се напие. Свърши всичко каквото зависеше от него. Разумните хора из болницата бяха оценили мъдростта да направят нещата както трябва и вече не се нуждаеха от него. Медицинските сестри във всички отделения наслагах жълти лепенки по опасните апарати. Чувстваше се изтощен и си представяше колко добре ще му се отразят дветри пътиета. От друга страна, мислеше си той, ако отиде до 24-ти полицейски участък, ще изненада приятеля си Ед и ще види каква ли лудница цари пък там.

Все още с бяла престилка и стетоскоп, Пакард стоеше пред отделението за спешна помощ и пушеше цигара — нещо, което не бе правил от години. Две медицински сестри и шофьор на линейка пушеха на няколко метра от него. Алеята вдясно завиваше към Първо авеню, но поне от час не бяха пристигали никакви линейки. Дори автомобилите със сирени и светлини не успяваха да минат по улиците. Вляво водите на Ийст Ривър блестяха от отразените светлини. Над глухия, постоянен шум на вечерта, той чу вой на двигател. Миг след това двама санитарни с носилка изскочиха от вратите и се отправиха към реката, където болницата ползваше малкия кей за полицейски лодки. След известно време санитарите се върнаха от кея с човек на носилката и четирима бодигардове със слушалки и микрофони. Пакард видя как носилката минава край него. Легнал по гръб, в безсъзнание, с кислородна маска на устата, лежеше кметът Руди Джулиани. В следващия миг носилката мина през вратите и някакъв тип със зле скроен костюм и тъмни очила спря до него и го изгледа, сякаш е хлебарка.

— Ти кой си? — попита грубо онзи.

— Май вашият човек има затруднения с дишането — отбеляза Пакард миролюбиво.

— Не е твоя работа.

— Аз съм сърдечен хирург. Искаш ли да го прегледам?

— Няма начин.

Понеже не бе в настроение да го сплашват, Пакард издуха дима право в лицето на типа. Мъжът се поколеба, после отстъпи:

— Извинявай, докторе. В момента не желаем това да се разчуе. Разбираш какво имам предвид. Той си има личен лекар.

Всичко ще бъде наред. Ще ми кажеш ли името си?

Преди Пакард да успее да отвърне „Не“, мъжът се заслуша в глас в слушалката.

— Какво възкликна той в миниатюрния си микрофон. — Будалкаш ме.

Другите бодигардове разпитваха медицинските сестри и шофьора. Три полицейски мотора с трясък се появиха на алеята. Полицаяте се събраха на една страна, портативните им радиостанции пукаха, а нощният въздух се изпълваше с бели облачета кондензирана пара, докато разговаряха помежду си.

Бодигардът отвърщаше с напрегнат глас на повикалия го:

— Представа нямам къде е проклетият лекар! Трябваше да ни чака на вратата. Не. Чакай малко. Тук има един. — Потупа Пакард по рамото и каза: — Нали се занимаваш със сърца?

Нали така каза? Ела с мен.

Нахакан, Пакард нямаше да позволи да го повлекат без негово съгласие.

— Помоли ме възпитано и ще си помисля — отвърна той като за начало на започващите преговори.

— Слушай — ти какво искаш?

— Искам — уточни Пакард — да стоиш настрана от мен и да не ми пречиш да си върша работата. Само това искам. Иначе ще оставя копелето да издъхне.

Док и Джоди лежаха сгущени в леглото и слушаха радио, когато президентът направи обръщение към нацията в 21,00 часа. Никой в Ню Йорк не го видя по телевизията. Президентът започна с изключително дълго обяснение за вируса на хилядолетието и чувствителните към датата компютри и после осведоми публиката, че някои от глобалните ни съседи вече са се сблъскали с проблема.

— Ние сме далеч по-добре подготвени за кризата от всяка държава — обяви президентът с най-убедителния си тон. Похарчили сме стотици милиарди долара. Най-умните хора на Америка са работили по проблема и ние сме уверени в техните способности. Някои неща ще спрат да функционират — това е сигурно, но ще ги накараме отново да заработят при първа възможност.

Той любезно прикани всички да се разотидат по домовете си и да запазят спокойствие. Да си сътрудничат със съседите. Не грабете, каза той, защото това не е проява на добросъседство. Призова губернаторите на петдесетте щата и на Пуерто Рико да се нагърбят с отговорностите си и да използват Националната гвардия, за да поддържат реда.

— Вашите местни власти познават положението там подобре, отколкото ние тук, във Вашингтон — заяви президентът.

— Имайте доверие в ръководителите си.

— Тогава защо имаме президент? — попита Джоди. Док обмисли отговора си за миг и заяви:

— Никой вече не си спомня.

В 21,30 движението към и от Манхатън достигна критичната си маса. Нищо не се движеше по мостовете или в тунелите. След като часове наред стояха в задръствания, бензинът на стотици хора свърши и те започнаха да изоставят колите си — така задръстиха всички алеи и на практика изолираха острова. Движението в центъра на града, по мостовете и тунелите не бе по-добро. Някъде колите продължаваха да пълзят — шофьорите не преставаха да натискат клаксоните и да си подават бутилки шампанско през прозорците на колите.

Верни на бродуейската традиция, че представлението трябва да продължи, тържествата около Таймс скуеър следваха предварителния план. Оркестри свиреха, хорове пееха, двадесет и четирите огромни видеоекрана показваха екстравагантни гледки от тържества в други части на града. Зяпачите по улицата имаха възможност да зърнат част от галатържествата в Световния търговски център, в „Плаза“ и в музея „Метрополитън“. Диаманти проблясваха под ярките светлини. Сенатори и съдии във фракове се усмихваха пред камерите и излъчваха илюзията за мощ и сигурност.

Заплануваната нощна регата стартира според обявения час под първите фойерверки над река Хъдсън. Флотилията от плавателни съдове, изцяло оборудвана с модерни навигационни апарати, зависеше изцяло от сателитите, които вече не предаваха, но това не представляваше проблем за опитните моряци. Един от корабите обаче, мексиканският „Емилиано Сапата“, се командваше от млад лейтенант, получил капитанската си книжка благодарение на политически връзки, а не на флотски умения; той почти веднага удари гръцкия кораб

„Маратон“ близо до спортния комплекс на 23-та улица. Под водопада от фойерверки и чудеса на пиротехниката плавателните съдове зад сблъскалите се кораби правеха отчаяни маневри, за да не попаднат в катастрофата, и съвсем скоро тържествения парад по реката се превърна в пълен хаос. Водата побеля от пяната, образувана от бясно въртящите се винтове при дадения заден ход, и малките лодки, които съпровождаха корабите, се замятаха по вълните. Насред бъркотията, настъпила в реката, бреговата охрана откри, че радарните системи за контрол на движението не функционират пълноценно — те също зависеха от сателитите. Радарите отчитаха погрешни координати. Сенки и отражения се възприемаха като неподвижни обекти. Радистите започнаха да известяват капитаните на тридесет и седемте кораба из Атлантическия океан, които бяха на път към нийоркските кейове, за възникналите трудности само за да узнаят с ужас на свой ред, че тридесет от тези плавателни съда също не разполагат с надеждни радари. В апаратурата дори на обикновените съвременни кораби има над триста вградени чипа и още поне две дузини контролни, които реагират на датата и часа, а почти всички операции на борда са автоматизирани и компютризирани. Часовниците на повечето кораби са нагласени по Гринуич, така че настъпването на новото хилядолетие в Лондон бе отбелязано и от техните компютри. Десет кораба мигом изгубиха способността си да се движат. Двигателите им спряха. Четири от тях пострадаха и поради срыв във всичките им контролирани от компютри системи; те останаха да се носят по течението без радар, без комуникации, без управление.

Фойерверките не преставаха. Избухващите кълбета и звезди нямаха силиконови транзистори, които да спрат мига на славата им. В резултат на това хората във високите сгради наблюдават брауновото движение на корабите, докато объркването в пристанището не преставаше да расте. Огромен товарен кораб се вряза в остров Либърти, друг налетя на кей при Брод стрийт, точно под Бруклинския мост, а кораб, натоварен с нови мерцедеси, се натъкна на западните пилони при моста Веразано-Нароус. Мостът издържа. Носът на кораба започна да се накланя. Колите, безупречно херметизирани от опитните ръце на работниците в Стария континент, останаха сухи отвътре.

Напълно омагьосани, Копланд и Спилман изгледаха видеозаписа на Док. Когато свърши, Копланд го върна и го пусна отново. Още от

първите кадри на електроцентралите на „КонЕд“ в Манхатън той си даде сметка, че му се поднася най-голямата бизнес възможност през живота му. Док бе заснел и работата на Среднощен клуб, а после бе свел редактирания материал до четиридесет и пет минутно представяне на плана как да бъде спасен Ню Йорк. Членовете на Среднощен клуб бяха усъвършенствали разработените от Док принципи, заложили в пакета програмни продукти на „Копланд 2000“ за банките, и ги бяха приспособили за захранването с електричество приложения. След полунощ, когато умниците от Среднощен клуб бъдат наясно кои части работят и кои не, те ще прочистят програмите от вируси и за много кратко време ще създадат жизнеспособен и продаваем продукт. Създаденият дотук софтуер бе изключително ценен.

— Знаеш ли какво означава това? — обърна се Копланд към Спилман.

— Не — призна приятелят му. — Не знам. Модерен начин да се задържат лампите запалени ли?

— Милостиви Боже, Джонатон. Означава, че докато проклетото копеле се занимаваше да ми мъти главата цял ден, той е искал да ме накара да дойда тук, за да видя този запис. Тези откачалки ще ми докарат повече пари, отколкото „Чейс“ някога ще може да ми даде.

— А ще ни помогне ли да се измъкнем от тази къща? — осведоми се Спилман.

— На кого му пука? Какво ще предприемеш, ако се измъкнеш? Ще се върнеш при Шърли ли?

На Насо стрийт „Бъдещето е така ярко, че трябва да си сложа очилата“ кънтеше с пълна сила през високоговорителите. В 22,30 Док легеше на дивана в залата с ръце под тила пред телевизора, който предаваше футболния мач при изключен звк. Представяше си как изглежда светът, гледан от космоса лазурното синьо на моретата, белите облаци, полярните шапки. Хората оставаха невидими; прекалено дребни, за да са съществени. Не бяха живели достатъчно дълго, за да оставят отличителен белег и далеч не бяха толкова важни, за колкото се смятаха. Хората не можеха да унищожат планетата дори ако се опитат; щяха да унищожат единствено себе си и вероятно няколко други вида, което и без това правеха всекидневно.

Док се чувстваше спокоен; опита се да намери баланс на буйните събития от деня. Накрая вирусът на хилядолетието ще бъде запомнен като едно силно изхълцване в дългата ожесточена борба на човечеството с онова, което се наричаше колективно съзнание. Едни изобретяваха какво ли не: колелото, компаса, парния двигател, телефона, контролираната верижна реакция, компютъра. Други намираха начини да ги използват по предназначения, които никога не бяха хрумвали на изобретателите. Случваше се. Всичко, което едно човешко същество можеше да направи, друго бе в състояние да го разбере и да го повтори. Технологиите са нещо великолепно и неизбежно, но организацията на технологичните ресурси никога не напредваше толкова, колкото самите изделия. След време микротехнологията ще разтвори небесата, ще проникне в земните недра, ще открие химическите тайни на живота и ще намери нови източници за самовъзстановяваща се енергия, ала още не е стигнала дотам. Високите технологии засега са нещо ново. Компютризирането е още в детската си фаза и има проблеми при никненето на зъбите. По самата си същност новите технологии навлизат в нови територии и винаги са експериментални, което означава, че понякога се чупят. Понякога експериментите не се получават, но хората се учат. В сегашния случай урокът ще бъде научен трудно, но обикновено е така. Светът, който ще изплува от това събитие, ще бъде по-гъвкав, по-силен и по-ефективен, а сигурно и по-справедлив, и по-честен.

На сутринта светът ще бъде по-различен. Неговият свят определено ще бъде по-различен, вече с Джоди в него. Насили се да си припомни последната си любовна връзка и дори кога за последен път бе прекарал с жена в леглото. Без съмнение напрежението му бе намаляло и той се чувстваше определено по-добре. Легнала до него, тя бе като течна коприна и когато той облиза потта между гърдите ѝ, тя отметна глава назад и се засмя радостно.

Сега Джоди намираше спасение. А само преди броени мигове ѝ се струваше, че светът се разпада, че всичко, което можеше да се обърка, определено се объркваше. И ето, тя откри Док. Светът се разпадаше, а той цитираше поезия и страшно се забавляваше.

— Защо именно аз, Док? — попита тя. — Пазил си го в тайна толкова дълго.

— Ти ще се справиш — увери я той. — Освен това си сладка. Обичаш ли стари лодки?

Когато разрешени и леко смутени, изплуваха от спалнята, Рони поднесе на Джоди тениска на Среднощен клуб, а другите подсвиркваха и ръкопляскаха.

— Вече си една от нас — обяви Рони. — Доказа, че Док е човешко същество.

— Не бяхте ли сигурни?

— Не.

— Ей, Док — провикна се Джод. — Руди е получил сърдечен удар.

— Наистина ли?

— Завели го с лодка до „Белвю“ и сега е там. Неговите хора само за това говорят по портативните си радиостанции. Искаш ли да ги чуеш?

— Не. Ще гледам мача за Купата на хилядолетието.

Джоди взе видеокамерата и пак се залови с документирането на събитията в помещението. Джод погледна към обектива и започна да обяснява текущото състояние на сателитните системи.

— Доколкото сме в състояние да преценим — подхвана той, загледан в камерата, — по света има дванадесет наземни контролни командни центъра, които поддържат връзка с осемдесет и седем от общо осемстотин шестдесет и четири обекта.

Три други наземни станции упражняват частичен контрол върху още четиридесет пиленца. Това са добри новини. Имаме общо сто двадесет и седем пиленца, включително и петдесет и три комуникационни сателита с известна оперативност, което осигурява частични комуникации. Не сме замрели напълно. Просто така изглеждат нещата.

Джоди се придвижи към Каролин — тя наблюдаваше екраните си и пиеше ментов сок.

— Когато бях малка, имаше една телефонна компания — „Мама Бел“ — и монолитна структура. При сегашните безбройни телефонни компании връзките често се разпадат дори при идеални условия. „Бел-Атлантик“ функционира, но линиите са сериозно претоварени. Понеже всички други телефонни компании са също толкова претоварени и комуникациите помежду им са сериозно затруднени, оцелелите

системи трябва да предприемат драстични мерки, за да осигурят целостта и жизнеспособността си. Една телефонна компания би се справила с претоварването само ако прекъсне част от разговорите, и „Бел-Атлантик“ прави точно това.

— А ти в състояние ли си да го направиш?

— Да, но не желая да решавам кои да извадя от строя и кои не. Кого мислиш, че отрязват първо телефоните компании? Харлем ли? Опитай пак. Изключват руснаците в Бруклин.

— А какво правят руснаците в Русия? — попита Джоди. — Имаш ли начин да разбереш?

— Попитай Рони.

Джоди завъртя камерата.

— Русия е изгоряла — обяви Рони. — Северът и Далечният изток са откъснати, но осъществяват известни връзки по коридор към Москва и Санкт Петербург. Някои телефонни системи са стари, не са обвързани с много компютри и именно те функционират. Имат и линии, които ги свързват с Хелзинки и двупосочно с някои сателити. Има движение — вероятно дипломатическо и на друго високо ниво — между Русия и Ню Йорк.

— През Финландия ли?

— Точно така, но там са на аварийни генератори, защото Хелзинки е без електрозахранване.

— Какво стана с ядрения реактор в Мурманск?

Рони се извърна от екраните и погледна към Джоди и камерата.

— Не знаеш ли? Сигурно е станало, докато бяхте в спалнята. Точно преди да загубим връзка с тях, станцията на Министерството на отбраната на Норвегия, която следи за нивото на радиация на Колския полуостров, засече уранов изотоп в атмосферата — най-вероятно това е в резултат единствено на верижна реакция. Предположението, макар и непотвърдено, е, че атомната електроцентрала Кола-2 близо до арктическият град Мурманск е претърпяла гибелна катастрофа, много по-лоша от чернобилската. Възможно е и реактори в някои руски кораби, акостирали край Мурманск, да са се стопили. Дори не е приятно да се разсъждава за последствията.

— И все пак — подкани Джоди — разкажи и пред камерата.

Рони започна лекция за ефектите от ядреното замърсяване на Арктическият океан. Междувременно в другия край на планетата

електрокомпанията на Токио възстанови енергопо-даването и по този начин даде възможност на японците да открият, че шестдесет процента от мейнфреймовете им не функционират пълноценно. Централната банкова система бе мъртва, макар няколко частни банки да бяха оцелели. Единединствен, изстрелян преди една година японски военен комуникационен сателит бе оцелял — той осигуряваше телефонните връзки на силите за самоотбрана.

Часовниците тиктакаха. Клетъчният телефон на Док иззвъня.

— Това сигурно е единственият телефон в Ню Йорк, който работи — обяви Пакард.

— Не отговаря съвсем на истината — увери го Док. — Какво има?

— Няма да повярваш кой цъфна токущо тук.

— Кметът — сподели Док.

— Откъде знаеш?

— Имам добра система за следене на полицейските връзки. Какво му е?

— Лек сърдечен удар. Ще му направим байпас.

— Тази вечер? — Да.

— Ще остане ли жив още час, ако не го направите?

— Определено.

— В състояние ли е да говори?

— Руди не говори. Той крещи. Но в момента е изплашен до смърт.

— Знае ли, че разполагаш с работещ телефон?

— Не.

— Добре — отбеляза Док. — Нужна ми е услуга и имам какво да предложи в замяна. Виж каква е работата: Копланд ще ти се обади. Познава кмета или поне твърди, че го познава. Сигурно са обядвали заедно няколко пъти. Ще звънна на Допи, а ти стой там и чакай да ти позвъни. А, да, забравих да ти кажа: мога да накарам телефоните да работят. Това ще бъде моят подарък за кмета. Довиждане.

Клик. Свободен сигнал. Китай се върна на нивото на сметалото. Избухване на революция изглеждаше неизбежно в Индонезия. Док набра номера и Копланд се обади при първото иззвъняване.

— Здравей, Доналд. Радваш ли се на видеозаписа?

— Док — подхвана Копланд задъхано, — трябва да ти кажа, че е направо страхотно. Фантастично е. Това е най-невероятният софтуер, който някога съм виждал. Направо произведение на изкуството.

— Благодаря ти, Доналд. Радвам се, че ти харесва.

— Ако успееш да задържиш лампите светнали в Ню Йорк... Боже! Знаеш ли с какво разполагаш, ако проработи? Господи, та дори и ако не проработи. Почти е без значение.

— И аз така смятам.

— Струва цяло състояние. На практика това е революция.

— И на мен ми се струваше, че ще започнеш да разсъждаваш така, Допи. Имаш страхотен нюх за пари.

— Искам софтуера.

— Нима? Интересно. А ти, господин Спилман, и ти ли го искаш?

— О, да. Определено. Как мога да го получа.

— Виждаш ли, Допи, вече се образува опашка. Пакетът програмни продукти е предназначен за електроуреди и те ще бъдат твоят пазар. Банковият софтуер функционира чудесно, а този е дори по-добър. По-систематичен е. Отчита всички начини, по които многобройните системи са взаимосвързани. Един от моя екип го написа. Казва се Бо Даниелс и заслужава медал, както и част от парите ти.

— Искам го — повтори Копланд. — Каква е цената?

— Защо ти не предложиш, Дони? Нали си ме учил винаги да карам първо другият да посочи цифрата? Сега ти си другият. Стреляй, момчето ми.

— Май се забавляваш, а?

— Страшно.

— Направи ме на луд цял ден. Ами... прави ме луд в продължение на пет години и сега ми поднасяш и това.

— Прозренията ти са невероятно точни. Колко, Дони?

— Двадесет милиона.

— Не.

— Тридесет.

— Хммм...

— Тридесет и пет.

— Трябва да се грижа за доста хора тук, Доналд. Цял екип.

— Петдесет. Петдесет милиона долара и всички права.

— Дадено. Сега сме в играта. А, между другото, нали познаваш кмета?

— Да. Познавам Руди. Но какво от това? Сега говорим за бизнес.

— Знаеш ли, че е получил инфаркт тази вечер.

— Какво?

— Намира се в „Белвю“ и Бил Пакард се готви да го разтвори, за да му направи байпас. Какво ще кажеш? Сега — имам един малък проблем. Разполагаме с хубав пакет програмни продукти, които биха спасили „КонЕд“ довечера, но така и няма да разберем сигурно ли е, ако веднага не получа нещо от „КонЕд“. Нужни са ми няколко пароли. За това става дума, Дони. Това е билетът ти към славата и състоянието — цената да направим сделката. Познаваш кмета, познаваш и изпълнителния директор на „КонЕд“, нали?

— Питър Уилкокс? Само бегло.

— Знаеш ли къде е тази вечер?

— На бала в Световния търговски център.

— Съобщи на кмета номера на клетъчния телефон на Уилкокс. Направи каквото е нужно, Дони. Паролите ми трябва.

— Господи! А ще ми осигуриш ли телефонна линия?

— Дадено. Обади се на Бил в болницата. Той чака.

— Обясни ми пак какви са точно паролите, за да знам за какво, по дяволите, приказвам.

Док обясни и затвори. Обърна се към членовете на Среднощен клуб и попита:

— Е, момчета и момичета, как ви звучи сумата петдесет милиона долара?

Ейдриан се извъртя и през присвити очи погледна Док. Цифрата бе достатъчно интересна, за да го откъсне за миг от екраните.

— Твоят дял ще бъде четири и половина милиона, Ейдриан — уточни Док. — В допълнение към бонуса ти, но без платени данъци.

Хлапето се усмихна за пръв път от две години.

— Мога и да ги укрия — заяви той.

— Не си прави илюзии — сръза го Док. — Дори данъчните да не разполагат с много компютри, пак ще намерят начин да ти вземат паричките и без тях.

В дома си на 85-а улица Копланд се взираше в клетъчния телефон в ръката си и проявяваше известно колебание. Това би могло

да бъде поредният номер на Док. С какво всъщност разполага? Хубав видеозапис, образите на група откачалки, заснети от камерите за безопасност в стая, пълна с всевъзможен хардуер: един IBM s/390, работни места и навсякъде компютри, повече монитори, отколкото можеше да преброи, апаратура за засичане на полицейските линии и късовълнови радиоприемници, предаващи на руски и китайски. И дали всичко това е на Насо стрийт? Боже милостиви. Защо не знае? Всичко може да е подправено.

— Как мислиш, Джонатон, всичко това измама ли е?

— Не знам, човече, но друго ще ти кажа: не ми пука. Виждам единствено човек, който обявява война на зъл враг, докато всички останали се лутат наоколо като кокошки без глави. Дори да е измама, това е най-прекрасната измама, на която някога съм ставал свидетел. Дай му каквото иска. Постъпи както ти казва. Светът е съвсем загинал, няма какво повече да се губи. Звънни на кмета.

Копланд набра и Пакард отговори.

— Да.

— Копланд се обажда.

— Говори ли с Док?

— Да.

— Предупреди ме, че ще се обадиш, но не ми каза за какво.

— Няма да повярваш, но според мен е истина: нарича се Среднощен клуб.

Копланд обясняваше, а Пакард слушаше; отначало скептично, но постепенно започна да си дава сметка, че компютърът на Насо стрийт действително би могъл да реши дали в Манхатън да бъде тъмно или светло.

— Затова дай телефона на кмета — умоляваше Копланд. — Накарай го да проведе разговора.

Пакард отнесе клетъчния си телефон по коридора до частната стая на кмета. Руди лежеше, облечен в болнична риза и със система на ръката.

— Господин кмете, обаждане за вас.

— Разполагаш с телефон, който работи? Кой е?

— Доналд Копланд.

— Бизнесменът, който прави инвестиции на „Уолстрийт“? Той осигури софтуер срещу проблем 2000 на „Чейс“, нали?

— Точно той.

— Познавате ли се? — попита кметът.

— От деца — отвърна лекарят.

— Откъде знае, че съм тук?

— Хората от охраната ви създадоха истински хаос по радиостанциите си. Всеки с добър тунер може да ги чуе.

— От всички хора, с които бих могъл да се свържа по истински телефон, защо трябва да разговарям точно с Доналд Копланд?

— Твърди, че знае как да запази светлината в Манхатън, господин кмете. Според мен е редно да го изслушате.

— Светлините?

— Нали знаете — електрически крушки, флуоресцентни тръби, неон.

— Не ми се прави на умник, доктор Пакард.

— Приемам го като комплимент, господин кмете, но подхождам еднакво към всичките си пациенти. Не се чувствайте специален случай. Чуйте ме — не ме познавате. Няма причина да ме послушате. Тук съм, за да се погрижа за сърцето ви, а не да ви съветвам какви управленски решения да взимате, но все пак смятам, че трябва да проведете този телефонен разговор.

— Дай телефона — срязва го кметът и грабна слушалката.

— Копланд?

— Ваша светлост, със съжаление узнах за състоянието ви...

— Остави тези глупости! Какво искаш?

— Господин кмете, много добре знаете, че „КонЕд“ е свързан със североизточния пръстен, който включва много електроцентрали. Поне две от тях — във Върмонт и в този щат — нямат готовност да се справят с вируса на хилядолетието и ще сринат цялата верига. „КонЕд“ не е подготвен да предотврати спирането на електрозахранването, а то ще бъде преустановено няколко минути след полунощ. Моята компания обаче е подготвена. Предлагаме ви тази услуга безплатно и ще осигурим електричество за Манхатън. „КонЕд“ има и други проблеми, които сме в състояние да разрешим. Комуникациите им, като начало. Вече свършихме купища работа по телефонните им линии. „КонЕд“, както и „Бел-Атлантик“ не знаят какво сме направили, но въпреки това го сторихме. Сега, в този момент, служителите от „КонЕд“ говорят помежду си, а вие не можете да звъннете никъде.

— Будалкаш ли ме?

— Не, сър. Ще направим същото и за вас. Чуйте ме: вече захранихме „КонЕд“ с огромно количество информация, за да им помогнем да се справят с проблем 2000. Можем и да го докажем, но вече не разполагаме с време. Налага се да повярвате, господин кмете, това е единственият шанс да запазим лампите в града светнали, но за да успеем, ни е нужна помощта ви.

— Звучи ми като торба шибани глупости, Копланд.

— Похарчихме дванадесет милиона долара, господин кмете, като проява на граждански дълг. Компютрите на „КонЕд“ няма да издържат, знаем го, както знаем, че нашият компютър ще издържи. В състояние сме да спасим „КонЕд“ и Ню Йорк.

— Повтори ми го — обади се кмета. — Обясни ми какво смятате да направите и какво ще се случи, ако не го сторите. Обясни го ясно.

Когато Копланд приключи, кметът отлично съзнаваше, че той ще обере овациите, стига хората на Копланд да успеят и в половината от онова, в което бизнесменът се кълнеше. Затова им даде разрешение да действат. В случай на провал, нещата щяха да са толкова объркани, че никой никога нямаше да си спомни или да знае за Среднощен клуб.

— Цяла вечер правих опити да се свържа с Питър Уилкокс, изпълнителния директор на „КонЕд“ — призна Руди. — Представа нямам къде е, а и телефонът му не работи.

— Знам как да ви свържа с Уилкокс — успокои го Копланд. — Когато се чуете, кажете му да говори с операторката Сара Макфадън в командния център на Уест Енд авеню. Нужни са ни паролите на дискета; ще изпратим въоръжен полицаи да ги пренесе. Ще накарам и полицаят да ви се обади. Казва се Ед Гарсия и ръководи 24-ти участък в Манхатън. Така искаме да бъде изпълнена задачата.

Руди го слушаше и претегляше рисковете. Помисли си за предстоящата сърдечна операция, за опасността никога вече да не се събуди. Исква ли да остави след себе си град в хаос, или град, който блести в нощта и е горд, че е единственият? Поемаше страхотен риск, а можеше и никога да не узнае резултата.

— Добре — промълви той. — Ще го направя. А после този твой приятел, дето прилича на ацтек, ще ми изреже сърцето.

15.

Единадесетият час. Оставаха шестдесет минути.

В 22,00 вирусът удари Бразилия и Венецуела, помитайки петролни кладенци, нефтопроводи и рафинерии, сякаш са стръкове жито. Захранващи вериги отказаха да функционират. Из равнините и планините на Латинска Амеика мини, железопътният транспорт и химическите заводи основните отрасли в една икономика — се намираха на ръба да излязат изцяло от строя. Първи отказаха системите, контролиращи замърсяването на околната среда. Когато сензорите, обвързани с дати, спряха, отровите започнаха да замърсяват въздуха и водите. В Латинска Америка, както в повечето държави от Третия свят, вирусът на хилядолетието нападна крайбрежните градове и промишлеността и почти не засегна разположените във вътрешността на страните примитивни селища.

Сега, в предпоследния час, вирусът нападна и далечните, североизточни провинции на Канада. Невидимият враг пристигна в Северна Америка и се движеше през замръзналата тундра със скорост хиляда и петстотин километра в час като тиха стрела, насочена към най-тежко индустриализираната, компютизирана и автоматизирана концентрация на машини в света град Ню Йорк.

Цял ден жителите на околните селища бяха гледали по телевизията как електрозахранването спира и как избухват бунтове от Владивосток до Дъблин. В последния момент хиляди решиха, че не желаят да са в квартала си, когато вирусът на хилядолетието връхлети върху Ню Йорк като експресен влак. Изплашени от града си, паникьосани нюйоркчани от Бруклин и Куинс потеглиха на изток към Лонг Айланд, където малцина бяха готови да ги посрещнат с отворени обятия. Обитателите на Бронкс се насочиха на север към Кънектикът; те претърпяха предградията, изпразниха всички продоволствени магазини и пресушиха всички бензоколони в радиус от седемдесет километра около града. Малцина от напускащите домовете си знаеха къде точно пътуват; не се бяха и подготвили достатъчно, за да прекарат студената нощ на открито. Още към 21,00 часа отчаяни

представители на властта в селищата около Ню Йорк започнаха да звънят на губернатора и на щатската полиция за помощ, но телефонните линии бяха задръстени и безполезни.

В Манхатън мнозина избраха именно този час, за да се помолят. Всички църкви, джамии и храмове от Харлем до Бауъри отвориха врати и се изпълниха с изплашени богомолци. А понеже беше срещу събота, в многобройните синагоги петъчните вечерни служби бяха приключили при далеч по-многобройни богомолци от обикновено. Мнозина, обхванати от внезапна религиозна ревност, оставаха с часове в храмовете да поднесат още една молитва и да обсъдят как да се справят със задаващото се затруднение. Хилядолетието и събитието, което отбелязваше неговото преминаване, надхвърляше християнството и двехилядната годишнина от рождението на Христа. Катастрофата засягаше всички — богати и бедни, вярващи и невярващи. Вирусът не знаеше нищо за светото писание, за пророчеството, за първородния грях, за прераждането или за Месията, но във всички квартали мъже и жени от всякакви вероизповедания търсеха мъдростта на свещените думи. Четяха Тората, евангелията, Корана, Тибетската книга на мъртвите и в древните текстове намираха куража и силата, които щяха да им помогнат да преживеят нощта.

Чудо ставаше в Религиозното светилище на хилядолетието на територията на 24-ти участък. Човешкият поток, доскоро насочен към храмовете за молитва, сега се устреми към полученото вече популярност убежище. Хиляди, търсеци утеха в религията, пристигнаха, за да намерят успокоение сред братята си. Цели енории дойдоха с пасторите си, които бързо организираха обща масова молитва, предвидена да започне една минута преди полунощ. След като бяха вървели километри от далечни места, хората, борили се цял ден и цяла нощ да заемат част от светилището, нямаха намерение да позволят на войнствени пияници да развалят най-значителното им религиозно изживяване през живота. Като по-многобройни, праведните изтласкаха пируващите към Таймс скуеър.

Ед Гарсия не знаеше накъде ще задуха вятърът в следващия момент. За един миг се озова пред прага на ирландска гражданска война, после на бунт, а след това на мистично сборище. Как гласеше онази стара поговорка? Внимавай за какво мечтаеш, да не ти се сбъдне.

Крачеше напредназад из кабинета си, пиеше кафе и безкрайно се притесняваше какво трябва да направи, в случай че осветлението загасне. Какво щеше да стане с всичките тези хора? Какво ще стане с хората на Таймс скуеър? Там се бяха събрали тричетири милиона полудели празнуващи в новогодишната нощ. Има още поне петдесет хиляди в участъка си, да не са и повече. Не знаеше точния им брой. Гарсия никога не бе виждал града толкова полудял, а цял живот се бе нагледал на какви ли не луди. Онова, което минаваше за нормално в Ню Йорк, щеше да се смята за налудничаво навсякъде другаде, а той бе преживял политически мелета, расови бунтове, световни футболни първенства, ожесточени стачки и полицейска бруталност — и все пак не едновременно. Затворниците в претъпканите му килии бяха подплашени, уличното движението държеше града в смъртоносна хватка, телевизията се бе скапала, телефоните се бяха скапали, а още нямаше полунощ.

Отвори чекмедже на бюрото, извади бутилката хубаво малцово уиски, въздъхна и я постави обратно.

Телефонът иззвъня. Той подскочи, зяпна апарата, сякаш неодоушевен предмет внезапно е проговорил. Предпазливо вдигна слушалката. — 24-ти участък. Капитан Гарсия.

— Здравей, Ед. Копланд се обажда.

— Доналд. Уау! В смисъл изненадан съм, че телефонът изобщо звънна. Друг път през цялото време не млъква, но тази вечер... Е, разбираш.

— Да не би да се оплакваш от проблеми? Аз съм заключен в къщата си.

— Какво?

— Да, заключен съм. Шибаният компютър не иска да ме пусне.

— Онова чудовище в мазето ти? Доста е смешно, Дони, като се имат предвид обстоятелствата. Но пък си добре. Навън е лудница.

— Виж, Ед, трябва ми една услуга. Нужно ми е ченге, на което да имам абсолютно доверие. Ще ти продиктувам един номер. Искам да звънеш и да разпознаеш гласа на другия край.

— Така ли? Доста тайнствено звучиш, Дони, а аз съм зает. Всички религиозни откачалки в Ню Йорк са се събрали тук. Килиите ми са препълнени. Ченгетата ми почти са си загубили акъла. Така че престани със заобикалките.

— Ед, ще звънеш на кмета и той ще ти нареди да отидеш в командния център на „КонЕд“ на ъгъла на 65-а улица и Уест Енд, за да вземеш компютърна дискета, която трябва да отнесеш в сградата ми на Насо стрийт.

— Кметът?

— Да, самият Джулиани.

— Будалкаш ме.

— Никак. Нека ти кажа номера.

— Чакай секунда. Дори всичко да е вярно, как ще стигна дотам?

Градът се е превърнал в огромен паркинг.

— Кметът ще изпрати един тип с мотоциклет и оня ще те откара.

— А как ще звънна, като проклетият телефон не работи.

— Ще проработи.

— Откъде знаеш, че ще проработи?

— Ще проработи! По дяволите.

— С вълшебна пръчица за поправяне на телефони ли разполагаш?

— Нали ти се обаждам в момента?

— Така е.

— Значи повярвай ми: ще проработи.

— Дай номера.

— Номерът е на Бил Пакард в „Белвю“. Имаш ли го?

— Да. А защо ще се обаждам на кмета там?

— Защото е там, Ед. Получил е инфаркт.

— Руди ли?

— Друг кмет нямаме.

— Мъртъв ли е?

— Как щеше да говориш с него, ако е мъртъв? Хайде, действай.

— Иска да му стана куриер? Нищо чудно, че ненавиждам копелето.

— Не замесвай политиката в това, Ед. Става дума за нещо важно.

— За какво всъщност става дума?

— Руди може да ти каже, ако реши. Само му се обади, а после защо не наминеш край мен и да ме пуснеш да изляза от къщата си?

Гарсия се засмя при последните думи.

— Не. Смятам да те оставя там. Така няма да се забъркаш в някоя каша.

— Джонатон е при мен; двамата сме заключени. Шърли е от другата страна на улицата и не знае, че той е тук. Сигурно е откачила.

— Щом работи телефонът ти, защо не й позвъните?

— Господи, Ед! Мога да звънна на теб, на Пакард и на никой друг.

— Защо не?

— Престани с въпросите си и се свържи с Бил, става ли?

— Подскажи ми. Изтъкни причина, за да не забравя, че въобще си ми се обаждал.

— За новогодишна шега ли го вземаш?

— Да, хрумна ми нещо подобно.

— Ед, опитваме се да запазим осветлението в Ню Йорк. За бога, времето напредва.

След четиридесет години Гарсия знаеше кога някой си прави майтап и кога не. И сега съзнаваше, че Копланд казва истината по своя неподражаем, бомбастичен и мелодраматичен начин.

— Осветлението — повтори Гарсия.

— Схвана най-последно. Заплашва ни спиране на електрозахранването и има само един шанс да го избегнем.

— Как, по дяволите...

— Не питай. Не разполагам с цялата нощ за обяснения. Обади се на кмета. Сега.

— Добре, ще звънна.

Клик. Свободен сигнал. Никога жуженето не му се бе струвало така дружелюбно. Гарсия потърси номера на Пакард и натисна бутоните.

— Пакард.

— Бил? Ед се обажда. Копланд твърди, че кметът е при теб.

— Задръж. Ето ти Руди.

— Ти си като сатана, така да знаеш — заяви Джоди на Док.

— Нали ти казах — падам си по Мефистофел.

— Извади късмет, че кметът е блокиран в „Белвью“. Док сви рамене.

— Сигуно си права. Но той щеше да бъде блокиран и на друго място например в резиденцията си или в Сити Хол, или в колата си.

Охраната му е безполезна, та е лесно да го проследи човек. По правило политиците не са особено умни. И те са като останалите.

— Значи си възнамерявал да го набъркаш независимо от всичко?

— Такъв е вариант Б. По-чисто би било да получим паролите от Сара, но сега пък не е изключено „КонЕд“ да прояви истинска готовност за сътрудничество. Може би да, може би не. Ще видим.

— От самото начало ли смяташе да стовариш цялата история върху Копланд?

Док намигна, ухили се и си нахлупи ловджийската ушанка.

— Да — изсумтя той. — Така беше според вариант А. Винаги можеш да разчиташ на алчността като на мотивираща сила.

Работи безотказно. Заключение го в къщата му, за да знам къде е, ако ми потрябва. Не исках да се изгуби.

След 23,00 хората на Таймс скуеър започнаха да броят изтичащите минути. Шумът се усили още повече, воят на милионите гласове стигна до племенно ниво. Автомобилните клаксони не преставаха да свирят. Нямаше никакво раздвижване на трафика по булевардите от север на юг, а по страничните улици се забелязваше съвсем леко придвижване. От единия до другия край на острова непрекъснато избухваха фойерверки. Домашно приготвени ракети и римски свещи, купени на черния пазар, осветяваха небето с пламъци и изблици на пиротехнични дъги.

Магазинерите и търговците из целия град се готвеха да защитават дребния си бизнес от обирджии, в случай че осветлението угасне. В етническите квартали на гърците, евреите и индусите в Бруклин, на корейците и италианците в Куинс, на чернокожите от средната класа в Харлем и Бронкс активисти организираха местни патрули, за да запазят общностите си от анархия. Полицейските редици бяха опасно изтънели поради огромната работа, струпала се върху служителите на реда: разтърваваха пиянски побоища, разрешаваха транспортни свади, внасяха успокоение при какви ли не спречквания, а на всичкото отгоре бяха лишени от почти всякаква комуникация. И все пак полицията изпрати в търговските райони всичките си налични служители, които се правеха, че не забелязват как дребните собственици са се въоръжили с пушки.

Градът потръпваше от страх и очакване.

В 23,13 Док пусна „Среднощен специален влак“ на Джони Кеш, а после Каролин, настроена да слуша друго, му забрани да се занимава повече с музиката.

Милиони часовници тиктакаха, отмерваха минута след минута. В 23,14 Ед Гарсия яхна седалката на специален полицейски „Кавзаки“ зад сержантветеран — един от елитните куриери на кмета.

— Знаеш ли накъде да караш?

— Ти само се дръж, капитане — предупреди сержантът.

Потегли бавно; провря се между спрелите коли и край тълпата пред участъка, насочи се на запад към Хъдсън, вече набрал известна скорост, но често натискаше спирачките — едва поддържаше деликатния баланс. Уест Енд авеню бе задръстено на юг, докдето поглед стига, затова сержантът продължи към Ривърсайд парк и подкара по алеята за велосипедисти; в продължение на тридесет и пет преки разпръскваше пешеходците с включена сирена и фар. Най-сетне стигна до 65-а улица. Гарсия оцени возенето не толкова като шеметно, колкото като налудничаво. Фойерверки — същински магически илюзии — осветяваха небето, а пукотът им се губеше в шумовете на града и рева на мотоциклетния двигател. Вдясно увеселителни лодки изпълваха реката; изглеждаха спокойни и възхитителни в искрящата нощ; напред се виждаше единствено асфалтът, осветен от фара. Гарсия държеше сержанта през кръста и на всеки няколко минути поглеждаше часовника си, който подскачаше пред очите му. Беше изпаднал в нещо като сънен транс. Умът му спря да обработва всякаква информация — просто възприемаше заобикалящия го свят: града, шума, вятъра и студа; миризмата на коженото яке на сержанта, вибрирането на мотора между краката му.

Моторът пое по 65-а улица и отново се вряза в движението. Сержантът умело избягваше сблъсъците с коли и камионетки. Фойерверки, клаксони, мъже във фракове; всякакъв вид хора, които правеха необичайни неща: стояха върху капаците на колите си, пикаеха до тротоара, пиеха шампанско от обувка.

Облечена в бяла престилка, Сара Макфадън ги чакаше по средата на тротоара сред тълпа гуляйджии.

— Вие ли сте госпожа Макфадън? — попита Гарсия.

— Да, сър.

— Покажете ми някакъв документ за самоличност. Сара размаха пластмасовата карта със снимка, повесена на верижка от врата ѝ; наведе се към мотоциклета и каза:

— Ще дадете това на Док Даунс и на никой друг. Трябваше да се обади самият кмет, но ето го въпросното нещо. Или поне се надявам да е то.

— Стига приказки — срязва я Гарсия. — Дайте ми дискетата. Док ще ви се обади, щом я получи.

Отново навлязоха сред движението. Сержантът направи опит да свие по Уест Сайд, по 11-о, а после по 12-о авеню, но всичките бяха задръстени. Наизлезли от колите си, хората пиеха и пееха по улиците. Пуснаха в употреба светлини, сирени, караха по тротоарите само и само да си пробият път към центъра. На 42-ра зърнаха видеоекраните и гигантските увеселителни палатки по Таймс скуеър. В каската си Гарсия чуваше единствено воя на двигателя и сирената, но той усещаше как градът се тресе под гумите. В 23,30 стигнаха до 34-та улица.

В 23,39 президентът на Съединените щати се срещна с онези членове на Съвета за националната сигурност, които успяха да стигнат до Белия дом.

В 23,42 часа източно стандартно време, когато на Западния бряг беше 20,42, свързаните в северозападния пръстен електростанции, се съгласиха да се изолират една от друга и да прекъснат веригата. Навсякъде другаде из страната включително и на североизток електростанциите решиха да останат скачени и ако се стигне дотам, заедно да излязат от строя.

В 23,44 Рони и Джод отидоха в спалнята и затвориха вратата. Док запали марихуана, Каролин започна да танцува, Ейдриан продължаваше да си играе с влакчетата, Бо крачеше напредназад, а Джоди, сляла се изцяло с камерата, снимаше всичко.

В 23,45 на 85-а улица Копланд и Спилман гледаха как на Медисън скуеър Гардън Барбара Стрейзънд пее на живо любовна песен за Ню Йорк.

От другата страна на реките Америка чакаше и гледаше часовниците.

В долната част на „Бродуей“ задръстването леко изтъня и мотоциклетът набра скорост. В 23,46 Гарсия пристигна пред сградата

на Насо стрийт; разполагаше с четиринадесет минути.

Док и Бо го чакаха на улицата. Бо мигом се завтече нагоре с дискетата, а Док остана, за да покани полицейския капитан да влезе.

— Наистина не ми е възможно. Налага се да отида да се погрижа за участъка си — обясни Гарсия.

— Оттук ще го сториш по-добре — уверяваше го Док. — Хайде.

Сержантът попита:

— Какво ще предприемеш, капитане?

— Трябва да се връщам, Док. Ще пусна Копланд от къщата му. Знаеш ли, че е заключен?

Док се засмя, махна с ръка и влезе.

Вътре Бо вкара архивираната дискета във флопито, провери директорията на екрана и зареди седем файла на седем системи, които щяха да работят едновременно на IBM-а: по една за всяка от петте електроцентрали, една за командния център на 65-а улица и една за превключващата верига на електроцентралата на Ийст Ривър. После включи IBM-а към седемте обекта. Когато Док влезе, Бо имаше готовност да прехвърли контрола на системата в свои ръце с натискането на един бутон.

Малък екран върху масичка до Бо бе свързан със системата за сигурност и наблюдение на „КонЕд“. Док зърна петдесетина души на ръба на паниката — намираха се в огромна зала, нещо като командната зала на космическите полети в Хюстън. Сара седеше на преден план зад основното командно табло със слушалки и микрофон, закрепени на главата, и гледаше напрегнато към големия екран над камерата, която следеше за безопасността.

Док също надяна слушалки с микрофон и ѝ се обади.

— Док е.

— Получи ли дискетата?

— Да. Паролите са инсталирани и сме готови.

— Приятелите ти са големи тежкари, Док. Никога не съм го подозирала.

— Сара, единственият приятел, от когото се нуждая в момента, си ти. Хо\2та около теб, предполагам, са доста напрегнати в момента отбеляза той, без да ѝ спомене, че всъщност ги вижда.

— Съвършено си прав — отвърна Сара. — Чуха ме да разговарям с кмета и Питър Уилкокс, защото включих обажданията

през високоговорителите; всички тук знаят, че дадох паролите на полицейски капитан по нареждане на Уилкокс.

— Те наясно ли са, че вашата система ще се срине и изгори, ако не направим това? — попита Док.

— Някои — да, други — не. Според повечето съм си загубила ума и вероятно са прави. Но каквото ще да става, няма да се откажа от започнатото.

— Аз поне съм ти страшно благодарен — увери я Док. — Сега ще те свържа с един млад мъж, Бо Даниелс. Именно Бо намери из многобройните ви пакети програмни продукти разрешението за справяне с проблем 2000. Откри и неподходящите чипове в клапите на Уотърсайд, за които ти казах. Повечето данни, които ти предавах през последните две години, са от Бо. Готова ли си?

— Когато кажеш, Док.

Док свали слушалките и кимна на Бо.

— Вече си ти. Карай внимателно.

— Сара? — обади се Бо. — Здравей.

— Здравей, Бо. Нервен ли си?

— Да.

— И аз.

— Добре — отбеляза Бо. — И двамата сме нервни, но хайде да се опознаваме по-късно? Заредил съм паролите за петте електроцентрали, за командния център и превключващата верига в централата на Ийст Ривър. Трябва да ги пусна в момента.

Сара натисна няколко бутона на терминала и каза:

— Ти командваш парада.

— Рейвънсуд — произнесе Бо отсечено.

— Готово. Прехвърлена ти е.

— Уотърсайд.

— Готово.

— Ийст Ривър.

— Готово.

— Централата на 59-а улица.

— Готово.

— Централата на 74-та улица.

— Готово.

— Уест Енд.

— Готово.

— Превключващата верига.

— Готово.

— Сега минавам на вътрешните свързващи системи. Ще изолираме „КонЕд“ от основната верига.

— Слава богу — възкликна Сара. — Ако питаш мен, точно това трябваше да направим още преди два часа. Шефът реши, че съм полудяла.

— Значи сме на едно мнение, така ли? — попита Бо.

— Напълно. Да действаме — отвърна Сара. — Кажете ми с какво разполагаш, Бо. Всички други компании по веригата ще се разнищят до небесата, но просто няма какво друго да се направи. Хайде да изключваме.

— Готова ли си?

— Да.

— Плезънт Вали.

— Откачам я. Готово.

— Рамапо-Ландънтаун.

— Откачам я. Готово.

— Фарагут.

— Откачам я. Готово.

— Готалс.

— Откачам я. Готово.

— Ямайка.

— Откачам я. Готово. — Бо си пое дълбоко въздух и бавно издиша.

— Това са всичките. Не забелязвам никакви течове. А ти?

— Не, сър. Сега вече ти командваш. Токущо нарушихме всички правила, написани някога от Комисията за обществено обслужване. Слагам прекъсвачи по цялата линия — обяви Сара. — Остава ми само линия 345. И — готово. Ще бъдем изолирани. Телефоните ми звънят. Май доста пищисани хора от целия щат искат да говорят с мен.

— Не вдигай — посъветва я Бо, вирна палец и намигна на Док.

— Почакай. Линия 345 не приема. Показва, че вече има превключватели.

— Точно така — обади се Бо. — Нямах пълно доверие в контролната ти апаратура.

— Предполагам, знаеш какво правиш.

— Благодаря, но ще ми е нужна доста помощ, преди да приключи тази нощ.

Бо започна да обстрелва Сара с технически въпроси и Док отиде в залата, за да погледа за малко Барбара Стрейзънд. Беше 23,55. Дори денят да приключеше сега, мина му през ума, нямаше да е чак толкова лош: имаше нова приятелка, която много харесваше; изкара петдесет милиона долара за своята групичка хакери; изнамери начин да се добере до проклетите пароли и Бо командваше „КонЕд“; всеки момент щеше да разбере дали системата му е в състояние да поддържа работата в централите, за да генерират достатъчно ток, та осветлението да не изчезне.

Членовете на Среднощен клуб бяха залепнали по местата си. Джоди се движеше сред тях и записваше тези последни моменти. Приклекна до Рони, улови в близък кадър изпотеното ѝ слепоочие, после се изправи и насочи камерата към часовниците в помещението.

Док запали цигара — забеляза, че ръцете му треперят.

Напрежението предизвикваше всички да се движат, тласкаше ги към сексуални прояви, към разрушение, към изповядване на грехове с пълен глас. Хората чупеха часовниците и надуваха стереоуредбите до последно. Хиляди отбелязваха отминаването на ХХ век с пистолетни изстрели във въздуха.

В неподвижния въздух на операционната Бил Пакард разтвори гърдите на Руди Джулиани и спаси живота му.

В 23,58 безумията внезапно секнаха; призрачна тишина завладя града, сякаш всичките му жители разбираха момента. Той бе дошъл.

В 23,59 вселенският съвет, оглавил Религиозното светилище на хилядолетието на територията на 24-ти участък, поведе паството в молитва.

— Отче наш, Който си на небето, нека се свети името Ти...

Сферата на Таим скуеър започна бавно да се спуска. Тълпата мълчаливо наблюдаваше слизането ѝ надолу.

На Насо стрийт Бо бе дал нужните пароли. „КонЕд“ беше изолиран от пръстена; другите ѝ потребители вдигаха олелия до небесата. По екраните се виждаха изображения от командния център; Бо и Сара бързо пренастройваха скъпоценните си пет електроцентрали, за да понесат удара.

— Стаила съм дъх — провикна се Рони.

Уилсън Пикет изпя последните строфи от „Среднощен час“. Док отвори прозорец и погледна към Световния търговски център — двата небостъргачаблизнаци се открояваха на фона на луната. Целуна Джоди, този път без да го молят.

Отброяваха последните секунди на ХХ век, както се прави преди изстрелването на ракета. Пет, четири, три, две, едно.

Полунощ.

След като градът цял ден и цяла нощ трупа напрежение, стигнало вече до кресчендо, сега лудостта премина в космически измерения. Оркестрите засвириха по-високо, хората танцуваха побуйно, религиозните се молеха по-пламенно, гръмкото биене на камбани сякаш се излъчваше от Манхатън като самотно соло на барабан. Независимо от студената нощ хората бяха потни, защото никой не го свърташе на едно място.

ЧАСТ ТРЕТА
1 ЯНУАРИ 2000

16.

Сферата на Таймс скуеър се спусна наполовина и замръзна, сякаш самото време спря да тече. По неподвижния ѝ корпус блещукаха и светеха дванадесет хиляди фалшиви диаманти и сто и осемдесет халогенни светлини. Тълпата ахна. Двадесет и четирите гигантски видеоекрана угаснаха. Тълпата ахна повторно. После, внезапно, екраните отново оживяха: видя се изображението на чудовищен влак в метрото, устремил се стремглаво към камерата; идваше все по-близо и по-близо, хвърчаха сини искри, от високоговорителите се разнасяше оглушителния тътен на металните колела върху релсите. Неочакваният ужас на филма поразил тълпата като гаубица. Половин милион души пищяха, когато бързо движещия се влак изненадващо спря. Върху локомотива се откри огромен, изписан с цинобър надпис: „Ейдриан 2000“.

Екраните почерняха. Двама слисани оператори в главния видеокасион трескаво натискаха бутоните по контролните табла и смаяно извикаха, щом образите, предавани на живо от камерите по 42-ра улица, отново се появиха върху мониторите, както бе програмирано. Заплануваните събития продължиха. Оркестри свиреха „Добрите стари времена“, фойерверки избухваха над река Хъдсън и Сентръл парк, светът не свърши, Исус Христос не се появи в 24-и участък нито на друго място, сферата тържествено продължи да се спуска. Тълпата въздъхна облекчено — смяташе, че моментът е преминал. Ако това бе най-лошото, което всяващият ужас вирус на хилядолетието можеше да направи, то нека тогава купонът да продължи!

Новият, XXI век започна в източната часова зона. Хората в Манхатън танцуваха и се смееха, прогонили страхове и мрачни предчувствия. За тях проблем 2000 се оказа просто подвеждане, едно огромно несъбитие.

Някъде из тълпата петгодишен хлапак, добре екипирай срещу студа и качен върху раменете на баща си, посочи към огромния дигитален часовник на Мики Маус.

— Тате, виж!.

Циферблагът сочеше: 8,01, 5 януари 1980.

На Насо стрийт Док изгледа докрай шоуто на Барбара от „Медисън“. След като Барбара изпрати въздушни целувки и пожела: „Честита Нова година! Честита Нова година на всички!“ — „Ню Йорк 1“ превключи, за да отразява събитията от Таймс скуеър, и Док стана свидетел на Ейдриановата шегичка.

Обзет от буен смях, се свлече от стола и както лежеше на пода, се провикна към другия край на помещението:

— Ейдриан, чудесен си.

Хлапето бе неудържимо, Господ да го поживи! Док се надигна, прекоси стаята и потупа момчето по гърба.

— Браво, Ейдриан. Страшен номер.

Ейдриан сви рамене и се загледа в монитора, който отразяваше големия екран в главния диспечерски пункт на метрото. Червени и зелени светлини блещукаха и прескачаха от един електрически блок към друг, като сочеха движението на влаковете по триста и петдесетте километра тунели.

Док погледна часовника. 00,02. Наобиколи всички по работните им места и прошепваше насърчителни думи. Той бе свършил своята работа — подготви членовете на Среднощен клуб за славния им миг, но сега нещата бяха като при ядрена война: нищо не бе репетирано предварително.

— Рони? Как е?

— При снабдяването всичко е наред. Не така добре върви изтичането. Шест от четиринадесетте станции не функционират и още три са на път да сдадат.

— Каролин? Телефоните?

— „Бел“ все още работи. Другите телефонни централи умряха. Линиите на военните действат. На полицията — не. Всички наши линии са наред.

— Джод? Мрежата?

— Интернет го няма. Няма мрежа. DARPA все още се държи, но прекъсва.

— Бо?

— Ще загубя две подцентрали в Куинс и една в Бронкс.

Пръстите на Бо трепереха над клавиатурата и пот се стичаше по слепоочията му.

— Как е Сара?

— Ужасена.

Док запали цигара. Върху основния екран на Бо притокът на електроенергия по веригата, от която „КонЕд“ вече не беше част, се измерваше със светеща диаграма. Веригата бе силно претоварена още по-рано през деня — нуждаеше се от допълнителна енергия, за да осигури яркото осветление из целия град, заради тържествата по посрещането на новото хилядолетие.

Върху по-малки екрани се виждаше какъв е притокът на всяка от останалите десет електроцентрали на „КонЕд“ — три бяха на път да спрат.

— Засега е относително стабилно — заяви Бо в микрофона към слушалките. — Стабилно, стабилно... По дяволите!

Върху някои от по-малките екрани заблестяха точки, а после и върху големия монитор се появи голямо кръгло петно.

— Идва! Дръж се, Сара.

— О, Господи!

— Ей сега ще загубим Астория, Хъдсън авеню и Нароус — изброи Бо набързо трите излизаци от строя електроцентрали на „КонЕд“. — Започвам изолирането на Манхатън. Нямаме време да чакаме. Астория изгуби изцяло контрол, всеки момент ще гръмне.

— Виждам.

— Ами изключи проклетата централа! — нареди Бо. — Направи го!

— Опитвам се — отвърна Сара. В гласа ѝ се долавяше огромното напрежение, което изпитва. — Започвам да губя телефонна връзка с шестте външни централи.

— По дяволите! — извика Бо. — Каролин! Тя губи телефонна връзка!

— Безсилна съм да направя каквото и да било за вътрешните им линии, Бо. От месеци им повтарям да проверят линиите си; не ме послушаха. Ще сдадат.

— Всичко ще сдаде — мрачно обяви Сара.

— Още не — обади се Бо и включи програма за прехвърляне на електрозахранването и разпределението му върху петте електроцентрали, на които разчиташе да не излязат от строя; те осигуряваха енергия за Манхатън и малки участъци в Бруклин, в

Куинс и по брега на Ийст Ривър. Изолирането на острова приключи. Останалата част от Ню Йорк трябваше да се бори, за да оцелее или да загине самостоятелно.

Десет секунди по-късно бойлер под високо налягане експлодира в генератор три на Астория — уби на място четирима работници и рани други петима. Оказа се, че в подцентралата на Хъдсън авеню операторът, проверявал апаратурата с програмата „Зоро“, както я бе нарекъл авторът ѝ, е дремал пред компютъра и е пропуснал хиляди участъци с данни. Когато „Зоро“ посрещна XXI век, дяволски уменият фехтовач зарази файловете и компютърът започна да подава невярна информация. Добре обучен и подготвен за подобни случаи, операторът на електроцентралата изключи сензорите и прехвърли контрола на волтажа върху резервна система. Последното, които видя на екрана, бе как заразената резервна система изключва електроцентралата ведно с монитора му.

В подцентралата Нароус подаваните данни бяха прочетени по странен начин и мигом извадиха съоръжението от строя чрез изключване на генераторите. В резултат Стейтън Айланд и южната половина на Бруклин останаха без електричество. Двадесет секунди по-късно се появиха сринове по североизточния пръстен. Там всекидневно имаше сринове и аномалии, но никога в толкова количество, и то едновременно. По различни причини в един момент двадесет и седем електроцентрали северно и западно от града преустановиха изцяло работа си. Общият волтаж рязко спадна и причини прекъсване на електричеството за няколко секунди. Останалите централи се опитваха да запазят с необходимото количество електричество пръстена, но на триста километра северно от Върмонт дефект във високоволтов регулатор предизвика неконтролируем срыв, който се разпространяваше по веригата със скоростта на ураган. Само след минута и четиридесет и три секунди сто хиляди квадратни километра от щата Мейн до столицата и на изток чак до Охайо останаха без ток. Североизточният пръстен се срина.

Три минути по-късно югоизточният пръстен също излезе от строя, повличайки източноканадския сектор. Надпреварата с най-неумолимия краен срок бе загубена. Все едно Атлантическият океан преля и погълна Северна Америка.

Вашингтон, вместил седемстотин и петдесет хиляди души да посрещнат хилядолетието, потъна в тъмнина, чиято чернота съперничеше на гранитната фасада на Виетнамския мемориал. В Белия дом включиха аварийни генератори, но вирусът на хилядолетието бе обезглавил нацията. В комуникационен бункер дълбоко под земята президентът искаше да разговаря с военните и ЦРУ, но не можеха да го свържат с Филадельфия, Атланта, Шарлот, Мобайл. Всъщност той не можеше да се свърже дори с другия край на града.

Дългата тъмна нощ на Америка започна с виещи сирени по авеню „Пенсилвания“ в столицата. От Мейн до Флорида нацията, останала без лидер и дезорганизирана, навлезе в ХХІ век в състояние на пълен безпорядък.

Вирусът на хилядолетието се бе завърнал вкъщи.

Уникален и ослепителен, част от Ню Йорк се къпеше в светлина. Тържествата на „Таймс“ скуеър продължаваха; опиянената тълпа, без да се интересува от събитията на други места, отбелязваше славното пристигане на новото хилядолетие. И все пак новината, че целият свят отвъд река Хъдсън е тъмен, бързо се разнесе от уста на уста. Мнозина възприеха съобщението като мълга.

— А и да е вярно — отбеляза някакъв пияница, — на кого му пука?

На територията на 24-ти участък молитвата, с която приключи ХХ век, посрещна новото хилядолетие с шумно: „Алилуя.“ В „Белвю“ Пакард заши гърдите на кмета и направи минианкета сред медицинските сестри:

— Е — попита той, — ще гласувате ли отново за Руди?

На 85-а улица Доналд Копланд чу потропване по вратата.

Хвана дръжката и за своя изненада откри, че вратата се отваря; на верандата видя Ед Гарсия.

— Мислех, че вие двамата сте заключени — отбеляза капитанът и понеже Копланд не отговори, продължи: — Имаме си и светлина. Какво ще кажете?

Копланд премигна. В главата му сякаш отекваше звънчето на касов апарат — той изглеждаше напълно отнесен. Премигна повторно, преди да си отвори устата:

— Влизай. Ела да пийнем нещо. Честита Нова година.

На Насо стрийт хладнокръвният, непроницаем Бо се втурна към банята и повърна; бе оставил мястото си празно, а слушалките — провиснали от плота.

На пет километра северно Сара Макфадън седеше със затворени очи, прилепени длани и набързо прошепна една молитва; заслуша се да чуе жуженето на аварийните генератори, ала то така и не се обади. Отвори очи. Лампите продължаваха да светят.

— Бо? — обади се тя напрегнато. Док взе микрофона.

— Док е. Бо ей сега ще се върне.

— Милостиви Боже — промърмори тя. — Усилията на този млад мъж дадоха резултати.

— Засега ще се въздържа от мнение — обяви Док, загледан в екраните на Бо. — Имате проблеми в Равенсуд.

— Ей сега ще се захвана. Само ми дай възможност да си поема дъх.

Смутен, Бо излезе от банята, като си бършеше устата.

— Съжалявам — извини се той.

Док го прегърна. Рони, Каролин и Джод се изредиха да го прегръщат и целуват. Ейдриан, естествено, не се помръдна от мястото си. Джод прибави ръкостискане към прегръдката и заяви:

— Ние сме единственото място в радиус от хиляди километри, където има електричество, Бо. Ти го направи, човече. Бомба си.

Бо се дръпна и нахлузи отново слушалките.

— Сара?

— Имаме проблем в Равенсуд.

— Хайде да се захващаме. Имам диагностични програми за всичките пет електроцентрали. Ако не дадат резултат, ще опитаме нещо друго.

Членовете на Среднощен клуб се завърнаха по местата си, смаяни от успеха на Бо. Поради липса на възможности системата да бъде подложена на изпитание при бойни условия, шансът планът на Док и програмите на Бо да успеят, беше едно на милион. Дори при безупречни програми множеството вградени чипове в огромната плетеница от системи застрашаваше начинанието. Ала въпреки всички трудности Бо успя да съхрани електрозахранването на Манхатън. Отвъд Ийст Ривър долната част на Бруклин продължаваше да е осветена — електроенергията трябваше да стигне до Джей стрийт, за

да осигури движението в метрото. Тънка ивица от Куинс в близост до електроцентралата Равенсуд също имаше осветление. Останалата част от Ню Йорк бе така тъмна, както и Москва.

Да бъде светлина, помисли си Док, докато бързо се спускаше към втория етаж, където Ани и другите служители работеха с банките.

— „Чейс“ издържа ли? — тревожно попита той. — Би трябвало да има електричество в „Техноцентър“.

— Има — увери го Ани. — Всичко е наред. Успокой се, Док.

Ани го придърпа към екрана, директно свързан с екипа, който работеше за „Чейс“ по проблем 2000 в „Техноцентър“; там седеше техник със слушалки и микрофон. Док видя, че основните компютри на банката бяха издържали на смяната на века и функционираха ако не безупречно, то поне в обичаен режим.

— Връзката с „Чейс“ добра ли е? — попита Док.

— Да, комуникациите са добри и софтуерът 2000 си го бива — отвърна техникът, хлапе с тениска от университета Принстън на гърба. — Но в сградата на „Метро техноцентър“ има някои проблеми. Служителите от междинната смяна са заключени вътре, а тези от нощната — отвън.

Док, развеселен, се ухили.

— Нарочно ли го направи? — попита Ани и игриво го тупна по рамото.

Док ѝ отвърна със същото и обяви:

— Никога няма да ти кажа.

— Чух, че Бостон е останал без осветление — обади се техникът.

— Да.

— И във Филадельфия било същото.

— Да.

— Всъщност навсякъде освен тук. Не е ли странно?

— Не. Как са телефоните ти?

— И това е необичайно. Нашите телефони са добри, но всеки, на когото се обадим, е изненадан, защото не може да набира, а и никой освен нас не успява да се свърже. Изглежда, телефонните богове се усмихват само на нас. Можем да звъним на някои места, но на други — не. А във Вашингтон и Торонто няма никакви телефонни връзки. Знаех, че ще е чудновато, но това надминава всичко.

Док пъхна пръсти в устата си и свирна — служителите откъснаха поглед от екраните. Тридесет глави се надигнаха като зелки над малките заграждения от плексиглас.

— Ани ми каза, че „Чейс“ и всички наши клиенти са преживели изпитанието на хилядолетието — обяви Док. — Вие сте страхотни и тази нощ спечелихте честна победа. Не се готвя да държа безсмислена реч. Искам само да обявя, че всички в тази зала ще получат бонус от двадесет хиляди долара. Благодаря.

Радостните възгласи и викове продължиха само няколко секунди; всички отново се заловиха за работа.

Тръгвайки към вратата, Док отбеляза:

— Твоите хора вършат страхотна работа, Ани. Въ\2ът са.

— Сега, когато големият момент дойде и отмина обади се тя, — хората се питат за работата си. Бонусът добре, но те искат да знаят дали ще имат работа следващата седмица.

— Ани, съобщи им, че това не е краят. Това е едва началото. Нашите хора не бива да се притесняват за работата си. Ние трябва да се притесняваме дали им плащаме достатъчно, за да ги задържим.

— Колко лоши са нещата в действителност, Док?

— Зависи от гледната точка. Можеш да кажеш, че срывът на цивилизацията не е толкова лошо нещо, ако смяташ, че цивилизацията не върви в правилна посока.

— Не се прави на умник.

— Добре. Чакай да видим. — Той стана по-сериозен. — В града „Бруклин Юниън газ“ е загубил контрола над регулаторите на налягането в газопроводните тръби и е преустановил работа. Всички телевизионни компании са с корема нагоре и само две кабелни телевизии предават в момента. Три радиостанции, мисля, излъчват музика. Само някои от телефонните линии на „Бел-Атлантк“ работят, включително и вашата. Радиостанциите на полицията работят. В крайните квартали аварийни генератори осигуряват електрозахранване на някои сгради и болници. Метрото се движи.

— Има ли обири?

— Прекалено е рано да се каже.

— Откъде знаеш?

— Имам хубав апарат, който следи разговорите на полицията — отвърна той и сви рамене. — Обичам играчките.

Компютрите спряха мигновено, но ефектите се проявиха след няколко стотни от секундата. Вътре в милиардите машини притокът на електрони откликваше на бинарните инструкции по единствения възможен начин — поемаше пътя на най-малкото съпротивление. През тези части от секундата машините извършваха множество пресмятания, следваха инструкции, написани от човешки същества. Заради човешки грешки, самодоволство и лоша организация, както и поради неадекватни изпитания три милиона компютри в Ню Йорк дадоха дефекти, преди хилядолетието да е навършило и една секунда.

Не всички дефекти се оказаха фатални и много от тях бяха набързо отстранени, веднага щом бяха забелязани. Несравнимо по-малък брой машини оцеляха, без да дадат никакви дефекти. Но цели мрежи от свързани апаратури излязоха от строя, защото телефоните не работеха. Колкото и странно да бе, но дребните уреди, за които хората се притесняваха — домашните електромашинарийки, колите и асансьорите — имаха незначителни затруднения. Поради голямата тревога за асансьорите, хората ги бяха поддържали в отлична форма. В някои автомобили дигиталните екрани направо полудяха, но двигателите и спирачките работеха. Не дребните, лични системи пропаднаха, а по-скоро големите, сложните, почти невидимите и приеманите като дадености системи, които съставляваха инфраструктурата не само на града и държавата, но и на глобалната икономика. Именно те излязоха от строя. Всичко от Голямата Картина пред очите на хората сякаш се разпадаше. Всички основни банки в Ню Йорк оцеляха, но загубиха способността да комуникират помежду си. Корабният и железопътният транспорт бяха осакатени. Всеки завод, рафинерия, химически комбинат или поточна линия за автоматично сглобяване имаше някъде някакъв проблем.

По източния бряг само жителите на Ню Йорк и на селищата с аварийни генератори имаха възможност да разберат дали системите им са добри или лоши. Три часови зони по на запад, след като узнаха за бедствените събития по източното крайбрежие, хората се пробудиха от тридесетгодишната дрямка и положиха отчаяни усилия да се подготвят за задаващото се нещастие. Електрокомпаниите се отделиха една от друга и се готвеха да се справят с проблемите поотделно. Привикаха по спешност всеки енергиен техник, който можеше да бъде открит, а специалисти поеха грижата да дадат светкавични указания за ръчна

поддръжка, та дано успеят да задържат електроцентралите в работен режим, когато контролиращата апаратура излезе от строя. Губернаторите на осемнадесет щата свикаха Националната гвардия; хиляди млади мъже и жени, предимно от селскостопанските райони, бяха изпратени да патрулират в градовете, за да предотвратят евентуални безредици и обири. В Милуоки и Литъл Рок внезапното военно присъствие провокира размирици, а именно това трябваше да бъде избягнато. Жителите из целия Запад се изпокриха дълбоко в убежищата си — стремежът към оцеляване доведе до крайност проявите на индивидуализъм. В повечето места обаче, изправени пред невиданата криза, хората действаха като интелигентни, разумни членове на обществото и търсеха начини да си помогнат един на друг. Обитателите на малките градове заедно подготвяха временни убежища по училищата или осигуряваха аварийни генератори. На запад от Чикаго градските управи отмениха тържествата за посрещане на хилядолетието; полицията приканваше хората да се разотидат от улиците. Собствениците на заводи се втурнаха към съоръженията си и изключиха всичко. Отчаяни купувачи оголиха хранителните рафтове по магазините.

Докато вирусът на хилядолетието започваше пътуването си през Северна Америка, в Лондон вече бе малко след 5,00, в Москва — 8,00 и след пладне в Пекин. Крехката телекомуникационна мрежа, обединяваща някога цялата планета, се бе сринала. Фабрики в Китай — доставчици на половината от играчките за Америка — загубиха компютъризираните си досиета. Китайските банки, които извършваха трансфер на капитали, бяха мъртви. Кораб, натоварен с плюшени мечета, се изгуби в океана. Самите плюшени мечета не пострадаха. Нито те, нито работниците, които ги произвеждаха, имаха вградени чипове.

Планетата преживяваше лош махмурлук, но светлините в Ню Йорк не изгаснаха.

На Джей стрийт в Бруклин, в командния център на най-подготвената за проблем 2000 транзитна система в света, където всеки компютър и свързаната с него техника бяха проверени, коригирани и тествани; където всеки вграден чип бе идентифициран, открит, проверен, тестван и заменен; където всеки диспечер, оператор, началник, ръководител на смяна и ватман бе слушал до втръсване за

вируса на хилядолетието, главният екран с размери девет на три метра, който отразяваше цялата система, изгасна в 00,02. Две секунди покъсно сто осемдесет и седем мотриси на метрото застинаха на място.

С изгасването на екраните всички сигнали в системата започнаха да светят в червено; всички влакове спряха.

Диспечерите по терминалите зяпаха в смаяно мълчание главното табло. Терминалите включваха нови програмируеми логически процесори, които отчитаха времето и изпращаха данните по двадесетте чисто нови чипа до главния екран, а за него се предполагаше, че не е обвързан с отчитане на времето. За да спести пари, управата на метрото закупи чипове с широко приложение, а те всъщност представляваха чип в чипа и имаха отношение към часовете, минутите и секундите. Закупчикът не подозираше за съществуването на чип в чипа, а екранът бе подложен на тест и издържа цялостната проверка при симулирани условия. Спирането на захранването след теста — нещо, което никога не се случваше при реални условия — и повторното захранване с енергия активира всички вериги във вградените в чиповете чипове. Второ тестване непременно би „хванало“ грешката, но понеже първото изпитание премина успешно, никому не хрумна да направи още един тест.

Радиостанциите работеха и осигуряваха на диспечерите връзки с ватманите, а те всички започнаха да говорят едновременно. Напрежението в цялата система на метрото веднага се повиши. Светлинки мъждукаха из тунелите и в командния център. Дълбоко в подземните недра вирусът бе изстрелял още един оръдеен залп по града.

— Къде е Ейдриан? — попита Док, когато се върна от втория етаж. Потърси го в банята, после в кухнята и се почеса по главата. — Къде е Ейдриан? — повтори въпроса си той.

— Какво? — възкликна Джод.

— Къде е Ейдриан? Изчезнал е.

Загледани в екраните си, прекалено заети, за да обръщат внимание на каквото и да било, никой не бе видял кога е излязъл.

Джоди бе снимала с камерата из цялото помещение; Док я накара да п\2жектира последните три минути от записа.

— Ето посочи той. — Тук си хванала Рони в кадър, а ето и Ейдриан в дъното. Отваря чекмедже и вади шепа платки.

— И чипове ли? — попита Джоди.

— Да.

Той погледна схемата на метрото върху монитора на Ейдриан и веднага забеляза, че никоя от мотрисите не се движи.

— Бо — провикна се той, — статута на 59-а улица.

Електроцентралата на „КонЕд“ на 59-а улица захранваше метрото и доставяше енергия за цялата мрежа.

— На 59-а всичко функционира — докладва Бо.

— Тогава, по дяволите, какво става с метрото? Каролин се надигна от мястото си и започна да натиска клавиши по уредите на Ейдриан.

— Божичко, Док, не се ли научи как да работиш с терминала на Ейдриан?

— Май не.

Каролин извика върху екрана картината на камерата за безопасността в централата на метрото на Джей стрийт. Голямото основно табло беше изгаснало. Като не можеха да виждат къде са мотрисите или какъв сигнал е подаден, диспечерите започнаха да движат влаковете един по един чрез радиостанциите.

Екранът на Ейдриан показваше местонахождението на мотрисите — следователно някъде в дублиращата му система действаше верига, каквато нямаха на Джей стрийт. Очевидно бе взел платки и бе на път към Бруклин, за да оправи лично системата им.

— Господи! — не се въздържа Док. — Милият сладък Ейдриан.

— Какво е в състояние да направи?

— Вероятно да оправи системата им и да накара мотрисите отново да тръгнат, но ще му е дяволски трудно да ги убеди да го оставят да работи. Представи си твърдоглавите ръководители на метрото, които не търпят авантюри, как стоят пред Ейдриан с ококорените му очи, докато той размахва платка в ръка. Ще решат, че е побъркан. Трябва да отида при него.

Джод се надигна от мястото си и взе шушляк.

— Док — подвикна той, — никога няма да го настигнеш. Аз ще отида.

Веждите на Док се стрелнаха нагоре.

— Аз отговарям за него — настоя той. — Господи. Вероятно ще мине по тунел А от Фултън стрийт и после, като се спусне под реката,

ще пристигне направо на Джей стрийт. Това е втората станция в Бруклин.

— Мислиш, че ще мине през тунел на метрото? — възкликна Джоди ужасена.

— Непрекъснато го прави — обясни й Джод. — Ще го намеря и ще довлека задника му тук — обяви той и се отправи към вратата, без да спори повече.

— Човешкият фактор — присмя се Каролин и се върна на мястото си.

— По дяволите — прокле Док. — Това е лудост.

Хукна към вратата, тичешком слезе по стълбите и се отправи към станцията на метрото на Фултън стрийт, отстояща на три преки. Бягайки с темпото на маратонец, Джод се намираше две преки пред него, а Док не бе в никаква форма за героичен спринт до Бруклин. След една пряка понамали темпото и с изненада откри колко много разтревожени хора от света на бизнеса в скъпи зимни палта над фраковете бяха надошли във финансовия район — искаха да проверят какво са направили компютрите им. Дочуваше възторжени радостни викове от някои от офисите и отчаяни степания от други.

Спусна се в станцията на метрото и завари мотриса за Бруклин, закована неподвижно за релсите с отворени врати. Пътниците се суетяха наоколо и наблюдаваха неистовите гледки от Таймс скуеър по телевизионните екрани над пероните. В предната част на композицията ватманът разговаряше с полицай — надвесен над релсите, той сочеше към тунела. Док притича край тях и скочи на релсите, съпроводен от възклицанието на полицая:

— Още един! Какво им става на тези?

— Няма ли да отидеш след тях?

— Не, естествено. Да не съм луд.

— Какво казват горе?

— Работят по таблото. Шибани компютри.

Док упорито продължи да тича напред. Оставаше без дъх, често спираше да си почине с ръце на коленете. Да тича през тунел на метрото не съвпадаше с идеалната му представа за прекарване на новогодишната нощ. В оскъдно осветения тунел отекваха стъпки, вдясно се виждаха червени сигнални светлини. На неколкостотин

метра отпред Джод почти догонваше плячката си. Почти стигнал Бруклин, Ейдриан погледна назад, чу Джод и хукна още по-бързо.

Нещо като късо съединение стана в главата на Ейдриан в мига, когато видя екраните на диспечерите в метрото да загасват. Изведнъж той се превърна в човек с мисия и беше убеден, че е единственото живо същество, което знае какво не е наред с метрото и как да го оправи. Измъкна се от Насо стрийт, без да каже думичка, защото в горещата пещ на извращения му мозък блесна мисълта, че членовете на Среднощен клуб ще се опитат да го спрат. Толерираха го наистина, но не го уважаваха истински и сега го доказват, като го преследваха. Тунелът премина под реката и изви на юг към станцията на Хай стрийт. Ейдриан взе завоя и станцията се появи пред очите му: отпавила се към Манхатън мотриса стоеше на място с ослепително светещи фарове. Дундест и бавен, Ейдриан познаваше всички лабиринти на тунелите, понеже бе изследвал тунел А многократно. Точно след завоя се шмугна в служебна ниша и когато Джод взе завоя, Ейдриан бе изчезнал.

— Ейдриан — провикна се Джод.

Док чу вика на Джод и спря.

— Ейдриан, излез — извика Джод. — Заедно ще отнесем платките на диспечерите.

Док вървеше и тъй като внимателно взе завоя, съзря първо Джод, а после и Ейдриан в сянката, извън полезрението на Джод, който изглеждаше напълно объркан.

Изведнъж мотрисата на станцията затвори врати и потегли Док се изплаши до смърт от вдигнатия шум. Релсите потрепераха, металните колела стържеха по тях и въздушните спирачки съскаха. Док се хвърли напред, грабна Джод и го намъкна в нишата при Ейдриан точно когато първият вагон мина край тях.

— Ненормалник — изкрещя Док на Ейдриан, ала той не го чуваше.

Мотрисата отмина и тримата успяха да се качат на перона, без да привлекат нечие внимание.

Ейдриан не каза нищо, само скръсти ръце пред гърдите си, отпусна се на пейка и се зазяпа в тавана. Бе насочил презрението си срещу диспечерите на метрото в деня, когато пристигна в Ню Йорк; наричаше ги идиоти, които нямат представа как се движат

железопътните мотриси, но идиотите очевидно бяха оправили екраните и пуснали системата си отново в действие.

Досетил се какви мисли се въртят в главата на Ейдриан, Джод посочи към релсите по посока на Джей стрийт и каза:

— Просто са извадили късмет и са успели случайно, това е всичко.

— Ти се опита да постъпиш правилно — добави Док. — Сега всичко е наред.

Пристигна втора мотриса за Манхатън, препълнена с пътници. Странстващите рицари от Среднощен клуб успяха да се промъкнат през вратите и минаха отново под реката.

На Фултън стрийт характерните за финансовия район типове бързо слизаха и се отправяха към изходите, за да разберат дали са победители, или губещи в компютърната лотария. Мотрисата потегли, Док и Джод стояха на перона, но Ейдриан се намираше все още вътре — бе тръгнал към Таймс скуеър. Усмихна се самодоволно, когато се измъкна, и махна за сбогом.

Док и Джод излязоха от станцията на метрото и се озоваха на тротоари, осеяни с персонални компютри, явно неиздържали на изпитанието. На „Уолстрийт“ трима мъже с пикап събираха изхвърлените компютри и монитори.

— Доходоносен бизнес — отбеляза Док. — Ще се разрасне през следващите няколко седмици.

Когато свиха по Насо стрийт, звездите бяха изчезнали, небето бе облачно; заваля сняг.

17.

Немислимото се случи. От небостъргачите на Манхатън човек можеше да види силуета на Статуята на свободата, обвита в панорамна тъмнина. От другата страна на река Хъдсън неосветеният бряг на Ню Джърси приличаше на стена от тухли и камък, обсипваш със сняг. В южна посока Стейтън Айланд наподобяваше огромна черна дупка в горния край на залива. На изток, отвъд Бруклин и Куинс, Лонг Айланд се простираше като праисторическа пустош. Туктам проблясваха автомобилни фарове същински загубени звезди в мрака, а светлините на няколко кораба изглеждаха като точки из пристанището. На Гъвърнърс Айланд генератор захранваше с електричество централата на бреговата охрана, чиито техници трескаво работеха по компютрите, контролиращи радарите.

Отвъд тънкия, осветен Манхатън върху света се възцари затишие. Щом електричеството спря, жуженето на предавателните мрежи замлъкна. Телевизори, радиоапарати, стереоуредби и всякакъв вид електроуреди престанаха да вдигат какъвто и да било шум. Шофьори спираха наред път и се дивяха на настъпилата промяна. Животът се сведе до основните елементи — компютърен вирус, вятър, сняг.

Тъй като не можеха да гледат навън, наложи се хората да потърсят в себе си начини за оцеляване. Пробуждането се оказа грубовато, но все пак беше пробуждане. Естественият подбор незабавно влезе в играта. Силните и интелигентните оцеляваха; слабите и глупавите загиваха.

Независимо от милионите часове и милиардите долари пропилены за подготовка да се справят с вируса на хилядолетието, Съединените американски щати се оказаха така уязвими към вируса, колкото и останалата част от света. Всички летища бяха затворени. Железопътният транспорт се движеше със скоростта на охлюв. Запасите от храна се топяха. Хората се паникьосваха, отиваха с кола в гората, където бензинът им свършваше и те умираха от студ. В някои градове събиранията по случай Новата година и посрещането на

новото хилядолетие се превръщаха в местен хаос. Размирици избухнаха във Вашингтон и Тампа, но не и в Бостон или Филадельфия. Дори в окръг Колумбия, пострадал най-много, безсмисленото насилие постепенно утихна след няколко часа. Вярно, навсякъде имаше хора, които използваха прикритието на тъмнината, за да крадат и да вършат всевъзможни престъпления като лично отмъщение, но огромното мнозинство от американците не бяха нито престъпници, нито анархисти. Те нито се паникьосаха, нито останаха сврени по домовете си. Реагираха, както биха реагирали при ураган, земетресение, наводнение или нападение на враждебни НЛО. По стандартен американски образец игнорираха задаващото се бедствие, докато не стана прекалено късно, но след като то се случи, се мобилизираха и поведоха битка.

Ако — трото на 31 декември 1999 приличаше на Черния четвъртък 24 октомври 1929, когато стоковият пазар се срива и предизвика Голямата депресия, — то първите часове на 1 януари 2000 приличаха на 7 декември 1941 — денят, в който бе нападат Пърл Харбър. През 1941 Съединените щати не бяха готови да влязат във война, ала когато войната стигна до тях, американският народ загърби пререкания и различия и вля огромната си енергия в едно съгласувано усилие. Незабавно милиони се записаха доброволци и рискуваха живота си за общата цел.

През януари 2000 Америка бе разделена по десетки политически, социални и религиозни въпроси; споровете имаха дълбоки исторически корени. Трудно бе да се поддържа република, основана на убеждението за равноправието на всички, когато практиката сочеше точно обратното. Хората не проявяваха съгласие — понякога и брутално — по расовия въпрос, абортите, наркотиците, секса, религиите, данъците, промишленото райониране. Политическите процеси и самата конституция се намираха под ударите на левите, на десните и дори на центристките сили. Милиони не вярваха и на думичка, изречена от правителството, след като Виетнам и Уотъргейт унищожиха всякакво доверие. Америка съвсем не беше идеална и никога нямаше да бъде идеална, справедлива и честна. Независимо от това, да се стреми към идеала, макар и невероятно непостижим, бе по-приемливо, отколкото да се предаде на тиранията или хаоса. Когато осветлението угасна, приоритетите изведнъж заеха естественото си

място. Идеологическите и религиозните догми не разрешаваха наболелите въпроси. Предварителните планове бяха безсмислени. Работата свършиха съседни, които помагаша на съседни.

Работата по проблем 2000 бе вече приключила и това даваше на нацията преднина и голямото преимущество пред останалата част от света. След като американският народ искаше разрешение на кризата, единственият начин бе да запретне ръкави. Народът не се поколеба.

Сега на унищожените от вируса на хилядолетието се предоставяше шансът да се възродят като Феникс от пепелта и да отвърнат на удара. Когато телефоните блокираха, половин милион телефонни техници се явиха, готови да отстранят повредите. В мини и заводи, в железопътни депа, бензинови складове, в лаборатории и офиси хората започнаха да пристигат посред нощ, за да помогнат нещата отново да влязат в релси. Отначало не постигнаха голям успех, но не се отказаха. Електроцентралите се изпълниха с инженери, които разнищваха проблема, внасяха поправки, планираха начини за възстановяване. Проблемът бе огромен, пораженията изглеждаха необозрими, но парче по парче, чип по чип, процесът на възстановяване започна.

Ню Йорк бе оставал без електричество през 1965 и 1977. След случилото се през 1965 жителите на града обичаха да разказват любимите истории от рода на това колко много бебета са се родили девет месеца по-късно. Хората се бяха изплашили, но не се бяха ужасили и градът оцеля благодарение на доброто настроение и високия дух. До 1977 градът се бе променил драматично. За някакви си дванадесет къси години Ню Йорк стана безмилостен и опасен, преливаше от бедност и престъпления, кипеше от гняв и раздражение; след прекъсването на електричеството се чуваха истории за насилие и хаос. Твърдеше се, че обирите започнали десет минути след спирането на тока. Инцидентът през 1977 стана през горещ летен ден, когато градът и без това бе на ръба да експлодира поради расово напрежение. Повечето от обирите представляваха чисто и просто масово престъпление, породено от предоставената възможност. Нищетата, бедността и расовото потисничество се смесиха с натрупания гняв — именно в пристъп на бяс множество буйни млади мъже извършиха обирите.

Сега, през 2000 година, повсеместната миграция отново бе променила демографията. За последната четвърт на ХХ век се появиха толкова много нови лица, че вече никоя етническа група нямаше числено превъзходство. Всеки принадлежеше към някакво малцинство. Ако се изключат бездомниците и най-отчаяните имигранти, бедните в Ню Йорк не изглеждаха бедни. Хранеха се в „Макдоналдс“ и се обличаха с конфекция, притежаваха телевизори, автомобили и минимално заплатена работа — с други думи, държаха главите си над повърхността. Градското население бе плод на индустрия, преродила се в икономика от разрастването на обслужващи сфери и от развитието на високите технологии; тя лиши огромни обществени слоеве от уменията, необходими да се преживява в един свят на техниката. Просперитетът от високите технологии и глобалната икономика се концентрираше във все по-малко на брой ръце и доведе до неравномерното разпределение на богатство, невиджано от Втората световна война насам. Икономическите условия и три века зъл расизъм подготви почвата за размирици и кражби с колосални размери; Америка очакваше гетата да избухнат, ако светлините угаснат.

За разлика от предишните прекъсвания на електрозахранването големият срив на 1 януари 2000 година не настъпи изненадващо. Наистина той свари неподготвени милиони, които празнуваха по улиците; паникьоса стотици хиляди други и те напуснаха града, ала много повече милиони бяха взели елементарни предпазни мерки срещу хаоса и анархията в очакване на вероятното спиране на тока. Дългата подготвителна кампания на кварталните ръководства сред населението в най-мизерните гета действително убеди хората, че подпалването на домовете, в които живеят, няма да им даде нищо. Разбиването на витрини и кражба на телевизори не означава отмъщение срещу истинските потисници. През 2000 година хулиганите разполагаха с клетъчни телефони и компютри; те знаеха за проблем 2000 и съзнаваха до каква степен ще се нажежи атмосферата от обирите, а те не желаеха това. Широко разпространение из гетата получи крилатата фраза: „Не взимай този телевизор. Ако електричеството спре, той и без това няма да проработи.“ Изглежда, най-подготвената организация в Ню Йорк се оказа мафията — тя се нахвърли върху софтуера срещу вируса на хилядолетието както

мангуста върху питон. Преимуществовата да оцелеят в кризата им бяха съвършено ясни. Всеки бизнес, дори най-отдалечено свързан с процъфтяването на Коза Ностра, разполагаше със скъпи, добре отработени програми срещу проблем 2000 и в новогодишната нощ се радваха на охраната на въоръжени пазачи.

Независимо от подготовката и предупрежденията не всички схванаха какво ги очаква. След като цял ден наблюдаваха сринове в електрозахранването по целия свят, враждебно настроени крадци в Куинс, Бруклин и Бронкс набелязаха целите си — електрониката за първо място, следвана от бижута и дрехи. Щом осветлението угасна, към крадците се присъединиха и тълпи пияни нюйоркски гуляйджии, които само след петнадесет секунди започнаха да разбиват витрините на магазините за електроника. Полицията обаче залавяше на местопрестъплението полуделите, дезорганизирани обирджии; въоръжени собственици ги спираха, разгневени и решителни квартални патрули се изправяха срещу тях. Нямахше начин поради страх или поради трепнал върху спусъка показалец да не бъдат простреляни десетки обирджии, но фойерверките и традиционната за новогодишната нощ стрелба заглушиха шума от непреднамерените изстрели. Обирите в по-малките градчета бяха енергично парирани само час след започването им.

През целия ден армии от подплашени хора напускаха Ню Йорк. До един след полунощ близо триста хиляди се пръснаха във всички посоки или се изгубиха из тъмнината. Узнали за осветлението в Манхатън, побягналите се обърнаха и се насочиха към светлината, както бяха направили и в Токио. И без това вече претърпкания остров отново бе зает от всички посоки. Мотрисите на метрото бяха препълнени. Хората вървяха по мостовете и прииждаха от Ню Джърси и Стейтън Айланд с флотилии от лодки. В този момент гражданите на Манхатън объркаха всички стереотипи за Ню Йорк като студен и безсърдечен град.

Ню Йорк отвори вратите си. Като се започне от центъра на града, хотели великодушно предлагаха фойетата и банкетните си зали, за да приютят изпадналите в беда. Универсалният магазин „Мейси“ отвори вратите си и пушна пет хиляди премръзнали гости на града вътре, „Сакс“ и „Блумингдейл“ последваха примера му. Безброй църкви и административни сгради, гардеробни на Националната гвардия,

станции на метрото, театри и училища се превърнаха в импровизирани убежища.

Религиозното светилище на хилядолетието на територията на 24-ти участък даде пример и местните жители започнаха да прибират хора по домовете си. Предлагаха кафе, седяха в препълнени холове и си разказваха истории от невероятния ден. Из цял Манхатън хората изненадваха и себе си, и гостите си с щедростта и гостоприемството си. За мнозина тези жестове на милосърдие бяха съпроводени и с тревоги, но все пак нюйркското гражданство отвори сърцето си и всички изкараха някак си нощта.

В 01,00 глобалното спиране на електрозахранването засегна централната часова зона на Щатите. В Чикаго, Далас и Мексико Сити мускулите и сухожилията на Северна Америка не издържаха на вируса на хилядолетието с вече предвидими резултати. За щастие отделянето на западните електропръстени осигури светлина в някои градове и в щата Небраска. По цялата дължина на река Мисисипи старите параходи също имаха осветление. В Ню Орлийнс десетилетни плавателни съдове седяха близо до брега, а по палубите им се вихреха с пълна сила тържества за посрещането на Новата година.

В 02,00 Исус не се появи в Ермосило, Мексико. Електрозахранването обаче изчезна. На неколкостотин километра северно осветлението в Денвър изгасна, но издържа в Колорадо Спрингс. Централата за космически изследвания остана добре осветена цяла нощ, а техниците се опитваха да възстановят контрола върху сателитите. Към 07,00 сутринта по времето Зулу онази част от резервните сателитни системи, която излъчваше сигнала за часа на някои наземни предаватели, бе възстановена. Малкото на брой телефонни компании, подготвени за проблем 2000, успяха да се свържат помежду си и започнаха бавното преизграждане на огромните си мрежи.

До 02,30 Сара бе изпратила аварийни бригади във всяка от авариралите електрически подцентрали. Инженерите провериха всяка подменена част, изследваха хардуера и направиха нужните поправки; към 03,00 Бруклин и Куинс вече имаха електричество. Потокът от бежанци към Манхатън леко понамаля, новоосветените райони започнаха да поемат прииждащите от Лонг Айланд.

На Насо стрийт членовете на Среднощен клуб, изтощени до крайност, продължаваха да работят, движени единствено от екзалтацията си. Джод се занимаваше с радиоапаратите си и превключваше или на късовълнови радиостанции, или се свързваше с радиолюбители, като през цялото време записваше информацията. Честотите на подразделения на Националната гвардия усилено запълваха ефира, докато военните се подготвяха за всякакви непредвидени случаи. До момента безредиците сред населението бяха твърде по-малко от очакваното, но всичко можеше да се случи през следващите няколко дни.

В другия край на помещението Бо правеше диагностика на подстанцията в Равенсуд — стремеше се да върне най-мощния генератор в системата обратно в строя. Рони разговаряше по телефона с Отдела за опазване на околната среда и им подсказваше къде ще открият дефектни чипове в пречиствателните станции. Джоди, оставила вече камерата, седеше до Док на дивана. Двамата пиеха шампанско, държаха се за ръцете и гледаха последните минути от „Останал без дъх“ на видеозапис. Когато филмът свърши, Док мина през каналите и откри, че Ей Би Си е подновило локалните излъчвания от студиото на Западна 65-а улица.

— Внимавайте, ако шофирате през Куинс — съобщаваше водещият. — Светофарите са полудели.

— Жалко, че още нямат сателитна връзка — отбеляза Джод. — Можеха да ни разкажат за всички от Националната гвардия, които са се явили във Форт Дикс и сега никой не знае какво да прави с тях.

— Мога да им услужа със сателитна връзка — обади се Каролин. — Имам тук една.

— Хммм... Джоди, вземи си камерата — предложи Док.

— Аз съм богинята на телефоните — заяви Каролин. — Гледайте.

Тя звънна на Ей Би Си, свърза се с продуцента на новинарите, впечатли го с факта, че телефоните му работят, обясни, че е от екипа, спасил „Кон Едисън“ и „Чейс Манхатън“, и попита:

— Бихте ли искали да бъдете свързани с работещи сателити? Мога да ви предложа и връзка с подвижните ви телевизионни коли из града и връзка с Европа като бонус.

Продуцентът за малко да се задави.

— О, Господи, да, да... Колко ще струва?

— Три милиона за правата и по двеста хиляди на ден за минимум от десет дни.

— Божичко, това са доста пари. Трябва да се посъветвам.

— Разполагам с телефони. Имам сателитна връзка. Вие нямате нищо. Добре дошли в новия световен ред.

— Добре. Приемам.

— С коя банка работите?

— „Чейс“.

— Колко удобно — отбеляза Каролин. — Ще ви дам чиста телефонна линия и полезен номер в „Чейс“. Ако наистина разполагате с десет милиона долара, прехвърлете ги на сметката, чийто номер ще ви дам. След потвърждение на трансфера, ще ви се обадя.

Банката потвърди трансфера, Каролин намигна на Док — той ѝ отвърна със същото.

Няколко минути по-късно Ей Би Си имаше връзка с подвижната си телевизионна кола в болницата „Белвю“, където екипът журналисти бе открил, че се намира кметът на града.

Бил Пакард стоеше в спешното отделение и наблюдаваше подвижната телевизионна кола на Ей Би Си отвън. Отначало екипът се мотаеше наоколо и с копнеж поглеждаше към небето, после нещо ги развълнува. Те се струпяха във и около колата, включиха генератора и завъртяха чинията; запалиха прожекторите, пуснаха камерите и звука. Един журналист застана пред входа на спешното отделение и предаде репортаж за кмета.

Руди спеше в частна стая под охрана, заобиколен от лекари и медицински сестри. Щом си осигуриха сателитна връзка, Ей Би Си веднага се залови за работа. Пакард нямаше никакво желание да се превърне в част от тяхното шоу. Прекоси болницата, излезе през входа на Първо авеню, пое по улицата и хвана метрото.

Направи смяна на Пен Стейшън — пешеходните тунели бяха задръстени от хора, устройоли се на лагер в импровизирани палатки. Някъде сред лабиринта от тунели се чува омайните звуци на фламенко, изпълнявано на китара. По ъглите се виждаха новогодишни отпадъци: златисти ленти, сребърни звезди, смачкани карнавални шапчици. Навсякъде се чуваха весели възгласи. Лавките за храна се радваха на

невероятно многобройна клиентела в три сутринта, но вестникарските будки бяха празни. Пакард попита един продавач какво става.

— Представа нямам. Не получих вестниците. Само това знам.

— Разбирам.

Понечи да тръгне, но сляп китарист се провикна след него.

— Ей, господине.

— Да?

— Чух, че печатниците на вестниците имали затруднения заради вируса на хилядолетието, а камионите им не можели да излязат от гаражите, защото диспечерските им компютри не функционирали.

Той изсвири няколко пламенни испански акорда и се усмихна.

— Ти си огромен източник на информация — похвали го Пакард и му даде пет долара. — Изсвири нещо.

Докато Бил Пакард пътуваше с метрото към Уест Сайд, вирусът на хилядолетието достигна западното крайбрежие и порази Сиатъл, Портланд, Сан Франциско, Лас Вегас, Сан Диего, Сан Хосе и Лос Анджелос. Оукланд остана по чудо с осветление. В Калифорния годините, прекарани в подготовка за земетресения, помогнаха на населението да се приготви, но общини, градове и местната управа не функционираха заради отказ на компютрите. Работата в Силиконовата долина забуксува. Сърцето и душата на американските технологии сега бяха оставени да сърбат собствената си попара.

Тридесет минути след като напусна болницата, Пакард влезе в 24-ти участък на Западна 100-на улица, където завари претъпкани салони с раздразнени и полудели от вируса на хилядолетието ченгета.

Ед Гарсия спеше на бюрото, сврял глава в свивката на лакътя си.

— Ед!

— Как... О, Господи, Бил.

— Войници, заварени да спят на пост, ги разстрелват. Капитанът се засмя.

— Е, застреляй ме. Ти ли оперира кмета?

— Да.

— Ще живее ли?

— Да.

— Ще гласуваш ли за него?

— Знаеш ли, същото попитах медицинските сестри — отвърна Пакард и посочи с палец надолу. — Колко души има още в парка?

— Представа нямам. Няколко хиляди. Пияниците ще замръзнат. Доста от тях намериха убежище в приюта в Ийст Сайд, но някои просто отказаха да помръднат.

— Цяла нощ ли ще стоиш тук?

Гарсия кимна, прозина се и разтърка очи.

— Долу имам един Исус Христос със счупена ръка. Искаш ли да го видиш?

— Негодник!

— За такъв ли ме смяташ? Тогава защо дойде тук? За да пием шампанско? Имам, ако искаш. Разполагам с три каси, задигнати от магазина на Спилман следобед. Какво ще кажеш? Смятам да си го отнеса въщи. Хич не ми пука дали е редно. Ха\2a\2a...

— Исус как си счупи ръката?

— Като се е заковавал за кръста. Но уцелил. Човече, тук имам трима Исусовци, една Мария и май един Пилат Понтийски. И представа нямам какво още. Имам, знам, един Мохамед, определено имам и Буда. Сигурно и няколко последователи на Кришна, но ги пуснахме да си вървят, струва ми се. Имам и представители на ИРА, на Лигата за защита на евреите и борците за освобождение на Пуерто Рико. Наистина в момента тук е доста разнородно. Предимно разполагам обаче с пияници. Готови сме да ги изхвърлим навън, но ще замръзнат.

— Звучи ми просто като обикновена петъчна вечер в Голямата ябълка. Честита Нова година.

— Ще погледнеш ли счупения ми Исус?

— Добре. Намира ли ви се ваксина против тетанус?

Най-после Джонатон Спилман прекоси 85-а улица, за да провери всичко ли е наред с Шърли. Отключи апартамента и дочу звуци; когато надникна в хола, видя двама от свидетелите на Йехова да спят в креслата, а други трима да се молят.

В кухнята Шърли приготвяше кафе. В първия момент изпита съмнения дали я разпознава: остави истерична, разплакана жена, заключила се в спалнята си, а сега в кухнята завари блажена образцова домакиня.

— Здравей — поздрави той. — Кои са тези хора?

— Влаковете не вървят.

— Влаковете?

— За Филадельфия. А е прекалено далеч да отидат пеша, затова ги поканих. Госпожа Финкълстейн приюти няколко баптисти.

— Не те ли интересува къде бях?

— Не. Искам да кажа — да. Къде беше?

— От другата страна на улицата.

— О, чудесно.

— Шърли, да не си пила?

— Мммм... Знаеш ли, Джо, разполагаш с цял магазин, пълен с храна, която не можеш да продадеш. Мислил ли си да я раздадеш?

Спилман не вярваше на ушите си. Представата на Шърли за благотворителност бе да изпрати пет долара в Израел, за да засадят дърво. Тя не даряваше бездомен просяк с втори поглед, а още по-малко — с двадесет и пет цента.

— Сериозно ли говориш?

— Нима ще оставиш всичко да изгние?

Беше странна нощ, която превръщаше съпругите в непознати, а непознатите — в най-добри приятели. Ако светът се е преобърнал с краката нагоре, помисли си Спилман, значи трябва да застанеш на главата си.

— Ще ми е нужна помощ — обясни той.

— Убедена съм, че свидетелите ще откликнат. А и баптистите на госпожа Финкълстейн.

Докато Шърли събираше доброволци из цялата сграда и им обясняваше еврейското понятие мицвах — да правиш добро, — Спилман притича отново през улицата и накара Копланд да го придружи до супермаркета.

— Хайде. И без това едва ли искаш да стоиш в тази къща цялата нощ.

— Напротив — точно това искам. Приятно ми е да седя тук с кучето си и да гледам телевизия. Ей Би Си поднови предаванията си.

— Хайде, Допи, отиваме да раздадем магазина.

— Ти направо си се побъркал — така да знаеш.

Свидетелите на Йехова, баптистите, няколко методисти от Нюарк, половин дузина евреи от горния край на Уест Енд и двама будисти минаха по „Бродуей“ на път за „Сейфуей“. Спилман намери работни престилки за всички. Консерви и кутии, съборени при

размириците, все още лежаха по пода. Баптистите веднага започнаха да подреждат всичко.

— Ето какво ще направим — обяви Спилман. — Отворете по два книжни плика и ги сложете в количките. Хората могат да напълнят торбите и да ги отнесат. Не пускайте прекалено много хора да влизат в магазина едновременно. И внимавайте някой да не заспи и да блокира пътеките.

— Колко струва наличната ти стока? — попита Копланд.

— Два милиона вероятно. „Сейфуей“ има възможност да си го позволи.

Бързо се образуваха опашки и в четири сутринта вече се виеха до пряката.

На третия етаж в старата сграда на Насо стрийт за пръв път беше тихо. Нямаше музика, никакви включени радиоапарати или телевизори.

Рони се бе сгушила да спи на един диван. Каролин прекоси помещението и старателно изключи терминала на Ейдриан. Тананикаше си тихичко.

Бо се изправи, протегна се и попита:

— Има ли гладни?

— Прекалено съм уморен, за да ям — отвърна Джод и се отправи към кухнята. — А и нямаме нищо освен пасти.

— Да отида ли за пица? — предложи Бо.

— Ей! — провикна се Джод от кухнята. — Я гледай. — Появи се с купа хайвер в едната ръка и бутилка шампанско в другата. — Това пък откъде се взе? Док?

— Мисля, че двамата отидоха в спалнята — обади се Каролин.

Джод почука на вратата на спалнята и тя се отвори. Стаята беше празна. Върху леглото имаше пет дипломатически куфарчета с надписи: „Бо“, „Рони“, „Ейдриан“, „Каролин“ и „Джод“.

Джод влезе, взе куфарчето със своето име и го отвори.

— Божичко! — тихо възкликна той и отиде да покаже на другите. — Струва ми се, редно е да събудим Рони — прошепна той. — Ще иска да види как изглеждат милион долара в брой.

Вървяха бавно, снегът се сипеше, а стъпките им тихо отекваха; Док разказа на Джоди за плана си да оправи стара моторна лодка, да изкърпи стария си кадилак или дори да купи нов двигател. Разказа ѝ за

красивото езеро в Уисконсин с каменна къщурка на малък полуостров, заобиколен от борови гори. Обичал да играе голф или да лови риба по цял ден, а вечер да играе карти и да прави какво ли не. Звучи ли й примамливо това?

— Има ли комари? — попита тя.

— Ужасно свирепи. И се хранят със спрейовете против насекоми.

— Има ли място в гаража за малък модел шевролет?

Той зяпна.

— Господи — възкликна той накрая. — Това вероятно е приказка.

На ъгъла на „Бийвър“ и „Уилямс“ те влязоха в разкошния старомоден бар „Делмоникос“. Докато светът се сблъскваше с ХХІ век, Док искаше да се върне в ХІХ век.

Барманът го посрещна с усмивка.

— Добър вечер, Док.

— Здравсти, Ник. Две двойни петдесетгодишни уискита.

— Имаш ли пари в брой?

Док постави стодоларова банкнота на тезгяха.

— Да, сър. А какво стана с касовия ти апарат?

— Заклучи се и не пожела да се отвори след полунощ — обясни барманът. — Опитах се да го насиля да го отворя с лост, но не исках да го повредя.

— Какво е настроението тук? — попита Док.

— Не е новогодишно.

Бизнесмени и делови дами седяха около малките маси, дълбоко потопени в разговори. Ако се съдеше по вида им, всички бяха усетили влиянието на вируса на хилядолетието с особена сила. Азиатските и европейските им пазари бяха потънали и никой не знаеше докога. Транспортът представляваше пълен хаос. Доставките на бензин пристигаха нередовно. Оскъдните новини, прокрадващи се за други места извън града, не радваха с нищо.

— Знаеш ли, че Джордж Вашингтон е водил първата битка на Революцията само на няколко километра оттук — в Бруклин? — попита Док и макар Джоди да му отвърна: „Да, знам. Внимавах в часовете по история в осми клас“, въпреки това продължи: — А знаеш ли, че британците го победили и той се оттеглил насам. Построил лагера си на мястото, където сега се издига този бар. После британците

дошли отново и пак го били. Държали Ню Йорк до края на войната, но нюйоркчани нямали нищо против. Те се интересували единствено от бизнеса, такива безверни копелета били. Положението на Вашингтон не било розово. Армията му била в дрипи и пълна с дезертъори, на които им писнало британците да ги бият, но старият Джордж не се предал. Искам да кажа, тези хора наоколо ронят сълзи в чашите си бира, защото са били бити. Така че как ще постъпят утре — ще станат ли да подновят битката, или ще се оттеглят?

— Не знам — отвърна Джоди.

— И аз не знам — призна Док. — Затова заминавам за езерото веднага щом нещата се поуспокоят и успея да намеря бензин.

— Наистина ли е издигнал лагера си точно тук?

— Не — отвърна той с каменно лице. — Сега го измислих.

18.

Времето нито се ускори, нито се забави; по-скоро тиктакаше както винаги. Беше сложно и вероятно непознаваемо дори за Стивън Хокин. Розово слънце изгря над Бруклин. Петнадесет сантиметра сняг покриваше Ню Йорк, а деликатесната закусвалня на Берни работеше.

— Как мислиш, ще има ли мач за купата? — попита Спилман.

— Нямам представа — отвърна Пакард. — Но не допускам някой да играе този уикенд.

— Все така ще се случи — изсумтя Копланд недоволено. — За пръв път от двадесет години „Джетс“ стигат до финала, и това трябваше да се случи.

Ед Гарсия влезе, постави шапката и дипломатическото си куфарче върху масата и тежко се отпусна.

— Някой от вас успя ли да поспи? — попита той, като разкопчаваше сакото си. — Не ми отговаряйте. Не ме интересува.

Берни подвикна на капитана:

— Ще ядеш ли?

— Дай ми минутка да си поема въздух.

— Добре. Спокойно. Ей, вие гледахте ли фойерверките?

— В Джърси още има фойерверки — осведоми ги Гарсия. —
Някакъв химически завод пламнал.

— Само един ли?

— Доколкото ми е известно.

— Чухте ли какво станало във Фриско? — попита Спилман.

— Не. Какво?

— Някакви типове обрала „Банк ъф Америка“. Задигнали шестдесет милиона долара.

Копланд пребледня.

— Това пък къде го чу? — настойчиво попита той. — Откъде ще знаеш какво става в Калифорния?

— Чух го. От някакъв тип.

— От някакъв тип! Страхотно. На това се вика слухове.

— О, върви по дяволите. — Спилман се извърна от Копланд. —
Ей, Берни, дай ми наденичка, бъркани яйца и бял препечен хляб.

— Наденичка, бъркани и печен хляб.

— Точно така. И включи телевизора.

— Все с този телевизор. Как живеете?

— Как е твоят Исус? попита Пакард Гарсия.

— Загубил си е ума, ако някога го е имал. А ти чу ли се с жена си
в Мейн?

— Не. Няма телефони. Ще отида там днес, ако успея.

— Имаш ли бензин?

— Пълен резервоар.

Берни включи телевизора, превключи през няколко бели екрана и
накрая попадна на Ей Би Си.

— Ей, Допи, я гледай. Това е твоята сграда.

Под оскъдната светлина на ранното утро Ей Би Си разпо-ложи
подвижна телевизионна кола пред „Копланд Инвестмънтс“ на Насо
стрийт. Камерата се насочи към тъмната тухлена фасада, а репортерът
направи късо представяне.

— Днес сутринта започва да се сглобява историята как малка
група компютърни специалисти в тази сграда са успели да запазят
осветлението в Манхатън. От „КонЕд“ разбрахме, че екип
програмисти, тук, в „Копланд 2000“, начело с Доналд Копланд и
работещи в сътрудничество с „КонЕд“ и кмета Рудолф Джулиани...

Копланд сияеше. Берни бъркаше яйцата. Гласът по телевизията
обяви Копланд за Човека, спасил Ню Йорк. Репортерът интервюира Бо
и Каролин. И двамата бяха облечени в тениски на Среднощен клуб.
После направиха пауза за рекламата на „Чейс Манхатън“. 2000 години,
ние сме готови!

Издание:

ВИРУСЪТ Y2K. 1999. Изд. Атика, София. Биб. Crime & Mystery.
Роман. Превод: от англ. Ивайла Божанова [Deadline Y2K / Mark
Joseph]. Формат: 20 см. Страници: 256. Цена: 4.90 лв. ISBN: 954-729-
045-2

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.